

100-165
170

THE
ANDHRA PRADESH LEGISLATIVE ASSEMBLY
DEBATES
OFFICIAL REPORT

*Forty Second day of the First Session of the
Andhra Pradesh Legislative Assembly*

ANDHRA PRADESH LEGISLATIVE ASSEMBLY

Tuesday, the 25th July, 1967

The House met at Half-past Eight of the Clock.

[*Mr. Speaker in the Chair*]

ORAL ANSWERS TO QUESTIONS

RESTORATION OF 15 GRAMS RATION IN
TWIN CITIES

561 —

*1369 Q.— Sarvasri Ch Rajeswara Rao (Sircilla), P. O Satyanarayana Raju (Yemiganai), G Sivaiah (Puttur).— Will the hon. Minister for Revenue and Civil Supplies be pleased to state

(a) whether it is a fact that a cut of 15 grams per unit per day in rice quota has been imposed in the statutory rationed areas from 1st May, 1967 and if so, the reasons therefor

(b) whether the Government are aware of the fact that the deficit States are not only maintaining the quota as it is and are also subsidising the prices;

(c) whether the Government is also contemplating any scheme to see that a measure of rice is sold at Re 1 just as the Madras Government and seek a subsidy from the Centre and if so, the details thereof; and

(d) whether the Government immediately consider to restore the quota of rice supply to bring to parity at least with deficit States?

The Minister for Revenue and Civil Supplies (Sri V. B. Raju)

(a) Yes, Sir, only in the rationed area of Hyderabad, the cut has been imposed with reference to the stock position of rice in the State and in view of its commitments to export rice to the deficit districts in the State and to the deficit States in our country

(b) Information in this regard is not available to the State Government.

(c) There is no proposal before the Government at the moment.

(d) Restoration of quota is not under consideration at present

శ్రీ సి హెచ్. రాజేశ్వరరావు :—15 grams cut చేశాము అని మంత్రిగారు అంటున్నారు. కొరత ప్రాంతాలు మన state లో ఉన్నాయి. ఇతర రాష్ట్రాలలో ఉన్నాయి. మన ration cut చేసుకొని కొరత ప్రాంతాలకు యివ్వాలనే ఉద్దేశం ఎందుకు? సాధారణంగా మనదగ్గర surplus ఉంటే పంపిస్తాము గాని యిక్కడ cut చేసుకోవలసిన అవసరం లేదుకదా? అలా cut చేయవలసిన అవసరం ఏము వచ్చినది?

శ్రీ వి. బి. రాజు —మనదగ్గర ration cut చేయలేదు. Wheat quota ఎక్కువచేసి rice quota తగ్గించాము. రోజుకు 300 గ్రాములు అయితే 200 గ్రాముల rice, 100 గ్రాముల wheat చొప్పున వారానికి 2.100 గ్రాములు యివ్వబడుతున్నాయి. పైగా 200 రూపాయలు జీతం తక్కువ ఉన్నవారికి 60 గ్రాములు ఎక్కువ యివ్వబడుతున్నాయి. Government of India వారు మనకు ఉత్తరము వ్రాస్తూ ఇక్కడ 2100 గ్రాములు ఇస్తూఉంటే తక్కిన పట్టణాలలో 1750 గ్రాములు యిస్తున్నారు. మనదగ్గర తగ్గించవలసిందిగా వారు కోరినారు. ఈ ప్రభుత్వం ఒప్పుకోలేదు. Ration cut చేయలేదు. రేషన్ wheat ఎక్కువ చేయబడ్డది. rice తగ్గించబడ్డది.

శ్రీ వి. సి. కేశవరావు (సంతనూతలపాడు) :—Rice తగ్గించినప్పుడు వాటికి బదులుగా గోధుమలు millets వగైరాలు యిచ్చి వాటిని ఎవిధంగా ఉపయోగించు కోవాలో ప్రభుత్వం ప్రజలకు తెలియజేస్తుందా?

శ్రీ వి. బి. రాజు —ఆ ప్రశ్న నాకు అర్థంకాలేదు. గోధుమలు వాడుకొనేది తెలుసు. అట్ట, మైదా రవ్వ, జొన్నలు ఏ విధంగా వాడుకోవాలనేది ప్రభుత్వం ఎక్కడా చెప్పినది లేదు. చెప్పవలసిన అవసరంకూడ లేదు అనుకుంటాను.

శ్రీ జి. శివయ్య :—ధాన్యం ధర తగ్గించేదానికి rationed areas లో, important cities ప్రభుత్వం subsidy యిచ్చి, మద్రాసులో రూపాయికి ఆమ్మి నల్లయితే అన్ని ప్రాంతాలలో చౌకగా దొరకడానికి ఉంటుంది. ఆ విషయం ప్రభుత్వం ఆలోచించిందా? మద్రాసు ప్రభుత్వంలో జరుగుతున్నది. తరువాత statutory ration, Andhra Pradesh లో important cities లో పెట్టడానికి ఆలోచిస్తున్నారా?

శ్రీ వి. బి. రాజు :—ఇక్కడ బియ్యం ధర తగ్గించడానికి, subsidy యివ్వడానికి ప్రభుత్వం దగ్గర అధికస్థితి లేదు. అది ఎంతవరకు సమంజసము? ఒక్క పట్టణంలోనే బియ్యం ధర తగ్గించి రాష్ట్రమంతట అన్నిచోట్ల బియ్యం ధర ఎక్కువగా ఉంచడం. ఈ disparity ఉంచడం మంచిదా అనే విషయంకూడ ఉన్నది. విశాఖ పట్టణంలో మంచి నల్లయితే coarse rice third quality, lowest rate యిప్పుడు 66 పైసలనుంచి 70 పైసలవరకు ఉన్నది. Madras measure రూ. 1-05 పైసలనుంచి రూ. 1-10 పైసలు అవుతున్నది. పెద్ద భేదంకూడ లేదు. Fine rice ధర ఎక్కువ ఉన్నది. Subsidy యిచ్చి rationing areas లో ధర తగ్గించడం

ఉచితంకాదు. మంచి పద్ధతి కాదు, అని ప్రభుత్వం అనుకుంటున్నది. Subsidy యివ్వాలన్నా డిబ్బులేదు అది ఒక విషయం. రెండో విషయం తక్కిన towns లో rationing ను ప్రవేశపెట్టడానికి మనదగ్గర stock position చూసుకొని buffer stocks improve అయినట్లయితే తక్కిన towns లో కూడ ఇటువంటి సదుపాయము ఏర్పాటు చేయాలని ప్రభుత్వం యొక్క దృష్టిలో ఉన్నది.

శ్రీ పి. గున్నయ్య (పాతపట్టణం) :—చాలా హెచ్చుమంది అన్నము తిననటువంటివారు ఉన్నారు, తొన్నలు గోధుమలు యిలాంటివి తిని ఉంటారు అలాంటి వారికి తగ్గిస్తే మంచిదే. కూలి చేసుకొనేవారికి, అన్నమే తినేవారికి తగ్గించడం సబబుగా ఉండదు. రాజధాని నగరంలో హెచ్చుమంది అన్నము తిననటువంటివారు ఉన్నారు. అలాంటివారికి తగ్గించి కూలివాళ్ళకు, కష్టపడినవాళ్ళకు తగ్గించకుండా సరిగ్గా ఆ రెండువేల గ్రాములు యివ్వడానికి ప్రయత్నం చేస్తారా?

శ్రీ వి. బి. రాజు :— Wrong impression మళ్ళీ మనవి చేస్తాను. Ration తగ్గించాము అని చెబుతున్నారు. Ration తగ్గించలేదని నేను మనవిచేశాను. 2,100 గ్రాములు వారానికి ప్రతి adult కు ఇవ్వబడుతుంది. Rice కోటా తగ్గించి అంతవరకు గోధుమలు ఎక్కువ చేశారు. మొత్తం Hyderabad పట్టణంలో ప్రతినెలకు 11,816 టన్నుల బియ్యం అవుతుంది. గోధుమలు 9,459 టన్నులు అవుతున్నాయి సంవత్సరానికి 1,30,000 టన్నుల బియ్యం, 1,10,000 టన్నుల గోధుమలు అవతాయి హైదరాబాదు పట్టణంలో గోధుమలు తినేవారు ఉన్నారు. ఎవరైతే పేదవారు, శ్రామికులు ఉన్నారో వారికి ప్రతిరోజు 60 గ్రాములు ఎక్కువ యివ్వబడుతుంది. 200 రూపాయల జీతానికి తక్కువఉన్నవారికి 2,100 గ్రాములు గాక వారానికి 420 గ్రాములు ఎక్కువ యివ్వబడుతున్నది.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య (నత్తెనపల్లి) :— రేషన్ లో వస్తువులు మార్పాము అన్నారు. బాగానే ఉన్నది. గోధుమలు కూడ ఈ ఊళ్ళో దొరకడం లేదు. బియ్యం తగ్గించారు గోధుమలు దొరకవు. ఏళ్ళ ఏమి కావాలి?

శ్రీ వి. బి. రాజు :—గోధుమలకు క్రిందటి నెలవరకు యిబ్బంది లేకుండా ఉండేది. West Asia crisis వల్ల సూయ్ కానల్ closure వల్ల అక్కడ shipments రావడంలో ఆలస్యంఅయింది. మొన్నకూడ మనవిచేశాను. పట్టణంలో ఏ ration shop లో నైనా యివ్వడంలేదు అని సభ్యులు ప్రభుత్వానికి తెలిపేటట్లయితే అక్కడికి పంపడానికి ప్రభుత్వం ప్రయత్నం చేస్తుంది సభ్యులకూడ సహకరించి చెప్పినట్లయితే—Plugging of the whole thing will take place.

శ్రీ పి. సుబ్బయ్య (ఎర్రగొండిపాలెం) :— Labour units ఉన్న చోట, 500 మంది labours ఉండేచోట fair price shops యివ్వాలి అనేది యిదివరకు ఉన్నటువంటి విషయం. Labour areas లోను N G G Os సంబంధించినంత వరకైనా subsidy అమలుపెట్టడానికి ప్రభుత్వం అలోచనచేస్తుందా? కేరళ, మద్రాసు వాళ్ళకు కేరళ, మద్రాసు subsidy ఇస్తున్నదని తెలుస్తున్నది. మనకు ఎందుకు అభిధంగా subsidy కి ప్రభుత్వం ప్రయత్నం చేయడములేదు?

శ్రీ వి. బి. రాజు. — Subsidy యివ్వడం అనేది ప్రభుత్వ రోజునలోనుంచి అయినా డబ్బు ఖర్చుపెట్టాలి లేక కేంద్రప్రభుత్వం అయినా సహాయం చేయవలె. ఈ రెండుమార్గాలు లేనిదే అవకాశం లేదు ఇప్పుడు రాష్ట్రప్రభుత్వం ధనాభావంవల్ల చేయడానికి వీలులేకపోయింది కేంద్రప్రభుత్వం కూడ దీనికి సుముఖంగాలేదు.

శ్రీ ఎమ్. వీరరాఘవరావు (ప్రతిపాదు) — Rationing అమలు జరుపుతూ పట్టణాలలో బియ్యం supply చేస్తున్నారు. పల్లెటూళ్ళలో చౌర డిపోలద్వారా బియ్యం supply చేస్తూ ఆ బియ్యమును ప్రభుత్వం నిర్ణయించిన rate కు అమ్మించేటట్లుగా నిబ్బందిని వేసి కఠినమైన చర్య తీసుకొని ప్రజానీరాన్ని ఆపడంలో అడ్డుకోవడానికి ఎందుకు పూనుకోవడంలేదో తెలవిస్తారా?

శ్రీ వి. బి. రాజు. — ఇప్పుడు Collectors కు ఉత్తరువులు యివ్వబడ్డాయి. ఎక్కడైతే కొరత ఉన్నదో చిన్న చిన్న towns గాని పెద్ద గ్రామాలుగాని అక్కడ fair price shops, retail shops open చేసి Collectors mills దగరనుంచి procure చేసి సరసమైన ధరలో control ధరలో అమ్మమని ఆదేశాలు యివ్వబడ్డాయి. ఆ విధంగా రాష్ట్రంలో బహుళంగానే ration shops లేక fair price shops, retail shops open చేయబడ్డాయి.

శ్రీ బి. నరసింహారెడ్డి (కొల్లాపూరు) — Procure చేసే సందర్భంలో procure చేయబడిన బియ్యంగాని దాన్యంగాని యితర ప్రాంతాలకు ఎగుమతి చేసే టప్పుడు అక్కడ అవసరానికి కావలసినవి లేటాయించాలి అనే మాదన ప్రభుత్వంవద్ద లేదా? సూర్యాపేట తాలూకాలో procure చేయబడిన దాన్యం యితర ప్రాంతాలకు ఎగుమతి చేసి అక్కడ టొత్తిగా మట్టి బెల్లలతో కూడుకున్న దాన్యం యివ్వబడ్డాయి. అందుచేత ఎక్కడైనా procure చేయబడినట్లయితే ఆ స్థానిక public cooperation కోసం ఉపయోగపడే దృష్ట్యా, అక్కడ అవసరానికి లేటాయించి తక్కినవి తీసుకుంటారా? Fair price shops అని, retail shops అని, సరసమైన ధరలు అని, control ధరలు అని అనేరమాటలు మంత్రిగారు వాడినారు. సరసమైన ధరలు ఏమిటి? control ధరలు ఏమిటి? retail shops ధరలు ఏమిటి? మంత్రిగారు తెలవిస్తారా?

శ్రీ వి. బి. రాజు — ఇప్పుడు నల్గొండ జిల్లాకు సంబంధించి నరసింహారెడ్డిగారు సెలవిచ్చినట్లుగా, అక్కడ ప్రొక్యూర్ చేసి, బయటకు పంపించడంలేదు. ఆ జిల్లాలో సర్దుబాటుచేయడానికి కలెక్టరు ఏమైనా ప్రొక్యూర్ చేసారేమోగాని, అక్కడనుండి బయటకు పంపించడంలేదు. అటువంటి పౌరబాటు ఏమైనా జరిగితే ప్రభుత్వం సరికేస్తుంది. నవత్ నగర్ గోడౌన్స్ నుంచి అక్కడ పంపించడం జరుగుతున్నది. బెంగల్ గ్రామ యింకా కొన్నింటికి సంబంధించి కంట్రిలు ధర వుంటుంది. సరసమైన ధర అనేది ప్రభుత్వం ఫిక్స్ చేస్తుంది.

FAIR PRICE SHOPS

562—

*328 Q.— Sarvasri P. Gunnayya, K. Rajamallu (Chinnur), G. Sivaiah — Will the hon Minister for Revenue and Civil Supplies be pleased to state;

(a) the number and names of towns in which fair price shops are proposed to be established during this year, and

(b) whether such shops will be established in villages also?

Sri V. B. Raju — (a) There are no proposals to establish fair price shops in any town this year, in addition to the shops now existing

(b) Yes, Sir. In addition to the existing fair price shops, 11 in Medak district and 50 in Warangal district only are proposed to be established this year

Sri G. Sivayya. — Is the Government aware that in the border area in Proddutur taluk, food transport is restricted? Will the Government consider opening of fair-price shops as the people have no other way except to purchase from these shops?

Sri V. B. Raju — I will communicate it to the Collector, I Will look into the matter.

శ్రీ టి. నాగేశ్వరరావు(మంగళగిరి) — చేనేత పారిశ్రామికల దుస్థితి అందరికీ తెలిసినదే. చాలా బాధకరంగా వుంది. మంగళగిరివంటి కేంద్రాలలో చౌక డిపోలను ఏర్పాటు చేయడానికి ప్రభుత్వం ప్రయత్నిస్తుందా?

శ్రీ వి. బి. రాజు — ప్రత్యేకంగా చేనేత పారిశ్రామికలకొరకు అని, లేక యితరుల కొరకు అని ఓటిని ఏర్పాటుచేయడం జరగడంలేదు. మంగళగిరిలో అటు వంటి అవసరం వుండేమో, పీలు వుండేమో కనుక్కుంటాను

శ్రీ పి. గున్నయ్య: — జిల్లా కేంద్రాలలో యివి వున్నాయని చెబుతున్నారు, రసీనం అగస్టు, సెప్టెంబరు, అక్టోబరు నెలలోనైనా మేజర్ పంచాయితీలలోను, పుర పాఠశాల సంఘాల ఏరియాలోనూ కూడా చౌక డిపోలను ఏర్పాటు చేస్తారా? పేదవారికి కొంత సౌకర్యం చేసినట్లు అవుతుంది. దానికొరకు ఆలోచిస్తారా?

శ్రీ వి. బి. రాజు. — ఇప్పుడు దాదాపుగా అయిదువేలకుపైగా చౌక డిపోలున్నవి. ఇంకా అవసరమైతే ఏర్పాటుచేయమని కలెక్టర్లకు ప్రభుత్వం చెప్పడమైనది స్థానిక పౌజిషన్ బట్టి కలెక్టర్లు ఆలోచిస్తారు.

శ్రీ ఆర్ సత్యనారాయణరాజు(నర్సపూర్) — గున్నయ్యగారు యంతకుముందు అడిగినట్లుగా, మనది మిగులు రాష్ట్రం అయినప్పటికీ, అగస్టు, సెప్టెంబరు, అక్టోబరు, నవంబరు యీ నాలుగు నెలలలో ముఖ్యంగా గ్రామాలలోని వ్యవసాయ కూలీలకు వియ్యం దొరకడంలేదు. ప్రతిగ్రామంలోనూ కనీసం ఆ నాలుగు నెలలు వ్యవసాయ కూలీలకు చౌక డిపోలద్వారా వియ్యం సరఫరా చేయడానికి ఆలోచిస్తారా?

శ్రీ వి. బి. రాజు — ఇది ప్రొక్యూర్మెంటుపై ఆధారపడి వుంది. ప్లాక్కుపై ఆధారపడివుంది. నేను యిప్పుడు చెప్పినట్లుగా అక్కడి పరిస్థితులను దృష్టిలో పెట్టుకుని కలెక్టర్లను చేయమని చెప్పడం జరిగింది. ఈ లీన్ మన్ టైంలో కొంచెం కష్టం అవుతుంది. వీటిని దృష్టిలో పెట్టుకుని ఎక్కువ అవసరంగా వుంటే ఏర్పాటు చేయవలసినదిగా కలెక్టర్లకు ఉత్తర్వులు యివ్వడం జరిగింది.

శ్రీమతి ఎం కస్తూరీదేవి(గుడివాడ) — హరిజనులకు ముఖ్యంగా, యీ చౌక డిపోలనుండి బియ్యం సరిగా సప్లయ్ కావడంలేదని కొన్నిసార్లు చెప్పడం జరిగింది. గ్రామాలకు చుట్టుప్రక్కలవారు పుండడం జరుగుతుంది అందుచేత అయిదారు గ్రామాలను కలిపి అయిన యీ చౌక డిపోలను ఏర్పాటుచేస్తే వారికి కొంత సౌకర్యం చేసినట్లు అవుతుంది. ఆ విధంగా చేయడానికి ఆలోచిస్తారా?

శ్రీ వి. బి. రాజు — కృష్ణాజిల్లా కలెక్టరుగారు వాచారు 117 చౌక డిపోలను ఆ జిల్లాలో పెట్టాలని, వారు ఆలోచించి పెడతారు ప్రతి గ్రామంలోనూ పెట్టడం సాధ్యంకాదు

శ్రీ సి. వి. కె. రావు(కాకినాడ). — ఏకటాకిన యీ కాంగ్రెసు ప్రభుత్వం యిక్కడ గత 20 సంవత్సరాలుగా పరిపాలన చేస్తున్నప్పటికీ మెజర్ రూపాయికి యిక్కడ యివ్వలేకపోవడం, కొత్తగా ఏర్పడిన మద్రాసు డి. ఎం. కె. ప్రభుత్వం యివ్వ గలగడంనుబట్టి, యీ ప్రభుత్వం వారికంటే యిన్ కాంపిటెంట్ అనుకోవాలా?

శ్రీ వి. బి. రాజు: — దానిపై నేను జవాబు చెప్పదలచుకోలేదు. నేను మనవి జేశాను కోర్స్పౌరెన్ మనదగర, హైదరాబాదు పట్టణంలో రిటెయిర్మెంట్ కె. డి. 71 పై సల అమ్ముతున్నారు బహుశా మద్రాసు మెజర్ అంటే ఒకటిన్నర కె. డి. దాదాపు 107 పై సల తీసుకుంటున్నారనుకుంటున్నారు సబ్సిడీ యివ్వడానికి మనకు యిప్పుడు శక్తి లేదని మనవిజేస్తున్నాను

ఒక గౌరవసభ్యుడు. — యానాంలో చెప్తవారు అనేకమంది వున్నారు. చేపలు పట్టి అమ్ముకుంటూ బ్రతుకుతున్నారు వారికి ప్రత్యేకంగా సప్లయ్ చేయబడిన అప సరమున్నదని కోరుతున్నాను.

శ్రీ వి. బి. రాజు: — గౌరవసభ్యులు వ్రాసియిస్తే కలెక్టరుకు తప్పకుండా తెలియజేస్తాను.

Sri K. Prabhakara Rao: — Mr Speaker, Sir, before I put the supplementary, I would like to submit that any supplementary question is governed by the rules that govern the questions. Where a question is derisive or sarcastic or caustic, such aspersions shall not be allowed. I submit this to the House.

Sri C. V. K. Rao: — On a point of order, Sir, the hon. Member is referring to rules in trying to put a supplementary.

Mr. Speaker: — Mr. Rao has a right to make any comment he pleases and the House will take it in the sense in which it is made.

Sri C. V. K. Rao: — A reference may be made to me directly Sir. I have put a question.

Mr. Speaker: — The hon. Member has got a right to hold his own opinion. Every person, every individual in this country has got a right to hold his own opinion.

The Chief Minister (Sri K. Brahmananda Reddy): — We are afraid that the hon. Speaker might misunderstand if we do not reply, we will not reply to such questions hereafter.

Mr Speaker.— Mr Rao, I have been requesting a number of times not to make insinuations, not to resort to odious comparisons between individuals etc. Straightaway put the question and try to get the answer. It is certainly not fair to offer remarks, to cast aspersions on persons. I would request the hon Member to act in such a way so as to enhance the prestige and dignity of the House.

Sri C. V. K. Rao — I humbly submit that I am enhancing the prestige of every one, Sir.

శ్రీ ఆర్. చూహానంద(దర్శి) — మంత్రిగారు రాష్ట్రంలో అయిదువేల చిల్డ్రన్ ఫెయిర్ పైన్ షాప్స్ వున్నవని అన్నారు. దర్శి తాలూకాలో 125 గ్రామాలు వుంటే ఒక్కటి కూడా అక్కడ లేదు. ఇతర ప్రాంతాలలో వున్నవి అక్కడ ఆయా గ్రామాలలో అందుబాటులో లేవు. అందువలన, వచ్చిన కోటాను ఆయా ప్రాంతాలలో, గ్రామాలలో సక్రమంగా అందుబాటుచేయడానికి ప్రత్యేకమైన చర్యలు తీసుకుంటారా ?

శ్రీ వి. బి. రాజు: — యదే నేను మనవిజేశాను ప్రొక్యూర్ మెంటు హెచ్చు, స్టాక్సు పొజిషన్ యింప్రూవ్ అయితే ప్రతిచోట సహాయపడవలయుననే ప్రభుత్వం ఆలోచిస్తున్నది.

శ్రీ ఆర్. చూహానంద: — ప్రొక్యూర్ అయిన రైస్ ను సక్రమంగా పంపకం చేయడానికి ఏర్పాటుచేస్తారా ?

శ్రీ వి. బి. రాజు: — అట్లాగే కలెక్టరుకు వ్రాస్తాము

POST-GRADUATE INSTITUTE FOR MEDICINES

563—

*1289 Q.— Sarvasri P. O Satyanarayana Raju, T. S Murthy (Warangal):— Will the hon. Minister for Health and Medical be pleased to state—

(a) whether it is a fact that the Central Government has postponed the location of the Post-Graduate Institute of Medicines at Hyderabad,

(b) if so, the reasons for the postponement and

(c) whether any action was taken by our Government to press or its location this year?

The Minister for Health and Medical (Sri P. V Narasimha Rao):— (a) No, Sir. The matter is under the consideration of the Government of India.

(b) Does not arise

(c) Action is being pursued with the Government of India

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య — ఇదివరకు దాదాపు ఆంగీకారం జరిగింది. ఎట్టాలో తున్నామని చెప్పారు. ఇప్పుడు అనుమానంగా చెబుతున్నారేమిటి ?

శ్రీ పి. వి. నరసింహారావు: — అనుమానం లేదు. వారిదగ్గర ప్రతిబింబం దబ్బు లేదు కాబట్టి అప్రోగ్రిడెడ్ డిప్యూమెంటు యక్తంగా మీరే దీనిని పోస్టు

గ్రాడ్యుయేట్ ఇన్ స్టిట్యూట్ గా భావించి నడపండి అన్నారు అప్ గ్రేడెడ్ డిపార్టుమెంటుగా తేవడానికి అంచెలవారీగా ప్రయత్నం జరుగుతోంది. అసెంబ్లీలో ఇదివరకే మనవిచేశాను—నాలుగు సబ్జెక్ట్స్ యీ సంవత్సరం కూడ అప్ గ్రేడ్ చేయబోతున్నాము.

Sri P O Satynarayana Raju — What is the estimated cost of this programme

Sri P V Narasimha Rao — The estimated cost is not our concern, because they are going to take it over. The conditions are that we should make available certain facilities to them including handing over the building and College. We need not work out the estimated cost, they will work it out.

శ్రీ పి. సుబ్బయ్య — మంత్రిగారి సమాధానం లేదనిది అవునో కాదో కాని ఇటీవలే డాక్టర్ చంద్రశేఖర్ గారు మాట్లాడుతూ బీస్టుగ్రాడ్యుయేట్ మెడిసిన్ ను ఎంకరేజ్ చేస్తామని, దానికి సెంట్రలు గవర్నమెంటు రప్పకుండా సహాయం చేస్తుందిని చెప్పినట్లు పేపర్ లలో కూడ వచ్చింది ఆ విధంగా పర్యూష చేయడానికి భూసు కంటారా ?

Sri P V Narasimha Rao — This is the latest information. There is no such thing as postponement or cancellation. అలాంటిదేమీ లేదు ప్రస్తుతం డబ్బు గురించి ఇబ్బందిలో ఉన్నాడు. అది తప్పుక జరుగుతుందనే మేము పర్యూష చేస్తున్నాము.

PROVINCIALISATION OF L. F DISPENSARIES

564—

*245 Q — Sri P Venkata Subbaiah (Sullurpet) : Will the hon Minister for Health and Medical be pleased to state:

(a) whether there is any proposal to provincialise the Local Fund Dispensaries at Naidupeta and Kota of Nellore district; and

(b) if not, the reasons for the delay in provincialising the same?

Sri P. V. Narasimha Rao:— (a) and (b). There was a proposal for provincialisation of the Local Fund Dispensary at Kota, in Nellore District but it was deferred due to paucity of funds. In regard to the Local Fund Dispensary at Naidupeta in Nellore District no such proposal has been received by the Government or the Director of Medical and Health Services.

శ్రీ పి. వెంకటరెడ్డి (కనిగిరి) :— లోకల్ ఫండు డిస్పెన్సరీస్ డాక్టరులకు, నర్సులకు జీతాలు సమీకృత భరించవలసి వస్తోంది, సమీతిలో నాలుగు డిస్పెన్సరీస్ వుంటే జనరల్ ఫండ్ నుంచి కూడ మీట్ కావడానికి అవకాశం లేక పోతున్నట్లున్నాడు. కాబట్టి రూరల్ డిస్పెన్సరీస్ కువలె పీటికి కూడ సబ్సిడీస్ యివ్వడానికి ప్రయత్నం చేస్తారా ?

శ్రీ పి. వి. నరసింహారావు :— డబ్బు లేని పరిస్థితి అందరికీ వుంది. ఇటువంటివి 40-50 వున్నాయి. ఇవన్నీ ప్రొవిన్షియల్ కే చేయడానికి కూడ డబ్బు

లేదు. చేస్తే, అందరికీ ఒకే స్కేలులో జీతాలు యివ్వవలసి వుంటుంది. కాబట్టి ప్రస్తుతానికి డబ్బు యివ్వడం కాని 'చేక్ ఓవర్' చేయడంగాని పీలవుతుందని నేను అనుకోవడం లేదు.

P. H. CENTRES WITHOUT DOCTORS

565—

*1387 Q—Sri P. O. Satyanarayana Raju:—Will the hon. Minister for Health and Medical be pleased to state.

(a) the number of Primary Health Centres in our State without Medical Officers, and

(b) whether early action would be taken to post doctors to the vacant Primary Health Centres?

Sri P. V. Narasimha Rao:—(a) Seven, Sir.

(b) Action is being taken to fill up the vacancy in the Primary Health Centres.

శ్రీ పి. సుబ్బయ్య :— డాక్టరులు వేయమంది వున్నారు—హావుస్ సర్జన్స్—కంప్లీట్ అయినవారితో కలిసి, అటువంటప్పుడు యీ కాళీలు ఎందుకు వుంటున్నాయి?

శ్రీ పి. వి. నరసింహారావు :—ఎవైలబుల్ కాలేదు. పబ్లిక్ సర్వీస్ కమిషను నుంచి లిస్టు రాలేదు. రావడమే తడవుగా ఇవన్నీ ఫిలవ్ చేయడం జరుగుతుంది ఇవన్నీ మొదటినుంచి వున్న కాళీలు కూడ కాదు. మధ్యన వచ్చినవి—పంపించినవారు వెళ్లకపోవడం—ఇటువంటివి కూడ వున్నాయి

శ్రీ బి. హెచ్. నరసింహారెడ్డి (తుంగతుర్తి).— నా నియోజకవరములో నాగారం సమితిలో ప్రైమరీ హెల్త్ సెంటరు మంజూరై. యిల్లుకూడ ఏర్పాటు చేయబడిన తరువాత ఇంతవరకు డాక్టరు లేరనే విషయం మంత్రిగారి దృష్టిలో వుందా? అక్కడకు ప్రథమసారిగా పంపడానికి ఎంతకాలమవుతుంది?

Mr. Speaker :—Please make a note.

Sri P. V. Narasimha Rao :—It is there. I think it is included in the list. We will send it

శ్రీ వై. వెంకటరావు (వేమూరు) — ప్రైమరీ హెల్త్ సెంటర్స్ గ్రామీణ ప్రజలకు వైద్య సౌకర్యాలకోసం ఏర్పాటు చేయబడినవి. బస్టిల్లో పెద్ద హాస్పిటల్స్లో 4—5 మంది డాక్టరులు వుంటుంటే ఒక్కరినైనా వేసి గ్రామీణ ప్రజల నీడ్స్ కాటర్ చేయడానికి ఎందుకు ప్రయత్నం చేయకూడదు?

శ్రీ పి. వి. నరసింహారావు :—ఇప్పుడు డాక్టరులు వున్నారు, పంపిస్తున్నాము. నాగారం సమితిలోని తుంగతుర్తి విషయంలో కూడ డాక్టరును పంపిస్తాము.

శ్రీ వి. సి. కేశవరావు :— ప్రైమరీ హెల్త్ సెంటర్స్లో డాక్టరులను వేయడంలో బాగా జాప్యం అవుతోంది. దీనికి కారణం పబ్లిక్ సర్వీసు కమిషన, లేక గవర్నమెంటా?

శ్రీ పి. వి. నరసింహారావు :— జాన్యం జరిగినట్లు లేదు. గత సంవత్సరం 40-50 కాళింవరకు ఉన్నాయి, అంతకుముందు వందలకు కాళిలు ఉన్నాయి ఈ సంవత్సరం మాత్రం 7 మాత్రమే కాళిలు ఉన్నాయి. అవిహడ ఆర్థి రాగానే ఒక మాసం లోపల పోస్టింగ్స్ అయిపోతాయి.

శ్రీ జె. మల్లారెడ్డి (పెద్దపల్లి) :— పాటులి ప్లానింగుకు సంబంధించినంతవరకు లేదీ డాక్టరులను వేస్తే వేళ్లదం లేదంటున్నారు. అదెంతవరకు నిజం ?

శ్రీ పి. వి. నరసింహారావు :— అందరూ పోవడంలేదు, అందరూ పోకుండా కూడ ఉండడం లేదు కాస్త లేదీ డాక్టరుల కొరత ఉంది. ఇది యింకొక సంవత్సరం కొనసాగవచ్చు కాని పంపించడానికి ప్రయత్నం చేస్తున్నాము.

శ్రీమతి జె. ఈశ్వరీబాయి (ఎల్లారెడ్డి) :— లేదీ డాక్టరులు టిల్లాటకు వెళ్లక పోవడానికి కారణాలు ఏమిటి ?

శ్రీ పి. వి. నరసింహారావు :— చాల కారణాలు ఉన్నాయి మొట్టమొదటిది ఏమంటే— ఓవర్ లాడ్ కావడం ఉంది. ఈ కొరత తీరిపోతే We will be in a commanding position. We will send them and they will have to go.

శ్రీ పి. గున్నయ్య :— డాక్టరుల కొరతలేదు, వేస్తాము అంటున్నారు వేసిన తరువాత మందులు లేవని ఊరికనే కూర్చుంటున్నారు. ప్రతి హాస్పిటల్స్ కు కూడా గో మంది నానఫిషియల్ మెంబర్స్ తో ఒక కమిటీ చేసి ప్రతినెలా మీటింగు జరపడానికి లేదీ డాక్టరుల కొరతకు కారణమేమంటే — భార్యను ఒకచోట వేస్తే భర్తను మరొక చోట వేస్తున్నారు ఇది చాల అన్యాయం. కాబట్టి భార్యభర్తలను ఒకచోట చేసి ప్రజాసేవ చేయవచ్చా ?

శ్రీ పి. వి. నరసింహారావు :— పీరియన్ షుడల్లా భార్యభర్తలను ఒకచోటే ఉంచుతున్నాము కాని, పీరి కానప్పుడు పీరియన్ త వర్షింగ్ మరల దంపతులను ఏకం చేయడానికి ప్రయత్నం చేస్తున్నాము.

SOCIAL WELFARE HOSTELS

566—

*892 Q —SRI S. Vemayya (Sarvepalli): - Will the hon. Minister for Social Welfare be pleased to state:

(a) the names of the Social Welfare Hostels to which recognition has been accorded in the State during the years 1965-66 and 1967-68; and

(b) number of boarding grants sanctioned in the above hostels during the above period, if any?

The Minister for Social Welfare (Sri A. Ramaswamy):—(a) Recognition was not accorded to any of the Social Welfare Hostels during 1965-66 and 67-68 for purpose of boarding grants.

(b) Does not arise.

శ్రీ టి నాగిరెడ్డి (అనంతపూరు):— అనంతపురంలో నాయీ బ్రాహ్మలంతా కలిసి ఒక ఫస్టుకాస్ అయిన బిల్డింగు కట్టి ఒక చిన్న హాస్టలు నడుపుతున్నారు వారికి రికగ్నిషన్ యివ్వకపోవడానికి కారణం ఏమిటి? ఇంతకుముందు బిలింగు లేనివాటికి కూడా రికగ్నిషను యిచ్చాము ఇక్కడ బిలింగు కట్టారు, బాగా నడుపుతున్నారని కలెక్టరుతో సహా అంతా అంటున్నారు దానికూడ రికగ్నిషను త్వరలో యిప్పిస్తారా?

శ్రీ ఎ రామస్వామి:— ఆ క్వశ్చనుకు ఆన్సర్ ఇక్కడ లేదు. వారు 1966-67 ది అడగలేదు

Mr Speaker —The hon Member may put a separate question

శ్రీ ఆర్ సత్యనారాయణ —హాస్టలులోవున్న విద్యార్థులకు ఒక్కొక్కరికి యిచ్చే గ్రాంటు 15 రూ.ల నుంచి 20 రూ.లకు పెంచినట్లున్నారు. 20 రూ.లు కూడ అచరణలో భోజనం, తదితర సౌకర్యాలు కలుగజేయడానికి చాలక, హాస్టలు యజమానులు అనేక తప్పుడు మార్గాలు అవలంబిస్తున్నారు వంద మంది వుంటే 200-300 వరకు కాగితాలమీద సంఖ్యను పెంచుతున్నారు కాబట్టి 20 నుంచి 25 రూ.లకుగాని, 30 రూ.లకుగాని గ్రాంటు పెంచే ప్రతిపాదన ప్రభుత్వం దృష్టిలో వుందా?

శ్రీ ఎ. రామస్వామి:— గ్రాంటు పెంచడానికి గవర్నమెంటువారు ఆలోచిస్తున్నారు. కాని, గవర్నమెంటుదగ్గర ప్రస్తుతం డబ్బులేని కారణంచేత గ్రాంటు చేయడానికి వీలులేదు.

శ్రీ ఆర్ మహాసంద:— లోగడ కొన్ని రిపోర్టులమీద ఆధారపడి కొన్ని జిల్లాలలో వుండే హాస్టల్సుకు రికగ్నిషను రిసివేసినట్లు మంత్రిగారు క్రిందటిసారి టేబుల్ మీద పెట్టారు. రేపూరు అనేదోక శాంక్షను బోర్డింగ్ గ్రాంటు 333 రూ.లు వుంటే సర్ ప్రయిజ్ విజిట్ లో.. జిల్లా పరిషత్తు సెక్రటరీ చూచినప్పుడు—55 వున్నప్పుడు దానినికూడ రికగ్నిషను విక్ డ్రా చేయమని రిపోర్టు చేసినమాట యదార్థమా?

మిస్టర్ స్పీకర్:— ప్రత్యేక ప్రశ్న వేయండి.

శ్రీ బి హెచ్. విజయకుమారరాజు (భీమవరం):— ఇదివరలో మంత్రిగారు శాసనసభ్యులుకూడా వెళ్ళి చూచి చెప్పాలని అన్నారు. Social Welfare Officer S E O, B D. O. అను మాత్రమే competence ఉన్నది. మిగిలినవారు లోపలకు వెళ్ళడానికి లేదు. అటువంటి competence ఇస్తే ఏమైనా చేయడానికి బాగుంటుంది అటువంటిది చేస్తారా?

శ్రీ ఎ. రామస్వామి — శాసన సభ్యులందరు తమతమ గ్రామాలలో ఉండే హాస్టల్సును దయచేసి చూచి లోటుపాట్లు ఉంటే మరల గవర్నమెంటువారికి తెలియ చేస్తే ఆ పనులు సక్రమంగా చేస్తారు. హాస్టల్సులో ద్రోహాలు జరగవు

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య:— కొన్ని హాస్టల్సుకు రికగ్నిషన్ ఇచ్చారు కాని గ్రాంటులు ఇవ్వడం లేదు రికగ్నిషన్ పొందినవాటికి అన్నింటికీ గ్రాంటు ఇస్తారా?

శ్రీ ఎ. రామస్వామి:— రికగ్నిషన్ ఇస్తే గ్రాంటు ఇవ్వడానికి ఆలోచించి ఇవ్వబడుతుంది. రికగ్నిషన్ ఇవ్వకమునుపే హాస్టల్స్ తెరుచుకున్నారు. తరువాత అడిగారు ముందుగా ఆలోచించి గవర్నమెంటువారు ఇస్తారు.

శ్రీ డి వెంకటేశం (కుప్పం) — హాస్టల్స్ లో fix చేసిన diet data 80 grams in meal అన్నారు. అది చాలా తక్కువగా ఉన్నది ఎక్కడకు పోయినా విద్యార్థులు అందోళన చేస్తున్నారు దానికి ప్రభుత్వం diet data ఎక్కువ చేయడానికి ఆలోచిస్తారా?

శ్రీ ఎ. రామస్వామి:— ఆహారం ఎక్కువ ఇవ్వకపోవడం వంటి—తప్పక ఆహారం ఇస్తున్నారని ఉన్నచోట లేనిచోట ఎక్కువ మంది వస్తే ఎక్కువ మంది గుడుస్తారు ఉన్నంత స్థలంలో

శ్రీ డి వెంకటేశం — పిల్లలకు అక్కడ భోజనం పెట్టడంలో 80 గ్రాములు ఒకపూట fix చేస్తున్నారు. అది చాలడంలేదు. మార్మింగ్ గంట ఇస్తారు. దానిని ఎక్కువ చేయాలని ఉద్దేశం ఉన్నదా?

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి — ఇరవై రూపాయలంటే ఎక్కువ ఇచ్చే ప్రవోజర్ లేదు.

శ్రీ ఆర్. మహానంద — హాస్టల్స్ కు గ్రాంటు ఇవ్వడంలో centralization వల్ల ఇక్కడకు వచ్చి Director of Social Welfare, మంత్రిగారిని ఆశ్రయించి అటూఇటూ తిరుగవలసి వస్తున్నది. అట్లా కాకుండా జిల్లాలవారీగా కోటాలు కలెక్టర్లకు ఇచ్చి వారిద్వారా ఇప్పించే పద్ధతి ఆలోచిస్తారా?

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి:— గవర్నమెంటు ఆలోచిస్తారు.

IMPORT OF FOODGRAINS TO MYSORE AND ANDHRA PRADESH

567

*1475 (S) Q.— Sri M. B. Raja Rao [Put by Sri P. O. Satyanarayana Raju:— Will the hon. Minister for Revenue and Civil Supplies be pleased to state.

(a) whether he has received information that while the Mysore State Mobile Border Staff are allowing freely import of foodgrains from Andhra Pradesh to Mysore State, the Andhra Pradesh Mobile Border Staff is charging persons for such imports of foodgrains from Mysore State to Andhra Pradesh including parched rice and other rice and Bengalgrams products, and

(b) if so, whether he deems it fit to adopt the same Mysore policy in respect of imports into Andhra Pradesh?

Sri V. B. Raju:— (a) No, Sir.

(b) Does not arise.

శ్రీ పి సుబ్బయ్య — మన రాష్ట్రం నుంచి ఇతర రాష్ట్రాలకు rice ఇస్తున్నాడు వారికి electricity ఎక్కువగా ఉన్నప్పుడు తక్కువ రేట్లకు ఇవ్వడానికి ఆలోచన ఉన్నదా?

శ్రీ వి. బి రాజు — ఈ ప్రాతిపదిక మీద ఏమీ చర్య జరగలేదు. దాన్యం విషయంలో మనం బియ్యం ఇస్తుంటే జొన్నలు ఇవ్వాలని మహారాష్ట్రను కోరాము

SUSPENSION OF RICE MILL LICENCES

568—

*901 Q — SRI S Jagannadham (Narasannapeta) — Will the hon. Minister for Revenue and Civil Supplies be pleased to state

(a) whether it is a fact that issue of licences to rice mills under Rice Milling Industry Act is suspended for the present, and

(b) if so, the reasons therefor?

SRI V. B. Raju. — (a) & (b) — In order to encourage the installation of rice mills in the co-operative sector, instructions were issued in 1965, to the effect that fresh permits be issued only in the cases where the mill buildings were constructed and the machinery purchased or installed therein before 20-10-64 and applications were received before 19-10-65. These instructions have since been cancelled and orders issued to the concerned officers for disposing of the cases on the subject in accordance with the provisions of the Rice Milling Industry (Regulation) Act, and the rules issued thereunder and the instructions issued from time to time

శ్రీ ఎస్. జగన్నాథం — కొన్ని వేల ఆప్లికేషన్లు pending గా ఉన్నాయని వింటున్నాము, వాటిని dispose of చేయడానికి ప్రయత్నము చేస్తున్నారా?

శ్రీ వి. బి రాజు: — 19-7-67 న కలెక్టర్లకు రివెన్యూ బోర్డుకు ఉత్తరువు విచ్చారు. తొందరగా ఉన్న దరఖాస్తులను dispose of చేయాలని చెప్పాము. కొన్ని వేలకాదుకాని కొన్ని వందలున్నాయి వెంటనే రూపుప్రకారము సర్దుబాటు చేయాలని చెప్పాము.

శ్రీ ఎస్. జగన్నాథం — 24-10-66 లోపల వాటినేనా, ఇప్పుడు పెట్టుకున్న వాటినికూడా consider చేస్తారా?

శ్రీ వి. బి. రాజు: — ఆ అర్జీలు రద్దు అయిపోయాయి. రూపుప్రకారము dispose of చేయాలని ఉత్తరువులు ఇచ్చారు.

శ్రీ జి. శివయ్య — ఒక గ్రామములో ఇచ్చే rice mill license అదే ప్రాంతములో మరొకచోటికి transfer చేసుకోనిస్తారా?

శ్రీ వి. బి రాజు — Licensing conditions బట్టి transfer of names Licensing Officer చేస్తాడు

SRI G Sivaiah — According to the conditions laid down in the licence, it will not be allowed to transfer Will the Government consider to transfer it in the same locality?

శ్రీ వి. బి. రాజు — పరిశీలిస్తాము.

శ్రీ ఎస్ జగన్నాథం — అర్ధరూపీ చేబిలుపై పెడలారా?

శ్రీ వి. బి. రాజు — సెక్రటరీగారి చేబిల్ పై పెడుతాను.

శ్రీ సిహెచ్ జంగారెడ్డి (హక్మత్):— 1966 లోని అప్పీలేషన్లు పరిశీలిస్తారా?

శ్రీ వి. బి. రాజు:— వెనుక ఉత్తరువులు రద్దు అయిపోయాయి. ఈ Act ప్రకారము ఎప్పుడువచ్చిన merits పై పరిశీలిస్తారు.

ఒక గౌరవ సభ్యుడు:— క్రొత్తవాటికి అనుమతి ఇస్తారా?

శ్రీ వి. బి. రాజు — ఈ రూపు క్రింద Act క్రింద వస్తే తప్పకుండా పరిశీలిస్తారు.

RICE MILL LICENCES

569—

*902 Q.— Sri S. Jagannadham:— Will the hon. Minister for Revenue and Civil Supplies be pleased to state:

(a) the number of rice mills whose licences have been revoked by the Collector, Srikakulam in 1966-67; and

(b) the reasons for such revocation?

Sri V. B. Raju:—(a) Five.

(b) Incorrect maintenance of accounts, non-submission of fortnightly returns of stocks, production, deliveries, etc, of paddy-rice and failure to obtain a fresh licence consequent on the change of ownership of the mill by succession due to death of the licensee.

శ్రీ ఎస్. జగన్నాథం:— పెద్ద rice mills విషయములో revoke చేయడము సబబుగానే ఉన్నది. చిన్న rice mills కూడా accounts submit చేయలేదని revoke చేసినట్లు జ్ఞాపకం, అటువంటివాటికై నా stringent గా apply చేయకుండా appeal చేస్తే reconsider చేస్తారా?

శ్రీ వి. బి. రాజు:— 1966-67 అయిదు revoke అయినట్లు చెప్పాను. అందులో నలుగురు అప్పీలు చేసుకున్నారు. అందులో మూడు అప్పీలు విషయమై rice millers కు అనుకూలంగా చెశాను. ఇక అప్పీలులో క్రింద అర్జరును confirm చేశాను. 5వ విలునారెవరూ ప్రభుత్వానికి అప్పీలు చేసినట్లు information లేదు. 1966-67 లో ఇంతకంటే information లేదు.

AYURVEDIC DISPENSARIES

570—

*961 Q — Sri R. Mahananda:— Will the hon. Minister for Health and Medical be pleased to state:

(a) whether the Government received any proposals of the most of the Panchayat Samithis recommended by the Special Officer, Indian Medicine Department, to open new subsidised Ayurvedic Dispensaries in Nellore district in 1965-66, if so, samithiwise list may be given,

(b) at what stage these proposals stand and

(c) whether the Government sanction them in this year?

SRI P V NARASIMHA RAO — (a) Yes Sir, a list is placed on the Table of the House.

(b) These proposals have been deferred.

(c) No, Sir

PAPER PLACED ON THE TABLE OF THE HOUSE

*List with Reference to Caluse (a) of L A Q No 570 (*961)*

(1) Panchayat Samithi Veligandla	* (1) Pedagogulapalle
* (2) Mogallur
* (3) Reddigari kothapalle
* (4) Kakanapadu Agraharam
* (5) Muppalapadu
* (6) Gudipalipalle
(2) Panchayat Samithi, Buchireddi Palem	* (1) Damavaram
* (2) Kalaya Kongallu
* (3) Tarunavoya
(3) Panchayat Samithi, Tarlapadu	* (1) Aravallipadu
* (2) Koloolapadu
* (3) Kallur
* (4) Detlanakonda,
* (5) Donakonda
(4) Panchayat Samithi, Atmakur	* (1) Gudipadu
* (2) Ravur
* (3) Pongur
* (4) Rajavolu
* (5) Uppalapadu
(5) Panchayat Samithi, Kanigiri	* (1) Kattakindipalle (West)
* (2) Mopad
* (3) Tallur
* (4) Lingareddipalle
* (5) Baligapalem
(6) Panchyat Samithi, Udayagiri	* (1) Byravaram
* (2) Appasamudram
* (3) Kampasamudram
* (4) Chinanagampalle
* (5) Nandavaram
* (6) Bijjamapalle
* (7) Ayyavaripalle
* (8) Arlapadia
* (9) Gannopalle

- (7) Panchayat Samithi, Podili
- * (10) Pullayapalle
 - * (11) Virvoor
 - * (1) Ramayapalem
 - * (2) Kuchipudi
 - * (3) Garlapeta
 - * (4) Sudanagunta
 - * (5) Gottagattu
 - * (6) Salakanuthala
 - * (7) Baduguleru
 - * (8) Nagampalli
 - * (9) Thuvvapadu
- (8) Panchayat Samithi, Venkatachlam.
- * (10) Konakanamitta
 - * (1) Kanuparthipadu
 - * (2) Pidurupalem
 - * (3) Pantapalem
- (9) Panchayat Samithi Kavali
- * (1) Chamadala
 - * (2) Amagaripalem
 - * (3) Gouravaram
 - * (4) Rudrakota
 - * (5) Chalamcherla
 - * (6) Brahmanakraka
 - * (7) Survayapalem
 - * (8) Mungamur
 - * (9) Tallapalem
- (10) Panchayat Samithi, Kota
- * (1) Pedagovindapalle
 - * (2) Mulapadava
 - * (3) Hondur
 - * (4) Budanam
 - * (5) Vanjavaka
 - * (6) Raviguntapalem
 - * (7) Nellipudi
 - * (8) Nancharammapeta
 - (9) Kollur
 - (10) Yeruru
- (11) Pachayt Samithi, Tallur
- (1) Lakkavaram
 - (2) Boddikurapadu
 - (3) Edera
 - (4) Umamaheswarapuram
 - (5) Mundlamur
 - (6) Makkinavaripalem
- (12) Pachayt Samithi, Vinjamur
- (1) Kondapuram
 - (2) Kothapeta
 - (3) Kommi
 - (4) Gottiguntal
 - (5) Siddanakondur
 - (6) Rompidodla
 - (7) Tellapadu
 - (9) Garimenapenta
- (13) Panchayat Samithi, Gudur
- * (1) Chennur
 - * (2) Peddapariya
 - * (3) Molakalapudi

- * (4) Vendodu
- * (5) Chillamathur
- * (6) Ayyavaripalem
- * (7) Budaragili Kothapalem

(14) Panchaayt Samithi, Venkatagiri	(1) Kalavalapudi
(2) Thintampadu
(3) Kamakur
(4) Gunamkonda
(15) Pachayt Samithi, Sullurpeta	(1) Kallur
(2) Mambatu
(3) Damanellore
(4) Mannarpolur
(5) Iracam
(16) Panchayat Samithi, Podalakur	(1) Mamadur
(2) Ramannagaripalli
(3) Korimerla
(4) Erubotlapalli
(5) Marupuri
(6) Yeturu
(17) Panchayat Samithi, Rapur	(1) Vemulachedu
(2) Gulimecherla
(3) Gundavolu
(4) Zegacherla
(5) Zanamcherla
(18) Panchayat Samithi, Kovur	(1) Patur
(2) Pedaputhedu

శ్రీ ఆర్. మహానంద :—గవర్నమెంటుకు ఫండ్సు లేనందువల్ల దెఫరు చేసినామన్నారు. ఆయుర్వేద డిస్పెన్సరీలను ఆయా సమితులవారు తమ ఫండ్సుతో తాత్కాలికంగా ప్రారంభించడానికి ఉత్తరువులు యిస్తారా ?

శ్రీ పి. వి. నరసింహారావు :—వారి ఖర్చులతోనే తే యిబ్బంది లేదు

Sri R Mahananda :—On the assurance that finances will be given after the financial position improves.

శ్రీ పి. వి. నరసింహారావు :—అది లేదు వారు తమ ఖర్చులతో వదుపు కంటామంటే తప్పకుండా ఒప్పుకుంటాము. At some future date అరియర్సుతో అడిగితే యివ్వడానికి వీలులేదు. The question of giving subsidy will be considered if and when finances permit. No commitment on either side Let them start we shall see.

శ్రీ ఆర్. మ నంద :—అరియర్సు కాదు. అప్పుట్నుంచయినా సరే

శ్రీ పి వి నరసింహారావు :—లేదుసార్. I shall get it examined. I have no idea

శ్రీ డి. వెంకటేశం :—అధ్యక్ష, ఇండియను మెడిసన్సు హాస్పిటల్సులో మందులు కొవాలంటే మదరాసు గవర్నమెంటుకు యిండెంటు ప్లేసు చేయాలి. మన

సేటులో దొరకడం లేదు. దయచేసి ఆ మందులను తయారుచేసి స్త్రీలకు చేయడానికి ప్రభుత్వం పూనుకుంటుందా ?

Sri P. V. Narasimha Rao .— I have noted the point, Sir.

శ్రీ టి. విజయకుమారరాజు :— వెంటేజంగారు చెప్పినట్లు మందులు రెండు సంవత్సరాల నుంచి డిస్పెన్సరీకి రావడం లేదు. కనీసం లోకలు పర్సెన్ అయినా చేయడానికి పరీక్షను యిచ్చి యెవరియిబులుగా చేయడానికి పరిశీలిస్తారా ?

Sri P. V. Narasimha Rao :—In the Indian Medicine Department there is plan ceiling and paucity of funds.

శ్రీ పి. వెంకటరెడ్డి .—ప్రతిదానికి ఫండ్లు లేవని చెప్పడం చరిషాటు అవుతోంది. గ్రామాలలో చికిత్స చేసుకొనడానికి అపకాళం లేదు. 50 రూపాయలు నబ్బిడి యిచ్చి గ్రామ వైద్యులను యేర్పాటు చేసే పథకం యెంతవరకు వచ్చింది ?

శ్రీ పి. వి. నరసింహారావు .— ఇండియను మెడిసను డిపార్టుమెంటులో అసలు పాను సీలింగ్ చాలా తక్కువ అని మూడు రోజులక్రితం చెప్పాను. 18 కోట్లు అలోపతికి యిస్తే రెండున్నర లక్షలు యిండియను మెడిసనుకు మంజూరు చేశాము. ప్లానింగులోనే చాలా స్వల్పమయిన ధనం కేటాయించడం జరిగింది. పాసిటీ లవ్ ఫండ్లు ఉంది. పెద్ద ఎత్తున చేయాలంటే అంతటా చేయవలసి వస్తుంది. ఒక జిల్లా అని కాదు. దాని కిమిటుమెంటు చాలా యెక్కువవుతుంది.

శ్రీ కె. నారాయణస్వామి (పొదిలి) :— అధ్యక్ష, మన సేటులో ఆయుర్వేద డిస్పెన్సరీలకు కావలసిన మందులను మదరాసు నుంచి రెప్పించుకుంటున్నాడు. తెనాలిలో ఆయుర్వేద సొసైటీ మందులను తయారు చేస్తున్నది. దాని నుంచి ప్లేటు అనుప్రకరణకు కొనడానికి గవర్నమెంటు ఆర్డరు యిస్తుందా ?

Sri P. V. Narasimha Rao .—I take the suggestion, Sir.

శ్రీ ఆర్. మహానంద :— దానికంటే ముఖ్యమైన నెల్లూరు జిల్లాపరిషత్తు డ్రగ్స్ స్టోరు మెయింటెయిను చేస్తున్నది. ప్రయివేటువారి దగ్గర తెచ్చుకొనేదానికంటే సిస్టరు జిల్లాపరిషత్తు నుంచి తెచ్చుకోవాలని అన్ని జిల్లాపరిషత్తులకు ప్రభుత్వంవారు సలహా యిస్తారా ?

శ్రీ పి. వి. నరసింహారావు :— అసలు ప్రభుత్వం తరపునుంచి ఒక పెద్ద ఫార్మసీని వోపను చేయాలని ప్లాన్సు. యెస్టిమేటు తయారై ఉన్నాయి. నాలుగవ ప్లానులో అది ఒక స్కీముగా ఉన్నది.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య :— బడ్జెటులో ఖరీదుగల వైద్యానికి యెక్కువ పెట్టినట్లు చెప్పారు. హోమ్యోపతి ఆయుర్వేదం మండలు తక్కువ ధరలకు వస్తాయి. 50 రూపాయలు నబ్బిడి యిస్తే సరిపోతుంది. దీనిని యెక్కువ విసర్జించి ప్లానులో ప్రయోగిస్తే మార్పు చేస్తారా ?

శ్రీ పి. వి నరసింహారావు — పరిశీలించాలి ఇప్పుడు చెప్పలేను

PUBLIC HEALTH CENTRES

571—

* 968 Q—SRI R Mahananda —Will the hon Minister for Health and Medical be pleased to state .

(a) what is the yearwise allotment of funds for each Primary Health Centre from 1965-66 to 1967-68 towards maintenance and for medicines, how much was allotted to each of the Primary Health Centres in the State,

(b) whether funds have been allotted to Kurichedu Primary Health Centre in Tarlapadu Samithi, Nellore District towards medicines and establishment for the said period, if so, how much each year, and

(c) did the Government think that the small allotments towards medicines will serve the needs of nearly 70 to 80 thousand people of each Samithi.

SRI P V Narasimha Rao :—(a) With effect from 1-7-64 reorganisation of Panchayati Samithi Blocks had taken place according to which grants-in-aid to Panchayat Samithis were released by the Panchayat Raj Department on a varying per capita basis depending on the level of development of each block and the Panchayat Samithis were given full discretion to utilise the grants-in-aid for developmental activities under the Community Development Programme, according to felt needs of each area. It is not, therefore possible to say as to how much amount was earmarked by the Panchayat Samithi for expenditure on the Primary Health Centres in Stage I blocks. The Director of Medical and Health Services was releasing grants to the Primary Health Centres in Stage II and Post stage II blocks. Grants for 1965-66, and 1966-67 have been released to Primary Health Centres under the control of Panchayat Samithis in Stage I or Post Stage II at the rates given below

Category of Primary Health Centres	Grant per annum.
1. Primary Health Centres without vehicle and without additional post of Range Health Inspector and Peon. ..	Rs 27,000
2. Primary Health Centres with vehicle and without additional post of Range Health Inspector and Peon. ..	Rs 28,800
3. Primary Health Centres without vehicle and with additional post of Range Health Inspector and Peon .	Rs 31,000
4. Primary Health Centres with vehicle and with additional post of Range Health Inspector and Peon. ..	Rs. 32,800

From the year 1967-68 onwards, the additional Director of Medical and Health Services will be releasing grant-in-aid to all the Primary Health Centres irrespective of the stages of blocks.

(b) During the year 1965-66 a sum of Rs. 61,000 was released by Panchayat Raj Department to Tarlapadu Panchayat Samithi for expenditure on developmental programmes under Community Development. In the year 1966-67 a sum of Rs. 15,400 was released under Community Development Programme with instructions that the amount should be spent on production. Oriented programmes after meeting the recurring expenditure. It is not possible to say how much amount out of the above has been spent on Primary Health Centre and sanitation programme in the Block, as the grants under Community Development Programme were being released to the Panchayat Samithis, in lumpsum.

(c) During Stage I period, the grants-in-aid were being released to the Panchayat Samithis blocks in lumpsum and they were permitted to utilise the grants according to felt needs of each area. During stage II an amount of Rs. 7 thousand has been earmarked for purchase of medicines. The extra amount required over and above the Government grant will be met from the Panchayat Samithi funds.

శ్రీ ఆర్. మహానంద :—అధ్యక్ష, గౌరవనీయులైన మంత్రిగారు శలవు యవ్వడంలో Per capita income జేసిసుమీద యేర్పాటు చేస్తామన్నారు. రాసి 27 వేలు, 28 వేలు వెహికలు ఉన్నా లేకపోయినా యిచ్చే : ద్రుతి పెడితే వారి జీతాలు మెయింటెనెన్సు పోగా సంవత్సరానికి మూడు వేలు నాలుగు వేలు అన్నా యెక్కువ ఉంటుంది. అందువల్ల ఒక్కొక్క భాకు 70-80 వేలు జనాధా ఉన్నటు వంటిది ఒకటి ఉంటుంది కాబట్టి దీనిని యెక్కువ చేసే విషయం యేదయినా ప్రభుత్వం ఆలోచిస్తుందా ?

శ్రీ పి. వి. నరసింహారావు :—నేను మనవిచేశాను. The allocation for medicines is Rs. 87,000. It cannot be less than that.

BASIC HEALTH WORKERS

572—

* 463 Q. Sri K. Ramanadham [Put by Sri R. Mahananda] :— Will the hon. Minister for Health and Medical be pleased to state :

(a) whether it is a fact that proposals to enhance the educational qualifications from a pass in III Form to S. S. L. C. for the posts of Basic Health Workers, Surveillance workers and Field Assistants are being considered even though these posts carry the same scale of pay as that of last grade servants; and

(b) if so, whether the Government is considering to upgrade these posts to the level of L. D. Clerks commensurate with the revised qualifications ?

Sri P. V. Narasimha Rao :— (a) Yes, Sir.

(b) The question of upgrading the posts to the level of Lower Division Clerk commensurate with the revised qualifications, will be

considered when a decision is taken on the proposal of revision of educational qualifications

DEATH OF A SWEEPER IN SAROJINIDEVI HOSPITAL

573—

*1159 Q —Sri K. Govinda Rao [Put by Sri Ch. Rajeswar Rao].— Will the hon. Minister for Health and Medical be pleased to state :

(a) whether one Smt. Mahboob Bee, a sweeper employed in the Sarojinidevi Eye Hospital, Hyderabad died on 2-5-1967,

(b) was she suspended from duty with effect from 20-12-1966 till the date of her death,

(c) if so, for what reasons

(d) whether any hunger strike was made by the Local Medical Employees Union from 3-5-1967 demanding punishment against officers responsible for her death, and

(e) if so, the action taken thereon ?

Sri P. V. Narasimha Rao —(a) and (b). Yes, Sir

(c) (i) that Smt. Mahaboob Bee, misused the Coconut oil intended for patients, which amounted to misconduct.

(ii) that she had abused the staff of the Sarojini Devi Hospital, Hyderabad including Nursing Superintendent, caused disturbance to the patients and staff on duty and behaved in a aggressive manner amounting to gross indiscipline and insubordination

(iii) that she disobeyed the orders of the Staff Nurse by refusing to remove the mattresses inspite of repeated instructions of the Staff Nurse amounting to disobedience to the superiors and dereliction of duty

(iv) that in a quarrelsome mood, she went to the quarters of the nurses, abused them and threatened them with dire consequences amounting to reprehensible conduct.

(d) Yes, Sir.

(e) As it was a case of natural death, there was no need to take any action against any officer

శ్రీ సి. హెచ్. రాజేశ్వరరావు:— అధ్యక్ష మంత్రిగారు సమాధానం చెప్పడంలో కొంత సందేహానికి ఆస్కారం దొరుకుతున్నది అవిడ అనేక పొరపాట్లు చేసినదని వివరించడం జరిగింది నేచురలు డెత్తు అంటున్నారు. కాబట్టి డెత్తు నేచురలు అనడానికి కారణం యేమిటి? సర్కంప్లెన్సెసు శరివిస్తారా?

శ్రీ పి. వి. నరసింహారావు — దానికి దీనికి సంబంధం లేదు. జరిగింది యేమిటంటే ఆమెను సస్పెండు చేయడం జరిగింది. తరువాత ఉస్మానియా ఆసుపత్రికి

పోయి చచ్చిపోయింది. అయితే చనిపోవడం నిజమేనా అని క్వశ్చనులో అడిగారు. నిజమేనని చెప్పాము ఆమెమీద యేమి యాక్షను తీసుకున్నారో వివరాలు అడిగారు. చెప్పాము.

మిస్టర్ స్పీకర్:—కాంతకాలమైన తరువాత జబ్బు చేసి చనిపోయిందన్న మాట

Sri P. V. Narasimha Rao:—She was suspended in December, 1966 She died in May, 1967

Mr Speaker.—That is five months afterwards.

(శ్రీ) బి. హెచ్. నరసింహారెడ్డి :—ఉస్మానియా హాస్పిటల్లో చనిపోయింది. హాస్పిటల్ రికార్డు ప్రకారము ఏ జబ్బువల్ల చనిపోయినదో చెబుతారా?

Sri P. V. Narasimha Rao:—I will give out “Suborthenoid Haemorrhage” death అన్నారు.

Mr. Speaker.—Some technical term, we do not know.

شری سلطان صلاح الدین اویسی (چارسار) :— یونین نے محبوب بی کی موت پر تحقیقات کے لئے جو ڈیپازٹ کیا ہے آخر اوسکی بمصیبت کیا ہے ؟
شری بی۔ وی۔ نرسنگھا راو:— یونین کا یہ کہنا تھا کہ چونکہ محبوب بی کو سسپنڈ کیا گیا تھا اسلئے اس کے دماغ پر اور دل پر صدمہ ہوا تھا۔ اسلئے اس کی موت واقع ہو گئی۔ اس کے بارے میں تحقیقات کی گئی اور دیکھا گیا کہ اس میں اور اس میں کوئی تعلق نہیں ہے۔

PADDY PRODUCTION IN THE STATE

574—

* 1280 Q.—Sri P. O. Satyanarayana Raju:—Will the hon. Minister for Revenue & Civil Supplies be pleased to state :

(a) the total production of paddy in the State during the year 1966-67 ;

(b) the quantity of rice supplied to Madras State during 1966-67,

(c) the quantity proposed to be given to Madras State during the current year , and

(d) the quantity proposed to be given to the Central Pool during this year ?

Sri V. B. Raju :—(a) 41.25 lakh tonnes in terms of rice.

(b) 14,626 tonnes from 1-11-1966 to 28-6-1967.

(c) No specific target been fixed.

(d) 5 (five) lakh tonnes.

PURCHASE OF EQUIPMENT BY KUPPAM GOVERNMENT HOSPITAL

575—

* 1050 Q —SRI T. C. RAJAN (Palamaner) —Will the hon Minister for Health and Medical be pleased to state

(a) whether it is a fact that the authorities purchased Linen and Operation equipment costing some thousands of rupees for Kuppam Government Hospital in Chittoor district without operation theatre, and

(b) if so, the action taken thereof?

SRI P. V. NARASIMHA RAO —(a) Yes, Sir

(b) Medicines and equipment purchased are being used in the same Hospital, but linen has been transferred to Government Headquarters Hospital, Chittoor for the use of that Hospital.

శ్రీ డి వెంకటేశం —అధ్యక్షా, without operation theatre అన్నారు. But theatre is there కాని function చేయడములేదు. The theatre was constructed some 5 years back but it has not been upgraded. That is the position. Whereas the hon Minister says that the hospital is without Operation theatre.

SRI P. V. NARASIMHA RAO —I did not say that. It is contained in the question. I was to say that there was an offer for getting the thing upgraded, but that did not materialise. In the hope that it would be upgraded some linen was purchased. When it was found that it was unnecessary it was shifted to Chittoor hospital. That is all.

శ్రీ డి వెంకటేశం:—ఎప్పుడు upgrade చేస్తారో చెబుతారా?

SRI P. V. NARASIMHA RAO —As and when funds allow, Sir.

శ్రీ వై. వెంకటరావు:—అధ్యక్షా, ఈ థియేటరు కట్టించి ఎంతకాలమైనది, Equipment తీసుకొనివచ్చి ఎంతకాలమైనది.

శ్రీ పి. వి. నరసింహారావు —దాన్ని కూడా పెంచవలసి వుంది. what was offered was a eight-bedded hospital building with operation theatre. కొంత కట్టినట్లు వున్నారు, ఇంకా expand చేయవలసివుంది.

NURSES TRAINING CENTRES

576—

* 226 Q —SRI K. MUNISWAMY (Satyavedu):—Will the hon. Minister for Health and Medical be pleased to state:

(a) the number of Nurses Training Centres in the State at present,

(b) the number of nurses who are undergoing training now, and

(c) the facilities being provided by the Government to the nurses during the training period?

Sri P. V. Narasimha Rao :—(a) 8 Centres.

(b) 890 pupil Nurses are undergoing Nurses Training.

(c) Besides the stipend, Uniform allowance, rent free accommodation, including free supply of Electricity and water, Medical treatment and leave with stipends and allowances for limited periods are the other facilities provided to the Nurses under training.

శ్రీ కె. మునిస్వామి.—అద్యక్ష, ఇన్ని సర్టింగ్ సెంటర్లు ఉన్నా apply చేసిన వారికి సీటు రాకుండా అవస్థ పడుతున్నారు కాలేజీలు చెబుతారా ?

శ్రీ పి. వి. నరసింహారావు.—ఉన్న సీట్లకన్న ఎక్కువమంది apply చేయడమే కారణము.

శ్రీ పి. గున్నయ్య.— అద్యక్ష, ఈ training centres చాలవు. ఇంకా 2, 3 సెంటర్లు నెలకొల్పి నర్సులకు training హెచ్చుగా ఇవ్వడానికి ఏర్పాటు చేయాలని నా ఉద్దేశ్యము. ఇప్పుడు నర్సులు చాలడం లేదని చాక్టర్లు చెబుతున్నారు. ఈ training centres ఎక్కువ చేయడానికి ప్రయత్నము చేస్తారా ?

శ్రీ పి. వి. నరసింహారావు :—ఇప్పుడున్న facilities చాలు. మనకు లభ్యమయ్యే నర్సుల సంఖ్య చాలుతుంది. చాలదు అనేమాట లేదు అనేది డిపార్టుమెంటు అభిప్రాయము.

FILARIA CASES

577—

* 1428 Q.— Sri G. Sivaiyah :—Will the hon. Minister for Health and Medical be pleased to state :

(a) whether the Government are aware that many filaria cases are there in Puttur taluk, Chittoor district ;

(b) if so, what are the areas in Puttur taluk ;

(c) whether the Government propose to open an anti-fylaria Centre at Puttur town ; and

(d) if not, the reasons for it ?

Sri P. V. Narasimha Rao :— (a) No, Sir.

(b) Does not arise.

(c) No, Sir.

(d) Does not arise.

Sri G. Sivayya :—Puttur taluk is full of filaria and the hon'ble Minister gives an answer 'No, Sir.'

Sri P. V. Narasimha Rao :—I must say that the position regarding filaria is far from satisfactory, even from the scientific point of view. After so many pilot projects were launched, they have come to the conclusion that the effective remedy for rural filaria was yet to be found or discovered. They have now said that

since Filaria spreads centrifugally from the cities to the villages, it had to be tackled at the city end and not at the village end, Sir. What all could be done at the village level is to see that the environmental sanitation and breeding places are properly sprayed with oil. Therefore, the concentration has to be on cities by providing drainage, cleaner drinking water and cleaner surroundings. That is all that has been said by the scientists on the subject.

శ్రీ జి శివయ్య — అధ్యక్ష, పుత్తూరు టౌన్ లోనే పెద్దపెద్ద కాళ్లు వేసుకొని నడుస్తున్నారంటే మనకు బీహడానికి భయంగా వుంటుంది. It is full of filaria cases అక్కడనుంచి చుట్టు ప్రక్కల మీద spread అవుతోంది.

శ్రీ పి. వి. నరసింహారావు — అయితే పుత్తూరు టౌన్ గురించి ఆలోచించ వలసి వుంటుంది. అక్కడ మునిసిపాలిటీగాని, పంచాయతీగాని ఇదంతా చూడాలి. I will take the information from the hon Member. Now that he said it, we shall see that it is examined on those lines.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య:— అధ్యక్ష, బస్తీలనుంచి పల్లెటూళ్లకు వెళు తోంది అన్నారు. ఇది గోదావరి జిల్లా డెల్టా ఏరియాలో చాల ఎక్కువగా వుండేది. పల్లెటూళ్లనుంచి బస్తీలకు వచ్చినట్లు కనిపిస్తున్నది. గుంటూరులో కూడ filaria spread అవుతున్నదని ఈ మధ్య చెప్పారు. అందువల్ల పల్లెటూళ్లనుంచే బస్తీలకు వచ్చినదని మనవిచేస్తున్నాను. Reverse philosophy నడుస్తున్నట్లు వున్నది.

Sri P V Narasimha Rao — No philosophy. All over India Pilot projects have gone. They have made on the spot studies and a very big, bulky report is available. In that report they have said all these things.

ERADICATION OF SMALL POX

578—

* 1316—

Sri Ch. Rajeswararao — Will the hon. Minister for Health and Medical be pleased to state

(a) what are the concrete steps taken by the Government during the last two years to eradicate the disease of smallpox, and

(b) what is the percentage of population covered by vaccination till now?

Sri P V. Narasimha Rao — (a) & (b) A note is placed on the Table of the House

STATEMENT PLACED ON THE TABLE OF THE HOUSE

[VIDE ANSWER TO CLAUSES (a) AND (b) OF THE ANDHRA PRADESH LEGISLATIVE ASSEMBLY QUESTION NO 578 (*1316)]

NOTE ON THE STEPS TAKEN BY THE GOVERNMENT TO ERADICATE SMALLPOX

At the outset it may be mentioned that the vaccination and the epidemic control measures of small-pox are the primary responsibilities of the local bodies which have to carry out all the specific

measures under the technical guidance and supervision provided by the Government Public Health Department. Due to introduction of the National Small-Pox Eradication Programme a National Programme has been launched in the State in September, 1962, and intensive work was carried till the end of the 3rd Five Year Plan. Due to lack of continuous maintenance there is progressive loss of immunity which is making the population susceptible whenever infection gets in to the area by any chance. In spite of standing orders, prompt reporting about such stray cases is still not upto the mark and this is one of the factors responsible for the spread of infection on a large scale. The moment the information of the epidemic is brought to the notice of the official agencies, special teams are immediately sent for conducting mass vaccination to do what best is possible to arrest further spread of infection.

2 The Small-Pox Eradication Pilot Project started functioning in West Godavari District from August, 1960, to cover one million population of the District for the purpose. An amount of Rs. 2.05 lakhs was sanctioned by the Central Government to meet the expenditure involved. The special staff appointed for implementing the programme was, 1 Assistant Director of Public Health, 2 Health Officers, 14 Selection Grade Health Inspectors, 80 Vaccinators. 13,46,868 vaccinations were conducted. During 1961-62 the Pilot Project was continued in the District to complete the vaccinations in the entire District of West Godavari to cover the balance of population. In January, 1962, the Unit was shifted to Krishna District. The expenditure during 1961-62 was Rs. 1.83 lakhs. From September, 1962, the Pilot Project Unit was merged as one of the six Units of the National Smallpox Eradication Programme. The programme as a National pattern was started by establishing 6 units in the State from September, 1962, in the Districts of East Godavari, Krishna, Guntur, Nellore, Nalgonda and Hyderabad. An amount of Rs. 11.98 lakhs was spent during the year 1962 and 39,31,484 vaccinations were conducted by National Smallpox Eradication Programme with a staff of 1 Health Officer, 1 Para-Medical Assistant, 2 Health Educators 12 Health Inspectors, 1 Upper Division Clerk, 1 Lower Division Steno, 80 vaccinators, 3 drivers and 16 Peons. At Headquarters the posts of 1 Assistant Director of Public Health, 1 Superintendent, 2 Upper Division Clerks, 1 Lower Division Clerk (Steno), 1 Lower Division Clerk (typist), 1 Driver and 2 Peons were sanctioned.

3 In 1963-64, due to National emergency, non-availability of the Jeeps and limited finances and also non-availability of doctors, certain modifications were made from the approved staff pattern of the Unit. In view of the prevalence of Smallpox in Rayalaseema Districts particularly the Cuddapah District, a modified Unit was established in Cuddapah in December, 1963. During 1963-64, the Special Units under this programme were functioning in 12 Districts of the State. The total expenditure incurred was Rs. 15.5 lakhs.

During 1964-65, all the 12 units sanctioned during 1963-64 were continued in the 12 Districts. By the end of the financial year 1964-65, except for Adilabad District, the Units have covered, or the work was in progress in the remaining 19 Districts of the State.

The total expenditure incurred during the year was Rs 24 50 lakhs. The total vaccinations conducted in the State by the National Smallpox Eradication Programme staff during the year 1964 were 85,38,558.

4 All the Units functioning during the year 1964-65, were ordered to be continued during 1965-66 at an estimated cost of Rs 25 00 lakhs. The total vaccinations carried out in the State during the year 1965, were 93,74,972 and the total expenditure incurred during 1965-66 was Rs 27 57 lakhs. The post of the Office Superintendent was converted into that of a Statistical Assistant from 1-4-65 to keep one person responsible for reviewing the work of the different units functioning in the State. An inspection wing, consisting of the Health Officer, One Office Superintendent and one Upper Division Clerk was also sanctioned from April, 1965, to assist the Assistant Director of Public Health (N S E.P.) for field inspections and administrative organisation in the field.

5. Under the Scheme of National Smallpox Eradication Programme a total amount of Rs 83 11 lakhs was spent upto the end of the III Five Year Plan (Rs 2 05 lakhs under Pilot Project and Rs. 81.06 lakhs under National Smallpox Eradication Programme). The total vaccinations carried out in the State upto the end of March, 1966, were 3,34,88,870 including the Pilot Project work under National Smallpox Eradication Programme. On an average 80% of the population was covered by vaccination.

6 It is proposed to continue the scheme during the Fourth Five Year Plan also, in order to complete the uncovered population in the State and to intensify mopping up operations which is absolutely necessary to achieve the original objectives for which the scheme has been sanctioned. By the end of 1966-67, only 20 Units were functioning in all the 20 Districts. During the current year sanction was accorded for a minimum of 20 to 25 vaccinators for each District, under the supervision of the Unit Officer assisted by 2 Health Inspectors and the Scheme is under the overall supervision of the Local District Health Officer. For the city of Hyderabad, 40 more vaccinators were employed for intensive work in the city limits. A total of 575 vaccinators were employed in the State from the beginning of the current financial year. The Health Inspectors were reduced from 184 to 42.

REASONS FOR REDUCTION OF STAFF AND STANDARD MAINTENANCE AS WAS DONE DURING THE THIRD PLAN.

While formulating the Scheme the experts have assumed that by the end of the third Plan the entire population will be covered by vaccination and the normal agencies will be able to take up the total responsibility of the maintenance and continuity of the vaccination. Hence the same finances have not been provided for the Fourth Plan. In the absence of the required finances it is not possible to keep the full strength of the staff but the Government have not totally closed down inspite of the inadequacy of Plan provisions. The minimum staff are being continued to deal with the epidemic situation thus providing what best could be done under the available financial resources.

AMOUNT PROVIDED UNDER PLAN DURING 1967-68 Rs. 10.00 LAKHS

The scheme can only act at the most like a Fire Service ambulance to deal with the epidemic spots. How speed it is able to deal depends upon the reporting as well as the basic maintenance level and the responsibility in conducting vaccinations by the local agencies like Panchayat Samithis, Panchayats and Municipalities.

శ్రీ సి. హెచ్. రాజేశ్వరరావు:— అధ్యక్ష, మంత్రిగారు సుదీర్ఘమైన నోట్ యిచ్చారు. దానిలో చర్యలన్నీ వివరించారు. మొదట్లోనే—“due to lack of continuous maintenance there is progressive loss of immunity which is making the population susceptible whenever infection gets into the area by any chance,” అన్నారు. ఇది మొత్తము కిరిస్టి రాబట్టి మరొక విరోధకమునకు పట్టవమైన చర్యలు తీసుకొంటున్నారా?

శ్రీ సి. వి. నరసింహారావు:— కొంత యేమో revaluation చేసిన చోటనే మరల చేయవలసివస్తున్నది. Babies పుడుతూవుంటే మరల చేయవలసివస్తుంది. ఇంకా extend చేయవలసివస్తుంది. All these things have to be tackled at the same time and obviously in thickly populated areas it becomes rather difficult to control it once it starts. But still every effort is being made and more intensive and energetic efforts will be made.

శ్రీ సి. వి. కె. రావు:— అధ్యక్ష, మంత్రిగారు ఒరిజిల్ పై పెట్టిన స్టేటుమెంటు ఒకమారు చూడాలని కోరుచున్నాను. పేజీ 1 పేరా (2). అసలు వైద్యవలసిన Strength ఎంత? వీరి ఉద్దేశ్యములో minimum strength ఎంత? వారు పెట్టినదే వినిమమ్ అని అంటున్నారా?

Sri P. V. Narasimha Rao: "Reasons for reduction of staff and standard maintenance as was done during the Third Plan..... "In the absence of the required finances it is not possible to keep the full strength of the staff but the Government have not totally closed down inspite of the inadequacy of Plan provisions." Again we come to the same thing. If it is to be done meticulously to be 100% effective, it requires much more funds.

CASES UNDER UNTOUCHABILITY ACT

579—

* 190 Q.— Sarvasri T. C. Rajan, E. Vadapally (Tallarevu), A. Eswara Reddy (Tirupathi):— Will the hon. Minister for Social Welfare be pleased to state:

the number of offences committed during the years 1964-65 and 1965-66 in the State and Chittoor district in particular under Removal of Untouchability Act?

Sri A. Ramaswamy:—(a) The number of cases registered during the years 1964-65 and 1965-66 in the State under the Untouchability Offences Act 1955 are as follows:

1964-65	1965-66
Total number of cases for State-4 (This includes one case in Chittoor District)	Total number of cases for the State-6 (Nil in Chittoor District)

DEPRESSED CLASS STUDENTS STUDYING PH D.

580—

* 430 Q.—SRI E. Vadapally —Will the hon Minister for Social Welfare be pleased to state

(a) the number and amount of scholarships given to the students from depressed classes studying in Ph D in the year 1966-67, and

(b) the number of persons and amount of financial help given to the students studying for examinations like I A S, etc, in the year 1966-67 from.

1. Depressed classes, 2. Backward classes and, 3. Vimukti Jathies?

SRI A. Ramaswamy —(a) One student was given an amount of Rs. 797

(b) Nil.

ఎ. ఒక విద్యార్థికి రూ 797 ఇవ్వబడింది

బి. ఎవరికి ఇవ్వలేదు,

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య —ప్రోహిబిషన్ ఆఫ్ అనేటిచ్ బిలిటీ యాక్టు వుంది దానిని అమలు జరపటంలో అధికారులు శ్రద్ధతీసికోవడం లేదు. దానికి కారణం ఏమిటంటే ఉన్నత, అగ్రకులంలో వున్నవారు. Property వున్నవారు అధికారులుగా వుండటంవల్ల క్రిందివారిని తక్కువగాచేసి, అన్ టచ్ బిలిటియాక్టు చేసినప్పటికీ అది నిరుపయోగంగా వుంది కనుక ప్రభుత్వం ఏమి చర్యతీసికొంటుంది?

శ్రీ ఎ. రామస్వామి — Act చక్కగా అమలు జరగడం లేదా? ఏమి ప్రశ్న ఇది?

Mr. Speaker —We will take up short notice questions

SHORT NOTICE QUESTIONS AND ANSWERS

HAIL STORM

S. No. 580-A

S. N Q No 1478-O —Sri R. Satyanarayana Raju.— Will the hon Minister for Revenue & Civil Supplies be pleased to state:

(a) whether the Government are aware of the severe loss sustained in Rangapuram and other areas, in Chintalapudi taluk, West Godavari district, on account of the hail storm during March, 1967,

(b) the village-wise names of the crops damaged, and

(c) the nature of relief measures proposed to be sanctioned to the victims of hailstorm?

Sri V. B. Raju —(a) Yes, Sir.

(b) Rangapuram Khandrika, Chillies, Cashewnut, Tobacco and mango topes damaged

Pattyagudem-Mangol topes tobacco and Chillies damaged.

(c) Rs 4,410 has been granted to the victims whose houses were damaged Distress taccavi loans and supply of chemical fertilisers on preferential basis and closure of breaches to Minor Irrigation tanks are proposed.

శ్రీ ఆర్. సత్యనారాయణరాజు :—చింతలపూడి తాలూకా రంగాపురం ప్రాంతంలో చరిత్రలో కనీ విని ఎరుగని వడగళ్ళు వానకురవటంవల్ల ఇండ్లు డెబ్బతిన్నవి. ఆ ఆసామీలకు షుమారు 4 వేల రూపాయలు మాత్రం సహాయం చేసినట్లు మంత్రిగారు చెప్పారు. కొన్ని లక్షల రూపాయలు నష్టం జరిగిన సందర్భంలో 1 వేల రూపాయల పంటలకు, ఇండ్లకు జరిగిన నష్టాన్ని సరిగా అంచనావేసి అధికంగా contribute చేయటానికి ఆలోచిస్తారా ?

శ్రీ వి. బి. రాజు :—అక్కడ జరిగిన నష్టంయొక్క అంచనా 2 లక్షల 57 వేల రూపాయలు ప్రభుత్వం ఆలోచిస్తున్నది. ఎక్కువ సహాయం చేయటానికి వీలుంటుందేమోనని గౌరవ సభ్యులలోహాడ సంప్రదించి వీలుంటే కలెక్టరుకు ఉత్తర్వుల పంపిస్తాము.

శ్రీ ఆర్. సత్యనారాయణరాజు :—తొందరగా ఎంపించే ఏర్పాటు చేస్తారా ?

శ్రీ వి. బి. రాజు :—ఆలోచించి రెండు మూడు రోజుల్లో మనవిచేసు గలుగుతాను.

(Mr. Deputy Speaker in the Chair)

RECOVERY OF THE SUBSIDIES

S. No. 580-B

S N Q. No. 1480-J :— Shri P. Subbarah : Will the hon. Minister for Revenue & Civil Supplies be pleased to state :

(a) whether demand notices have been issued for summary recovery of the subsidies granted to ryots for digging wells during 1948-49, 1949-50 in Kurnool District ;

(b) if so, when ; and

(c) whether the Government has decided to help such ryots on 13-6-1967 ?

Sri V. B. Raju.—(a) Yes, Sir.

(b) In some cases during September 1966 and November 1966 and in some cases during March-May 1967.

(c) No, Sir.

శ్రీ పి. సుబ్బయ్య :—వారు 1949-50 లో తీసికొని వాపులు పూర్తి చేశారు. మరి వాటికి latest గా ఇచ్చిన G. O. వర్తించదా ?

శ్రీ వి. బి. రాజు — Latest G O సభ్యులకు అందచేశాను. దానిలో కన్సెషన్ ఈ విధంగా వుంది The concession of waiver of recovery of loans under the Well Subsidy schemes from 1947-52 was given to the loanees in genuine cases of failure of wells due to reasons beyond their control. But this concession was not available to the new Well-subsidy schemes etc. With a view to give relief, it was ordered to recover the loans in respect of failure of wells in annual instalments of Rs. 50 per instalment together with interest and this concession is still in force.

Sir, this refers to only wells which could not be completed because they met with rock. And it was not the loanee's mistake. It was a natural calamity in a sense. Therefore, for them a concession was given.

శ్రీ ఎస్ జగన్నాథం — ఈ ప్రశ్న కర్నూలు జిల్లాకు సంబంధించినవారు వేశారు కాని శ్రీకాకుళం జిల్లాలోకూడా ఇటువంటి cases చాలా వున్నాయి. 52, 53 కు, అంతకుముందు త్రవ్విన బావులకు ఇప్పుడు రికవరీ పెడుతున్నారు. ఇటువంటి ఎగ్జెమప్ట్ ఆ జిల్లాకుకూడా సంపిస్తారా ?

శ్రీ వి. బి. రాజు — వెర్స్ సబ్సిడీ స్కీము విషయంలో సమగ్రంగా ప్రభుత్వం ఏ ఉత్తర్వు ఇవ్వబడిందో ఆ కన్సెషన్స్ అన్ని చేయబడ్డాయి జగన్నాథంగారు శ్రీకాకుళం జిల్లాగురించి అడిగింది ప్రత్యేక ప్రశ్నవేస్తే చెబుతాను సుబ్సిడీగారు కోరిన విషయం—A G O was issued on 6-7-1967 giving certain concessions under the subsidy schemes do which not cover cases of loans sanctioned as long back as 1948-49 and 1949-50. Proposals are however under consideration of the Government to examine such cases relating to years 1947-1952 which are still pending settlement. The Government is examining those cases.

శ్రీ సి. హెచ్. వెంగయ్య (మార్కెటర్) :— 1948-49లో సబ్సిడీ 750 రూపాయలిచ్చారు అందులో 600 రూపాయలు ఖర్చుపెట్టి కూడా బావులు త్రవ్వకోలేక అట్లాగే వున్నారు. ఇప్పుడు 20 సంవత్సరాలు తర్వాత రికవరీ చేయమని వచ్చింది. వారిదగ్గర 750 రూపాయలే గాక పేనర్ ఇంజనెస్టులో 1700 దాకా వసూలుచేస్తున్నారు. అలా పేనర్ ఇంజనెస్టు తీసికోకుండా ఆలోచిస్తారా ?

శ్రీ వి. బి. రాజు — ఇప్పటికీ ఎన్నో సంవత్సరాలైనది. 10, 15 సంవత్సరాల విషయం—ఆ కేసెస్ ప్రభుత్వం పునరాలోచిస్తుంది.

శ్రీ పి. సుబ్బయ్య :— వెంగయ్య గారు చెప్పిన బావులు 1948-49 నుండి ఇప్పటివరకు కొన్ని కారణాలవల్ల త్రవ్వకుండా వున్నాయి కొన్ని stages లో పూర్తి అయ్యాయి. వాటికి ఈ G O వర్తిస్తుందా ?

శ్రీ వి. బి. రాజు — దానికి వర్తించదని మనవిచేశాను.

శ్రీ పి. సుబ్బయ్య — వర్తించకపోతే ఎట్లా ? వారు పూర్తిచేసుకొన్నారు. The object of the G O is to augment production. వారికి వర్తించకపోతే ఎవరికి వర్తిస్తుంది ?

శ్రీ వి. బి. రాజు. — ఈ G. O. లో 1960 నుండి ఇవ్వబడ అప్పుల విషయంలో కన్సెషన్ లేట్స్ చెప్పబడింది పాత కేసెస్ అంతకుముందు ఆర్డర్స్ వుండెను ఎవరు బావులు త్రవ్వలేక ఫెయిల్ అయ్యారో వారికి రిస్కెషన్ ఇవ్వబడింది బావులు పూర్తిచేసి అప్పులు ఇవ్వలేక సబ్సిడీ విషయంలో తగదాయ. కేసెస్ వున్నా పరిశీలించటానికి ప్రభుత్వం ప్రయత్నిస్తుంది.

APPLICATIONS PENDING WITH THE TAHSILDAR, KOLAPUR

S No 580-C

S N Q No. 1486-K. — Sri B. Narasimha Reddy : Will the hon. Minister for Revenue & Civil Supplies be pleased to state

(a) whether it is a fact that about three hundred applications are pending with the Tahsildar, Kollapur taluk in Mahabubnagar district u/s 50-B Andhra Pradesh (Telangana Area) Tenancy and Agricultural Lands Act since last 3 years ;

(b) if it is true what are the reasons for undue delay in the disposals, and

(c) whether the hon. Minister for Revenue will be pleased to direct for quick disposal of the pending cases ?

Sri V. B. Raju. — (a) 298 applications are pending, 168 applications of 1965, 59 of 1966, and 73 of 1967.

(b) Delay is due to evidence not being adduced by pattadars in certain cases, and in some cases due to non service of notices on parties.

(c) Instructions have since been issued for completion of the cases

శ్రీ బి. నరసింహారెడ్డి : — మిగిలిపోయిన కేసులను సత్వరంగా పరిష్కరించడానికి చర్యలు తీసుకొంటారా ?

శ్రీ వి. బి. రాజు : — ఉత్తర్వులు యివ్వబడ్డాయి. సంవత్సరాంతంలోపులో జరుగుతుంది.

FIRE ACCIDENT IN HARIJAN LOCALITY OF NIMMAKURU

S No. 580-D

S N. Q No. 1490-O, :—Smt. M. Kasturi Devi :—Will the hon. Minister for Revenue & Civil Supplies be pleased to state :

(a) whether the Government are aware of the fact that houses were destroyed by fire in the harijan locality of Nimmakuru, Gudivada taluk, Krishna district, in the month of May, 1967 ;

(b) if so, whether the necessary relief has been granted to the fire victims ; and

(c) if so, the details thereof ?

Sri V. B. Raju. — (a) Yes, Sir,

(b) and (c) Relief at the rate of Rs 30 has been granted to all the 13 victims

(a) అవ్వనంది

(b) & (c) ఒక్కొక్కరికి 30 రూపాయల చొప్పున 18 మందికి యివ్వబడ్డది

శ్రీమతి ఎం కస్తూరీదేవి — ప్రతిజిల్లాలో 50 రూపాయలు యివ్వబడినట్లు తెలుస్తున్నది కాని మా కృష్ణాజిల్లాలో మాత్రం 30 రూపాయల చొప్పున ఇచ్చారు. గౌరవనీయ మంత్రిగారు మా జిల్లామీద ఎందుకు శీతకన్ను వేశారో తెలియరావడం లేదు. మా జిల్లాలో హరిజనులు, పేదవారు ఓగతా 20 రూపాయలు యిప్పించమని కోరుతున్నారు. నేను స్వయంగా చూచాను 20 ఇండ్లు పూర్తిగా నాశనం అయి పోయినవి ఒక గ్లాసుకూడ పిగులలేదు కట్టుకోవడానికి గుడకూడ ఓగులలేదు. ఆ 20 రూపాయలు మంజూరు చేయించుటకు కృషిచేయవలసినదిగా, నన్ను వారుకోరారు అందుచేత ఆ 20 రూపాయలు యిచ్చేటట్లు అర్జీలు యిప్పించవలసినదిగా మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను.

శ్రీ వి. బి. రాజు :— కలెక్టరు యొక్క డిస్క్రిషన్ మీద ఆధారపడి ఉంటుంది బాగా నష్టం అయిన వారికి 50 రూపాయలు, కొద్దిగా నష్టం అయిన వారికి 30 రూపాయలు యివ్వడం జరుగుతోంది. ఎట్టి discrimination లేకుండా యివ్వమని కలెక్టరుకు వ్రాశాము

శ్రీ ఆర్. చూహానంద :— ఇప్పుడు యిచ్చేవద్దతిని డీనెయిట్రేషన్ చేసి అందరికి 50 రూపాయలు యిచ్చేటట్లు డిప్యూటీ కలెక్టర్లకు అధికారాలు యిస్తారా? అలాచేస్తే యూనిఫార్మ్ గా ఉంటుంది.

శ్రీ వి. బి. రాజు :— ఈ ఆన్ని విషయాలు సమగ్రంగా ఎరిశీలన చేయబడుతుంది. ఆ సూచన గురించి కూడ ఆలోచిస్తాము.

శ్రీమతి జె. ఈశ్వరీబాయి :— ఎన్ని గుడిశలు తగులబడ్డాయి, ఎంత నష్టం వచ్చిందో తెలుపగలరా?

శ్రీ వి. బి. రాజు :— 18 ఇండ్లు తగులబడ్డాయి. 7157-00 రూపాయలు నష్టం అయింది. 18 మందికి ఒక్కొక్కరికి 30 రూపాయలు చొప్పున 550/- రూపాయలు సహాయం చేయబడింది.

శ్రీ సి. వి. కె. రావు :— అక్కడ ఇండ్లు తగులబడిపోయిన వారు చాల జాతికరమైన పరిస్థితులలో ఉన్నట్లు కస్తూరీదేవిగారు చెప్పారు మంత్రిగారు 50/- రూపాయలు యిస్తున్నామని చెప్పారు వారికి గుడ్డలు యిచ్చే విషయంలో Red Cross సొసైటీ వారితో చెప్పి యిప్పించే ఏర్పాట్లు చేయిస్తారా?

శ్రీ వి. బి. రాజు :— 50 రూపాయలు యిస్తున్నట్లుగా నేను చెప్పలేదు. It becomes a privilege to-morrow ఆలోచిస్తామని చెప్పాను. కలెక్టర్లు

తప్పకుండా సానుభూతితో చూస్తారు. Red Cross గురించి చెప్పిన సూచనను ప్రభుత్వం తప్పక పరిశీలిస్తుంది.

శ్రీ ఎం. వెంకటనారాయణ (ఏలూరు) :—అధ్యక్ష, నాకు ఒక ప్రశ్న ఉంది. Deputy Speaker గారు అధ్యక్షసభలో ఉన్నప్పుడు అధ్యక్షుడు అని పిలువాలా? లేక డిప్యూటీ స్పీకర్ అని ఎడ్రస్ చేయాలా?

మిస్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్ :—ఏదైనా వర్తిస్తుంది.

శ్రీ జి. శివయ్య :—ఆ 50 రూపాయ ఎందుకూ సరిపోవడంలేదు. దానిని ఎక్కువ చేస్తారా?

మిస్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్ :—ఎక్కువచేసే సమస్య ఉన్నది.

శ్రీ పి. సుబ్బయ్య :—మంత్రిగారు G. O. ను చూచి ఉన్నారు. G. O. లో 30 రూపాయలే యివ్వాలని ఉన్నది. తరువాత రిపోర్టు లో ఆ 20 రూపాయలు యివ్వాలని ఉంది. అది అయినా అదవి దగ్గరగా ఉంటే 20 రూపాయలు ఖరీదు చేసే టేబుల్ యివ్వాలని 30 రూపాయలు సగదు యివ్వాలని ఉన్నది. అలా యిస్తున్నారు. 50 రూపాయలు సగదుకాదు. మీరు ఎక్కడ 50 రూపాయలు యిస్తున్నారు?

శ్రీ వి. బి. రాజు :—ఈ విషయాలన్నీ రిపోర్ట్ చే పునఃపరిశీలన చేయబడు తున్నది. మొత్తం 50 రూపాయలు యివ్వాలా, అందరినీ యూనిఫార్మ్ గా యివ్వబడుతుందని మనవిచేస్తున్నాను.

MATERNITY ASSISTANTS POSTS

S. No. 580-E.

S. N. Q. No. 1491-T.—Sri T. Nagi Reddy:—Will the Hon. Minister for Health & Medical be pleased to state:

(a) how many Maternity Assistants posts were abolished in the process of 10% economy in expenditure; and

(b) what was the total amount of savings in Economy?

Sri P. V. Narasimha Rao:—(a) 48 posts of Maternity Assistants were ordered to be abolished from 1-5-1967 in the process of 10% economy in expenditure.

(b) Rs. 68,520.

శ్రీ టి. నాగిరెడ్డి :—మెటర్నిటీ సెంటర్లు నుంచి, family planning లోకి తీసుకోబడిన వారికి కొన్ని నెలల నుంచి జీతాలు రావడం లేదు. ఈ సంగతి ప్రభుత్వానికి తెలుసునా? వారు చాలా యిబ్బందులు పడుతున్నారు. ఇది ప్రభుత్వ దృష్టికి వచ్చిందా? కొంత మంది యిక్కడకు transfer అయినా L.P.C. B.D.O. ల దగ్గర నుంచి రాని కారణంగా జీతాలు యివ్వనట్లు ఉన్నది. అది వాస్తవమేనా?

శ్రీ పి. వి. నరసింహారావు :—ఇప్పటివరకు రాలేదు. గౌరవ సభ్యులు యిప్పుడే చెప్పారు కాబట్టి, దానిని పరిశీలించి, త్వరలో అందేటట్లు చేస్తాము

శ్రీ టి. నాగిరెడ్డి —ఉదకలూరు పంచాయితీ సమితిలో తోపుగుంట, మాడిపల్లి, తాడిపల్లి గ్రామాలలో ఉన్న మెటర్నిటీ సెంటర్సును రద్దు చేశారు వారిని ఫామిలి ప్లానింగ్ లోనికి తీసుకొన్నారు నెపైంబరు, నవంబరు జీతాలు యివ్వలేదు. Family planning లోనికి వచ్చాక అయినా జీతాలు యిచ్చారా అంటే, BDO దగ్గర నుంచి LPC రాలేదని యివ్వలేదు ఆ BDO లు LPC లు యివ్వడానికి నిరాకరించారు అటువంటి అవలక్షణ పరిస్థితికి కారణం తెలియజేస్తారా ?

శ్రీ పి వి నరసింహారావు —ఇప్పటివరకు ఆ information మా దగ్గరకు రాలేదు వారి దగ్గర నుంచి ఆ instances ను తీసుకొంటాను. I will get it examined and expedite, Sir. We shall see why that was done Obviously these are only some stray cases—2 or 3 out of 48 We shall certainly see that any difficulty that might have been experienced is removed

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య —ఈ విషయం ఆరోగ్యశాఖా మంత్రిగారికి నేను స్వయంగా చెప్పాను. పంచాయితీ శాఖా మంత్రిగారికి కూడ చెప్పాను వారు చూస్తామని చెప్పారు.

శ్రీ పి. వి. నరసింహారావు —వారు చెప్పిన మాట విజమే నేనే పంచాయితీ శాఖా మంత్రిగారికి చెప్పమని చెప్పాను. Between both of us we solve it, Sir

శ్రీ సి. వి కె. రావు :—48 మంది మెటర్నిటీ అసిస్టెంట్సును తినివేసి వారిని family planning లో యిమిడ్చామని అన్నారు. అదేమీ ధర్మంగా ఉందండీ. పిల్లలు పుట్టడానికి ఉపయోగించే వారిని, పిల్లలు పుట్టకుండా ఆపేడానిలోనికి మారుస్తున్నారు.

Mr. Deputy Speaker —Not that way. అదే యింకో పద్ధతిలో చెప్పవచ్చు

శ్రీ సి. వి కె రావు :—Maternity Assistants అంటే మంత్రసానులు వారు పిల్లలు పుట్టడానికి సహాయ పడుతారు అటువంటి వారిని పిల్లలు పుట్టకుండా చేయడానికి పిలుచడే కేంద్రాలలో వేయడం ఏమంత ధర్మంగా ఉంది ?

శ్రీ పి వి నరసింహారావు :—పిల్లలు తక్కువగా పుట్టడంలో సహాయ పడతారు.

శ్రీ పి. సుబ్బయ్య —సానికవరం, కన్నతల గ్రామాలలో ఎత్తివేశారు. వారిని family planning లోనికి కూడ తీసుకోలేదు వారిని కూడ తీసుకొంటారా ? ఏదైనా రూల్స్ అందుకు అడ్డం వస్తే దానిని సవరించడానికి పూనుకొంటారా ?

Sri P V Narasimha Rao :—My information is that each and every one of them has been absorbed on the family planning side. If

any one has not been absorbed, we shall certainly see that she is absorbed and I shall go into all details.

శ్రీ టి. నాగిరెడ్డి :— అధ్యక్ష : చుంట్రిగారు దృష్టికి వాచిరి. గోపాలకృష్ణయ్య గారు చెప్పిన దాన్నిబట్టి నేను అడిగిన తరువాత చెప్పింది అన్నాడు. 30-3-67 న ప్రజారోగ్య Director గారికి ముఖ్యమంత్రిగారికి జిల్లా కలెక్టరుగారికి, జిల్లా ఆరోగ్య శాఖ అధికారికి తంతులు పంపించుకున్నారు. తరువాత వాళ్ళ మో family planning లోకి మార్చబడారు. B.D.O. ను వాళ్ళు కనీసం Last pay certificate యివ్వమని అడిగితే మీరు తంతులు పంపించుకున్నారా అని అడిగింది అన్నాడు. మొత్తం మీద వారు దావాగా 7 నెలలుగా చెప్తున్నారు. 3 నెలలు దీనిని చెప్పి మొత్తం 10 నెలల జీతాలు రాలేదు. వాళ్ళు M.L.A ల కాదు, కలెక్టర్లు కాదు, కలెక్టర్లు గారు గ్రామాలలో పుండేవారు. అటుపండి అటుపండి అని గురికొంత మంది ఉద్యోగస్తులు ఎవరైనా పుంటే వారికి కనీసం warning అయినా యిప్పిస్తారా అని అడుగుతున్నాను.

శ్రీ పి. వి. నరసింహారావు :— లేదండీ. L.P.O. యివ్వబోవడం అగోచరు వంటిది సరికొనది కాదు. యివ్వవలసిన విధి వుంది. కాబట్టం తెలుసుకోవాలని వుంది నేను చెబుతున్నాను నాకు Telegram రాలేదు. వాచిరిగా గోపాలకృష్ణయ్య గారు చెప్పారు. అప్పుడు నేను చూపించేశాను. ఇది బి.ఎం. B.D.O. కు సంబంధించింది కాబట్టి చందాయర్ రాట్ మంత్రి గారికి జవాబు చెప్పండి. Between us we solve the problem అని చెప్పాను. And we are going to solve.

RAJAHMUNDY CENTRAL JAIL

S. No. 580-F.

S. N. Q. No. 1486A: Sri V. Rama Rao (Secundrabad Cantonment):— Will hon. Minister for Prisons be pleased to state:

(a) whether it is a fact that an amount of Rs. 55,000 was paid to a Contractor for the supply of Dietary articles to Rajahmundry Central Jail, in 1965, on a representation that he suffered loss in the contract during 1962?

(b) if so, on what grounds it was paid to him;

(c) whether the Inspector General of Prisons was consulted before the payment; and

(d) If not, why?

The Minister for Prisons (Sri Md. Ibrahim Ali):—(a) No, Sir.

(b) (c) and (d) In view of answer to clause (a) answers to clause (b), (c) and (d) do not arise.

BHIMARAYA MEMORIAL GIRLS HOSTEL, KIRLAMPUDI

S. No 580-G:

S. N. Q. No. 1475-I: Q:—Sri M. Veeraraghava Rao :—Will the hon. Minister for Social Welfare be pleased to state:

(a) the reasons for not sanctioning the fresh scholarships applied for by the Bhimaraya Memorial Girls Hostel in Kirlampudi, Prathipadu taluk, East Godavari district for the year 1966-67 till now,

(b) whether the Govt are aware of the difficulties of students if the sanction of scholarships is delayed, and

(c) if so, whether the Govt will take necessary action for the payment of the fresh scholarships to the said Hostel without any delay?

SRI A Ramaswamy —(a) The Revenue Divisional Officer, Peddapuram inspected the Bhimaraya Memorial Girls Hostel, Kirlampudi and found only 19 boarders present as against 28 boarders on the rolls. 19 grants were refixed. However this Hostel was sanctioned 2 additional temporary grants for 1966-67

(b) & (c) —Do not arise in view of answer to (a)

శ్రీ ఎం సీరరాఘవరావు : — కిర్లంపూడి పద్మనాభ హరిజన హాస్టలు గురించిన్నీ, భీమరాయ మెమోరియల్ హాస్టలు గురించిన్నీ రెండు short notice questions పెంపించాను కానీ ఒక question కే సమాధానం చెప్పారు మంత్రి గారు. Host Inspection అదివారం రోజున students కొంత మంది కలవుల మీద యిళ్ళకు వెళ్ళినప్పుడు R D O. పెద్దాపురం ఎచ్చి inspect చేశారు అప్పుడు లేనందువంటి students కు scholarships తగ్గించారని చెబుతున్నారు అదే గ్రామంలో తోట రామస్వామి హరిజన హాస్టలు గురించి bad report వ్రాస్తే అదే హాస్టలుకు 10 additional grants ఇచ్చారు. ఎవరి support లేక పోతే వున్న students కు కూడా grants రావడం లేదు. 'పోర్టల్'గా run బొతున్న హాస్టల్స్ను గురించి మంత్రిగారి support వుంటే additional grants ఇస్తున్నారు అందుచేత ఈ విషయాలు మంత్రిగారితో చెప్పాను. ఇంత వరకు action తీసుకోలేదు మా హాస్టలును గురించి మరల enquiry చేసి న్యాయం చేస్తారా అని అడుగుతున్నాను.

శ్రీ ఎ. రామస్వామి : — ఈ ప్రశ్నకు యివ్వవలసిన ప్రత్యుత్తరం ఇచ్చాను రోజు 20, 30 మంది యింటికి వస్తూవుంటారు. ఆపీసుకు వస్తూవుంటారు అందరూ చెప్పినవి జ్ఞాపకం వుండవు. Inspection చేసినప్పుడు 19 మందే వుంటే వారికి ఇచ్చారు. మరల resubmit చేస్తే రెండు గ్రాంటులు ఇచ్చారు ఇక ముందు యిటువంటివి ఏమైనా వుంటే దయచేసి check చేసి చెప్పవలసిందిగా కోరుతున్నాను. ముందు జాగ్రత్తలు తీసుకుంటాము

శ్రీ బి హెచ్ విజయకుమారరాజు (భీమవరం): — శాసన సభ్యులు హాస్టల్స్ లోనికి వెళ్ళడానికి permission లేదని యిదివరకే చెప్పాను అందుచేత permission ఇచ్చే ఏర్పాటు చేస్తే మా ప్రాంతంలో వున్నటువంటి హాస్టల్స్ ఎన్ని బోగస్ లున్నవో అన్నిటిని prove చేస్తాను మాకు ఆ అధికారం యివ్వమని కోరుతున్నాను

శ్రీ ఎ. రామస్వామి : — మీకు తెలుసు. గవర్నమెంటు వారు ఇచ్చే గ్రాంటు అది Subsidy గా ఇస్తున్నారు. అవి గవర్నమెంటు హాస్టల్స్ కావు. మీతోటి

త్యాగమూర్తులు ఏర్పాటు చేసిన వాటికి గవర్నమెంటు తోడ్పడుతుంది. అది మాడక పోవడం అనేటటువంటిది గవర్నమెంటుకు ఏమీ గంబాడిందేదు.

శ్రీ టి. నాగిరెడ్డి:—అవి check చెయ్యడానికి M. L. A లు అడివారంటేదు. అందుకని మమ్మలను check చెయ్యనిస్తారా అని అంటున్నాడు.

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి:—అది నిజం. అలా లా పోలే ఆలోచిస్తాం.

శ్రీమతి జె. రాశ్వరీనాయు:—Private హాస్టల్స్ పన్ను రేటు అయినాయి. ప్రభుత్వం నడిపించే వాటికి పీటికి తేడా ఏమిటి?

జస్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్:—చానిలో లేదా ఎక్కా చెప్పాలి. How could he be able to answer this question

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి:—Separate question చేయమంటే.

శ్రీ ఎం. పీఠరాఘవరావు:—పబ్లికాఫ్ హాస్టల్స్ గురించి, ప్రైవేట్ హాస్టల్స్ గురించి జిల్లా కలెక్టరుని పంపించి enquiry చెయ్యండి, inspection చేసిని ఉరువార ప్రభుత్వం action తీసుకుని వారికి యివ్వబడనిస్ grand యిస్తారా అని అడుగు తున్నాను.

శ్రీ ఎ. రాఘవాంజనేయ:—చప్పకుండా తీసుకుంటాం.

శ్రీ ఎం. పీఠరాఘవరావు : ఎప్పుడింది. ఇప్పుడు మూడు కావారి. ఈ సంవత్సరం మూడు యివ్వబడిన గ్రాంట్స్ యివ్వలేదు Sir వాలా అన్యాయం జరిగింది సార్.

శ్రీ సి. వెంకటేశం : M. L. As Hostels Visit చెయ్యడానికి permission యిస్తారా అంటే—యిచ్చిన సమాచారం ఎట్లాబుంది అంటే—మేము కానన సభకు రాకముందు మూడు కామరాట్ ఒక్కరే కనబడేవాడు—“పార్కిలాం” అని చెప్పేవారు. ఈ కానన సభకు వచ్చిన వచ్చిన తరువాత ఎప్పుడు చూచిన. పార్కిలాం అని మాత్రం అని చేస్తాం అని అంటాడు. M. L. A లకు permission యివ్వడానికి హాస్టల్స్ చూడడానికి పరిశీలించాలా?

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి:—“పార్కిలాం”.

HIGH SCHOOL BUILDING AT SIRCILLA

S. No. 560-B.

S. No Q. No. 1482-Y:—Sri G. Bhupathy (Nerella):— Will the hon. Minister for Education be pleased to state :

(a) when the construction of high school building at Sircilla, Karimnagar district has been taken up; and the stage at which it stands at present; and

(b) whether any steps are being taken for completing the same immediately, and if not, the reasons therefor?

విద్యాశాఖ మంత్రి (శ్రీ టి. వి. రాఘవులు):—అధ్యక్ష, కరీంనగర్ జిల్లా పరిషత్తు Secretary వి phone మీద contract చేసి విన్న answer చేసిన ప్రశ్నకు further information కోరాను మళ్ళానిన్ను చెప్పిందేనేను పునరుద్ఘాటన చేయ వలసివచ్చినందుకు—అది సబబైన answer అని చెప్పడానికి సంతోషిస్తున్నాను అక్కడ రెండు High Schools వున్నాయి 1962 లో ఆదమిల్లలకు Middle School గా ఉన్నది 1966 లో High School గా రూపొందింది దానికి Building కట్టడానికి 1962 లో ప్రతిపాదన వచ్చింది. 1967 లో ప్రారంభం చెయ్యడం జరిగింది మగ పిల్లలకు సంబంధించిన High School లో అటువంటి ప్రతిపాదనలు కానీ, ఆలోచన గానీ, Building గానీ, Construction గానీ, completion గానీ లేదు గౌరవ సభ్యులు ఈ సమస్య గురించి అసందిగ్ధంగా వున్నప్పుడు కొంచెం మౌనంవహించుకుండా చెప్పి పుంపీ గందరగోళానికి గానీ, లేకపోతే మేము యిచ్చిన సమాధానం మీద ముఖ్యంగా విమర్శ చేయడానికి పత్రికలకు అవకాశం వుండేది కాదని మాత్రం మనవిచేస్తున్నాను.

శ్రీ జి భూపతి —Boys High School ను Nagula Mallalah అనే contractor కు construction కొరకు యిచ్చారు కొంత మొదలు పెట్టారు. Contribution లేదని అట్లాగే అపివేశారు విద్యార్థులు వరంలో వచ్చి చదువు కోలేకుండా వున్నారు. కాబట్టి తిరిగి ఆలోచన చెయ్యాలని మనవిచేస్తున్నాను

శ్రీ టి. వి. రాఘవులు —నేను సిరిసిల్లా పరిషత్తుకు సంబంధించిన ఆక పిల్లల ఉన్నత పాఠశాల నిర్మాణం గురించి మనవిచేసాను. 1962 లో స్థాపించబడింది 1967 లో High School అయింది

శ్రీ సి హెచ్. రాజేశ్వరరావు:—అధ్యక్ష, అనవసరంగా మంత్రిగారు అవేశానికి వచ్చారు. అనలు సిరిసిల్లాలోని బాలికా పాఠశాల గురించి ప్రశ్న అడగలేదు. అందు చేత వారు సమాధానం చెప్పవలసిన అవసరం కూడా లేదో అక్కడ Boys high school వుండి 2,3 సంవత్సరాల క్రితం building construction అయింది. భూపతిగారు చెప్పినట్లు extension కొరకు, నాగుం మల్లయ్య అనే contractor కు యిచ్చారు. అది complete కాకపోవడం వల పిల్లలు గుడిపెల్లో వుండి బాధపడు తున్నారు. అది complete అయినదా? ఎప్పుడు అవుతుందని ప్రశ్న వేశారు అది boys high school కు సంబంధించినది, incomplete గా వున్నది అది త్వరగా చేయించండి.

శ్రీ టి. వి. రాఘవులు:—ఆ ప్రశ్న ఒకసారి గౌరవ సభ్యులను చూడమనండి.

Mr Deputy Speaker —Are both boys and girls included?

శ్రీ టి. వి. రాఘవులు:—High School అని వుండండి High School అంటే విద్యార్థులుగా boys school అర్థం అని చెప్పడం. Girls High School వున్నదని నేను చెబుతున్నాను.

Mr Deputy Speaker.—What is the position?

Sri K. Brahmananda Reddy —We have received latest information. This is the information as on 24-7-1967. It was delivered to

me here today by the Deputy Director of Public Instruction. In continuation of the D. O. letter, I wish to inform you that the Secretary, Zilla Parishad, Karimnagar, who was contacted on the phone this afternoon, has reported that the construction of buildings for the Parishad Middle School for girls at Sireilla was taken up in 1962 and was completed this year in 1967. The delay in the construction of the buildings was due to the fact that there was change in the contractors. The Parishad Middle School for girls was upgraded into a High School during 66-67 and the 10th class has been opened during the year 67-68. The Secretary, Zilla Parishad, has also informed that there is a separate Parishad High school for boys at Sireilla and that it has its own building. Now, Mr. Rajeswara Rao says that so far as the Parishad High School for boys is concerned there is some extension work going on. Whether it is completed, we will enquire and let it be known.

POINTS OF INFORMATION

re : PRISONERS IN DEPAILED SUB JAIL

శ్రీ టి. నాగిరెడ్డి : అద్యక్ష, ఒక adjournment motion యిచ్చాల. రేపల్లె జైలులో చాలా మంది చేనేత కార్మికులు క్రిస్కరిసిపోయారు.

మిస్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్ :—అది Speaker నాట allow చేసాలా?

శ్రీ టి. నాగిరెడ్డి : ఆ అది చాలా important matter. దాదాపు 10, 12 మంది ఒక చిన్న గదిలో వుండి వారికి యివ్వవలసిన సౌకర్యాలు యివ్వడం లేదని తంతులు వస్తున్నాయి బహుశః ముఖ్యమంత్రి గారికి కూడా పెచ్చి పుండపెచ్చు.

Mr. Deputy Speaker :—It has been ordered by Speaker as "Admitted under Rule 74. Fix the date in consultation with the Minister concerned."

Sri T. Nagi Reddy : I would at the same time request the Chief Minister that at least fruits and papers at the cost of the Satyagrahies should be allowed to them.

Mr. Deputy Speaker :—Why not fix the date earlier?

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి :—నిందుకంటే యిప్పుడే అయిపోతుంది.

మిస్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్ :—దాంట్లో నానాబంది, for the date in consultation with the Minister అని.

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి :—Food stuffs తెచ్చుకోకూడదంటే, తమకు తెలుసు...

శ్రీ టి. నాగిరెడ్డి :—Foods stuffs సరే. Frutis కు food stuffs కు difference వున్నది కదా?

Sri K. Brahmananda Reddy :—After all, everyone in jail knows cooked food. Any way, I will find out.

Sri T Nagi Reddy :—And also about cooking vessels and drinking water

Sri K Brahmananda Reddy —That has been given.

Sri T Nagi Reddy :—And about the overcrowding of the sub-jail—

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి :—లేదండి Repalle Sub-jail is the biggest subject.

Sri T Nagi Reddy.—With how many people?

Sri K Brahmananda Reddy —With 17 cells which are well ventilated and it can easily accommodate 100 persons

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య :—అక్కడ వున్నది. 100 persons accommodate చేస్తుందంటున్నారు బాగానే వుంది అక్కడ 250 మంది బైదీలు వున్నారు.

శ్రీ కె బ్రహ్మానందరెడ్డి :—250 మంది ఒక sub-jail లో వున్నారని ఎక్కడ వున్నది.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య :—పోసీ యితర Jails లో ఎక్కడ వున్నరు?

re · PUBLICATION OF RESULTS OF EXAMINATIONS CONDUCTED BY
THE OSMANIA UNIVERSITY

శ్రీ సి హెచ్. రాజేశ్వరరావు :—అన్యజ్ఞ. ఇప్పుడు ఉస్మానియా యూనివర్సిటీ జరిపిన పరీక్ష ఫలితాలు యింకా రాలేదు. వెంకటేశ్వర, ఆంధ్ర యూనివర్సిటీల పరీక్ష ఫలితాలు వచ్చాయి. అందువల్ల చాలా మంది విద్యార్థులకు యిబ్బంది కలుగు తున్నది. ఈ విషయంలో గవర్నమెంటు తగిన శ్రద్ధ తీసుకుని, Osmania University కి సలహా యివ్వాలని కోరుతున్నాను. Admissions ఆయిపోతున్నాయి. భవిష్యత్తులో చదువుకోడానికి అనేక మందికి అంబంకాలు వస్తాయి. ఈ విషయం ప్రభుత్వ దృష్టికి తెస్తున్నాను.

శ్రీ సి. జంగారెడ్డి :—నేను ఒక call attention motion యిచ్చానండి.

మిస్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్ :—Date fix చేసి తమ దగ్గరకు వస్తుంది. నేను off hand గా ఎట్లా చెప్పగలను.

శ్రీ సి. జంగారెడ్డి :—కాదండి చాలా.....

Mr Deputy Speaker :—But there is some method for all these things When the hon. Member has given it, he will be informed of the date

Sri T. Nagi Reddy :—By that time admissions will be over.

Calling attention to a matter of urgent public importance :
re : Prevalence of cholera in Srikakulam,
Nellore and other districts

శ్రీ కె సి శ్రీరంగయ్య (సింగనూరు) : — నేను ఒక adjournment motion యిచ్చానండి ఇంకవరకు reply రావేదు. Session అయిపోయింది

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్ : — వారికి చెప్పిన సమాచారమే మీకు వర్తిస్తుంది. Rule 74 క్రింద notice యిస్తే తదుపరి date వస్తుంది.

శ్రీ కె సి శ్రీరంగయ్య : — అదృష్టం, 10, 15 రోజులు అయిపోయింది. యంతవరకు రావేదు. 8 రోజుల్లో session అయిపోయింది. Reply వచ్చేదు వస్తుందో అర్థం కాకుండా పుంది. అక్కడ పరిస్థితులు ఎట్లా ఉన్నాయంటే 60 రూపాయలు గుత్త పనులు చేయించి pressure చేసి, రైతులను దాటిస్తోంది.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్ : — Under Rule 74 అంటే Minister గారు వారికి convenient date చూచుకోవాలిదా?

శ్రీ కె సి శ్రీరంగయ్య : — 15 రోజులైనా convenient date చెప్పిపోతే ఎట్లా అధ్యక్షులు అక్కడ పేద ప్రజాస్థానానికి ప్రాజెంట్ పోయినప్పుడు వారి convenient date చేస్తే ఎట్లా?

Mr. Deputy Speaker. — I will find out. ఇక్కడనే consult చేసి date ఏర్పాటు చేసుకోండి.

శ్రీ టి నాగిరెడ్డి : — కాంగ్రెసు party వారు ఆ కారితో చూడండి త్వరగా తెప్పించివేడరాదు కదా!

Mr Deputy Speaker.—Not that way. There is no such thing.

CALLING ATTENTION TO MATTERS OF URGENT PUBLIC IMPORTANCE

re : PREVALENCE OF CHOLERA IN SRIKAKULAM, NELLORE
AND OTHER DISTRICTS.

శ్రీ ఆర్. మహానంద : — అధ్యక్షులు ఇది 15 రోజులక్రితం జరిగినదేనంటే నెల్లూరు జిల్లాలోను యింకా 4, 5 జిల్లాలోను అక్కడ-క్కడ కలరా ప్రచురి ఉన్నది. దానికి తక్షణమే చర్య తీసుకోవాలి. ఈ విషయం పత్రికల్లో కూడా వచ్చింది. నాకు ఒక ఉత్తరం కూడా వచ్చింది. గుండ్లకమ్మనది ప్రాంతంలో ఉన్న గ్రామాలు కూర్మ సీరు వచ్చింది. పై ప్రాంతాలలో కరువులు జిల్లాలో కలరా ప్రచురి పున్నది. Primary Health Centre వారు కొంత శ్రద్ధ తీసుకుంటున్నారు. కాని తగినంత మందులు లేనందువల్ల, inoculation కు గాని, బావుల్లో మంచు కలిపేదానికి గాని, లేకపోయినందువల్ల, సమీపించి కోరినదమ్మి వెంటనే doctor కు రాకపోయినందు వల్ల సరియైన శ్రద్ధ, సమయంలో తీసుకోకపోయినందువల్ల దాదాపు కలుగుతున్నది. అందుచేత మంత్రులు మాట్లాడి, సమీపిద్వారా దాక్టర్లకు ఎంతగానో అందరమ్మ యిచ్చి, కలరా మందులు bleaching powder యిచ్చేదానికి యేర్పాట్లు చేయకపోతే ఇ యితర ప్రాంతాలకూడా ప్రజలుకుంది, అంతేకాకుండా విగతా గ్రామాల్లో దిది spread కాకుండా preventive గా inoculation చేయించడానికి యేర్పాటుచేస్తే

calling attention to a matter of urgent
public importance
re Prevalence of cholera in Srikakulam,
Nellore and other districts

25th July, 1967.

43

దాగుంటుంది అనే ఉద్దేశంతో వారు ఈ ఉత్తరం వ్రాశారు. నేను మనవిచేసేదేశమంటే ఈ కలరాకు సంబంధించిన మందులు reserve లో పెట్టాలని, అంతేకాకుండా నమితి అధికారుల దయాధర్మ భిక్షంపై ఆధారపడకుండా, డాక్టరుగారికి emergency వచ్చి నప్పుడు ఎంకావాలంటే అంత. మందులు కొనడానికి, మందులు కొన్నా ఆ Bills pass చేయాడానికి డేర్పాటుచేయకపోతే తీవ్రమైన పరిస్థితులు యేర్పడుతాయి ఇది ప్రాజాకు సంబంధించిన విషయం కనుక, మంత్రిగారు తగిన ఉత్తరాలు పంపి, చర్యతీసుకోవాలని, తగిన యోజనాచేయాలని మనవిచేస్తున్నాను.

SRI P. V. NARASIMHA RAO —Sir, the gist of the news item referred to by hon. Members is as follows. Cholera disease has become endemic in 9 districts of Andhra Pradesh Krishna, West Godavari, Cuddapah Kurnool, Mahbubnagar, Srikakulam, etc. Similarly 45 districts in 7 States and Centrally administered areas like Tripura have also become endemic for this disease. It is understood that the Government of India has been contemplating to control and even eradicate the disease by taking appropriate control measures. Details of some of the control measures relate to the investigation of the disease in its early stages besides making arrangements for the supply of protected water. The spread of the disease has been also attributed to the use of flowing waters of canals. The need for prohibition of such unsafe waters becomes necessary in addition to the protection of drinking water. This news item does not therefore mention specifically of any outbreak of cholera at the moment in Srikakulam and Nellore districts. There was in fact no outbreak of cholera during the month of June 1967 in these districts as per the reports received from the District Health Officers. But a few cases have occurred in other places, namely the districts of Anantapur, Chittoor, Hyderabad, Kurnool, Mehboobnagar, Nalgonda and Hyderabad and Secunderabad cities. The Public Health staff are taking all preventive measures in the infected areas such as chlorination of wells, disinfection of infected houses and anticholera inoculation. In this connection I would like to add that only yesterday I was at Vijayawada, I consulted the Health Officers there. They told me that there were one or two deaths reported which ultimately turned out to be for the reason other than cholera and still they have taken up the vaccination, inoculation and other things on a very large scale. The news item mentions about the intention of the Government of India to check up continuous cholera control measures in endemic areas. The position is that the Government of India have formulated the scheme for the appointment of special cholera workers and establishment of Epidemiological field units in the endemic districts in the country involving the cost of Rs. 3 crores of which the scheme for our State works out to Rs. 50 to 55 lakhs during the fourth plan period. However, the scheme could not be included in the current State Plan. The plan ceiling allowed protected water supply in urban and rural areas in India. The intention of the Government is to prevent the spread of water-borne disease. The Government of India have indicated that preference should be given to protected water supply schemes in cholera endemic areas. Accordingly it has been

Calling attention to a matter of urgent public importance :
re : Forcible recoveries of loans by the Land Mortgage Banks from peasants under Mu 1 P. object.

proposed to take up protected water supply schemes in the following places at a total cost of Rs. 260.70 lakhs during the Fourth Five Year Plan (1) Bobbili, Srikakulam District (2) Pithapuram, East Godavari District (3) Mandapeta, East Godavari District (4) Narsapur West Godavari District (5) Chirala, Guntur District (6) Bapatla, Guntur District (7) Chilakalurpet, Guntur District (8) Markapur, Kurnool District (9) Gadwal, Mehboobnagar District (10) Narayanpet, Mehboobnagar District. However, the above schemes could not be taken up during the first two years of the Fourth Five Year Plan for want of adequate funds and due to the fact that priority had to be given for spill over schemes.

శ్రీ సాగి సూర్యనారాయణరాజు (నర్సిపట్టణం) :— విశాఖపట్టణం జిల్లాలో ఏ ఒక్క గ్రామాన్నికూడా తీసుకోలేదు. ఆ విషయం ఆలోచిస్తారా?

శ్రీ పి. వి. నరసింహారావు :— అంత పెద్దపట్టణ రకలా చ్యాపించి ఉన్నట్లు వారు చెప్పలేదు. ఇది కలరాకు సంబంధించిన విషయం.

శ్రీవావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య :— Municipality మాత్రమేగాని పంచాయితీలకు mention చేసినట్లుగా లేదు. గుంటూరు జిల్లాలో చాలా పున్నాయి. Municipalities ను మాత్రమే తీసుకొంటున్నట్లుగా కనపడుతున్నది.

re: FORCIBLE RECOVERIES OF LOANS BY THE LAND-MORTGAGE BANKS FROM PEASANTS UNDER MUSI PROJECT.

శ్రీ బి. నరసింహారెడ్డి :— అధ్యక్ష, ప్రత్యేకంగా మూసీ ప్రాజెక్టు వెనక వున్నటువంటి రైతులవద్ద భూమి తనఖాబ్యాంకు వసూళ్ళు సందర్భంలో యీ విషయం ప్రభుత్వ దృష్టికి తీసుకొని రావలవాను. అందువలన యీ notice యివ్వాను. ఈ మూసీ ప్రాజెక్టు అనేది యీ రోజు ఒక ప్రాజెక్టుగా కనపడడంలేదు. సావరణంగా నీరు యిందులోకి రావడంలేదు. వచ్చినప్పటికీ capacity మేరకు నిర్వహించబడుతున్నది. verify చేస్తే ఆ విషయం తెలుస్తుంది. గత సంవత్సరంలో నీరు రాలేదు. ఈ సంవత్సరం తొలకరి పేద్యానికి నీరు అందలేదు. నిన్ను. మొన్ననే రావడం జరిగింది. గత సంవత్సరం నీరురాని కారణంవలన పేద్యం జరగని పరిస్థితిలో వసూళ్ళు జరిగాయి. ఇలాంటి పరిస్థితిలో వసూళ్ళను ఆపుచేయాలని ప్రభుత్వానికి అనేకసార్లు తెలియజేశాము. ఉన్నవారి వద్దనుండి వసూలు చేస్తున్నాము. అదికూడా పుంటేనే వసూలు చేస్తున్నామని అధికారులు చెబుతున్నారు. రైతుల ప్రయోజనం కొరకు చేస్తున్నామని చెప్పారు. వాస్తవంగా జరిగింది చూస్తే తెలుస్తుంది. నా తోటి శాసనసభ్యులు వెళ్లి విచారణ చేసినట్టి టువ్విన్ రిపోర్టు ప్రకారంగా కొన్ని ఘటనలను చదవగలము. ఎడమల్లి గ్రామంలో వతంగిశాయన్న తన భూమిని తాకట్టుపెట్టి కొంతదబ్బు చెల్లిస్తే రెండవ సారి యింటిపై వడి అడ్డు వస్తువులను బయట వేశారు. తాళకంపాడు గ్రామస్తుడు మూరెరెడ్డి నల్లరెడ్డి 270 రూ.లు జిల్లాండవలసినపుంటే, వారు యింటివద్ద లేనిసమయంలో యింట్లోపున్న వంట పాత్రలు, భాగ్యం మొదలగు వాటన్నింటినీ జప్తుచేశారు.

వారు వచ్చి యేదో విధంగా 150 రూ లు చెల్లించి, మిగిలిన దానిని తరువాత చెల్లిస్తామని బ్రతిపిలాడి చెబితే, వినక వారిని పోలీసు కారులో పోలీసు స్టేషన్ కు తీసుకొని వెళ్లిన తరువాత యేమి చేశారో తెలియదు. వారు చిన్న రైతనీ, చెల్లించవలసినది 270 రూ లుని గుర్తుంచుకోవలసివుంది. అలాగే మిరియాల వెంకటరెడ్డి యింట్లోవున్న విత్తనాలు జప్తు చేశారు. వారు చెల్లించవలసినది 428 రూ లు. గాటపల్లి పెద జంగయ్య అనే హరిజనుని యింటికి తాళం చేశారు. తీరా విచారణ చేసేటప్పటికి వారి అన్న బాకీవున్నట్లు తెలిసినది.

మిస్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్. — ప్రశ్నలో అన్నీ పంపలేదు. కనుక sample గా చెప్పండి.

శ్రీ బి. నరసింహారెడ్డి — Sample గా ప్రతిదాంట్లో ఒక్కొక్కచే చెబుతున్నాను Samples are varied. నా దగ్గర 30 ఘటనలున్నాయి అన్నీ చెప్పడం లేదు మీరు చెప్పినట్లుగా sample గా చెబుతున్నాను.

మిస్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్ : — రెండు, మూడు ఉదాహరణలు చెప్పండి, చాలు.

శ్రీ బి. నరసింహారెడ్డి : — మీరన్నట్లుగానే చెప్పగలను.

శ్రీ టి. నాగిరెడ్డి — ఒకరివ్వవలసివుంటే మరొకరి యింటికి తాళం వేయడమేమిటి ?

Mr. Deputy Speaker.—If he had sent those cases to him, he would have answered now దానివల్ల లాభం యేమిటి ?

శ్రీ బి. నరసింహారెడ్డి. — జంగయ్య అన్న బాకీదారువుంటే తమ్ముణ్ణి పట్టుకున్నాడు అదేమిటని సర్ పంచ్ వెళితే వారినికూడా పట్టుకుంటామని చెప్పి వారిని కూడా పట్టుకున్నారు. గుర్రం జక్కయ్య అనేవారు యింటికి తాళం వేస్తే పొలం కుదువపెట్టి 300 రూ లు తెచ్చి చెల్లించారు. ఎందుక నాగులు ఇంటికి తాళము పెట్టారు వారు ఇంటిలో వుండకుండా చెట్లక్రింద వనవాసం చేస్తున్నారన్న సంగతి గమనించాలి. నాగిరెడ్డి, క్రిష్ణారెడ్డి యింట్లో జొన్నలు, దాన్యం జప్తు చేశారు. అతని భార్య డబ్బులేక నల్లపూసల గొలుసు అమ్మి డబ్బు చెల్లించింది. అంతటితో ఆగక రెండవవాయిదా డబ్బు కట్టాలని చెప్పి యింటిలోని వస్తువులను బయటవేయడం జరిగింది ఇండి, ఎడ్లను జప్తు చేశారు ప్రభుత్వాన్ని, బ్యాంకువారిని ఆడిగితే రైతుల క్షేమం కొరకే వసూలు చేస్తున్నామని చెప్పాడు. పంటలు లేని కాలంలో ఎన్నాళ్లు గురించి యెందుకుగాను చేపట్టారో తెలియదు. గత సంవత్సరం ఆ ప్రాజెక్టు క్రింద యేమాత్రం సేద్యం జరగలేదు. ఇక జరిగింది ఏమిటంటే, ఏదో మెట్ట సేద్యం కదా అని అధికారులు చెప్పుతున్నారు. మెట్ట సేద్యం అనేది తరి సేద్యం క్రిందికి వస్తుందా ? అలాంటి ప్రాజెక్టు క్రింద వసూలు చేస్తున్నది, ఉన్న రైతులేనా వీరంతా ? అందువల్ల, ఈ కాలి సమయంలో, ఈ రేని రైతులనుంచి, ఆ ఉన్న కాస్తా బిందె బయటవేసి, పరువు బయటవేసి, భూమి బయట

Calling attention to a matter of urgent public importance.

re : Forcible recoveries of loans by the Land Mortgage Banks from peasants under Musi Project

సే. ఇంటి బయటవేసి వసూలు చేసేటటువంటి పద్ధతి ఇది. ఇది రైతులకు ఏ విధంగా ఉపయోగకరము? అందువల్ల ఈ పద్ధతి రద్దీ, ఈ పద్ధతి రద్దీ మాన్పాలి, ఇప్పుడు బడుగుతున్న వసూలను చప్పటిపైనే అమలించి కోరుకున్నాను. అయితే అత్యంత భాగము వసూలు అయినట్లయితే, ఈ రైతులకు అంత floor మీదికి వచ్చింది. నేను నెల రోజుల క్రితమే ప్రభుత్వం వారికి అనుమతాను. ఆర్థికపాపం చూసే సందర్భంగానే చెప్పారు. ఇప్పటికైనా ముగ్గురు లక్షల వరకు టీఎస్ కోవలనని కోరుతున్నాను.

The Minister for Co-operation (Sri K. Vijayabhaskara Reddy):—Our long-term credit structure with the Andhra Pradesh Co-operative Central Land Mortgage Bank at the State Level and 178 Primary Land Mortgage Banks at the taluk level is rendering great service to the farmers in our State. In the matter of advance, utilisation of loans as well as recovery, land mortgage banks have been constantly trying to build up proper financial discipline. During the year 1966-'67, the land mortgage banks had advanced more than Rs. 10 crores. Financial discipline implies, as the House is aware, insistence of utilisation of the funds for the purpose for which they are advanced and recovery of the amounts as and when they fall due. In the matter of recoveries, our land mortgage banks have a very fine record, perhaps unsurpassed by any other State. So far as the payment of instalments by the primary land mortgage banks to the Central Land Mortgage Bank is concerned, the repayment is cent per cent. In regard to instalments due by the individual members to the primary land mortgage banks, against a total demand of Rs. 260 lakhs due in the year 1966-'67, the overdues amounted to Rs. 8 lakhs as on 30th June, 1967 working out to 2.2% of the demand. This is a record of which anybody could be really proud of. I wish to assure this House that such good results are possible only if the farmers who borrowed from the land mortgage banks voluntarily made the repayments. It is impossible to secure such good results by adopting coercive process. In as many as 124 out of 178 primary land mortgage banks, the instalments were completely recovered by the end of June, 1967. In the Nalgonda District, against a total demand of Rs. 17.35 lakhs, the arrears exceeded Rs. 2 lakhs. In some of the primary land mortgage banks like Bhongir, Nalgonda and Suryapet the overdues ranged from 12.6 to 25.5 per cent. Large advances were made in this district on account of the Musi Project and in one of the Primary land mortgage bank under the Nagarjunasagar Project. It is true that on account of failure last year of the Musi project to provide water to the farmers, the borrowers could not raise the usual paddy crop. They could raise only a dry crop like Jonna. In view of the late release of water from the Musi project, the land mortgage bank has been considering a scheme for advancing loans for sinking irrigation wells in the project area to help the farmers to raise seedlings early enough and for raising a second crop of groundnut. The land mortgage banks advance no loans to defaulters. In the usual course if the drive for recovery was launched in January, when the farmers had realised their income

Calling attention to a matter of urgent
public importance:

25th July, 1967

47

re Forcible recoveries of loans by the
Land Mortgage Banks from peasants
under Musi Project.

from the crop, they would have easily repaid the instalments. Unfortunately, this year the Banks took up recovery work rather late which was responsible for the poor recoveries in the district this year. I have instructed the Bank to synchronise the due dates for payment of instalments with the harvesting of the crop that is generally marketted in the area. They have agreed to fix the due dates on 1st January or 1st April to suit the convenience. This will remove any reason for complaint in future.

Coming to the specific points raised in the calling attention motion, I am afraid exaggerated statements have been made. In the Suryapet Land Mortgage bank, instalments were due from 1,231 members and the execution petitions were filed in 121 cases. Generally when the sale Officers proceed for recovery, the members pay off the dues and there is no actual resort to coercive action, except in very few cases. This may be seen from the fact that in the Suryapet Land Mortgage Bank attachments were resorted to only in two cases. In the Nalgonda Land Mortgage Bank, instalments were due from 1,074 members, against which execution petitions were filed in respect of 139 cases. Attachments were made only in 32 cases. It is no doubt true that in 10 cases oil engines were attached, but in 9 out of these 10 cases, the attachment was only notional, i.e. the oil engine continued to be where it was attached to the well and is being used by the defaulters. Only the village mali patels were given a notional custody of the oil engines. It will thus be seen that farmers were in no way inconvenienced in the nine cases, on this account. In the remaining one case, the member instead of using the oil engine for pumping water, was using it for running a small rice mill. It was this engine that was brought to the land mortgage bank for safe custody. The Agricultural operations of the members, thus, were in no way interfered with. While the Bank took care to see that it was within its rights to attach the engines which were mortgaged to them, it also took care to see that in no case were the farmers put to loss on account of interference with the agricultural operations.

In a few cases, it is true bulls were attached. Even this attachment was only notional, in that custody continued to be with the farmer and only the mali patel was asked to keep a eye on them. This attachment also did not interfere with the farming operations in any way. In a few cases, gold ornaments like rings and necklaces were offered voluntarily as security. Within a week or ten days the members repaid the amount and took back their ornaments. It is, therefore, unfair to charge the Officers with having attached Nallapusalagolusu etc. From the point of view of security, the Nallapusalagolusu cannot be adequate security for the amount of instalment due to the land mortgage bank which is generally in multiples of one hundred. In no case was any attached property sold. In few cases where the gold ornaments were voluntarily given as security, it was done with a request that the produce available for attachment under the Rules may not be attached. The Officers had taken on themselves great responsibility.

25th July, 1967.

Calling attention to a matter of urgent public importance :

re: Forcible recoveries of loans by the Land Mortgage Bank from peasants under Musi Project.

Allegations made in the motion that the houses of the peasants have been sealed off rendering them homeless, that house utensils were attached etc are all without foundation.

Sri T. Nagi Reddy :—There is one house which is closed even this day, and the person is not staying.

Sri K. Vijaya Bhaskara Reddy :— I now refer to the allegations made that the Nallapusala golusu of Mrs. Nagireddi Kista-Reddi of Imampet village was taken away. In this case, when the officer went to attach the produce, which was about 40 bags of paddy, Mr. Kista Reddi offered the gold jewellery for attachment. As the sale officer refused, he repaid Rs. 550 immediately and asked for time to pay the balance. This was complied with. There was no question of any attachment of any ornament let alone Nallapusala golusu in this case. It was only after a lapse of time granted to him, that bulls (not work bulls) were attached and left with him. The allegation in respect of Mrs. Raghavulu of Pillalamarri village is pure fabrication. No attachment of any kind was made at all in this case. Members can very well understand that a patwari is the last man to permit his wife's nallapusala golusu to be attached by a co-operative official for recovery of instalments due to a land mortgage bank.

Land Mortgage Banks are autonomous institutions and within the framework of the law, it is entirely their business as to how they function in regard to making advances or recoveries. If there is any case of crossing the boundaries of law, I can certainly take action. I have made through enquiries and am satisfied that the cases of harrasment referred to in the call attention motion are not based on facts.

I would request the House not to say anything which would affect the good working of these Banks or damage their enthusiasm for service to an ever increasing number of farmers. I have issued necessary instructions to see that there should be no harrasment in the matter of recoveries. I am sure this could be achieved if the farmers are approached in the right time. I have issued necessary instructions to the bank in this respect;

Sri P. Subbayya :— Point of Order, Sir: వారు చెప్పిన దానిలో— Violation of law ఉంటే directions ఇస్తాము, చర్య తీసుకొంటాము అన్నారు. నల్ల పూసలగొలసు attach చేసి తీసుకొనడం, ఎద్దులను attach చేయడం— ఇది Violation of law అవుతుంది.

Mr. Deputy Speaker :— The hon. Member has heard him say that it is not a fact.

Sri P. Subbayya :— No, Sir

Sri T. Nagi Reddy :— No, what the Minister says is

శ్రీ బి. హెచ్. నరసింహారెడ్డి :— వారు చెప్పిన ప్రకారం కూడ జరిగాయి.

Calling attention to a matter of urgent public importance: 25th July, 1967. 49

re Forcible recoveries of loans by the Land Mortgage Banks from preasants under Musi Project.

సిస్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్ :— వారు చెప్పింది నిజంకాదనే దానిలో point of order ఏమిటి —

Sri P Subbayya —Please hear me, Sir ఎదులను attach చేయ కూడదని సెక్షన్ 60 - CPC లో స్పష్టంగా ఉంది మొదట attach చేశారని తరువాత విడిచి పెట్టారని వదిలారు. నల్ల పూసలగొలుసు తీసుకున్నారు. The jewellery of a lady cannot be attached as per CPC Section 60 అందువల్ల రెండు violations జరిగాయి. కాబట్టి ఉత్తర్వులు ఇచ్చి యిట్లాంటివి చేయకుండా చూడాలి.

శ్రీ కె. విజయభాస్కరరెడ్డి — నల్ల పూసలగొలుసు తీసుకోలేదు The fact is, I have made it very clear that any Violation of Law will be dealt with properly నల్ల పూసలగొలుసు తీసినారనేది correct కాదని చెబుతున్నాను.

Sri T Nagi Reddy — All right, I take it for granted. But according to his own statement, there are other jewelleries which have been taken by them And also some cattle were attached by them and some houses were locked—even to this day they are locked All these things, according to Mr P Subbiah, who is a lawyer, are illegal Therefore certain illegal acts have been done Coercion of this nature has been used in the collection of loans Will the hon. Minister atleast now stop them ?

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి .—పూల సుబ్బయ్యగారు చెప్పింది ఏమి Law అంటే: మార్కాపురం 'లా' ఏమో తెలియదు.

(నవ్వు)

శ్రీ పి. సుబ్బయ్య :—Law అందరికీ ఒకటే :

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి .— పుస్తైలు not attachable Jewellery of women cannot be attached అని ఎక్కడా లేదు. అట్లా అయితే అప్పులు ఉన్నవారందరూ జ్యాయలరీ చేయించి పెట్టుకుంటారు

శ్రీ పి సుబ్బయ్య —పుస్తైలమాట ఏమిటండీ ?

Sri K. Brahmananda Reddy — That is exempted

శ్రీ పి సుబ్బయ్య :— Bulls attach చేయవచ్చునా ? Cultivation లి bulls ను section 60 CPC లో attach చేయకూడదని ఉన్నది.

Sri K. Vijaya Bhaskara Reddy — I made it very clear, Sir There is no scope for any doubt I have made an elaborate statement. Even where an attachment of bulls is made, the bulls are left with them which does not interfere with agricultural operations As far as gold ornaments are concerned, no body attached As far as Nallapusalagolu is concerned, that is wrong. As far as attachment of gold ornaments is concerned, it is quite valid according to law and if

Calling attention to matter of urgent
public importance.
re Delay in notifying urdu areas
for the use of urdu language for
official purposes

there is any thing against the rules that are laid down, I said I will see that such things do not happen.

শ্রী বি. হোদা. নরসিংপুরে: — সমস্যা উদ্ভূত হয়েছে।

মিস্টার ডিপুটি স্পীকার: — I won't allow any body now.

re Delay in notifying urdu areas for the use of urdu language for official purposes.

شری سلطان صلاح الدین اویسی: — مسٹر اسپیکر سر۔ دلگو زبان جسوقت سے سرکاری زبان بنائی گئی ہے اسکے ساتھ ساتھ دفعہ ۷ کی رو سے اردو کو بھی چند نمائندہ دئے گئے ہیں لیکن افسوس کے ساتھ کہنا پڑتا ہے کہ آج تک اردو کے تعلق سے کوئی واضح حکم ہمارے سامنے نہیں آئی۔ نظم و نسق اور دوسری چیزوں کے سلسلہ میں دفعہ ۷ کی رو سے کوئی اعلان نہیں کیا گیا۔ چند دن قبل ایک اعلان شائع کیا گیا۔ ممکن وہ سنہ ۱۹۶۲ ع کا جو نوٹیفیکیشن ہے اور سنجو ریڈی صاحب جس وقت چیف مسٹر تھے اسوقت جاری کیا گیا تھا اسکے مطابق یہ نوٹیفیکیشن نہیں ہے۔ اس میں اردو کے تعلق سے جو صراحت کی گئی تھی وہ موجود نہیں ہے۔ یونیورسٹی اور دوسرے انسٹیٹوشنس میں بھی اردو رائج ہونا چاہئے۔ اسلئے ۲۲۔ نومبر سنہ ۱۹۶۲ ع کو جو تین دیا گیا تھا اسکو واضح طور پر شائع کیا جائے۔ اب اردو کے تعلق سے جو نوٹیفیکیشن جاری کیا گیا ہے اس میں یہ صراحت موجود نہیں ہے۔ عدالتوں اور دیگر دفاتر کے تعلق سے وضاحت کی جائے۔ تمام اردو داں اصحاب نے اس تعلق سے سخت تنقید کی ہے۔ حساً کہ اس سے قبل اردو داں اصحاب کا ایک جلسہ بلایا گیا تھا اور اس میں بعض چیزوں کو متفقہ طور پر طے کیا گیا تھا۔ اسے ہی ایک جلسہ بلایا جائے۔

مسٹر ڈپٹی اسپیکر:۔ اردو ہو یا دلگو دونوں کو رائٹس ملیں گے۔ یہاں ایسی کوئی بات نہیں ہے کہ امتیاز کیا جائے۔

شری سلطان صلاح الدین اویسی:۔ دلگو کے رائٹس نو اسپیشل ہو ہی گئے ہیں۔ میں یہ چاہتا ہوں کہ تمام اردو داں اصحاب کا ایک ملا حلا جلسہ بلایا جائے اور واضح طور پر تمام چیزیں ہمارے سامنے آنے کے بعد اسکی وضاحت کی جائے چار صدر مدرسین اسوقت رٹ کئے ہوئے ہیں۔ اردو کے ساتھ نا انصافی ہو رہی ہے اسلئے اسکی وضاحت گزٹ میں کی جائے۔ اگر ایسا نہ کیا جائے تو ایک بڑا ایجیشن شروع ہوگا۔ گڑبڑ ہوگی۔ چیف منسٹر صاحب نے بھی اردو کے تعلق سے کہا اور دوسرے لوگوں نے بھی کہا ہے لیکن سنہ ۱۹۶۲ ع کے نوٹیفیکیشن کے بہ بالکل خلاف ہے۔

Calling attention to a matter of urgent public importance
 The Delay in Notifying Urdu areas for the use of Urdu Language for Official Purposes.

25th July, 1967

51

(Mr. Speaker in the Chair)

SRI P. V. NARASIMHA RAO — Sir, According to section 7 of the Andhra Pradesh Official Language Act, 1966, the State Government may from time to time by notification in the Andhra Pradesh Gazette direct the use of Urdu or any other language or languages in addition to Telugu language in such areas and for such official purposes of the State as may be specified in the notification. Accordingly, a notification was issued in G. O. Ms. No. 464 GAD dated 25th of May 1967, (Copies have already been placed on the Table of the Legislature) specifying the areas and the languages including Urdu to be used in addition to Telugu language for the official purposes specified in the notification. The purposes mentioned in the notification issued under section 7 of the Andhra Pradesh Official Language Act are necessarily to be those which are notified in section 3 (1) of the Act and the areas mentioned in the notification are those where the minority language speaking population constitute 15% or more of such local area. There has been no delay on the part of the Government in the issue of the notification under section 7 of the Andhra Pradesh Official Language Act, 1966 regarding the use of Urdu and other minority languages for certain official purposes. The Notification in regard to use of Telugu mentioned in the Call Attention Motion is a second notification under section 3 (1) of the Act, the first having been issued on 22nd December 1966.

شری سلطان صلاح الدین اویسی :- میں یہ کہہ رہا تھا کہ آپ نے ایک ملا جلا جلسہ بلایا تھا اور اس میں یہ حیر طئے ہوئی تھی۔ ۲۲ نومبر ۱۹۶۲ء کو گورنمنٹ نے جو نوٹیفیکیشن جاری کیا اسکو آپ قبول کر کے کچھ حقوق دینگے۔ میرے کہنے کا مقصد یہ ہے کہ ویسے حقوق نہیں دئے گئے۔

شری بی۔ وی۔ - نرسمہا راؤ :- آپ تو کہتا یہ تھا کہ پہلے کوئی نوٹیفیکیشن آیا ہی نہیں پھر یہ کہ جو نوٹیفیکیشن آیا ہے وہ ۶۲ء کے مطابق نہیں ہے۔ اگر ایس کوئی باب ہے جس کے بارے میں یہ حالیہ نوٹیفیکیشن با مکمل ہے تو ہم اس میں ترمیم جاری کریں گے۔

شری سلطان صلاح الدین اویسی :- آپ نے ۱۹۶۲ء میں ایک جلسہ بلایا تھا۔ اور اس میں کچھ نابین طئے ہوئی تھیں۔ آپ نے اس جلسہ میں انکو قبول کیا تھا۔ میں اس تعلق سے چاہتا ہوں کہ واضح تین ہو۔

شری بی۔ وی۔ - نرسمہا راؤ :- میں یہ کہتا چاہتا تھا کہ ۶۲ء میں اردو کیلئے جو انتظام کیا گیا اس کے مطابق یہ حالیہ ہے۔ اوہیں ہے۔ یہ آئریبل ممبر کا کہنا ہے۔ دونوں میں کوئی تفاوت ہے یا فرق ہے نواسکو دور کرے کی کونشن کیجئے گی۔ اردو داں لوگوں کی جو میٹنگ بلائی گئی

توی ہووہ لی کے راولپنڈی کے سلسلہ میں دلائی گئی تھی۔ ایسی کوئی ضرورت
مجھے اس وقت سمجھ میں نہیں آ رہی ہے۔ آئیے کی بات آئیے سوچی جائیگی۔

LEAVE OF ABSENCE TO SRI A. C. SUBBA REDDY, MINISTER FOR HOME

Sri Sagi Suryanarayana Raju : I beg to move :

"That under Rule 265 of the Andhra Pradesh Legislative Assembly Rules, leave of absence be granted for this Session to Sri A. C. Subba Reddy, Minister for Home, as he is ill."

Mr. Speaker : - Motion moved

(Pause)

Mr. Speaker --The question is :

"That under Rule 265 of the Andhra Pradesh Legislative Assembly Rules, leave of absence be granted for this Session to Sri A. C. Subba Reddy, Minister for Home as he is ill."

The motion was adopted

PRESENTATION OF THE REPORT OF THE ANDHRA PRADESH REGIONAL COMMITTEE ON THE ANDHRA PRADESH (TELANGANA AREA) TENANCY AND AGRICULTURAL LAND (AMENDMENT) BILL, 1967

Sri J. Chokka Rao : I beg to present under Rule 164-K of the Andhra Pradesh Legislative Assembly Rules, the Report of the Andhra Pradesh Regional Committee on the Andhra Pradesh (Telangana Area) Tenancy and Agricultural Land (Amendment) Bill, 1967."

Mr. Speaker -Report presented.

BUSINESS OF THE HOUSE

శ్రీ డి. నాగిరెడ్డి : మన ఆసెంబ్లీకి సంబంధించి అంధ్రప్రదేశ్ లో ఒక వార్త
వచ్చింది. ఇక్కడ కానీస సభ్యుల హాజరు పట్టికలో ఒక సభ్యుని బదులు అతని
కుమారుడు సంతకం చేయగా అక్కడ ఉన్న సభ్యులది పట్టుకొన్నట్లు లాఠీలలో
తెలియపర్చింది. If it is true it is a serious charge. If it is not true
then this publication of the statement itself, comes under the ques-
tion of privilege. We would like to know, Sir, whether it is true and
whether any official has caught him and what action has been taken.
If it is true it is a serious charge. If it is not true then this publica-
tion of the statement itself, comes under the question of privilege.
We would like to know, Sir, whether it is true and whether any
official has caught him and what action has been taken.

Mr. Speaker :—I request Mr. Nagi Reddy and the leaders of
opposition parties to come and meet me in my chambers. I will tell
them the correct position. It is not proper to make a statement on
the floor of the House.

POINT OF INFORMATION

re —REPORT OF THE PAY COMMISSION.

Sri J. Malla Reddy (Peddapally) —What about the Pay Committee Report, Sir?

Sri K. Brahmananda Reddy —It is a big thing, Sir. This is the only copy received by the Government and that copy I want to place on the Table of the House because the House has got a priority.

Sri T. Nagi Reddy — Thanks. Please get it printed also soon.

Sri K. Brahmananda Reddy —No, No.

Sri C. V. K. Rao —Mr Speaker, Sir. The days for discussion on that report may be fixed up. It is a very important one. It draws the attention of nearly lakhs of Government employees and our opinion also must be taken and then the hon. Chief Minister may consider all these matters.

Mr Speaker —Yes.

శ్రీ టి. నాగిరెడ్డి :—ఇది కంప్లీట్ రిపోర్ట్, లేక యింకా కొన్ని భాగాలు ఉన్నాయా?

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి :—ఇంకా ఉన్నాయి. Pay scales of Government employees only.

Sri T. Nagi Reddy.—When will pay scales of other employees..

Sri K. Brahmananda Reddy.—The condition of service etc. will come in due course.

శ్రీ టి. నాగిరెడ్డి :—Local Board's employees pay scales కూడ యిందులో ఉన్నాయా?

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి :—లేవు అనుకుంటాను. They know now, the volume of work involved.

PRIVILEGE MOTION

re Holding the meetings of Zilla Parishads while the Assembly is meeting,

Sri C. V. K. Rao —Mr Speaker, Sir. Regarding the privilege motion which I have given notice of, I would like to explain a few points. We have become members of the Zilla Parishad by virtue of our being the members of this legislative body and there is a purpose behind it also, Sir. That is, in the areas where we work, there our experience as legislators of this August body may be taken into account and necessary guidance may be given in the functioning of the zilla parishads. Well, that was the purpose with which the members of the legislature are made to become members of the zilla

parishads and as such every conscientious member of this legislature participates fully in the Zilla Parishad meetings.

The meeting is to be held atleast once in three months. It is not debarred for a zilla parishad to hold meetings more times in three months. Now, generally the procedure that is being adopted by certain Zilla Parishad Chairmen is that only once in three months a meeting is held. Since the fourth general election, all the 288 members have become members of the Zilla Parishads and by virtue of this position we have been enabled to take part in the proceedings of the zilla parishads. If I had attended that meeting, I would have been able to make certain constructive suggestions and also learnt some things from that. Now, the Chairman of the Zilla Parishad appears not to be so much pleased about me because in my own free way I would be able to participate in the discussions and give constructive suggestions. When we are here, when the budget session is taking place, he has fixed up a meeting. The position is, Does the Chairman of the Zilla Parishad not know that the budget session has been fixed by you, hon. Speaker? He knows it. This is a matter concerning the entire country and you have given enough publicity of this thing. A budget session is a very important matter for an elected member of the Legislature and therefore, in duty bound, I have been participating in this session, Sir, since 17th June 1967. Therefore, when I am participating in this meeting, the said Chairman who is the authority over the Zilla Parishad had fixed a meeting of the Zilla Parishad general body. Then we brought that matter to your notice, Sir, with the object that that meeting may be postponed. Here, the hon. Minister for Panchayati Raj has promised that he would ask the Zilla Parishad Chairman to postpone that thing. And he did that, he told me. But unfortunately the meeting was carried on. The hon. Minister for Panchayati Raj was not only defied but a matter that has come before this House, which becomes a matter of information for the entire country, and every responsible person and elected person should take serious note of it. That has not been taken so seriously as it should be taken, by the Chairman of the Zilla Parishad of East Godavari district. He flouted that. He not only flouted that thing, but he did not want that I should participate in that meeting. We will not be doing justice to our representative capacity if we are to be away from this House. Therefore, when we are participating in this meeting, he made certain decision which affects the people of that district.

re Holding the meetings of Zilla Parishads
while the Assembly is meeting

Therefore, Sir, I have brought this privilege motion. The object of that particular Chairman is either to make me not sit here or not to make me sit there when I am here. That is in fact an objectionable thing. Therefore, I beg you. You have to hold this privilege matter, as a breach of privilege on the part of the Chairman, Sri S. B. P. Satyanarayana Rao.

If they are permitted to do so, any Zilla Parishad Chairman who does not like our participation in that meeting, will issue notice at that time itself. I am not conceived of that position, Sir. Therefore, I have come before this House expecting that you will take up this matter. What I want is not that the Chairman of Zilla Parishad has done it with an ulterior motive and with deliberate manner that should be held up here. But if necessary instructions are given that they should not hold meeting like this and that for this purpose it is condoned is quite enough for me. If on the floor of the House you suggest anything contrary to the position I held, it will be giving a handle to certain Zilla Parishad Chairmen to hold meetings during the Session. Otherwise we have got to attend foregoing our participation in this House and have the pleasure of being guided by you. Therefore, in this respect, I hope you will give favourable orders, Sir. With this I resume my seat. Thank you, Sir.

శ్రీ టి. నాగిరెడ్డి — నేను ఒక విషయం తమ దృష్టికి తీసుకువస్తాను. పోయినసారి మంత్రిగారు చెప్పారు. మన జిల్లా పరిషత్తులు, పంచాయతీ సమితుల మంత్రిగారు శాసనసభ సమావేశం జరుగుతూ వుండగా జిల్లా పరిషత్తుల సమావేశాలు జరుగకుండా నేను తంతులు పంపుతాను అన్నారు. అలాగే కొన్ని జిల్లా పరిషత్తుల సమావేశాలు కూడా వాయిదా వేసుకున్నట్లు నేను విన్నాను. తూర్పుగోదావరిజిల్లాలో ఎందుకని వాయిదా వేయలేదో ఆ సంగతి ఎవరయినా మనకు సమాచారం అందజేస్తే బాగుంటుంది ఎందుకంటే— శాసనసభ్యులు జిల్లా పరిషత్తు సమావేశాలలో పార్టీ సెల్ చేయకుండా చూడడం బాగుండలేదని వారే అన్నారు.

Sri C. V. K. Rao, — Just I missed a point, Sir. First regarding the position that the meeting be held at least once in three months, some of the Members are under very false impression that it should be held only in three months. No. It can be held more than three months. It could have been held before you have given notice of this Session. There was enough time. But he did not hold it and I

could be held more than once Sir and that is not as though it will be held only once in 3 months and it can be held more than once But it should not go beyond three months When the Minister himself has assured on the floor of the House, nothing would go wrong It is the Minister who got powers to supersede Zilla Parishad, if the Zilla Parishad goes wrong When the Minister has got such powers and when the Minister wants that it should be adjourned, I am sure no Zilla Parishad President need be afraid It is a deliberate act intended to keep me away from that meeting and as such I beg you to hold this in my favour

(Many Members rose in their seats)

Mr Speaker — No discussion at this stage I am only now at the stage of admitting it. If I feel that there is a prima-facie case, I will refer it to the Privileges Committee. After the Report of the Privileges Committee is received, the House can discuss about this Not at this stage

(Many Members rose in their seats)

Mr. Speaker — He seems to be a Member of the East Godavari District

శ్రీ కె. ప్రభాకరరావు — అధ్యక్ష, నా దొక పాయింట్ వుండి నేను మొన్న పదిహేనవ తేదీన జిల్లా పరిషత్తు మీటింగుకు వెళ్లి వచ్చాను. పెట్రెటరీగారు ఎజెండాలో క్లియర్ గా వ్రాశారు. అసెంబ్లీ ప్రస్తుతం సెషన్ లో వున్నప్పటికీ కూడా త్రీ మన్ త్స్ టైమ్ అయిపోయినందువలన, యీ లోపలనే యీ మీటింగు కన్వీన్ చేయవలసివస్తున్నది అని వ్రాశారు. కావాలంటే మీకు పట్టుకొచ్చి చూపుతాను. సి. వి. కె. రావుగారు విన్నకూడా యీ యిస్యూ తీసుకువచ్చారు; యివాళకూడా తీసుకువచ్చారు. ప్రతి రోజూ యీ విధంగా తీసుకువస్తుంటే హౌస్ టైము ఎంత వేస్ట్ అవుతుందో గమనించండి. (పలువురు సభ్యులు 'వేస్ట్' అనే మాటకు అభ్యంతరం తెలుపుతూ నిలువబడినారు)

Sri K. Prabhakar Rao — Let me finish. I have got a right to finish I have got a right to express my opinion Later they can contradict.

Sri T Nagi Reddy — When Mr. Speaker has allowed the discussion, to say that the time is wasted is certainly a very bad thing and a bad form.

శ్రీ కె. బుచ్చిరాయడు (కొవ్వూరు) — వెస్టు గోదావరి విషయంలో రామస్వామి గారిని మేము అడిగినప్పుడు వారు 'మీరు వెళ్ళవలసిన అవసరం లేదు,

మేము 'ఔలిగ్రాం యిస్తాము' అని చెప్పారు. కాని, అక్కడ మీటింగు జరిగింది. ఔలిగ్రాం మీటింగు జరిగిన తరువాత వెళ్ళినది అన్నారు. మేము దాని వలన చాలా నష్టపోయాము. మేము లేకుండా అక్కడ మాకు చాలా అవసరమైన సబ్జెక్టుపై అక్కడ చర్చ జరిగింది. మంత్రిగారి హామీపై మేము చాలా నష్టపోయాం. దానిపై సమాధానం చెప్పవలసినదిగా కోరుతున్నాను.

Sri Konda Lakshman Bapuji— The point here is to examine whether there is a prima-facie case to admit the motion and send it to The Privileges Committee that is the main question. We should not go into the facts. Now even if the meeting was arranged at Zilla Parishad, if that was a compulsion according to law that would have been a different point. It is a discretionary one whether Members should attend that meeting or not. Therefore, holding of a Zilla Parishad meeting during the Session should not happen generally, but if it happens there is no question of breach of privilege for the Members of the House.

Sri C. V. K. Rao — I raise a point of order, Sir. When once Hon. Speaker has given a ruling, can a Minister holding a responsible position in the Cabinet, question the ruling of the hon. Speaker. I would request you Sir, to give the ruling on my point of order.

శ్రీ పి. సుబ్బయ్య, — వెనుక నల్లగొండ జిల్లా పరిషత్తు మీటింగు విషయంలో యిక్కడ వచ్చినప్పుడు మీరు ఒక రూలింగు యిచ్చారు. యాక్షపారాయాక్ పాసిబుల్. ఇక్కడ శాసనసభ జరుగుతూ వుండగా అక్కడ జిల్లా పరిషత్తు మీటింగు జరుపకూడదని తమరు అప్పుడు చెప్పారు. అప్పుడా రూలింగ్ 'పేపర్సులో' పబ్లిష్ అయింది. ఆ జిల్లా పరిషత్తు చైర్మన్ కు యీ విషయం తెలియదనుకోలేము, తెలిసే వుంటుంది. నల్లగొండ జిల్లా పరిషత్తు విషయంలో తమ రూలింగ్ వుండగా, ప్రైమాఫేసి కేసు లేదని ఎట్లా అనగలరు ?

శ్రీ కె. బుచ్చిరాయడు. — 'You need not go' మీరు వెళ్లవలసిన అవసరం లేదు, మేము ఔలిగ్రాం యిస్తామని అప్పుడు మంత్రిగారు అనడం వలన మేము వెళ్లలేదు. దానివలన మేము చాలా నష్టపోయాము.

శ్రీ ఎం. వెంకటరాయణ : — పశ్చిమ గోదావరి జిల్లా వాటిని కాబట్టి నేనొక విషయం చెబుతాను. వారప్పుడు వైర్ చేసిన మాట నిజమే, అది మీటింగు అయిన తరువాత అందిన మాట కూడా నిజమే.

శ్రీ బి. హెచ్. విజయకుమార్ రాజు — ‘మూడు నెలలలోపల మీటింగు జరపాలి’ అన్నారు. కాని స్టాంబులరీ రూల్స్ ప్రకారం నాలుగు నెలలవరకూ అవకాశమున్నది. తెలిగొని అందిన తరువాత వారు పోస్టుపోస్ట్ చేసి, తిరిగి మీటింగు కన్వేన్ చేయడానికి అవకాశం వుంది.

శ్రీ ఆర్. మహానంద — నెల్లూరులోకూడా యిట్లాగే జరిగింది 22వ తేదీన మీటింగు అంటే 18వ తేదీన జాయింట్ సెక్రెటరీకి నేను పెటిషన్ యిస్తే కనీసం వారికి ఏమీ జవాబు చెప్పకుండా నాకు రూల్స్ కాఫీ ఎన్క్లోజ్ చేసి పంపించారు. This is the state of affairs, Sir

Mr Speaker,— Some of you will please try to clear my doubts if you can The Chairmen of the Zilla Parishads are bound to act according to the Zilla Parishad Act Is there any provision in the Act itself prohibiting convening of meeting while the Assembly is at Session? That is one point The second thing is I do not know what ruling I have given and I do not remember. I would have made a request as far as possible not to convene meetings while the Assembly is in Session But it can not be a mandatory direction I am not empowered to give any mandatory direction to any Zilla Parishad as a matter of fact. So far as this provision is concerned, i e., at least once in three months the meeting must be held If it is not held, naturally the Chairman will be taken to task and he will be removed from the office. The minimum period within which the meeting of the Zilla Parishad can be held is three months It is compulsory and mandatory according to the Act Mr. Vijayakumar Raju said that the minimum period is 4 months which is not correct

(Many Members rose in their seats)

Mr Speaker— Please try to convince me and clear my doubts. I am prepared to be convinced to the very end I keep my mind open to conviction.” It shall be the duty of the Chairman or the person for the time being exercising the powers and performing the functions of the Chairman to convene the meetings of the Zilla Parishad, so that atleast one meeting of the Zilla Parishad shall be held in every 3 months” Now supposing the Assembly will be meeting some time for one month and 20 days, occasionally for 2 months Supposing the Zilla Parishad holds its meeting 1½ months before the Assembly

re Holding the meeting of Zilla Parishads while the Assembly is meeting

meeting was convened. What becomes to this provision. The Zilla Parishad would not have been aware as to when the Assembly would be convened.

The Members know as to when the Assembly would be convened, only about a week or 10 days before actually the date of beginning of the Assembly. Could they have been aware? That is the point. Now, they might have held their meeting. For instance, let us take the present Session, our Session began on 17th of June. Now we are sitting upto 3rd August. Supposing the Zilla Parishad of East Godavary had held its meeting somewhere in May or somewhere in April. Supposing it had held its meeting in April. Can they postpone holding of the meeting till the Assembly meetings are over and only in the month of April could the Zilla Parishad know at that stage as to when the Assembly would be convened. I do not go into other things. That a Member has got the right to participate in the proceedings of the Zilla Parishad, I will agree. Every Member shall have the right to speak and otherwise participate in the proceedings of the Zilla Parishad I do not question. At the same time, you consider the difficulties of the Zilla Parishad. The interpretation of Mr Vijayakumara Raju that the meeting can be held once in 4 months is not correct.

శ్రీ బి. హెచ్. విజయకుమారరాజు — సబ్ బాల్ వున్నది చైర్మను పోవాలంటే నాలుగు నెలలు వుండాలి. మూడు నెలలలో కన్వీన్ చేయాలి. కావాలంటే నేను చూపించగలను స్పాట్ల్యుటరీ రూల్స్ లో వున్నది.

Mr. Speaker — The provision is very clear that atleast it shall be convened once in 3 months.

శ్రీ బి. హెచ్. విజయకుమారరాజు — నాలుగు నెలల వరకు అవకాశం ఉంది.

Mr. Speaker, — There is no provision. Take a copy and show. We are only guided by the Act. Where is the question of statutory rules?

Sri C. V. K. Rao — You are good enough Sir. Certain pertinent doubt on the matter, now I will clarify my position on that. The Zilla Parishad meetings are to be conducted according to the provisions of the Zilla Parishad Act. There is no doubt about it. Atleast one meeting in 3 months has to be held. My question is the attempt is being made in a deliberate manner to hold it on that particular time. That is my question. It would not have arisen that according to the provisions of the Act, it could have been in the fitness of things to avoid this kind of a clash, if he held the meeting in May. It is a known fact for every one that the Budget meetings will be held in June particularly after general elections. The Minister for Panchayati Raj sent a communication and now there is a provision.

Mr. Speaker — The Minister or anybody holding any high position has absolutely no right to give any kind of mandatory direction. It is only in the form of an advice. He cannot give any kind of mandatory direction to Zilla Parishad. Because a request was made to him by some of the Members, he only sent a telegram advis-

Privilege Motion :
*er. Holding the meetings of Zilla Parishads
 while the Assen bly 1, me ting*

ing the Chairman not to hold the meeting when the Assembly is in Session Beyond that he has no right to give any mandatory direction to any Zilla Parishad.

SRI C V K. Rao —No mandatory direction Sir We are coming to you to protect our rights—Our rights to participate in the deliberations of this August body and at the same time not to be deprived of our right to participation in the meeting of a Zilla Parishad of which we have become members We come before you to protect our rights The alternative before us is to stop attending the Assembly and go there In order to avoid that position, we have requested through you The Minister for Panchayat Raj to advise for postponement of the meeting Whether he has advised the Chairman of the Zilla Parishads and what reply he received from them should be taken into consideration Did he say that 3 months period was over?

Mr. Speaker —You are not answering my point When was the East Godavary Zilla Parishad meeting held

SRI C V K. Rao —Some where in April.

Mr Speaker —I am only concerned at this stage with East Godavary Zilla Parishad and I am not concerned with any other Zilla Parishad Now there is a statutory obligation on the part of the Zilla Parishad to convene a Zilla Parishad meeting again within 3 months and failure to do so, he will entail his office

SRI C V K. Rao —He could have hold it in June first week when we were there The Session started on 17th June

Mr Speaker —I can not hold the Assembly when ever I want We must have some business He must have some business

SRI C V K. Rao —I was a Chairman of the Municipal Council It depends not like Assembly

SRI P. V. Narasimha Rao —The existence of business depends on the Chairman

Mr Speaker —I can tell the House, whether it is Municipal Council meeting or the Zilla Parishad meeting or Samithi meeting, that should not be held as far as possible when the Assembly is in Session and I hope they will certainly give due regard to our advice

శ్రీ టి. నాగిరెడ్డి —అధ్యక్ష, మనం ఇలాంటి విషయాలమీద ఇంతకుముందు కూడ ఒకసారి చర్చించాము. వచ్చిన తగాదా అంతా—చర్చ జరిగిన తరువాత ఏదో విధంగా దీనికి క్లాష్ రాకుండా చేయడానికి బదులు సరిగా బడ్జెటు సెషనులోనే తిరిగి రెండుమూడు జిల్లా పరిషత్తులు మీటింగు జరపడం అనేది ఇక్కడ జరిగిన సమస్య. మీరు అన్నట్లుగా ఒక విషయం స్పష్టమే, నేను కష్టం కాదని చెప్పను. మాకు అసెంబ్లీ జరగడానికి పది రోజులముందు నోటీసు వస్తుంది. జిల్లా పరిషత్తులు కూడ మాకు పదిరోజుల ముందునోటీసు యివ్వాలి. అక్కడ ఒక విధమైన క్లాష్ ఏర్పడుతుందని నాకు అనిపిస్తోంది ఎప్పుడు ఏర్పడదు అంటే — అసెంబ్లీ సెషన్సు సాధారణంగా ఎప్పుడు జరుగుతాయనేది అందరికీ తెలిసిన సంగతి సామాన్యంగా

re Holding the meetings of Zilla Parishads while the Assembly is meeting.

ఫిబ్రవరి నెలలో బడ్జెటు సెషను జరుగుతుంది. ఎన్నికలు అయిన సంవత్సరం మాత్రం జూన్ నెలలో ప్రారంభమవుతుంది సంవత్సరాల తరబడి యీ పంకవింగు చూస్తున్నాము కదా కాబట్టి జనరల్ ప్రొసీజర్ను అనేది కొన్ని వున్నాయి ఫిబ్రవరి నెలలో సమావేశమయిన బడ్జెటు సెషను మార్చి నెలంతా వుండి, ఏప్రిల్ నెలలో ఆఖరు అవుతుంది ఎన్నికలు అయిన సంవత్సరం జూన్ నెలలో బడ్జెటు సెషను ప్రారంభమై జూలై నెలలోనో లేక పోతే ఆగస్టు మొదటివారంలోనో ఆఖరు అవుతుంది ఇది సర్వసాధారణంగా జరిగే పరిస్థితి. దీనిని దృష్టిలో పెట్టుకోకుండా జిల్లా పరిషత్తు చైర్మనులుగాని, జిల్లా పరిషత్తు అడ్మినిస్ట్రేషనుగాని తమ కార్యక్రమాన్ని నిర్ణయించు కోవడం తప్పు. దానికి సంబంధించి ఇప్పుడు తీసుకోవలసిన చర్య అని నేను అనుకుని యివ్వగలిగిన సూచనగాని, చేయవలసిన సూచనగాని వున్నది. చర్య తీసుకోవడమూ కాదా అనేది వస్తే ఆ చట్టం మారిస్తే తప్ప చర్య తీసుకోలేము. కాని మనం కొన్ని సూచనలు చేయగలము సర్వసాధారణంగా ప్రతి ఒక్కరికీ అర్థమైన విషయం—ఫిబ్రవరిలో బడ్జెటు సమావేశం — ఒక వారం అటూ, ఇటూ శేదాశో జరుగుతుంది. ఎన్నికలు అయిన సంవత్సరంలో మాత్రం జూన్ లో సమావేశ మవుతుంది దీనిని దృష్టిలో పెట్టుకొని అసెంబ్లీ సభ్యులంతా హాజరు కావడానికి వీలుగా జిల్లా పరిషత్తు మీటింగులు ఏర్పాటు చేయవలసిందని మనం ఒక సూచన యివ్వగలము ఆ సూచనను వారు ఆమోదించగలరనే నా నమ్మకం ఆమోదించక పోతే అప్పుడు ఏమిచర్య తీసుకోవాలనేది—మనం జాగ్రత్తగా ఆలోచించాలి లేకపోతే జిల్లా పరిషత్తులకూడ ఎం ఎల్. ఏలు యిష్టం లేకపోతే అదేమనిగా వేసే పరిస్థితికూడ రావచ్చు ఇటువంటిదికూడ రానీయకుండా మీరు యిష్టం వచ్చినట్లుగా నిర్ణయం చేయండి

Mr Speaker — I agree with you It is a very constructive suggestion, We will consider about it

Sri P Narsa Reddi (Nirmal).—Since the matter is under your benign consideration, I would invite your attention to the fact that in the Zilla Parishads M L As. are not the only Members, the Members of Parliament and M L Cs. are also members of Zilla Parishads If we have to give a directive that the Zilla Parishads have to see the convenience of all the legislators and Members of Parliament, I don't think that any Zilla Parishad meeting can be held in a year, because Parliament sits for 9 months in the year, Council sits for 3 or 4 months and again the Assembly sits for 3 or 4 months Is it possible for the Zilla Parishads? And in each Zilla Parishad there are Members of Parliament and they can also bring a breach of privilege motion if the Speaker is kind enough to treat this as a breach of privilege If the Zilla Parishads hold meetings during the Assembly sessions, the Members should bear with them That is my suggestion.

Mr Speaker —It is a very clever point that Mr P Narsa Reddy has raised How to meet that point? Every Member of Lok Sabha and Rajya Sabha is a Member of a Zill Parishad,

SRI C V K Rao — I am not asking for hauling up A direction may be given by the hon Speaker in order to see (interruption), well, advice may be given by the hon Speaker to facilitate

Mr Speaker — There are no two opinions regarding giving a direction or advice, it is just an appeal to suit the convenience of the Members of this House That can be done But, the question is whether there is a breach of privilege involved

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య — మనకు వచ్చిన సమస్య చాలా serious సమస్య అసెంబ్లీ మెంబర్లుగా ఉంటూ ex-officio గా ఇతర సంస్థలకు elect అవుచున్నవారు అనేకమంది ఉన్నారు యూనివర్సిటీ సెనేటులకు కూడా పెడుతున్నాము మొదట నేనూ చట్టదల సట్టాను దేనికో ఒకదానికే వెళ్ళవలసివస్తున్నది యూనివర్సిటీకూడా మార్పిలోనే బడ్జెటు తయారుచేసుకోవాలి, ఇక్కడ మనం అప్పుడే తయారుచేసుకోవాలి వెళ్ళి తీరాలనుకుంటే ఏదో ఒక మీటింగు మానుకోవాలి నరసారెడ్డిగారు తీసుకువచ్చినది ప్రధానమైన పాయింట్లు Bulk of the members పార్లమెంటులో ఉండరు, అసెంబ్లీ మెంబర్లలో bulk ఉంటారు గుంటూరు జిల్లాలో అయిదుగురు ఉన్నారు శాసనసంప్రకారం మమ్మల్ని పిలువకుండా మీటింగు పెట్టుకోవడానికి లేదని ఏ body కి directive ఇచ్చే పరిస్థితి లేదు మూడు నెలల రూలువల్ల కూడా చిక్కు ఉన్నది ఈ రూలు ఇదివరకు లేదు మూడు నెలల లోపల మీటింగ్ జరపాలి ఇప్పుడు జరపకపోతే ప్రెసిడెంటు ఊడడమా, పోవడమా అనే సమస్య వస్తుంది. నెలలోగా మీటింగు జరపకపోతే ఆయన cease అవుతాడు. మేము అడిగితే జిల్లా పరిషత్తులవారు అడుగుతున్నారు — accommodate చేయాలి అనుకున్నా మీ మీటింగు ఎప్పుడు జరుగుతుందో మాకు information లేదు, మీరు మాకు చెప్పరు, పేపర్ లో చూచుకోవాలి అంటున్నారు మార్పిలో జరిగే బడ్జెటునూ వేళం మినిహాయిస్తే శాసనసభకు వచ్చిన తరువాత మూడరోజులుంటుందో, నెలరోజులుంటుందో చెప్పలేకపోతున్నాము అటువంటి సందర్భంలో ఒక హక్కు క్రింద దీనిని పెట్టడం correct లేదు జిల్లా పరిషత్తులను తీసుకుని ఇంతవరకు వాదించాము. సమితులను తీసుకుంటే అసలే నిలువదు. జిల్లా పరిషత్తు, పంచాయితీ సమితి, యూనివర్సిటీ, శాసనసభ — ఇట్లా అన్నీ ఒక కేలెండరు వేసుకుని మీటింగులు జరుపుకోవాలి. అది impractical thing ప్రీవీలెజీ క్రింద కాకుండా accommodation క్రింద వస్తుంది. Bulk of the members ఇక్కడ అసెంబ్లీలో ఉన్నారు కాబట్టి వారు వచ్చేటట్లు చూడాలి మినిష్టరుగారు ఉత్తరం వ్రాసినాము అన్న తరువాత జరగడంవల్లనే privilege అన్నది involve అయినది, మినిష్టర్ గారి directive ఒకచోట చేరింది, ఒకచోట చేరిలేదు అంటున్నారు. మనం ఒక request చేస్తే బాగుంటుంది. మన అసెంబ్లీ సమావేశం అయినప్పుడు general గా వేయవద్దు అని ఒకటి, మన మీటింగులు జరిగేటప్పుడు జిల్లా పరిషత్తులకు సమితులకు మన ఎజెండా అంతా కాకపోయినా date అయినా ఇస్తే accommodate చేసుకోడానికి అవకాశం ఉంటుంది. ఆ విధంగా చేయాలని మనవి చేస్తున్నాను.

Mr Speaker, —I will give my ruling day after tomorrow.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య —నేను ఒక privilege issue raise చేసాను

Mr Speaker —It is almost ready I will pronounce my ruling tomorrow

ANNUAL FINANCIAL STATEMENT (BUDGET) FOR THE YEAR 1967—68

VOTING OF THE DEMANDS FOR GRANTS

DEMAND NO IX—ITLM (U)—DEPARTMENT OF
INFORMATION AND PUBLIC RELATIONS

—Rs. 58,96,800/—

శ్రీ కె లక్ష్మణ్ బాపూజీ:—అధ్యక్ష, మొత్తం 23 ముగ్గురు గౌరవ సభ్యులు ఈ చర్చలో పాల్గొన్నారు వారందరు చాలా objective గా observations చేసారు Treasury benches నుంచి మాట్లాడిన గౌరవసభ్యులే కాకుండా అప్రోజిషన్ నుంచి మాట్లాడిన గౌరవ సభ్యులు సర్వశ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య, మహానంద, బిద్రీవిశాల్ పిట్టి, పాపిరెడ్డి, బవాసీ, శివయ్య, ప్రభాకరరావుగారు ఎన్నో సలహాలు ఇచ్చారు, డిపార్టుమెంటునే wind up చేయాలని cut motion ఇచ్చిన జనసంఘ సభ్యులు రామారావుగారు కూడా డిపార్టుమెంటు working ను improve చేయడానికి చక్కని సలహాలు, సూచనలు నిర్మాణాత్మకంగా ఇచ్చారు, ఇటువంటి మంచి సలహాలు ఇచ్చినందుకు ధన్యవాదాలు అర్పిస్తూ అభినందనలు తెలుపుతున్నాను అప్రోజిషన్ వక్షం నుంచి సభ్యులు శ్రీ పురుషోత్తమరావుగారు చర్చను ప్రారంభిస్తూ కొంతవరకు parliamentary debating standards ను కాపాడుకోజాలకపోయారు, అప్రోజిషన్ నాయకులైన లచ్చన్నగారు, అప్రోజిషన్ లోని వావిలాలగోపాల కృష్ణయ్య, నాగిరెడ్డిగార్ల వంటివారు ఏర్పరచిన పార్లమెంటరీ స్టాండర్డును గమనించ జాలకపోయారు. వారు ఈ పార్టీకి చెందిన సభ్యులు ఎంతో చక్కగా constructive గా తమ అభిప్రాయాలను తెలిపి standard maintain చేసారు ఆ standard ను పురుషోత్తమరావుగారు maintain చేయలేకపోయారు He has actually chosen to hit below the belt వ్యక్తిగతంగా చెప్పిన కొన్ని సమస్యలకు సమాధానం చెప్పాలి అనుకుంటున్నాను కేవలం ఈ డిపార్టుమెంటు బోర్డు మార్పుటయే జరిగింది, దానివల్ల ప్రాముఖ్యత ఏమిటి అన్నారు, వారు నేను circulate చేసిన సేటుమెంటును చదువలేదేమో అనిపిస్తుంది, Board change చేయడమే కాక Public Relations కు సంబంధించిన ప్రత్యేక కార్యక్రమాలు కూడా రూపొందించడం జరిగి ఎక్కువ emphasise చేయడం అందులో స్పష్టంగా తెలియజేసాను జూన్ 1 వ తారీఖున inaugural function కు రెండు వేల రూపాయలు అయినదని బోర్డు మార్పుడానికి ఇంత ఖర్చు అయినదని ఒక పత్రిక అధారంగా చెప్పారు, ఇది విజ్ఞప్తైన సంగతి కాదు Actual గా డేరా, Chairs కు రూ. 496 29 లు అయినది, బోర్డు మార్పు విషయంలో రూ. 24 లు మాత్రమే

ఖర్చు అయినది. Miscellaneous expenditure కలుపుకుని మొత్తం రూ 731 27 లు ఖర్చు అయినది. దుబారాగా రెండు వేలు ఖర్చు అయినదనడం సరియైనది కాదు ఇక జనరలు విషయాలు కేవలం మంత్రులు పోషడం పోబోలు తీయించుకొనడం ఆంధ్రప్రదేశ్ జర్నలులో వేయించుకొనడం గురించి చెప్పారు నూతన మంత్రివరం యేర్పడిన తరువాత పోబోలతోబాటు వారి లైపు స్కెచ్చి పార్టుగా యిచ్చినారు. అది ధర్మం వారి పార్టీ రాజ్యం వస్తే వారి పత్రికలలో యింతకంటె యెక్కువగా వేసుకుంటారు. యెక్కడెక్కడి వారి ప్రభుత్వాల వచ్చినవో ఆక్కడ వారు కూడా వేసుకున్నారు అది అన్యాయమైన సంగతి కాదు లైపు స్కెచ్చి విషయంలో చాలెంజి చేసి మాట్లాడినారు. వారు పబ్లికు జీవితంలో చాలా హెచ్చు గొప్పగా ఉండవచ్చు యే పబ్లికు లైపు ఉన్నా అది అందరికీ అట తెల్లమైనటువంటిది వ్యక్తిగతంగా యెక్కువ వారు మంత్రులను చూపించే పద్ధతిలో మాట్లాడినారు అది వారికి గౌరవప్రదం కాదని అభిప్రాయపడుతున్నాను. గాంధీగారి యినాగ్యురేషన్ ఫంక్షనులో బహిరంగసభలో గాంధీ స్టాట్యూ వేసే సందర్భంలో తీసుకున్న పోటో పైన అభ్యంతరం చెప్పారు వారికి కడుపునొప్పి యెండకో నాకు తెలియదు గ్రామాలలో చందాలు వసూలు చేసుకొని వారం రోజులు సప్తాహం చేసుకుని గాంధీ విగ్రహమును అవిష్కరం చేసుకొనే కార్యక్రమం నా నియోజకవర్గంలో జరుపుకొంటూ నన్ను పిలిచినప్పుడు పోకుండా ఉండడం న్యాయం కాదు. అందుకుని వెళ్ళాము వెళ్ళినప్పుడు పోబోలు తీసుకుంటే అది తప్ప అని వారు భావించినట్లుంటే సమాధానం చెప్పేది యేమీ లేదు I feel he is a youth in age and experience, and naturally he should be spirited and enthusiastic, and I wish him to be also balanced ఉర్దూలో ఒక మాట ఉన్నది. -عزیز میرا ہے میں اس کی طرح ہونا چاہتا ہوں హనరబులు మెంబర్లు చాలా యెక్కువగా కొందరు ప్రస్తుతం డిపార్టుమెంటును ఆక్కర రానటువంటి చెత్త రకమైన డిపార్టుమెంటు అనే పద్ధతిని చిత్రించడానికి మిత్రులు ప్రయత్నం చేశారు నిజంగా చూస్తే దాని రిపోర్టులో చెప్పడము యింతవరకు ప్రజలకు ఉపయోగపడే పద్ధతిగా డిపార్టుమెంటు పనిచేస్తూనే వచ్చింది. రూరలు లిననింగు సమస్య పెద్ద యెత్తుపైనే ఉన్న విషయం తెలుసును ఇన్ఫర్మేషను విషయంలో కూడా యింతవరకు యేమీ పని చేస్తూ వచ్చిందో ఆ సంగతులు కూడా భోగట్టా యివ్వడం జరిగింది కొరత ఉండవచ్చు యేమీ చేయాలనే సమస్య మీద వారు యీ విధముగా భావిస్తున్నారా నేను ఆ విధముగా భావిస్తున్నాను. To suit more to the democratic functioning of our country and the State, a new thought has been given and new programmes have been chalked out చాలా ఆనరబులు మెంబర్లు వారి కామెంటు యీ విషయంలో ముఖ్యంగా యే విధముగా యీ డిపార్టుమెంటు పని యింకా వర్కింగు యింప్రూవుమెంటు కావాలని యిచ్చినారు. చక్కని నిర్మాణాత్మకమైన సలహాలు అందజేసినారు అయితే యీ కార్యక్రమాన్ని కొత్తగా రూపొందించి అమలులో పెట్టడానికి integration of the public relations cells of different departments will be done అది తప్పక యీ యెక్కువర్చు పర్సన్ల సెను అన్ని డిపార్టుమెంటుల నుండి లాభము అభివృద్ధిని విశ్వసిస్తున్నాను.

ఉ ద్యోగ స్తులను వేరే డిపార్టుమెంటులో ఉన్నవారిని యెక్కు అఫీషియో సర్వీసు తీసుకొనడానికి ఒక అభిప్రాయం రావడం జరిగింది అయితే డబ్బు తక్కువ ఉన్నటువంటి సమస్యవలన అటువంటి పోస్టు క్రియేట్ యండిపెండెంటుగా చేయకుండా ఉన్నవారికి కొంతవరకు వాడుకోవాలనే సంకల్పం చేయడము జరిగింది యెవరి సర్వీసెస్ ఉపయుక్తంగా ఉంటాయో అంతవరకు తీసుకోవడము జరుగగలదు. డబ్బు తక్కువ సమస్య తీరిన తరువాత నిజంగా నూతన కార్యక్రమాలు పబ్లిక్ కు యెక్కువగా ఉపయోగపరంగా ఉన్నాయని అనుకున్నప్పుడు అవసరమైన పోస్టు నిర్మాణం చేసుకొనడానికి పీఠం ఉందని సుమారు అందరు గౌరవసభ్యులు యీ డిపార్టుమెంటు ప్రాముఖ్యత విషయంలో డెమోక్రాటిక్ ఫంక్షనింగులో మాట్లాడారు కొందరు అడిషనల్ యెక్కుపెండితరు అయినా ఫర్వాలేదుగాని కొత్తపద్ధతిగా ఆలోచించి ఒక పథకము తయారు చేసిన దానిని అమలులో పెట్టడానికి ప్రభుత్వము పూనుకోవలసినదని కూడా సభ్యులు శలవిచ్చినారు అయితే పబ్లిసిటీ అనేటటువంటి విషయములో సభ్యులు శలవు యిచ్చిన విషయముగా డిపార్టుమెంటుకూడా పథకము సిద్ధముగా చేసిన పద్ధతిగా యెక్కుకేటివు ఫిలిమ్సు, డాక్యుమెంటరీలు, యెగ్జిబిషన్సు సెషనార్సు, యెపి జర్నలును రివైజ్ చేయడం, బుక్లెట్సు, హండౌట్సు, రోకల్ టాలెంట్సును ఉపయోగించడం, యెంటర్ప్రైజిస్ మెంట్సు బుక్రకథలు, హరికథలు, భజనలు, కవులు గొప్పవారున్నారు; యెక్కువగానే యీ పబ్లిసిటీలో యే విధముగా వాడుకోవచ్చుననే విషయంలో చాలాసభ్యులు చక్కని సలహాలు చెప్పారు వాటిని పీలయినంతవరకు అమలుపరచడానికి యెంతవరకు సాధ్యమవుతుందో ఆలోచించి ప్రయత్నంచేస్తాము ఇన్ఫర్మేషను యిచ్చే విషయమై యేవిధముగా స్టేటుమెంటులో తెలియచేశానో యిన్ఫర్మేషను సరిగా యివ్వడంలేదు. కోరిన యిన్ఫర్మేషను దొరకడము లేదని సభ్యులు అన్నారు అందుకే యిన్ఫర్మేషను సెంటర్సు కేవలము హైదరాబాదులో రెండు స్థలాల్లో ఆంధ్రప్రదేశ్ లో ఉన్నంత మాత్రాన సరిపోవు, జిల్లాస్థాయిలో పంచాయతీసమితి బ్లాకు హెడ్ క్వార్టర్సు స్థాయిలో యిన్ఫర్మేషను సెంటర్సు, రైబరీ యేర్పరచారనే కార్యక్రమం ఉంది దానివల్ల యెక్కువకు యెక్కువ యిన్ఫర్మేషను అందుబాటులో ఉండేటటువంటి ప్రయత్నాలు తద్వారా చేయడానికి అవకాశము ఉంటుంది. అయితే ఒక సేల్సు సెక్షనుకూడా ప్రింటింగు అండు సేషనరీ డిపార్టుమెంటు, హైదరాబాదులో మాత్రము సేల్సు సెక్షను ఉంచినారు. దానిద్వారా హైదరాబాదులో మాత్రము అభికర్షణముగా చాలా ప్రజలకు తెలియదు నిజముగా యెంతవరకు గవర్నమెంటు పబ్లికేషన్సు అక్కిడ యెవెయిలబులుగా ఉన్నాయని యిన్ఫర్మేషను సెంటర్సులో గవర్నమెంటు పబ్లికేషన్సు అమ్యుంచేటటువంటి సేల్సు సర్వీసెసు హెడ్ క్వార్టర్సులోనే కాకుండా బ్లాకు స్థాయిలో యేర్పరచే సంకల్పంతో రీ ఆర్గనైజేషనుతో ఆ కార్యక్రమము చేర్చడము జరిగింది. పబ్లిక్ రిలేషన్సు గురించి సమస్య చాలా ముఖ్యమైన సమస్య ఈ విషయములో చాలా గౌరవసభ్యులు దాని ప్రాముఖ్యతను సచ్చచెబుతూ సలహాలు యిచ్చినారు అవి దృష్టిలో పెట్టుకొనబడుతవి. ఫంక్షనలు ఆర్గనైజేషను, సెక్షనులు ఆర్గనైజేషను, మెసారిటీసు సెక్షను, యూత్ సెక్షన్, చిల్డ్రన్, వుమన్ సెక్షన్సు యేప్రాంతములో యే సమస్య ఉన్నదో వాటిలో లయజెనింగు సంబంధము పెట్టుకుని మనదగ్గర

కమ్యూనిటీ ఫీలింగు ఉంది రిలిజియసు ఫీలింగు ఉంది కాస్మోపాలిటను ఆవుబోలుక్కు, నేషనలు యింటిగ్రేషను భావం విరూణము చేయవలసిన అవసరాల విషయములో గౌరవసభ్యులు చాలమంది అన్నారు అది ఒక వింగు క్రింద అటువంటి యాక్టువిటీను తీసుకోబడతాయని అభిప్రాయపడుతున్నాను నేషనల్ ఫెస్టివల్స్ ఉన్నాయి వాటివిషయములో జోక్యము కలుగజేసుకొని ఒక ప్రోత్సాహము కలుగ జేసుకుని అటువంటివాటిని అబ్జర్వ్ చేయడానికి సరియైన వాతావరణము నిర్మాణము చేయడానికి యీ డిపార్టుమెంట్ సంకల్పించింది కవులు గొప్పవారున్నారు నేషనలు లీడర్స్ ఉన్నారు రైటర్స్ ఉన్నారు లిటరరీ వారున్నారు స్పోర్ట్స్-మెన్ ఉన్నారు వీరందరి విషయములో యెక్కడైనా మనము సెలెబ్రేషన్సు, యాచివర్సన్ గాని బర్త్ డేగాని సెలబ్రేషన్సు చేయాలన్న వారంలటవారు ప్రజలు చేసుకుంటున్నారు నేషనల్ పిన్సిపుల్స్ పైన అలిండియా జేసిస్ పైన వాటివిషయ ములో సెలబ్రేషన్సు జరగడంలేదు వాటినన్నిటిని యింకా వేర్ నేషనల్ ఫంక్షన్సు, సెలబ్రేషన్సు యీ డిపార్టుమెంటు ప్రజలలో ప్రోత్సాహం కలుగచేసి తద్వారా ఆదర్శ జీవితం అధికారికంగా యెక్కువకు యెక్కువగా తహతహలాడేటట్లు చేయాలని ఉద్దేశించబడినది ప్రభుత్వ ప్రయత్నము మేవిధముగా పోతుంది? మెంబర్సు ప్రయత్నము యేవిధముగా ఉంది అది గవర్నమెంటు పాలసీల విషయంలో మెంబర్సుకు సమాధానకరంగా ఉన్నారని వారి అభిప్రాయం యంతవరకు గవర్న-మెంటుకు ఆమోదయోగ్యంగా ఉన్నదనే విషయంకూడా ప్రత్యేకముగా చూసే అవసరం ఉందని యీ రీ ఆగ్నె జేషనులో గమనించడము జరిగింది.

Tourism films, public relations wing లోనే భాగంగా పెట్టాము. Community listening కూడ ఒక పెద్ద activity జిల్లా స్థాయిలో Community Centresని ఏర్పాటు చేసి non-officials మాత్రమే నడపాలనే ఉద్దేశ్యముతో వున్నాము ఒక వారం రోజులు పండుగ మాదిరిగా ఆనందించాలనే ఉద్దేశ్యముతో వారు చేసిన అభివృద్ధి కార్యకలాపాలలో శ్రద్ధవహించాలని కార్యక్రమము రూపొందించబడినది ఇటువంటి కార్యక్రమాలు గ్రామీయులకు అధికం అయిపోయి తమ నిత్యజీవిత కృత్యాలను పూనుకోకుండా వుంటారేమో అనే సందేహమును రాజన్ గారు వెలిబుచ్చారు. అన్నీ ఒక్కరే చేసేది కాదు. అనేక సెక్షన్సుకు సంబంధించినది పేదవారు కూడ తమ జీవితములో ఆనందించడానికి అవకాశము కల్గించే ఉద్దేశ్యముతో ఈ పథకము వుంది కేవలము ఐక్యతతో వున్న వారే తమ జీవితాన్ని ఆనందించాలనే ఉద్దేశ్యము కాకుండా పేదవారికి కూడ వున్న వాతావరణములోనే తమ జీవితములో ఆనందించ వచ్చుననే అవకాశాలు కలుగ జేయాలని ఈ కార్యక్రమము దృష్టిలో పెట్టుకొనడము జరిగింది Community Centres పట్టణాలలోని పీదులలోనే కాకుండా labour concentrate అయిన సెంటర్సులోను, villages లోను ఏర్పరచాలనే అభిప్రాయము వుంది ఆంధ్ర ప్రదేశ్ జర్నల్ సంతృప్తికరముగా లేదని చాలమంది సభ్యులు చెప్పారు నేను ఈ శాఖ స్వీకరించిన తక్షణమే ఆఫీసర్సుతో చర్చించినప్పుడు నేను యిచ్చిన first impression అదే ఆంధ్రప్రదేశ్ మేగజైన్ సంతృప్తికరముగా లేదు Radical changes కావలసి వుంటుంది అని సూచనలుఇచ్చాను ఈలోగా re-organisation

సమస్య వచ్చినందున దానితోపాటు take up చేద్దామని అనుకొన్నాము. Radical changes introduce చేయబడుతున్నది. సభ్యులిచ్చిన సలహాలను దృష్టిలో పెట్టుకొంటాము. అని హామీ ఇస్తున్నాను. While dealing with this subject, Mr Vavilala Gopalakrishnayya gave a very frank and bold expression of views about non-maintenance of certain high standards by the present press when compared to the press of his young age time. Mr Speaker, Sir, the press is quite independent in our country. The Government has been giving all possible assistance and encouragement for the growth of healthy press. Perhaps, we have too many political parties and groups with divergent views, interests and approaches either running or controlling or otherwise using the newspapers, dailies and periodicals. So, as their mouthorgans, groups of other types of vested interests are also occupying their similar positions in the public organisation —

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య :—చాలా impartial గా గవర్నమెంటు వుండంటున్నారు. ఆదనపు భూమి పన్ను వేసినప్పుడు ప్రతికలన్నింటికీ advertisement పంపితే విశాలాంధ్ర దానిని పాలసీ క్రింద పేయబోతో అ రోజునుంచి వారికి వస్తున్న advertisements ను అపివేశారు అన్న సంగతి తెలిసిన ఎంత నెపోటిజం చేస్తున్నారో అర్థమవుతుంది.

శ్రీ కె లక్ష్మణ్ బాపూజీ :—Partial అని ఏమీ అనలేదు. Groups of other types of vested interests are also occupying their similar positions in the public organisations and press. It is but natural that any Government of whichever party it might be will not be able to satisfy all of them and even many of them.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య :—Question ఏదయినా చదువుతున్నారా ?

శ్రీ కె లక్ష్మణ్ బాపూజీ :—సభ్యులు చెప్పిన observations పైన Conclusionకి వస్తున్నాను కొంచెము ఓపిక పట్టి వినాలి.

Sri Vavilala Gopalakrishnayya :—It is objectionable, Sir. వ్రాసుకొని వచ్చినది చదువకూడదు.

శ్రీ కె లక్ష్మణ్ బాపూజీ :—ఎక్కడ అవసరము వుందో అక్కడ quote చేస్తున్నాను.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య :—Quotations చదువుతున్నారా అంటే లేదని అన్నారు. అప్పుడు ఈ మాట అన్నాను.

శ్రీ కె లక్ష్మణ్ బాపూజీ :—Quotation ఎక్కడ అవసరమో అక్కడే చదువుతున్నాను. Speech వ్రాసుకొని వచ్చి చదివేది కాదు. వారు చెప్పిన important points ని quote చేయవలసి వుంటుంది. ముఖ్యమైనవి వ్రాత మూలకముగా చెప్పవలసి ఉంటుంది. ఇన్నీ రకాల రాజకీయ గ్రూపులు, divergent opinions interests వున్నప్పుడు అదే విధంగా ప్రతికలు, divide అయి ఉన్నప్పుడు ఏ ప్రభుత్వానికయినా అది సాధ్యము కాదు ఆ standard

maintain అవడము లేదని అన్నారు దానికి నేను చెబుతున్నాను వారు చెప్పిన మాటలే చెబుతున్నాను

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య — నేను తెలుగులో మాట్లాడితే వారు ఇంగ్లీషులోకి translate చేసుకొన్నారేమో తెలియదు

శ్రీ కె లక్ష్మణ్ బాపూజీ — వారు తెలుగులో చెప్పారు నేను ఇంగ్లీషులో చెప్పితే ఏమిలెండి వారు కొన్ని రోజులయితే ఉర్దూలో కూడ చెబుతారు దురదృష్టవశాత్తు మన దేశంలో అనేక పార్టీలు వుండడము వల్ల, వివిధ రకాలైన approaches ఉన్నందువల్ల press పైన వారికి కంట్రోల్ ఉన్నందున పెద్ద confusion create అవుతోంది దానితో public enthusiasm energy ని చాల ఎక్కువగా divide చేసే కొరత వుతోంది ల ధి ర స ం ఖ్య తో రాజకీయ పార్టీలు ఉన్నందున destructive approach కి ప్రజలను lead చేస్తున్నది. With regret I have to say that even keeps the public enthusiasm and energy to much divided leading more towards destructive approach even at the high cost of political social and emotional changes—parliamentary democracy అటువంటి dangerous trend ను ఆపడము చాల అవసరము Parliamentary democracy యందు విశ్వాసము వున్నవారు సంయుక్తముగా కృషి చేస్తే morality ని పెంచి, democracy ని strengthen చేసి save చేసిన వారమవుతాము లేకపోతే సాధ్యము కాదనిపిస్తోంది Press విషయములో వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్యగారు చెప్పిన భావాలలో ఎవరియైనా ఏకభావం వుండవచ్చు కాని నేటి రిస్కలు మనవి చేశాను మా డిపార్టుమెంటు అటువంటి trend ను మార్చవచ్చునని ఎవరైనా ఆశిస్తే అది సాధ్యమయ్యే పని కాదని మనవిచేస్తున్నాను ఈ department purviewలోకి రాని విషయమని భావిస్తున్నాను ఈ బాధ్యతలవారి ద్వారా పూర్తి చేయించాలో గోపాలకృష్ణయ్యగారు గమనించగలరని ఆశిస్తున్నాను. ఏమైనా కాని different functions envisage చేశాము Public relations విషయములో గాని, ఆంధ్ర ప్రదేశ్, జర్నల్ re-organise చేయడములో గాని, film industry development విషయములో గాని tourism విషయములో గాని different functions ని చూపించించాము Non-official advisory committees ని form చేయాలనే అభిప్రాయము వుంది సలహాలు కూడా కొందరు గౌరవసభ్యులు ఇచ్చారు. At different levels non-officials advice మీరు తీసుకోవాలి. Public relation maintain చేయటానికి, పెంచటానికి లేక ఈ department యొక్క effective గా పని చేయటానికి వారు సలహా ఇచ్చారు. ఇప్పుడు డబ్బు తక్కువగా వుంది, ఎక్కువ ఖర్చు చేయకూడదని సభ్యులు చెప్పకముందే నేను department కు, ముఖ్యమంత్రి గారికి దృష్టికి తీసుకువచ్చాను. కమిటీ ఫార్మేషన్ లో T. A., D. A. వుండదు T. A., D. A. లేకుండా పని చేయటానికి గౌరవసభ్యులు సహకరిస్తారని ఆశిస్తున్నాను It will be just honorary service చూస్తాము, ఎంతవరకు national spirit లో సేవచేయటానికి

ముందుకు వస్తారో It is a test for all of us also ఈ డిపార్టుమెంటు విషయంలో ఒక అభిప్రాయం స్పష్టం చేయటం జరిగింది This department will try its best to provoke the inner values of the individuals as well as the public and associate it at large to use the same at different levels for their own benefit and for the benefit of the community as a whole Information అందించే విషయంలో, Public relations నిర్మాణం చేసే విషయంలో గ్రామ స్థాయినుండి State స్థాయివరకు మొదటిసారి పథకిం సిద్ధం చేయబడింది. లక్షల కోట్ల ప్రజానీకంలో సంబంధంవున్న ఈ కార్యక్రమాలకు ప్రజా సహకారం, గౌరవసభ్యుల సహకారం లేదే ఉద్దేశాలు సాధించటం సాధ్యంకాదు కనుక అందరి సహకారం వుంటుందని ఆశిస్తున్నాను డిపార్టుమెంటుకు నుండి వచ్చే భాగాలు దీనిలో విలీనం అయి ఒక రూపం ధరించేవరికూ, అనుకొన్న administrative set up లో అనుకొన్న rank గల posts అన్ని లెవెల్స్ లో పూర్తి అయి రి-ఆర్గనైజేషన్ కంప్లీట్ అయ్యేవరకు సుమారు సంవత్సరమో, అర సంవత్సరమో పట్టవచ్చును. కనుక ఒక సంవత్సరంలో రివైజ్ చేస్తే యింకో 6 నెలలే మిగులుతుంది. కనుక గౌరవసభ్యులు ఈ విషయాలన్ని దృష్టిలో పెట్టుకోగలరని ఆశిస్తున్నాను గౌరవ సభ్యులిచ్చిన సూచనలన్నీ నా note లో వున్నాయి వాటిని తప్పక పరిశీలించగలను. అవసరమైనచోట్ల గౌరవసభ్యులను పిలిచి వారి సహకారం తీసుకొని డిపార్టుమెంటు ఎఫెక్టివ్ గా పబ్లిక్ కు ఉపయోగపడేట్లు పని చేసేట్లు చూడగలమని మనవిచేస్తూ ఈ డిమాండును ఏకగ్రీవంగా ఆమోదించాలని కోరుతూ నెలపు తీసికొంటున్నాను.

శ్రీ పి సుబ్బయ్య — మంత్రిగారు ఉపన్యాసాన్ని high sounding గా చేశారు కాని concluding లో wrong way ఇచ్చారు గోపాలకృష్ణయ్యగారు విశాలాంధ్ర పాలసీ స్టేటుమెంటు పబ్లిష్ చేయలేదు, గవర్నమెంటు ఇవ్వవలసిన పబ్లికేషన్స్ సున్న చుట్టూ అని చెప్పారు మంత్రిగా ఇక్కడకు వచ్చిన పదవ వారు పార్టీకి రిప్రజెంటేట్ చేయటం లేదు. మంత్రి అయిన తరువాత పబ్లికేషన్స్ పంపించదలచుకొన్నప్పుడు అన్న పార్టీలకు పంపించాలి. అప్పుడే న్యాయం చేసినట్లు అవుతుంది

శ్రీ కె బుచ్చిరాయడు — పబ్లికేషన్ ఆఫీసుకు వెడితే ఎక్కడ ఏ కాగితం వున్నది తెలియటం లేదు ప్రతి ఆఫీసులోనూ ఒక ఎంక్వయిరి ఆఫీసు పెట్టి వచ్చిన వ్యక్తిని సరైన information ఇచ్చి అతను వచ్చిన పని త్వరగా పూర్తి అయ్యేట్లుగా ఈ డిపార్టుమెంటు ఎక్కువ ప్రాముఖ్యత తీసికోవాలి

శ్రీ ఎం వీరరాఘవరావు — సమాచారశాఖా మంత్రిగారిని నేను కోరేది ఏమిటంటే పంచాయితీ శాఖామాత్యుల లైఫ్ స్కెచ్ ఇంక్వైరింగ్ ఎడ్యుకేషనల్ క్వాలిఫికేషన్స్ రిజిట్రోజు table పై పెట్టించాలని

శ్రీ డి సత్యనారాయణ (చేవెల్ల) — నిన్న వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్యగారు అడిగారు విదేశీ యాత్రికుల మధ్యపానంకోసం రై సెస్సులు ఏ కరువు చేస్తున్నారా అని దానికి సమాధానం లేదు పురుషోత్తమరావుగారు చేసిన ఉపన్యాసం అన్ పార్లమెంటరీ అన్నారు. అన్ పార్లమెంటరీయూ కాదా అనేది అధ్యక్షులవారు నిర్ణయించాలి.

శ్రీ కె లక్ష్మణ్ బాపూజీ — నేను అనలేదు

శ్రీ డి సత్యనారాయణ — అనకపోతే పోనివ్వండి

SRI M A Ramachandra Reddy (Medak) — The hon Minister has stated that he is going to introduce the National Week celebrations. That is a very commedable thing and I congratulate him because ours will be the first State that will be introducing it in India. I request him to contact foreign countries, especially East European countries, where they celebrate their national activities by introducing sports and fine arts, in the festivities.

శ్రీ పి గున్నయ్య — వ్యవసాయ కూలీల జీవన ప్రమాణాల పెంచటానికి ప్రభుత్వం ఏ పథకాలు వేసిందన్న దానికి సమాధానం రాలేదు నెలనెలా “ఆంధ్రప్రదేశ్” పుస్తకం వేస్తున్నారు ఆ అట్టపై ప్రతినెలా ఒక M L A పోటో వేసి లోపల ఆయన history వేస్తే బాగుంటుంది.

శ్రీ జి శివయ్య — కొత్త రి-ఆర్గనైజేషన్ గ్రామస్థాయిలో వుండే కమ్యూనిటీ సెంటర్స్ ను గెయిడ్ చేయటంలో విలేజ్ లెవెల్ వర్క్స్ ప్రధాన ప్రాత వహిస్తారు. మరి వారు ఈ డిపార్టుమెంటు క్రింద వుంటారా లేక పేరెంట్ డిపార్టుమెంటు క్రింద వుంటారా? రెండు పొడిగిస్తే ఇది ముఖ్యమంత్రిగారి క్రిందున్న డిపార్టుమెంటులన్న పెద్ద డిపార్టుమెంటువుతుంది.

SRI M Bhotharaja Rao (Madakasira) — With reference to the National Week Celebrations, I wish to suggest that efforts should be made to focus something about the national character and political consciousness because they are two things which are very badly needed in our country. I hope that the Information Department will make very good use of the National Week.

శ్రీ కె మునిస్వామి — ఈ డిపార్టుమెంటువారి జన ఎంప్లాయి పున్నట్లు చెప్పారు ఆయనను తీసేసినట్లు గున్నయ్యగారు చెప్పారు. ఆయనను తిరిగి రి-ఇన్స్టేట్ చేస్తారా? వారి జనులకు స్థానం ఇస్తారా?

శ్రీ కె లక్ష్మణ్ బాపూజీ :— విశాలాంధ్ర ఎడ్యుకేషన్ మెంట్స్ గురించి నేనిప్పుడే భోగట్టా తెప్పించాను. మా దగ్గర రెండు రకాల ఎడ్యుకేషన్ మెంట్స్ వుంటాయి, 1 క్లాసిఫైడ్ ఎడ్యుకేషన్ మెంట్స్ 2 డిస్సే ఎడ్యుకేషన్ మెంట్స్ క్లాసిఫైడ్ ఎడ్యుకేషన్ మెంట్ బిజినెస్ టవ్ ఆఫ్ ఎడ్యుకేషన్ మెంట్స్, రెండర్స్ కాలిఫర్ చేయటంవంటి క్లాసిఫైడ్ ఎడ్యుకేషన్ మెంట్స్ విశాలాంధ్రకు ఇవ్వటం జరుగుతున్నది. డిస్సే ఎడ్యుకేషన్ మెంట్స్ నేను ఈ శాఖకు మంత్రిని అయిన పిదప జనరల్ గా మానేశాము మొదటిసారి ఇవ్వటం జరిగింది మొన్న కొత్తగూడెం ప్రాజెక్టు ఇనాగ్యురల్ డే నాడు రెండవది నాగార్జునసాగర్ సీక్సు వదిలే కార్యక్రమం సమయంలో issue చేయాలని నిర్ణయించాము డిస్సే ఎడ్యుకేషన్ మెంట్ కేవలం పత్రిక కోరితే వారికి ఇచ్చేవద్దతి ఇదివరకు వుండేది స్పల్లిక్ ఇంటరెసుకు, డెవలప్ మెంట్ పర్క్స్ లో అవసరం అనుకొన్నప్పుడు డిస్సే ఎడ్యుకేషన్ మెంట్స్ వేస్తే

బాగుంటుందనే అభిప్రాయం కలిగింది. దానికి సంబంధించి ఇతర ఫేబ్స్ లో ఏ విధంగా వున్నదో ఆ రూల్స్ రెగ్యులేషన్స్, ప్రాక్టీసు సేకరిస్తున్నాము ఇప్పుడు యంతవరకు rules and regulations సరిగా లేవు. By Practice జరుగుచున్నది విశాలాంధ్ర గురించి స్పష్టమైన సంఘటన ఏమైనా ఉంటే నా దృషికి తీసుకొని వస్తే తప్పక పరిశీలిస్తాను. టార్ లై సెన్సు గురించి చెప్పారు ఫారెనర్స్ ఎవరైనా వచ్చినట్లుంటే టూరిస్టుగా వారికి యివ్వడం జరుగుచున్నది హరిజనులకు ఉద్యోగం అన్నారు అది leave vacancy లో ఉన్నారు. leave లో వెళ్లినవారు తిరిగి రాగానే తిరిగి వెళ్లిపోవుట జరిగినది హరిజనులకు కూడ న్యాయం జరిగేట్లు తప్పక చూస్తాము. M L A ల పొటోల గురించి చెప్పారు ఇదివరలో కొన్ని issues లో వేయడం జరిగింది. M L A ల పోటోలు వేసి వారి చరిత్రలను గురించి వ్రాయడం జరిగింది.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య — నేను నాలుగుసార్లు నుంచి M L A గా ఉంటున్నాను నేను ఎక్కడా, ఎప్పుడూ చూడలేదు హైదరాబాదు పేట సంగతి మీరు చెబుతున్నారు.

శ్రీ కె లక్ష్మణ్ బాపూజీ :— నా తగర కొన్ని ప్రతికలు ఉన్నాయి మీకు చూపిస్తాను. హైదరాబాదు పేటలో M L A ల జీవిత చరిత్ర వేసి ఒక వుస్తకం వేశారు అలా చేస్తే ఖర్చు అవుతుంది దానికి మీరు ఒప్పుకోరు. Legislature Proceedings ఈ ప్రతికలో వేయాలని అన్నారు దాని విషయమై తప్పక చర్చ తీసుకొంటాము. తరువాత ఎవరూ information కోరినా, ఈ డిపార్టుమెంటులో ఉన్నట్లుంటే వెంటనే, లేకపోతే ఆ కన్సర్న్ డిపార్టుమెంటుకు వ్రాసి తెప్పించి పంపించాలని సలహా యివ్వడం జరిగింది దీనిని తప్పక పాటిస్తారు.

Mr Deputy Speaker —The question is

To reduce the allotment of Rs 85,96,800 for Department of Information and Public Relations by Rs. 116

In as much as the Information & Public Relations Department is not in any way useful Department and as such is liable to be abolished

The motion was declared negatived.

SRI K. Ramanatham pressed for a division

The House then divided thus

Ayes - 34, Noes-101

The motion was negatived

Mr Deputy Speaker —The question is

'That the Government be granted a sum not exceeding Rs 58,96,800 under Item 'U' in Demand No. IX relating to the Department of Information and Public Relations''.

The motion was adopted.

DEMAND NO XXIV - INDUSTRIES - Rs 1,68,85,200

The Minister for Industries (Sri B V Gurumurthy) — Sir, I beg to move

“That the Government be granted a sum not exceeding Rs Rs 1,68,85,200 under Demand No XXIV - Industries”

Mr Deputy Speaker — Motion moved

DEMAND NO. XIV - COMMERCE AND EXPORT PROMOTION

DEPARTMENT, WEIGHTS AND MEASURES ETC
Rs 66,36,500

The Minister for Planning (Sri K V Narayana Reddy) — Sir, I beg to move :

“That the Government be granted a sum not exceeding Rs 66,36,500 under Demand No XIV - Commerce and Export Promotion Department, Weights and Measures, etc”

Mr Deputy Speaker — Motion moved

Now hon Members will move their cur motions

DEMAND NO XXIV - INDUSTRIES - Rs 1,68,85,200

Sri A Madhava Rao }
Sri V Rama Rao } Sir, I beg to move
Sri C Janga Reddy }

To reduce the allotment of Rs. 1,68,85,200 for Industries by
Rs 116

Since most of the grants given under the Industrial Estate Scheme are not being put to the contemplated use

Mr Deputy Speaker — Motion moved

Sri Kaja Ramanatham }
Sri B. Niranjana Rao } Sir, I beg to move

To reduce the allotment of Rs 1,68,85,200 for Industries by
Rs. 100

ಬಂದರು ಜಾಷಿಯ ಃ ಕಾಕಾಲ ಅಪರಣಲೊ ನಡುವಿಬಿಬುವು ಸ್ನ ಇಂಡಸ್ಟ್ರಿಯಲ್
ಇನ್ ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಟ್ ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ವಗವುಟಕು ಯತ್ನಿಂವನಗ ದುನ ಪ್ರಕುತ್ವಮುನು ವಿಮರ್ಶಿಂವು
ಟಕು ಗಾನ್.

To reduce the allotment of Rs 1,68,85,200 for Industries by
Rs 100

5 వ ఉక్కు-కర్మాగారము విశాఖపట్నంలో, నిర్మించుటకు కేంద్ర ప్రభుత్వమును వప్పించ చేయలేనందుకుగాను ప్రభుత్వమును విమర్శించుటకుగాను.

Mr Deputy Speaker —Motion moved

Sri C V K Rao —Sir, I beg to move

To reduce the allotment of Rs 1,68,85,200 for Industries by
Rs 100

That the Government should undertake rapid industrialisation of the State and impress on the Union Government to set up Steel Plant at Visakhapatnam

Mr Deputy Speaker —Motion moved

Sri R Mahananda —Sir, I beg, to move

To reduce the allotment of Rs 1,68,85,200 for Industries by
Rs 100

Government failed to raise a fund from the lessees of State quarries in Podili and Darsi Taluks of Nellore District to provide facilities to the Labourers of State quarries and Govt failed to start this Industry on Co-operative basis

Mr Deputy Speaker —Motion moved.

Sri G Sivaiah —Sir, I beg to move

To reduce the allotment of Rs 1,68,85,200 for Industries by
Rs 100

As the Government could not yet a uniform legislation in respect of wages, working hours, and on such other social aspects concern to Beedi industry in the State

Mr Deputy Speaker —Motion moved

Sri Vavilala Gopalakrishnayya —Sir, I beg to move

To reduce the allotment of Rs 1,68,85,200 for Industries by
Rs. 100

To criticise the Government in failing to get the statement for the location of Fifth Steel Plant at Vishakapatnam.

Mr. Deputy Speaker —Motion moved.

Sri R Satyanarayana Raju }
Sri V Malsoor } Sir, I beg to move :

To reduce the allotment of Rs 1,68,85,200 for Industries by
Rs 00

చేనేత పరిశ్రామికులకు రావసర రిజేటు రద్దుచేసినందుకు సబ్సిడీ పథకాన్ని రద్దుచేసినందుకు, వారిని సంక్షోభంనుంచి తొలగించుటకు ఏ మాత్రము చర్యలు తీసుకోవనందున నిరసనగా.

Mr Deputy Speaker —Motion moved

DEMAND NO XIV - COMMERCE AND EXPORT PROMOTION
DEPARTMENT WEIGHTS & MEASURES, ETC
Rs 66,36,500

Sri Vavilala Gopalakrishnayya —Sir, I beg to move .

To reduce the allotment of Rs 66,36,500 for Commerce and Export Promotion Department, Weights and Measures, etc by
Rs. 100

To criticise the Government not checking the weights and measures regularly

Mr Deputy Speaker —Motion moved

శ్రీ బి రత్న సభాపతి (రాజంపేట) .—అధ్యక్ష : దేశంయొక్క ఆర్థికాభివృద్ధిని కొంత చేయాలంటే, మొత్తం దేశంయొక్క పారిశ్రామికాభివృద్ధిపై నే ఆధారపడి ఉంటుంది. పారిశ్రామికాభివృద్ధి ఎంత జరిగిందో తేలితే, దేశ ఆర్థికాభివృద్ధిని తెలుసుకోవచ్చు అప్పుడే మన 20 సంవత్సరాల యొక్క కృషిని తెలుసుకోగలుగుతాము 1964-65లో National income 19 వేలకోట్ల రూపాయలు ఉన్నదని తెలుస్తున్నది 1962-63లో 15వేల 4 వందల కోట్లు ఉన్నదని తెలుస్తున్నది ఇందులో ఆగ్రికల్చరల్ సెక్టరునుంచి వచ్చిన ఆదాయం ఆరువేల తొమ్మిది వందల డెబ్బది కోట్ల రూపాయలు. అంటే National income లో ఆగ్రికల్చరల్ నుండి 40 3% ఉన్నదని తెలుస్తున్నది. ఆంధ్రదేశం నుంచి చూస్తే మొత్తం 1964-65 వరకు మొత్తం ఆగ్రికేటు 1546 కోట్ల రూపాయలు ఆగ్రికల్చరల్ నుంచి ఉంది దీనిలో agricultural Sector నుంచి వచ్చే భాగం 63% వుంది Industrial Sector నుంచి వచ్చేది 8% వుంది ఈ విధమైన భోరణిలో ఆంధ్ర ప్రదేశ్ ఆర్థికాభివృద్ధి జరుగుతోంది అని మనవిచేస్తున్నాను ఆర్థికాభివృద్ధి పెరగాలంటే పారిశ్రామికాభివృద్ధి పెరిగితే తలసరి ఆదాయం పెరుగుతుంది National income పెరగడానికి agricultural income పెరగడం ప్రాధ్యాన్నం దీనికోసం ఏమి చెయ్యాలని ఆలోచించాలి అసలు పారిశ్రామికాభివృద్ధి కావాలంటే కొన్ని ప్రధానమైనటువంటి విషయాలు వున్నాయి Capital formation కావాలి ధనముండి వ్యవసాయకంగా ఉన్నటువంటి రాష్ట్రమును పారిశ్రామికంగా చేయడానికి వీలు వుంటుందని అందరికీ తెలిసినదే. మొదటి రెండు ప్రణాళికలనుంచి పారిశ్రామికాభివృద్ధి చేయడానికి కృషి చేస్తూ వచ్చాము ఈ రోజుకు మూడు ప్రణాళికలు పూర్తి అయినాయి మన రాష్ట్ర పరిస్థితి ఏమిటి? మిగతా రాష్ట్రాల పరిస్థితి ఏమిటి? మొత్తం దేశం పరిస్థితి ఏమిటి అని ఆలోచించాలి. 2వ పంచవర్ష ప్రణాళిక మొదలు పెట్టినప్పటికీ మద్రాసు బెంగాలు, పంజాబు, మహారాష్ట్ర ఒక stage కి వచ్చాయి. పారిశ్రామికంగా పునాదులు పడాయి కానీ మనం పారిశ్రామికంగా ఒక్క పరిశ్రమ అయినా లేకుండా వున్నాం ఏ విధమైన చర్యలు తీసుకోవాలి అని ఆలోచించాలి? భారత దేశంలో డబ్బులేదని చెప్పడానికి వీలులేదు. Coastal area లో ధనవంతులు వున్నారు, వ్యవసాయం అభివృద్ధిలో వుంది. అవు సరమైన ఉత్పత్తి జరుగుతోంది. కానీ ఆ డబ్బును ఏ విధంగాను పరిశ్రమలను తీసుకు

రాల్సే పరిస్థితిలో ఉన్నాము Private రంగంలోపున్న capitalను, institutions ను గానీ, capital ను గానీ, ప్రజల దగ్గరపున్న డబ్బునుగానీ attract చేసి పరిశ్రమాభివృద్ధికి తీసుకురాల్సేటటువంటి పరిస్థితిలో వున్నాం. Reserve Bank వారు survey చేశారు Coastal area లో తాలూకా తాలూకా సర్వే చేశారు. ఎంత డబ్బు ప్రజల వద్ద వుంది, అది ఏ విధంగా ఉపయోగపడుతుంది ఆలోచించారు ఒక్క తమకు తాలూకాలో 23 కోట్ల రూ.లు private lending వుందని తెలియజేశారు. శ్రీకాకుళం నుంచి నెల్లూరి వరకు circular ప్రాంతంలో ఎంతెంత డబ్బు ఎక్కడెక్కడవుంది అది పారిశ్రామికాభివృద్ధికి ఉపయోగపడాలని ఆలోచించాలి మనలో లోపాలు ఉన్నట్లు కనిపిస్తున్నాయి Private capital పరిశ్రమకు అంతగా ఉపయోగం చేరకుండా వుంది లాభాలు సరిగా రావు అనేటటువంటి భయం వుంది Private capital పెరిగిన వాటిలో shares కు సరియైన protection లేకుండా పోతోంది సరియైన డివిడెండ్లు రాకుండా పోతున్న విషయం ఆలోచించవలసిన విషయం కర్నూలులో తుంగభద్ర ఆయిల్ మిల్లువుంది '55-56 నుంచి యింతవరకు డివిడెండ్లు తెలుపలేదు. తగినన్ని లాభాలు వస్తున్నాయో లేదో, పెట్టిన డబ్బు ఏమైంది అనే ఆలోచనలు వస్తున్నాయి. ఆ information వచ్చింది. పౌరపాటు కావచ్చు అయితే correct మంత్రిగారు correct చేయవచ్చు. ఒక్కసారి కూడా డివిడెండ్లు declare చేయకుండా దాదాపు 10 సంవత్సరాలుగా ప్రైవేటురంగంలో వ్యక్తులకధనంవుంది. వాటి ధరకూడా devalue టైతుంది. మార్కెట్టులో కొనుక్కోవడం, అమ్ముకోవడం జరుగుతోంది ఇట్లా 1.5 సం॥లనుంచి జరుగుతోంది బిల్లాకు తప్ప యితరులకు shares వున్నాయా అనే అనుమానంగావుంది. వున్నవాటికి protection లేదు ఉత్పత్తి తగ్గడంలేదు పెరుగుతూనే వుంది కావలసినంత demand ఉంది. పెట్టిన డబ్బు ఏమైందో తెలియడంలేదు హైదరాబాదులో ఆరు పరిశ్రమలు వున్నాయి. ఆంధ్ర ప్రదేశ్ ఏర్పడినప్పుడు దాదాపు 6 కోట్ల రూ.ల పెట్టుబడి నైజాం గారిది వుండేది ఆ పరిశ్రమలన్నీ బిల్లాకు యిచ్చారు. ఆ డబ్బు వెనక్కు యిచ్చారు, అప్పుల మూలంగా Bonds, Notes ను సవరించుకున్నారు. యితర రాష్ట్రాల్లోను బిల్లా పెట్టుబడి పెడుతున్నారు అక్కడ పెట్టుబడి పెట్టి ఆంధ్రప్రదేశ్ లో వున్నటువంటి డబ్బును attract చేస్తున్నారు ఆ విధంగా మన ప్రభుత్వం చెయ్యాలని కొరుతున్నాను చాలామంది agriculture మీద అనేక రకాలుగా డబ్బును ఆర్జించడం జరుగుతోంది కానీ వారు యింకొక రకంగా పెడుతున్నారు Protection లేకపోవడం, లాభాలు రాలేక భయంతో ప్రజలు gold కొనడం చేస్తున్నారు ఈ విధంగా కొనసాగితే పారిశ్రామికాభివృద్ధి కొనసాగుతుంది అనిపిస్తోంది Institutional Capital వుంది. డబ్బు సమకూర్చడానికి మనకు చాలా Corporations వున్నాయి. State Financial Corporation, Industrial Mining Corporation Small Scale Development Corporation మొదలైనవి వున్నాయి. మనకు ఉన్నటువంటి Paucity of Funds తక్కువ గనుక ఎక్కువగా industries లో పెట్టాలనేటటువంటిదివుంది మనం సంపాదించుకోవచ్చు, కానీ Govt of India వారికి institutions వున్నాయి. Industrial Development Corporation వుంది. Unity trust వుంది యివి కూడా అన్ని రాష్ట్రాలలాగానే మన రాష్ట్రంనుంచి కూడా share capital participa-

tion ఇక్కడ నుండి invest చేయడం జరుగుతోంది. మన దగ్గరనుంచి కావలసినంత డబ్బు తీసుకుపోతున్నారు ఆ Pool నుంచి మన రాష్ట్రంలో ఎంత డబ్బు పరిశ్రమల అభివృద్ధికి వాళ్ళు ఖర్చు పెడుతున్నారు? ఎంత ముఖ్యంగా వస్తోంది. లెక్కలనుబట్టి కనీసం మన దగ్గరనుంచి పోయే డబ్బులో 4% కూడా రావడంలేదని తెలుస్తోంది. Central Sector financial aid ఏ విధంగా తీసుకున్నప్పటికీ మనం యిచ్చిన డబ్బుకు proportionate గా రానటువంటి పరిస్థితి వుంది. ఆర్థిక సహాయం పూర్తిగా రానంతవరకు పారిశ్రామిక అభివృద్ధి జరగదు. Agriculture గా వుండటం ఒక దురదస్థిగావుంది. National per capita income పెరగడానికి, agriculture income పెరగడానికి అవకాశంలేదని మనవిచేస్తున్నాను. Capital formation కు Trained personnel చాలా అవసరం ఇతర దేశాలలో గానీ, Tata industries లో గానీ పనిచేసేవారికి training యివ్వడం, technical knowhow పెంచడానికి research కి కావలసిన సదుపాయాలు కల్పిస్తారు. దురదృష్టవశాత్తు Industries departments వారు మన పరిశ్రమల్లో అటువంటి సదుపాయాలు కల్పించడంలేదు. అటువంటి research centres ఏర్పాటు చేయడానికి ప్రయత్నాలు జరగాలి.

అదేకాకుండా management కు కావలసినటువంటి వ్యవహారాలుకూడా వున్నాయి. మనం యిప్పుడు ప్రభుత్వరంగంలో వున్న పరిశ్రమలను నడపడానికి, retired I C S, I A S Officers ను తీసుకువచ్చి ఉపయోగిస్తున్నాం అది అంత మంచిది కాదేమో వారు చాలా తెలివైనవారు కావచ్చు, గాని, ఇది ఒక specialised profession గా ఉన్నది కాబట్టి, ఆ రంగంలో కావలసిన సాంకేతిక విజ్ఞానాన్ని పెంపొందిస్తేనేగాని, సరియైన మార్గంలో, సరియైన వంశాల్లో పరిశ్రమలను అభివృద్ధి చేయడానికి పీట ఉండడనే అనుమానం నాకు ఉంది. ఇతర దేశాల్లోగాని రాష్ట్రాల్లోగాని ఉన్న పరిస్థితిని మనం ఆలోచించాలి మనం యింకోటి శ్రీవ్రంగా ఆలోచించవలసినది ఉంది. మనం యంతవరకు రెండవ పంచవర్ష ప్రణాళిక, మూడవ పంచవర్ష ప్రణాళికలో పారిశ్రామిక అభివృద్ధియొక్క దోరిణి చూస్తే ఒకటి అర్థం అవుతుంది మనం పరిశ్రమలు పెట్టడంలో, వ్యక్తులైతేనేమి, ప్రభుత్వమైతే నేమి ఒక పొరపాటు చేస్తున్నారని నేను అనుకుంటున్నాను ఎందుకంటే మనం ఏ అభివృద్ధి కోరినా, ఏ పరిశ్రమను పెట్టాలనుకున్నా మన raw material పరిస్థితిని చూడకుండానే ఈ పరిశ్రమలను పెడుతున్నాం. Engineering, లేక ఇంకో రకమైన industry ని పెడుతున్నామగాని, మనరాష్ట్రంలో ఉన్నటువంటి raw materials ను ఆధారం చేసుకుని పరిశ్రమలను పెట్టడంలేదు మనం జపాన్ దేశాన్ని ఆదర్శంగా తీసుకుంటే, యినుము, ఉక్కు ఉత్పత్తి చూచుకున్నప్పటికీ కూడా, అక్కడ మొట్టమొదట agricultural raw products కావలసినటువంటి end-products ను చేయడానికి కావలసిన పరిశ్రమలను ముందు స్థాపించారు ఏదీ produce చేసినా, ఏ పరిశ్రమను స్థాపించినా, ముందు వారి దేశంలో ఉత్పత్తి అయ్యేటటువంటి raw materials ను, వారి దేశంలో consumers కు కావలసిన end-products ను చేయమనికా కావలసిన పరిశ్రమలను ముందు తీసుకున్నారు. అట్లాగే మనం మన దేశంలో, మన ఆంధ్రరాష్ట్రంలో మనం agriculture లో ఎన్నో రకాలయిన

raw materials ను ఉత్పత్తి చేస్తున్నాం మనం పొగాకు, వ్రాత, మాంసపండ్లు, చీనీపండ్లు అట్లాంటివి ఎన్నో ఉత్పత్తి చేస్తున్నాం వీటికి కావలసిన agricultural based industry ని స్థాపించడానికి మనం యంతవరకు పెద్ద ఎత్తున ప్రయత్నం చేయలేదు అందువల్ల మన ఆ ఉత్పత్తి చేసినదానికి ధర సర్గా రావడం లేదు అందువల్ల ఉత్పత్తి చేసే వ్యక్తికి సరియైన incentive, ఉత్సాహం, ప్రోత్సాహం దొరకడం లేదు అందువల్ల ఒక ప్రక్కన agricultural discouragement వస్తున్నది, యింకో ప్రక్కన ఉత్పత్తి తగ్గుతున్నది ఉత్పత్తి చేసేవారి national per capita income low గా ఉంది కనుక యిది చాలా ఆలోచించవలసిన విషయం మనం ఏమి చేసినప్పటికీ, ఏ direction లో చూచినా, మనకు అందుబాటులో ఉన్న raw materials ను దృష్టిలో పెట్టుకుని, వాటికి ఉపయోగించే పరిశ్రమను పెట్టాలి ఉదాహరణకు పొగాకు తీసుకోండి దానిని యిక్కడనుంచి మనం ఎగుమతి చేస్తున్నాం యితర దేశాలకు అక్కడ సిగరెట్లు తయారై మన మన దేశానికి దిగుమతి అవుతున్నాయి కనుక ఈ విధానం మాన్పించువరకు మన పరిస్థితి యిట్లాగే వుంటుంది కనుక మనం raw materials ను పెట్టుకొని ఆ raw materials కు ఉపయోగించే పరిశ్రమలను పెట్టవలసిన అవసరం వున్నది పోతే small scale industries గురించి మనం ఆలోచించవలసి ఉంది ఎందుచేతనంటే యంతవరకు మనకు ఖారీ పరిశ్రమలు పెద్దఎత్తున లేవు వచ్చే ఆశ కూడా లేనట్లు కనిపిస్తున్నది, మనకు, పారిశ్రామికంగా అభివృద్ధి కావానే ఆశ వుట్టింది మొదలు యంతవరకు small scale లోనే, చిన్న చిన్న పరిశ్రమలకు ప్రోత్సాహం ఇస్తూ వచ్చాం, ఇవ్వాలనే మన ఉద్దేశంకూడా అటువంటిప్పుడు మనం ఏ విధమైన పరిశ్రమలకు అవకాశం యిచ్చింది నెబుతాను రెండవ పంచవర్ష ప్రణాళిక మొదలు, యంతవరకు, production-cum-training industries అని, లేక blacksmithy లేక carpentry అని, అంతకంటెపించి మనం ఏమీచేయలేదు మనం industrial estates పెట్టాం ఆంధ్రదేశం మొత్తంమీద ఎన్ని industrial estates ఉన్నాయో, అక్కడ factories కు building కట్టించడానికి మనం ఎంత డబ్బు ఖర్చుపెట్టాం. Private industries కు ఎంతో ఆర్థికంగా సహాయం చేశాం ఇవి అన్నీ కూడా పునరాలోచన చేయవలసిన అవసరం ఉన్నది ఎందుచేతనంటే ఒక ముఖ్యమైన ఉద్దేశంతో, ఒక సదుద్దేశంతో ఈ industrial estates ను పెట్టాం ఇప్పుడు ఒక్కొక్క industrial estate లో ఎన్ని factory units తో ఉన్నాయి? ఎన్ని ఖాళీగా ఉన్నాయి? ఈ విచారణ చేయవలసిన అవసరం ఉంది డబ్బు ఉన్న వ్యక్తులు industries పెట్టాలనుకొన్నా ముందుకు రాలేకపోతున్నారు. ఈ విషయంలో పంజాబు ప్రభుత్వం ఒక కొత్త విధానాన్ని అనుసరిస్తున్నట్లు తెలుస్తున్నది. ప్రతి industrial estate తో కూడా 5 సంవత్సరాలవరకు వారి వద్ద నుండి అదై తీసుకోకుండా, వారికి కావలసిన ఆర్థిక సహాయం ఎక్కువగా యిచ్చినందువల్ల, అక్కడ small scale industries అభివృద్ధి అవుతున్నట్లు తెలుస్తున్నది కనుక అటువంటి పరిస్థితిగనుక జరిగితే, మనం పెట్టినటువంటి డబ్బు అంతాకూడా వృధా అయిపోతుందేమో, అట్లా ఖాళీగా పెడితే దానివల్ల కష్టం వస్తుందేమో, సప్లమే కాకుండా పారిశ్రామికాభివృద్ధి కావడానికి వీలులేని పరిస్థితులు ఉంటాయేమో ఆలోచించవలసిన

అవసరంవుంది ఈ industrial estates నానారకాలుగా ఉన్నాయి ఒకటి గవర్నమెంటు sponsored industrial estates అని, కొన్ని assisted industrial estates అని, Co-operative Industrial estates అని వున్నాయి ఇందులో ఈ లెక్కలను బట్టి చూస్తే గవర్నమెంటు Industrial estates కు గాని, Co-operative Industrial estates కు గాని, పెద్ద తేడా కనిపించడం లేదు. ఎందుచేతనంటే- గవర్నమెంటు ఈ Industrial estates కు మాత్రం డబ్బు ఖర్చు పెట్టి వారే కట్టించారు మన రాష్ట్రంలో Co-operative Industrial estate ఒకటే ఉన్నది దానికి 44 లక్షల రూపాయలు ఖర్చు పెట్టారు అందులో Co-operative అంటే, వ్యక్తుల నుంచి share capital, గవర్నమెంటు యిచ్చేది, యితర సంస్థలు యిచ్చేది, అంతా కలిసి ఖర్చు పెడుతున్నారు. Buildings కడుతున్నారు ఈ 44 కోట్లలో 2.5 లక్షలు మాత్రమే share capital వుంది, 44 లక్షలు L I C పెడుతూ వుంటే, ఈ 2½ లక్షలకోసం ఎందుకు Co-operative Industrial estates పెట్టవలసి వచ్చిందో నాకు అర్థం కావడం లేదు ఇది 'బాలానగర్' లో వుంది మనం చూచి రావచ్చును అధ్యక్ష, ఈ విధమైన విధానం మనం ప్రభుత్వం అనుసరించి నట్లయితే ఈ Industrial estates ముందుకు రావు కదా, దానివల్ల అసలు పారిశ్రామిక అభివృద్ధి కుంటుపడుతుందేమో, దీనిని చూస్తే ప్రతివాడు కూడా, మనం ప్రక్రమలు పెట్టవలసిన అవసరం లేదు, మనం అభివృద్ధి చేయవలసినది అని లేదు, డబ్బు పెట్టవలసిన అవసరం లేదు, యే విధంగా అయినా కుంభకోణం చేయవచ్చు అనే దోరణి యేర్పడుతుంది మొట్టమొదట 12 లక్షల, 50 వేలతో ఈ బాలానగరు Co-operative Industrial estates మొదలు పెట్టింది ఆ తరువాత దాని revise చేసి, 34 లక్షల, 66 వేలు చేసారు. ఆ తరువాత దానిని 44 లక్షలు చేసారు ఈ అంతా 1963 నుంచి యంతవరకు పెరుగుతూనే వున్నది, దీంతో ముఖ్యమైన విషయమేమంటే, ఈ Industrial estate యిప్పుడు ఏ పరిస్థితిలో వున్నదో మనం ఆలోచించాలి ఈ 14 లక్షల్లో, దాదాపు 26 లక్షలు ఖర్చు అయినట్లు అర్థం అవుతున్నది ఇందులో Audit reports General body meeting report వున్నాయి యివి అన్ని మంత్రిగారికి pass on చేస్తాను ఇందులో ఒక ముఖ్యమైన sentence వుంది Page 18 లో "The Estate is in the nasty predicament of not being able to substantiate the entries passed in their own books of account ... " అని వారు చెప్పినారు ఇది వారు sum up చేస్తూ, మొత్తం ఈ Co-operative Industrial estates లో జరిగేటటువంటి తతంగాన్ని ఒక sentence లో వారు appoint చేసిన Auditors చెప్పారు యింకా లోతుకుపోతే దాంట్లో 20 units వున్నాయి, వాటిలో యిప్పుడు కొన్ని మాత్రమే కడుతున్నారని, చెప్పినట్లు తెలిసింది. ఇందులో ముఖ్యమైనది ఏమంటే ఈ 10, 12 units లో 6 units తతంగమే నేను చెబుతాను

M/s United Drugs and Pharmaceuticals Unit A 2 The amount allotted by the Estate for the complete construction of this unit is Rs 1,11,800 The complete amount of Rs 1,11,800 had been

withdrawn before December, 1965 Only Rs 75,000 worth of work was completed and still the first floor of the factory is to be completed and also the flooring is to be done upto-date రెండవది Bharat Chemicals and Perfumaries పీటిని గురించి చెప్పే వన్నీ ఆడిట్ రిపోర్టులోనివే Unit C/3 The total amount allotted for this unit is Rs 44,200 Already an amount of Rs 18,817 was drawn before July, 1966 The work done that time was only Rs 4,737. M/s Standard chemicals Unit C/4 The total amount allotted for construction of this unit is Rs 44,200 An amount of Rs 30,024 was drawn before July 1966 The work done so far was only worth Rs 17,680

M/s Nuraj Industries —A/13 The total amount for the complete construction of the unit is Rs 1,11,800 Amount drawn was Rs 83,338 upto the end of June 1966 The construction work done so far is only Rs 31,700 ఇది ఒక కొత్త రకపు సంఘటన కొత్త రకం సంపాద విషయం కనుక మంత్రిగారు, సభ్యులు శ్రద్ధగా వినాలని కోరుతున్నాను

M/s Kumar Brothers.—Unit A/17 This was allotted an area of C Unit of 18,700 sq feet 'A' type unit is entitled to have an area of 41,600 sq ft Amount allotted by the Co-operative Industrial Estate for Construction of C type unit is only Rs. 44,200 but this unit got an amount of Rs 1,11,800 మల్లిఖార్జున ఇండస్ట్రీయల్ ఎస్టేటు అనేది మరొకటి ఉంది దీనికి కూడా 'C' టైపుకు రావలసిన స్థలం, 'A' టైపు యూనిట్ కు రావలసిన డబ్బు యిచ్చారు. 2 లక్షల 50 వేల పేరుతో 44 లక్షల రూల ప్రభుత్వంవద్ద నుండి తీసుకొని, ఆ మొత్తం ఆడిట్ కు అందకుండా ఉన్నటువంటి పరిస్థితులున్నాయి ఖాళీ పెరివ్యూ మరీను కూడా యిందులోనే ఉన్నాయి ఇందులో 9 వేల రూపాయలు share capital గా పెట్టిలో ఉంది Construction loan లో 3 వేల రూపాయలు తీసుకొని, అదే తేదీన తీసుకొన్న డబ్బునే 24-5-65 తేదీన share capital గా కట్టారు. 6 వేల రూపాయలు చెల్లించవలసి ఉంది 14-12-65 న మిగిలిన 6 వేల రూల construction loan తీసుకొని, అదేరోజున share capital గా చెల్లించారు. Co-operative Estates లో గాని తదితర వాటిలో డబ్బు Invest చేయవలసిన అవసరం లేదని అర్థమవుతున్నది ఇలాంటిదే standard chemicals లో కూడా జరిగింది ఈ Industrial Estate లో Accountant గా ఉన్నారవారి పేరు చెప్పదలచుకొనలేదు విచారణ కమిటీ వేసినప్పుడో, లేక మంత్రిగారు విచారణ చేసినప్పుడో తేలుతుంది వారు 26.620 రూలు misappropriation చేశారు వారు 11-2-65 న 8004 రూలు ఒక చెక్కు వ్రాసి, సంతకం అయిన తరువాత 18,004 రూలుగా మార్చుకొన్నారు తరువాత 23-1-65 న 3,551 రూ.ల 31 న. పైసలకు మరొక చెక్కు వ్రాసి, తరువాత 3 ను 8 గా చేసి 8,551 తీసుకొని కాజేయడం జరిగింది.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్ — అదే విధంగా అక్షరాలలో కూడా వ్రాయాలి కదా ?

శ్రీ బి. రత్నసభాపతి :— ఇంకా నేను business man కారేదు ఇలాంటి పద్ధతులొకా ఆర్డం చేసుకొనలేకపోతున్నాను Audit Report వారి observations చదువుతున్నాను ఈ Co-operative Industrial Estate, కేంద్ర ప్రభుత్వంలో మంత్రిగా వున్నటువంటి చెన్నారెడ్డిగారి ఆధ్వర్యన ప్రాంబంబించబడింది— చాలా మంది పెద్ద మనుషులు ఇందులో చైర్మన్, డైరెక్టర్లుగా Board Directors గా వుంటున్నారు. ఇదంతా వివరణ చేస్తే, యీ గూడుపురాని అంలా బయటపడి అనేక గొప్ప విషయాలు బయల్పడగలవని మనవిచేస్తున్నాను మన దేశంలో యిలా జరుగుతున్నట్లుగా నిదర్శనాలు లేవు కాని యితర దేశాలలో జరుగుతున్న అంతకున్న యిది కూడా రాగలదని అనుకుంటున్నాను ఇందులో అధికారం చెలాయిస్తున్న పెద్ద మనుషులే యింకా కొన్ని పనులు చేశారు ఈ యెస్టేటులోనో, లేక ట్రస్ట్ యెస్టేటులోనో ఆల్కాహోల్ పరిమిట్లు తీసుకొన్నారు. ఈ పరిమిట్లు యితర ట్రస్టర్స్ అనే పదార్థాన్ని తయారు చేయుటగాను తీసుకొన్నారు ఈ firm తయారు చేసే level కు ప్రస్తుతం వచ్చిందా ? ఈరోజు 15000 గ్యాలన్లుకు మరొక డిమిండ్ కొరకు ఈ application వచ్చింది.

శ్రీ కొండా లక్ష్మణ బాపూజీ — పరిమిట్లు draw చేశారనా, లేక apply చేశారనా, వారు చెప్పేది

శ్రీ బి. రత్నసభాపతి — పరిమిట్ వచ్చింది 7500 గ్యాలన్ల ఆల్కాహోల్ తీసుకుంటున్నారు ఈ firm తయారు చేసే పరిమిటికి వచ్చిందా ? ఏ స్థితిలో వుంది ? ఇదికాక వారి పేరులోనో, లేక బంధువుల పేరునో మరొక 1500 గ్యాలన్లుకు దరఖాస్తు వచ్చింది అది కూడా యిదే level లో పోతున్నది ప్లాక్ మార్కెట్లో అమ్మితే యెన్ని లక్షల రూపాయలు వస్తున్నదనే విషయం మంత్రిగారు చెప్పగలరని కోరుతున్నాను ఈ విధంగా పరిమిట్లు అమ్ముకుంటే పరిశ్రమలు యే విధంగా అభివృద్ధి కాగలవని అడుగుతున్నాను ఇలా దుర్వినియోగం కాకుండా రక్షణకు మార్గాలను అన్వేషించాలి అన్వేషించి అనుసరించినపుడే పారిశ్రామికాభివృద్ధి జరుగుతుంది. ఈ విధమైన చేతులు మార్చే నేరం కనుక జరిగితే మనం నిస్పృహతో అధోగతి పాలైపోగలమని ఖచ్చితంగా తెలియజేస్తున్నాను.

Sri K. V. Vema Reddy (Kadiri) — In supporting the Demand, I wish to make a few observations in general. At the outset, the budget provision so far as the demand is concerned, is very inadequate on account of paucity of funds. As a matter of fact, industrialisation is of paramount importance to increase the national income so as to increase the level of standard of life in this country. You know, Sir, that the standard of life is the lowest in this country when compared to the other countries. A Welfare State has a duty to meet the basic demands of the people and it is the industrialization of the country which will go a long way to solve this problem of poverty and the liquidation of unemployment.

You know, Sir, we built up an agricultural base, by concentrating our resources on irrigation and power, giving a minor role to the importance of industries. There is a heavy pressure on the agricultural land and it is necessary that people have to be diverted towards the industrialization which is the panacea of economic ills. Under the State sector, we have made a sufficient progress including the industries of Rajahmundry Paper Mills, Ceramic Industry and the glass factory which received much impetus from the Government to increase the economic production capacity.

So far as the co-operative sector is concerned, we have a net work of sugar factories and spinning mills. But the spinning mills, as a matter of fact, here and there are not working properly on account of the slump in the business and the sugar factories' progress received a set back on account of the scarcity or inadequate cane supply due to increase in the price of jaggery.

Referring to the heavy industries, which is under central sector, our achievement is not encouraging. Our industries are very handful. There is a proposal to open a steel and heavy vessel plate industry at Visakhapatnam and a Cable industry in Hyderabad. These proposals are due to the efforts of our hon. Chief Minister. In spite of it, our industry in the public sector has not improved. Discrimination between one State and the other and parochialism should not be encouraged by the Central Government. Our State is rich in mineral potentiality. We have the Singareni Collieries who have geared up the output from 14 lakhs to 40 lakhs. We have Mica Mines. Our Mica Mines produce one of the best produced Mica in the world which is exported to other countries. We have got iron also. Our mineral resources are plenty. But our resources are limited. We have to tap the resources. The private enterprise must be encouraged as suggested by my hon. friend, on the other side, Mr. Ratnasabhapathy. Money should be tapped. Capital is shy. So many rich people can come forward. Industrial officers at every level should rouse some enthusiasm in them to see that they start industries in our country.

Referring to Rayalaseema, I wish to say a few words. Rayalaseema, as you know, is rich in mineral potentialities in asbestos, barytes, gold, diamonds, iron etc. But these potentialities have not been tapped. Agriculture, as a matter of fact, is very precarious in most backward areas and it has to be supplemented by industrialisation. Our income is to be supplemented. As a matter of fact, Rayalaseema has to suffer famine at every second or third year. To prevent recurrence of famine, and as a sort of permanent measure, industries have to be developed. Private enterprise has to be encouraged. We welcome people from northern India in many places to open industries in Rayalaseema which is rich in mineral potentialities. I am glad to bring to your notice that a geological survey has been made in Ratnagiri where many gold deposits had to be found. You know, Sir, Vajrakarur in Anantapur District. It is where diamond deposits are to be found and people come in rainy season in search of their fortune, as a matter of fact. I request the Government that with the help of the Central aid, they should see

that geological survey is made at Vajrakur and see whether there are diamond deposits in that area

So far as small scale industries and cottage industries are concerned, they play a vital part in these undeveloped areas. Look at the Punjab. As referred to by Mr Ratnasabhapathy, they have developed well, they have got resourcefulness and they stand on their self-reliance and they have progressed well so far as cottage industries are concerned. In Rayalaseema and other places, we lack enterprising people. It is for the Government to encourage, to see that more industries are located in that area. So far as small scale industries are concerned, we have very few industries, as a matter of fact. As referred to by Mr Ratnasabhapathy, the industrial estates which are functioning in Rayalaseema are not very satisfactory. You know, Sir, the rural industries project which was inaugurated in 1963. It is a centrally sponsored scheme under which so many industrial units were located. But in the course of these three years, what is the achievement of this scheme? The scheme is very encouraging but the people who manage the scheme have not evinced any interest in this scheme. It is the most important scheme to develop rural economy. It is the most important scheme to solve the problem of unemployment and to see that people's conditions are improved. But the scheme has not served any purpose either here or there. We have the small scale industrial artisans who have to be trained up. What is the training personnel for last three years? In the report of the Evaluation of the Rural Industries Project, they said only 45 artisans were sent for the last three years. That is a very poor show and this scheme has to be developed. It must be given a new impetus.

And industrial progress depends upon the industrial peace of the country and upon the relations between the employer and the employed. Labour plays a part in the production of our country and their conditions have to be improved. How can they be improved? We have this Gherao movement sponsored by anti-social elements who do not believe in the democracy of the State and who want to create a confusion. It is a movement which is anti-social and undemocratic. As rightly put by our hon. Chief Minister some time ago, it is a movement which has to be crushed in its very bud. Gherao movement as defined by Mrs Tarakeswari Sinha is a bride and bride-groom surrounded by people just to create a confusion. But it is not so. Gherao movement is an organised intimidation. It is not a movement which is conducive to the welfare of the labour. In the name of vindication of rights, the Gherao movement is playing a havoc and I am sure that if it is not nipped in the bud, the democracy will be the first casualty.

Thank you, Sir

శ్రీ కె నాగన్న (షాద్ నగర్) — అధ్యక్ష మహాశయా, పరిశ్రమల మంత్రి వర్యులు ప్రవేశపెట్టిన డిమాండ్లను బలపరుస్తూ ప్రభుత్వానికి కొన్ని సూచనలు చేస్తున్నాను. ముఖ్యంగా ఈ పరిశ్రమలలో—భారీ పరిశ్రమలు, కుటీర పరిశ్రమలు, ఛాల్డీ పరిశ్రమలు అని ప్రభుత్వం ఏర్పాటు చేసి ప్రజానీకానికి జీవనోపాయాన్ని

చూపిస్తున్నారు భారీ పరిశ్రమలకు పెద్ద పెద్ద టౌన్సులో factories ఏర్పాటు చేసి, పనులు కల్పించి నిరుద్యోగం పోగొట్టేందుకు కృషి చేస్తున్నారు అక్కడ గ్రామ ప్రజలకు కుటీర పరిశ్రమలు, లఘు పరిశ్రమలు కూడ ఏర్పాటు చేస్తున్నది. గ్రామాలలో ఉండే పేద ప్రజానీకానికి అందుబాటులో ఉండేటట్లు ఈ లఘు పరిశ్రమలు, చిన్న పరిశ్రమలు యింకా ఎక్కువ ఏర్పాటు చేసి వీదల జీవనోపాయానికి ఎక్కువ తోడ్పడుతారని ఆశిస్తున్నాను

ముఖ్యంగా యీ లఘు పరిశ్రమలు ఎన్నియో ఉన్నవి తోక్లపడును, వడ్రంగి పరిశ్రమ, కమ్మరి, కమ్మరి పరిశ్రమ మొదలైనవి ఎన్నో ఉన్నవి ముఖ్యంగా చేతి పనులు కూడా వీద ప్రజానీకానికి శ్రీలకు తోడ్పడేటట్లుగా ఏర్పాటు చేయబడ్డాయి. వల్లెటూళ్ళలో ఉన్న చిన్న పరిశ్రమలు వీద ప్రజానీకానికి అందుబాటులో ఉంచి వారికి జీవనోపాధిని కలిగించి పేలు చేకూరుస్తారని ఆసిస్తూ విరచిస్తున్నాను.

శ్రీ వి పాలవెల్లి (చోడవరం) — అధ్యక్ష, గౌరవ గురుమూర్తిగారు ప్రవేశ పెట్టినట్లు వంటి పారిశ్రామిక డిమాండ్స్ను వ్యతిరేకిస్తూ నేను కొన్ని విషయాలు తమ దృష్టికి తీసుకురాదలచుకొన్నాను ఏ దేశంలో గాని ప్రజానీకం యొక్క జీవన ప్రమాణం పెరగాలంటే, ఆ దేశం చాలా పుష్కలంగా ఆర్థిక సంపద కలిగి అభివృద్ధి గాంచవలసిన అవసరం ఉంది అందులో పారిశ్రామికాభివృద్ధి గణనీయమైన భాగాన్ని తీసుకొంటుందనేది నిర్వివాదమైన విషయం. ఐతే మనది ప్రధానంగా వ్యవసాయ దేశం అవటంవల్ల పారిశ్రామికాభివృద్ధికి, వ్యవసాయాభివృద్ధికి సరిఅయినటువంటి సంబంధం ఉన్నట్లుంటే మన దేశం అభివృద్ధి చెంది ప్రజానీకం యొక్క తలసరి ఆదాయం పెరిగే అవకాశం ఉంటుంది ఈ దృష్టితో చూస్తే మనం పారిశ్రామికంగా చాలా వెనుకపడి ఉన్నాం, ముఖ్యంగా మేము పరిశ్రమలలో కాని అధికారంలో గాని ప్రభుత్వం యొక్క గుర్తాధికారాన్ని మొనాపలీని సంపూర్ణంగా వ్యతిరేకిస్తున్నాము ఏ రకంగా పరిశ్రమలు అభివృద్ధి చెందాయో స్థూలంగా పరిశీలిస్తే ప్రయివేటు వ్యక్తుల చేతులలో ఉన్నప్పుడే అభివృద్ధి చెంది ఎక్కువ లాభాలు గడించినట్లు అనుభవాన్ని బట్టి తెలుస్తున్న విషయం ప్రభుత్వం తీసుకున్న పరిశ్రమలు చూస్తే ఇందుకు భిన్నంగా కనబడుతుంది అక్కడ బాధ్యత తక్కువ ఎవరికి అందినది వారు నేకరించే ప్రవృత్తితో వ్యవహరించటం కనబడుతుంది ఈ రిపోర్డ్ సాకల్యంగా యీ పేజినుండి ఆ పేజి చివరివరకు చూస్తే ముఖ్యంగా ఒకటి లోపించింది. ఉక్కు-ఫ్యాక్టరీని గురించి ఆనేక రకాల అందోళనలు, ఉద్యమాలు జరగటం సుమారు 30 మంది నిండు ప్రాజాలు బలికావటం అందరికీ తెలుసు ఇప్పటికీ కూడా యీ ఉద్యమం సజీవంగానే ఉన్నదని, చచ్చిపోలేదనేది ఇటీవల వార్తలనుబట్టి కూడ స్పష్టంగా అర్థమవుతోంది. ఈ పరిస్థితులలో మంత్రిమండలి ఆ విషయాన్ని ఏ విధంగా దాచిపెట్టారో తెలియుటరేదు ఇప్పటికీ ముఖ్యమంత్రిగారి ఉపన్యాసాలవల్ల హామీలవల్ల ఉక్కు ఫ్యాక్టరీ వస్తుందనే ఆశ ఏమూలనో కొన ఊపిరితో ఉన్నది. కాని, అది వస్తుందనే ఆశ చాలా సుదూరమైన సీమలలోకి వెళ్లిపోయిందేమోనని అనుమానించవలసి వస్తోంది ఈ విషయములో ప్రభుత్వం వెంటనే చర్య తీసుకొని విశాఖసబ్బణములో ఉక్కు ఫ్యాక్టరీ నిర్మాణానికి తగిన అవకాశములు కల్పించాలని

కోరుతున్నాను. ఈ ఉక్కు ప్యాక్టరీ వస్తుందని రాష్ట్రంలో ముఖ్యంగా పారిశ్రామికాభివృద్ధి ఎక్కువగా జరిగి ప్రజానీకానికి మేలు చేకూరుస్తుందని సంపూర్ణంగా విశ్వసిస్తున్నాను. ఈ ప్యాక్టరీ విశాఖపట్టణంలో స్థాపించాలనే మన వాదనకు ఎంతో బలం ఉన్నది. ఇందులో నిపుణులైన విదేశీయులు వచ్చి ఇతర రాష్ట్రాలు కూడ సంచారం చేసి విశాఖపట్టణం అనువైనదనే పరిస్థితి నిర్ణయించి రిపోర్టు ఇచ్చినపుడు ఆ తీర్మానాన్ని అమలుజరపటానికి ప్రభుత్వము పెనకాడుతోందనేది తీవ్రంగా గర్హించాలి. ఈ ప్రభుత్వము మన ప్రజాభిప్రాయాన్ని కేంద్ర ప్రభుత్వము దృష్టికి తెచ్చి యీ పరిస్థితిని గమనించి తగు చర్యలు తీసుకొనేందుకు వారి మీద వర్తికి తేవాలని యీ విషయం విస్మరించటానికి వీలులేదని చెబుతున్నాను.

మన దేశం వ్యవసాయంలో బాగా అభివృద్ధి చెందాలంటే భూములు సారవంతమై, నన్యశ్యామలమై పుష్కలంగా పంటలు పండేలా చేయాలంటే, రసాయనిక ఎరువులు చాలా అవసరం. ఈ విషయమై కూడ ప్రభుత్వ దృష్టి చాలా అలక్ష్యంగా ఆశ్రద్ధగా ఉంది. బెజ్జెట్ స్పీచ్ లో వివరించి ఉన్నారు; రెండు పబ్లికైజర్ ప్యాక్టరీస్ పెట్రాలిని, ఒకటి విశాఖపట్టణంలో, ఒకటి కొత్తగూడెంలో, విశాఖపట్టణంలో ఉన్నది త్వరలోనే ప్రారంభించటానికి సిద్ధముగా ఉన్నదని కొత్తగూడెములోది - the Hindusthan Allied Chemicals Ltd, could not make any progress for a variety of reasons, అని ఇందులో ఉదహరించి ఉన్నారు. ఆ రీజన్స్ వివరించాలని కోరుతున్నాను. ఆ variety of agencies ఏమిటో వివరించ వలసిందిగా కోరుతున్నాను. ప్రభుత్వం పైనుంచి వచ్చేవారికి తగిన ఉత్సాహాన్ని, ప్రోత్సాహాన్ని కల్పించి వారిలో సక్రమంగా పని చేయాలనే కృషిని జ్ఞానపరేక పోయింది అనే అభిప్రాయం కలుగుతూ ఉన్నది కాబట్టి ఆ కారణాలు వివరించ వలసిందిగా నేను వారిని కోరుతున్నాను. మరొక అన్యాయం కూడ జరుగుతున్నది. మనం ప్యాక్టరీ కావాలని ఎంతో ఆందోళన చేస్తున్నాము, అబజిడి చేస్తున్నాము. ఆ రకంగా కష్టపడి తెచ్చుకొన్న ప్యాక్టరీలలో కూడ మన ఆంధ్ర రాష్ట్రం తాలూకు వాటా ఎంతో బోధపడడం లేదు. ముఖ్యంగా ఉద్యోగాలు యిచ్చే దానిలోనే చాలా అన్యాయం జరుగుతున్నది. మన రాష్ట్ర ప్రజానీకానికి చాలా అక్రమం జరుగుతున్నది. ఇక్కడ నుంచి ఎక్కువ మందిని తీసుకోవడం లేదు. class I employees గాని class II employees గాని class IV employees గాని తీసుకోన్నట్లయితే అనేక రకాలైన అక్రమాలు జరుగుతున్నాయి. మన రాష్ట్రంలో ఉన్న ప్రజల తాలూకు జీవన పరిమాణాన్ని పెంచాలని ఈ కర్మాగారాలు మన ఆర్థిక పరిస్థితిని మెరుగు పరచడానికి ఎంతో తోడ్పాటు చేస్తాయని, ఎంతో సహకారిగా ఉంటాయని మనం ఆశించిన ఆశ నిరాశ అయిపోతోంది. నిస్సహా మిగులుతోంది. Centre నుంచి తెచ్చుకొన్న factories, మన ప్రభుత్వం వారు choos చేసుకొన్న factories లో మన రాష్ట్రంలో ఉండే ప్రజానీకానికి preference యిచ్చి ఉద్యోగాదులలో తగిన హామీలు పుచ్చుకోవలసిందిగా నేను ప్రభుత్వానికి మనవి చేస్తున్నాను. రసాయనిక ఎరువుల విషయంలో మనం చాలా వెనుకబడి ఉన్నాము. అని నేను ప్రభుత్వానికి మనవి చేయదలచుకొన్నాను. ఇతర దేశాలతో పోల్చి, మనం ఒక హెక్టార్ పొలానికి ఎంత రసాయనిక ఎరువులు ఉపయోగిస్తున్నాము అని

చూసినట్లయితే చాల బాధ అనిపిస్తుంది Netherlands లో ఒక హెక్టారుకు 457 7, Belgium లో 372, Japan లో 270, West Germany లో 268 4, U K లో 190 7, Denmark లో 151 7 U S A లో 39 6 K G లు వాడుతూ ఉంటే India లోనే 24 ఒక హెక్టార్ భూమికి రసాయనిక ఎరువులు supply చేస్తున్నాము అంటే మనం ఎంత వెనుకబడి ఉన్నాము, ఎప్పుడు మనం ముందుకు పోతాము. ఏ రకంగా మనం ముందుకు పోగలుగుతాము, ఎప్పుడు మనం ఆ స్థాయికి చేరుకోగలుగుతాము అనే బాధ మనకు కలుగుతూ ఉన్నది ఈ విషయాన్ని ప్రభుత్వం దృష్టిలో పెట్టుకోవలసిందిగా నేను కోరుతున్నాను. రసాయనిక ఎరువుల ఉత్పత్తిని పెంచి, రైతాంగనికి సరఫరా చేసినట్లయితే దేశం అటు పారిశ్రామికంగా, యివతల వ్యవసాయకంగా అభివృద్ధి చెంది మనయొక్క వనరులు పెంచుకోడానికి చాల సహకారిగా ఉంటుందని మనవి చేస్తున్నాను. Sugar factories గురించి కూడ యిందులో ఉదహరించి యున్నారు ఈ Sugar factories లో యింతవరకు జరుగుతున్న వ్యవహారం ఏమిటంటే — ప్రభుత్వం ఎక్కువగా share తీసుకొని, వారి తాలుకు nomination పెట్టి పరిపాలన సాగిస్తూ ఉండడం మూలంగా అక్కడ చాల అక్రమాలు అన్యాయాలు జరుగుతున్నాయి. ఉదాహరణకు — మా చోడవరం Sugar Factory తీసుకున్నట్లయితే యిప్పుడు ఉన్న లెక్కల ప్రకారం 34 4 లక్షలు నష్టం వచ్చినదని స్పష్టంగా తేలుతుంది ఈ సంవత్సరం యింతకంటే విపరీతంగా ఈ నష్టం పెరిగే అవకాశం ఉన్నది. ఈ నష్టానికి కారణం ఏమిటి? ఇది ఎక్కడ ఉన్నది? దీనిమీద సాకల్యంగా పరిశీలన చేయడానికి ప్రభుత్వం ఏమైన చర్య తీసుకున్నదా అంటే అదేమీ కనిపించడం లేదు. ఈ Sugar Factory లో జరిగే అక్రమాలకు నేను ఒక ఉదాహరణ చెప్ప దలచు కొన్నాను నాకు మా ఫాక్టరీలో share లేదు నాకు share కావాలని డిశంబరు 27 వ తారీఖున దరఖాస్తు పెడితే ఆ Board of Directors జనవరి 27 వ తారీఖున meet అయి, పాలవెల్లికి ఈ ఫాక్టరీలో ప్రవేశానికి అనుమతి యిచ్చి నట్లయితే మన గొంతుక పట్టుకుంటాడు అనే భయం చేతనో మరెందుచేతనో ఎక్కడా కనిపించి ఎఱగనటువంటి చర్య తీసుకున్నారు డిశంబరు ఒకటవ తారీఖు వచ్చిన applications అన్నీ refuse చేయడానికి ఈ Board of Directors కూర్పుని తీర్మానం pass చేసుకున్నారు అంటే — ఇందులో ఏంక పక్షపాత బుద్ధి కనిపిస్తున్నదో నేను ప్రభుత్వ దృష్టికి తీసుకువస్తున్నాను. ఏ ఫాక్టరీ అయిన సరే సక్రమంగా అభివృద్ధి చెందాలంటే రాజకీయమైన వ్యవహారాలకు వాటిని దూరంగా ఉంచాలని నేను ప్రభుత్వానికి పదే పదే విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను Industries Department లో జరుగుతున్న అక్రమాల గురించి నేను ఒక విషయం తమ దృష్టికి తీసుకువస్తున్నాను. ధనం ఏ రకంగా దుర్వినియోగం అవుతున్నదనే విషయం ప్రభుత్వ దృష్టికి తీసుకు రావాలని నేను అభిప్రాయపడుతున్నాను. పరిశ్రమల శాఖలో పని చేసే ఉద్యోగస్తుల యొక్క జాప్యంవల్ల అక్రద్ధవల్ల, వారు కావాలనే చేస్తున్నారో, పై నుంచి అబ్టిడిం వల్ల చేస్తున్నారో నాకు అర్థం కాదు కాని లక్షలకొలది రూపాయలు extra expenditure చాల సందర్భాలలో జరిగింది. అది ఒకసారి తమ దృష్టికి తీసుకు రావాలని అభిప్రాయపడుతున్నాను.

కోరుతున్నాను. ఈ ఉక్కు ఫ్యాక్టరీ వస్తుందని రాష్ట్రంలో ముఖ్యంగా పారిశ్రామికాభివృద్ధి ఎక్కువగా జరిగి ప్రజాసౌకర్యానికి మేలు చేకూరుస్తుందని సంపూర్ణంగా విశ్వసిస్తున్నాను. ఈ ఫ్యాక్టరీ విశాఖపట్టణంలో స్థాపించాలనే మన వాదనకు ఎంతో బలం ఉన్నది ఇందులో నిపుణులైన విదేశీయులు వచ్చి ఇతర రాష్ట్రాల కూడ సంచారం చేసి విశాఖపట్టణం అనువైనదనే పరిస్థితి నిరయించి రిపోర్టు ఇచ్చినపుడు ఆ తీర్మానాన్ని అమలుజరపటానికి ప్రభుత్వము వెనకడుతోందనేది తీవ్రంగా గర్హించాలి ఈ ప్రభుత్వము మన ప్రజాభిప్రాయాన్ని కేంద్ర ప్రభుత్వము దృష్టికి తెచ్చి యీ పరిస్థితిని గమనించి తగు చర్యలు తీసుకొనేందుకు వారి మీద నత్తిడి తేవాలని యీ విషయం విస్మరించటానికి పీలులేదని చెబుతున్నాను.

మన దేశం వ్యవసాయంలో బాగా అభివృద్ధి చెందాలంటే భూములు సారవంతమై, సస్యశ్యామలమై పుష్కలంగా పంటలు పండేలా చేయాలంటే, రసాయనిక ఎరువులు చాలా అవసరం. ఈ విషయమై కూడ ప్రభుత్వ దృష్టి చాలా అలక్ష్యంగా అశ్రద్ధగా ఉంది బిడెట్ స్పీచ్ లో వివరించి ఉన్నారు, రెండు ఫర్టిలైజర్ ఫ్యాక్టరీస్ పెట్టాలని, ఒకటి విశాఖపట్టణంలో, ఒకటి కొత్తగూడెంలో. విశాఖపట్టణంలో ఉన్నది త్వరలోనే ప్రారంభించటానికి సిద్ధముగా ఉన్నదని కొత్తగూడెములోది - the Hindusthan Allied Chemicals Ltd, could not make any progress for a variety of reasons, అని ఇందులో ఉదహరించి ఉన్నారు ఆ రీజన్స్ వివరించాలని కోరుతున్నాను ఆ variety of agencies ఏమిటో వివరించ వలసిందిగా కోరుతున్నాను. ప్రభుత్వం పైనుంచి వచ్చేవారికి తగిన ఉత్సాహాన్ని, ప్రోత్సాహాన్ని కల్పించి వారిలో సక్రమంగా పని చేయాలనే కృషిని జొనపలేక పోయింది అనే అభిప్రాయం కలుగుతూ ఉన్నది కాబట్టి ఆ కారణాలు వివరించ వలసిందిగా నేను వారిని కోరుతున్నాను మరొక అన్యాయం కూడ జరుగుతున్నది. మనం ఫ్యాక్టరీ కావాలని ఎంతో ఆందోళన చేస్తున్నాము, అలజడి చేస్తున్నాము ఆ రకంగా కష్టపడి తెచ్చుకొన్న ఫ్యాక్టరీలలో కూడ మన ఆంధ్ర రాష్ట్రం తాలూకు వాటా ఎంతో బోధపడడం లేదు ముఖ్యంగా ఉద్యోగాలు యిచ్చే దానిలోనే చాల అన్యాయం జరుగుతున్నది మన రాష్ట్ర ప్రజాసౌకర్యానికి చాల అక్రమం జరుగుతున్నది ఇక్కడ నుంచి ఎక్కువ మందిని తీసుకోవడం లేదు class I employees గాని class II employees గాని class IV employees గాని తీసుకోన్నట్లయితే అనేక రకాలైన ఆక్రమాలు జరుగుతున్నాయి మన రాష్ట్రంలో ఉన్న ప్రజల తాలూకు జీవన పరిమాణాన్ని పెంచాలని ఈ కర్మాగారాలు మన ఆర్థిక పరిస్థితిని మెరుగు పరచడానికి ఎంతో తోడ్పాటు చేస్తాయని, ఎంతో సహకారిగా ఉంటాయని మనం ఆశించిన ఆ ఆ నిరాశ అయిపోతోంది నెస్పహ మిగులుతోంది Centre నుంచి తెచ్చుకొన్న factories, మన ప్రభుత్వం వారు choos చేసుకొన్న factories లో మన రాష్ట్రంలో ఉండే ప్రజాసౌకర్యానికి preference యిచ్చి ఉద్యోగాదులలో తగిన హామీలు పుచ్చుకోవలసిందిగా నేను ప్రభుత్వానికి మనవి చేస్తున్నాను రసాయనిక ఎరువుల విషయంలో మనం చాల వెనుకబడి ఉన్నాము అని నేను ప్రభుత్వానికి మనవి చేయదలచుకొన్నాను ఇతర దేశాలతో పోల్చి, మనం ఒక హెక్టార్ పొలానికి ఎంత రసాయనిక ఎరువులు ఉపయోగిస్తున్నాము అని

చూసినట్లయితే చాల బాధ అనిపిస్తుంది Netherlands లో ఒక హెక్టార్కు 4577, Belgium లో 372, Japan లో 270, West Germany లో 2684, U K లో 1907, Denmark లో 151.7 U S A లో 39.6 K G లు వాడుతూ ఉంటే India లోనే 24 ఒక హెక్టార్ భూమికి రసాయనిక ఎరువులు supply చేస్తున్నాము అంటే మనం ఎంత వెనుకబడి ఉన్నాము, ఎప్పుడు మనం ముందుకు పోతాము. ఏ రకంగా మనం ముందుకు పోగలుగుతాము, ఎప్పుడు మనం ఆస్థానికి చేరుకోగలుగుతాము అనే బాధ మనకు కలుగుతూ ఉన్నది ఈ విషయాన్ని ప్రభుత్వం దృష్టిలో పెట్టుకోవలసిందిగా నేను కోరుతున్నాను. రసాయనిక ఎరువుల ఉత్పత్తిని పెంచి, రైతాంగనికి సరఫరా చేసినట్లయితే దేశం అటు పారిశ్రామికంగా, యివతల వ్యవసాయకంగా అభివృద్ధి చెంది మనయొక్క వనరులు పెంచుకోడానికి చాల సహకారిగా ఉంటుందని మనవి చేస్తున్నాను Sugar factories గురించి కూడ యిందులో ఉదహరించి యున్నారు ఈ Sugar factories లో యింతవరకు జరుగుతున్న వ్యవహారం ఏమిటంటే — ప్రభుత్వం ఎక్కువగా share తీసుకొని, వారి తాలుకు nomination పెట్టి పరిపాలన సాగిస్తూ ఉండడం మూలంగా అక్కడ చాల అక్రమాలు అన్యాయాలు జరుగుతున్నాయి. ఉదాహరణకు — మా చోడవరం Sugar Factory తీసుకున్నట్లయితే యిప్పుడు ఉన్న లెక్కల ప్రకారం రిజిట్రేషన్ లక్షలు నష్టం వచ్చినదని స్పష్టంగా తేలుతుంది ఈ సంవత్సరం యింతకంటే విపరీతంగా ఈ నష్టం పెరిగే అవకాశం ఉన్నది. ఈ నష్టానికి కారణం ఏమిటి? ఇది ఎక్కడ ఉన్నది? దీనిమీద సాకల్యంగా పరిశీలన చేయడానికి ప్రభుత్వం ఏమైన చర్య తీసుకున్నదా అంటే అదేమీ కనిపించడం లేదు. ఈ Sugar Factory లో జరిగే అక్రమాలకు నేను ఒక ఉదాహరణ చెప్ప దలచు కొన్నాను నాకు మా ఫాక్టరీలో share లేదు నాకు share కావాలని డిశంబరు 27 వ తారీఖున దరఖాస్తు పెడితే ఆ Board of Directors జనవరి 27 వ తారీఖున meet అయి, పాలవెల్లికి ఈ ఫాక్టరీలో ప్రవేశానికి అనుమతి యిచ్చినట్లయితే మన గొంతుక పట్టుకుంటాడు అనే భయం చేతనో మరెందుచేతనో ఎక్కడా కనిపించి ఎటుగనటువంటి చర్య తీసుకున్నారు డిశంబరు ఒకటవ తారీఖు వచ్చిన applications అన్నీ refuse చేయడానికి ఈ Board of Directors కూర్చుని తీర్మానం pass చేసుకున్నారు అంటే — ఇందులో ఏం తవ్వకం జరిగి కన్ఫిస్ట్రక్షన్లో నేను ప్రభుత్వ దృష్టికి తీసుకువస్తున్నాను. ఏ ఫాక్టరీ అయిన సరే సక్రమంగా అభివృద్ధి చెందాలంటే రాజకీయమైన వ్యవహారాలకు వాటిని దూరంగా ఉంచాలని నేను ప్రభుత్వానికి పదే పదే విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను Industries Department లో జరుగుతున్న అక్రమాల గురించి నేను ఒక విషయం తమ దృష్టికి తీసుకువస్తున్నాను. ధనం ఏ రకంగా దుర్వినియోగం అవుతున్నదనే విషయం ప్రభుత్వ దృష్టికి తీసుకు రావాలని నేను అభిప్రాయపడుతున్నాను. పరిశ్రమల శాఖలో పని చేసే ఉద్యోగస్తుల యొక్క జాప్యంవల్ల అశ్రద్ధవల్ల, వారు కావాలనే చేస్తున్నారో, పై నుంచి ఒత్తిడిల వల్ల చేస్తున్నారో నాకు అర్థం కాదు కాని లక్షలకొలది రూపాయలు extra expenditure చాల సందర్భాలలో జరిగింది. అది ఒకసారి తమ దృష్టికి తీసుకు రావాలని అభిప్రాయపడుతున్నాను.

శ్రీ టి నాగేశ్వరరావు .— అధ్యక్ష, వాణిజ్య ఎగుమతుల అభివృద్ధి శాఖ మంత్రిగారు ప్రతిపాదించిన demand ను బలపరుస్తూ కొన్ని సూచనలు చేస్తున్నాను separate Secretariat for Commerce department ఏర్పాటు చేసినారు అర్థికాభివృద్ధికి ఇది ఎంతో ఉపయోగిస్తుందని ఆశిస్తున్నాను ఈ చర్య తీసుకున్నటువంటి ముఖ్యమంత్రిగారికి అభినందనలు తెలుపుతున్నాను ఈ శాఖామార్త్యలు కె వి. నారాయణరెడ్డిగారు ఉత్సాహవంతులు, చొరవ, లక్ష్య భుద్ధి కలిగినటువంటివారు ఈ programmes ముఖ్యంగా export promotions విషయంలో అనతి కాలంలోనే వారు ఫలితాలను సాధిస్తారు అని నా ప్రగాఢ విశ్వాసం 14 వ సభంబరు demand లో వాణిజ్య ఎగుమతులకు రూ. 66,36,500 లు ఉన్నప్పటికీ అసలు ఈ పద్దు క్రింద కేటాయింపు రూ 2,22,000 లు మాత్రమే ఈ చిన్న మొత్తంలో ఎంతో పెద్ద కార్యక్రమం తలపెట్టినారు. అయితే యిది ఈ సంవత్సరానికి token grant అనుకుంటాను. గుంటూరు మండలానికి సంబంధించి పొగాకు export చాల ముఖ్యమైనది. ఈ మధ్య All India Tobacco Export Promotion Council Hyderabad లో జరిగినట్లు ముఖ్యమంత్రిగారు inauguration చేసినట్లు ఈ శాఖా మంత్రిగారు address చేసినట్లు పత్రికలలో చదివాను ఆంధ్రప్రదేశ్ నుండి ఎంత tobacco ఎగుమతి అవుతుంది, ఏ ఏ రకాల tobacco, ఏ ఏ దేశాలలో చలామణి అవుతుంది. పొగాకు export లో కలిగే యిబ్బందులు సాధక బాధకాలు తొలగించడానికి ప్రభుత్వ ప్రయత్నాలు ఎంతవరకు కొనసాగినవి తెలుసుకోగోరుచున్నాను. మన రాష్ట్రం పెద్దది 1 వ స్థానం కలదు Grarary of India అని చెప్పుకొని అంతటితో సంతోషపడకుండా export potential పెంచుకోవాలి సాలీనా 600,700 కోట్ల రూపాయలు విలువగల సరకులు దేశం మొత్తం మీద ఎగుమతి అవుతూ ఉంటే మన రాష్ట్రం నుండి 60 కోట్లు ఖరీదుచేసే సరకులు ఎగుమతి అవుతున్నట్లు ఈ మధ్య మంత్రిగారు యిచ్చిన Statement వల్ల తెలిసినది సాధారణంగా export, import సందర్భంలో Bombay, Calcutta Madras, Cochin పేర్లు వినబడతూ ఉంటాయి ఇప్పుడు మన ప్రభుత్వం చూపుతున్న ఉత్సుకత, programmes యివన్నీ చూస్తూ ఉంటే export విషయంలో తగిన తోడ్పాటు జరుగుతుందని. తగిన వాతావరణం create అయిందని తలుస్తాను Export అనేది చాల complicated subject International standards దృష్టిలో ఉంచుకోవాలి Exporter, కు ప్రభుత్వం ఏ విధమైన సౌకర్యాలు కలుగజేస్తున్నది కేంద్ర ప్రభుత్వం ఏమి హామీ యిచ్చినది తెలియజేయవలెనని కోరుచున్నాను foreign exchange సంపాదించడానికి, దేశంలోని ఆర్థిక సంక్షోభమును అధిగమించడానికి export promotion చాల ఉపకరిస్తుందని వేరే చెప్పనక్కరలేదు And our State is participating in the Centre's effort to export more and more to overcome recession which is prevalent in the whole of India. ఇది నిజంగా గొప్ప విషయం మనది Premier Agricultural State Agro based industries ఎక్కువేస్తే సౌభాగ్యం అవుతుంది అటువంటి కార్యక్రమం ఏమైన ఉన్నదా అని ప్రశ్నిస్తున్నాను. ప్రకృతి సహజంగా మనకు చాల resources,

Forests, Minerals, పెద్ద coastal line, fisheries యివన్నీ ఉన్నాయి ఇది exploit చేసి బైట దేశాలకు సరుకులు పంపించే కార్యక్రమాలు ఏమిటి? మినిష్టర్ గారు ఆ మధ్య ఒక ప్రకటన చేశారు. రెండు మూడు నెలల క్రిందట చదివినట్లు గుర్తు. ఆ ప్రయత్నం ఎంతవరకు వచ్చినది Foreign trade, export గురించి హెచ్చర్యాలు కలిగించడానికి మన State లో ఏమైన Export Houses, Promotion Councils యిలాంటివి నెలకొల్పే ప్రతి పాదనలు ఉన్నాయా? మొత్తం ఎక్స్ పోర్టు ప్రేడ్ ఏవిధంగా జరుగుతున్నది? దీనిలో రాష్ట్రాలవానిగా కోటా ఎలోకేషన్ వుందా? ఎక్స్ పోర్టు ప్రేడ్ లో సెంట్రల్ అసిస్టెన్స్ వుందా మంత్రిగారు తమ సమాధానంలో వీటినిగూర్చి చెబుతారని ఆశిస్తున్నాను ఆల్టిడియా హోండ్ లూమ్ ఎక్స్ పోర్ట్ కౌన్సిల్ కూడా యిటీవల హైదరాబాదులో సమావేశమైనట్లు, మంత్రిగారు వారిని సంబోధించినట్లు తెలుస్తున్నది ఇప్పుడు హోండ్ లూమ్ ఇండస్ట్రీకి రిలీఫ్ చేకూర్చ వలసిన అవసరం ఎంతైనా వుంది చేనేత వస్త్రాల ఎక్స్ పోర్టుకు ఎక్కువ ఆన్వేషణ జరుపుతారని ఆశిస్తున్నాను మన రాష్ట్రంలోని హండిక్రాఫ్ట్స్ — కొండపల్లి, నిర్మల్, బిద్రి, ఏటికొప్పాకటాయ్స్, పిలిగివంటి చేతి పరిశ్రమలు అప్పుడే ఇంటర్నేషనల్ మార్కెట్ ను ఆకర్షిస్తున్నవి, ఇవి ఎంతెంత ఎక్స్ పోర్టు అవుతున్నాయి, ఇంకా అభివృద్ధి చేయడానికి మార్గాలను అన్వేషిస్తున్నారా? ఇంక, బీడి పరిశ్రమవుంది బీడీలను యితర దేశాలకు ఎగుమతిచేయడానికి ఆలోచిస్తున్నారా, లేకపోతే ఆలోచిస్తారా?

అలాగే ఆర్మర్స్, మేయరకమైన మాషిన్, ఆరటి విరివిగా ఎగుమతిచేసి మన రాష్ట్రంలోని వ్యవసాయదారులకు మేలుచేయవచ్చు, అలాగే కామ్యూ. కాఫీ సందర్భంలో కూడా, ప్రభుత్వం తరపునగాని, ప్రైవేటు సెక్టర్ లోగాని ప్రోత్సహించడానికి ఏవైనా ప్రణాళికలు వున్నాయా? వుంటే, ప్రభుత్వమును దయచేసి వివరించవలసినదిగా కోరుతున్నాను లేక పోతే మంచి సజ్జెషన్స్ తీసుకొని అమలు జరపడానికి ఆలోచించ వలసినదిగా కోరుతున్నాను వీటి ఎక్స్ పోర్టువలన మనకు మంచి ఫారిన్ ఎక్ ఛేంజ్ వస్తుందనివేరే చెప్పనక్కరలేదు ఆ విధంగా చేసినట్లయితే కేంద్రానికికూడా మనం అనస్ట చేసిన వారం అవుతాము. ఎక్స్ పోర్టు ప్రేడ్ కు సంబంధించి తగినటువంటి వాతావరణం కౌరకు సెక్రెటరీయెట్ ఏర్పరచడమేగాకుండా, పది సంవత్సరాలు అనుభవం ఫారిన్ ప్రేడ్ లోవున్న వారిని సెక్రెటరీస్ ను నియమించినట్లుగాకూడా తెలుస్తున్నది. మంచి డ్రైవ్ గలిగిన మంత్రిగారు వున్నారు. కనుక మంచి ఫలితాలు సాధిస్తారనే విశ్వాసంతో, యీ బడ్జెటును నేను బలపరుస్తూ యింతటితో సెలవుతీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ టి నాగిరెడ్డి — అధ్యక్ష, వ్యవసాయం, విద్యుచ్ఛక్తి తరువాత అత్యంత ప్రధానమైన డిమాండు ఇండస్ట్రీస్ డిమాండు ఒక విభాగామాస్తే, పడేళ్ల క్రిందటనే మనం మేల్కొని పరిశ్రమలపై తగినంత శ్రద్ధతీసుకుని వున్నట్లయితే రాష్ట్ర ఆర్థిక పరిస్థితి యీనాడు వున్నట్లుగా వుండేది కాదేమోనని నా అభిప్రాయం. ఈనాడు దేశం మొత్తం మీద రెసిషన్ ప్రారంభించింది. దీని కెఫాసిటీ ఎంత వుంది? ఇది ఎంత దూరం పోతుంది అనే విషయం గమనించాలి, అది యీనాడు మనం చెప్పలేము. అందుచేత ఇండస్ట్రీస్ డిమాండుపై మాట్లాడవలయునంటే నాకు గత పదేళ్ల క్రిందట వున్నంత వుత్సాహం యీనాడులేదని ముందే మనవిజేసుకోవాలి. మనం యీ పదేళ్ల లోనూ చాలా పెద్ద ఫెయిల్యూర్ అనుభవించాము అందులోను ప్రధానంగా

విద్యుచ్ఛక్తిలోను, పరిశ్రమలోను, 'వెనుకబడితే వెనుకేనోయ్' అన్నారు పెద్దలు. మనం, దురదృష్టవశాత్తూ, వెనుక బడిపోయాం, ఇంకా వెనుకబడిపోతామా? అనే అందోళన మాత్రం నాకు పరి పూర్తిగా వుంది బహుశా ఆ అందోళన యీ డిమాండు వ్రాసిన వారికికూడా వుండేమోననిపిస్తుంది. ఇందులో నాకు అక్కడక్కడ పేర్లు అగుపడుతున్నవిగాని, సమాచారం మాత్రం అగుపించడం లేదు ఫ్యాక్టరీస్ పేర్లు మాకు యివ్వవలసిన అవసరం లేదు ఫ్యాక్టరీస్ కు సంబంధించిన సమాచారం మాకు కావాలి. ఆ సమాచారం యిచ్చేటప్పుడు తప్పనిసరిగా కొన్ని ప్రశ్నలు ఉడయస్తాయి. వాటికి సంబంధించిన సమాచారం కూడా యిందులో వుండేట్లుగా మంత్రిగారు చూసుకోవాలి, దానికి సంబంధించి నేను తరువాత వస్తాను ఇందులో చదువుతూవుంటే ఒకటైర్లిట్ పిచ్చర్ యివ్వాలనే తాపత్రయం వారికి ఎక్కువగావున్నట్లు కనబడుతుంది నాకు—'వర్క్-ఈజ్ ఎక్స్ పెక్టెడ్ టు బి చేతెన్ ఆఫ్ ప్లాంట్' అని ఇండస్ట్రీస్ డిపార్టుమెంటులో ఎక్కడయినా వున్నదంటే దానిని నేను కాన్స్ట్రెయిన్డ్ ఆఫ్ సార్వీతోనే తీసుకుంటాను, నేను దానిని నమ్మను. మనకున్న అనుభవమదేగదా. డైరెక్ట్ ప్రారంభించబోతున్నామన్నారు మనకు ఎలకన్నులో కొన్ని జీవులుంటాయి, త్రోసినా అవి స్తారుకావు మధ్యలో వాటిని పదిలేసివేళ వలసివస్తుంది మన ఇండస్ట్రీస్ డిపార్టుమెంటుకూడా అదేవిధంగా వుంది. మన ప్రభుత్వానికి ప్రజల సహకారం తీసుకుని చేయడం కూడా చాతకాదు 9-1-67న భారత్ హెవీ పేప్స్ అండ్ వెల్నెర్స్ కు ఫౌండేషన్ వేళారు. ఇప్పుడేమంటున్నారు? 'వర్క్-ఈజ్ యెట్ టు బి చేతెన్ ఆఫ్ ప్లాంట్' అంటున్నారు ఈ ఏడు నెలలు ఏమి చేసినట్లు? 1962 లో మన సంజీవయ్యగారే స్వయంగా వేసిన ఫౌండేషన్ స్టోప్స్ కొన్నివున్నాయి; అవి యింకా అలాగేవున్నాయో, లేక బ్రహ్మానందరెడ్డిగారు మళ్ళీ వెళ్ళి వెయ్యాలనో తెలియదు అలాగే సెకెండ్ కేబుల్ ఫ్యాక్టరీకూడా వుంది విమానాలువున్నాయనీ 9వ తేదీన వచ్చి పదో తేదీన రాయిపాతి వెళ్ళిపోయారు. దాని రిపోర్టు ఏమిటి? వర్క్-ఈజ్ ఎక్స్ పెక్టెడ్ టు బి చేతెన్ ఆఫ్ ప్లాంట్ అన్నారు. ఈ రిపోర్టులు మాకు యివ్వకండి, మాకు యిటువంటి సమాచారం అనవసరం. ఎప్పుడు మీరు స్తారు చేయబోతున్నారో చెప్పండి. లేకపోతే, యిటువంటి సమాచారం యివ్వడానికి ప్రయత్నించడంవలన మా టైమూ వేస్తు, మీ టైమూ వేస్తు ఆ వివరాలలోకి నేనిప్పుడు వెళ్ళదలచుకోలేదు. ఫెర్టిలైజర్ ఫ్యాక్టరీ విషయం చెబుతాను అది అప్పుడే పైర్వేటు సెక్టర్ లోకి పోయింది. ఎప్పుడైతే అమెరికా వారితో నెగోసియేషన్స్ జరుగుతున్నవని విన్న తరువాత, ఫెర్టిలైజర్ ఫ్యాక్టరీ కొత్త గూడెంలో రాదు, రాదు రాదు అని పదిమాట్లు నేను శాసనసభలో చెప్పాను. 1961 లో యీ ఫెర్టిలైజర్ ఫ్యాక్టరీ గురించి మొత్తంగా ఒక రెవ్యూ చేస్తూ ఆ నాడు దీనికి పట్టబోయేగతిని గురించి నేనొక వార్నింగ్ యిచ్చాను, అటు కేంద్ర ప్రభుత్వానికి, యిటు ఆంధ్రప్రభుత్వానికి, విశాలాంధ్రలో సుదీర్ఘమైన వ్యాసం వ్రాశాను అమెరికావారికి మొత్తం అప్పగించదలచుకున్నారు వారు షరతులపై షరతులు పెడుతున్నారు ప్రొడక్షన్, రామెటీరియల్, పైరింగ్ మెదలై నవన్నీ వారి గుప్పిట్లోపెట్టుకోవడానికీవారు పెట్టుకుని యీ ఫెర్టిలైజర్ ఫ్యాక్టరీ స్థాపిస్తారు. ఇవన్నీ వారికి యివ్వడం దేనికి, మన దేశం అధిషతులుగా వారిని చేసుకోవచ్చుగదా?

1961 లో పెట్టుకున్న టార్గెట్టు పెర్మిటెజర్ కు సంబంధించినంతవరకూ పూర్తి చేశారా? లేదు కొత్తగూడెం పోయింది మొన్న మంత్రిగారు ప్రశ్నజవాబుల టైములో పోర్టు బేస్టు ఇండస్ట్రీ ఒకటి పెట్టాలనేది యిప్పుడు కొత్తగా ఆలోచిస్తున్నాము అన్నారు ఇండస్ట్రీ రాకపోతే రాకపోయింది కాని ఎస్సీమేట్టు ప్రివేట్ చేశాము. కొంత ప్రిలిమినరీ వర్క్ చేశాము ఇవన్నీ చేసిన ప్రదేశం వదలిపెట్టి కొత్తగా ప్రిలిమినరీ వర్క్, కొత్త ఇన్వెస్టిగేషను ఎస్సీమేట్టు తయారుచేయడానికి యీ నాడు యింకొక చోటకు పరగెత్తుతామా? ప్రభుత్వానికి పిచ్చిపట్టిందా? ఫర్మలైజరు ఫ్యాక్టరీ, ఇంకొక 5 ఏండ్లు రాదు, పదేండ్లు రాదు అని చెబితే సరిపోతుందికదా ఈ గారడీ అంతా ఎందుకు? మానోట్లో నీరుఊరించడము ఎందుకు? ఆ తరువాత, అరెరే, పొరపాటు చేశామని చెప్పడము ఎందుకు? ఈ మంత్రిమండలి—వీరికి కాస్త అయినా అనుభవముతోకూడిన జ్ఞానంవుందా అని అప్పుడప్పుడు అనుమానం నాకు I can tell them here and now కొత్తగూడెం ఫ్యాక్టరీకి మనము చేసిన ప్రిలిమినరీ వర్క్. ఆ ఎస్సీమేట్టు ఆధారంచేసుకొని తిరిగి కొత్తగూడెంలోనే ఫ్యాక్టరీ పెట్టడానికి అవసరమైన చర్యలు తీసుకోకుండా ఎక్కడో మచిలీపట్టణంలోనో, కాకినాడలోనో యింకొకచోటో పెడతాము, దానికి అవసరమైన చర్యలు తీసుకుంటున్నాము అంటే అసెంబ్లీని, దేశాన్ని మోసం చేయడము తప్ప— ఇది అసాధ్యమైనటువంటిది, బండిని వెనుకకే నెట్టుతున్నారని చెప్పాలి పోర్టు బేస్టు ఫ్యాక్టరీ ఎందుకు? రా మెటీరియల్స్ ఇతర దేశాలనుంచి తెచ్చుకోవడానికా? ఎవరికి తెలియదు యీ సంగతి? పోర్టు బేస్టు ఫ్యాక్టరీ అని ఒక పెద్ద ధీరీ చెబుతారా? వారు ఆ ఫ్యాక్టరీని తమచెప్పు చేతులలో పెట్టుకోవడానికి, ఆ ఫ్యాక్టరీకి అవసరమైన రా మెటీరియల్స్ మనదేశంలో ఉండగా, వాటిని ఉపయోగించుకోకుండా చేయడానికి, వారి మెటీరియల్స్ పంపించి తద్వారా మేనేజిమెంటు బ్రెసింగు తమచేతులలో పెట్టుకోవడానికి యీ పోర్టు బేస్టు ఫ్యాక్టరీ అని మనలను గాభరాచేస్తే కాస్త ఇంగితజ్ఞానంతో ఆలోచించవద్దా? We are playing with the life of the Nation ఆమాత్రము నేర్చుకోవద్దా? నాకుమాత్రము మీరు నేర్చుకుంటారనే నమ్మకము పోయింది కో ఆపరేటివ్ షుగర్ ఫ్యాక్టరీల గురించి చక్కనిమాట చెప్పారు I am sorry to have to say that the financial results of the Government have been discouraging క్రిందటిసారి ఒకసారి సంజీవరెడ్డిగారు ముఖ్యమంత్రిగా వుండగా అనుకుంటాను అప్పుడప్పుడు నేను జైలునుంచి బయటకు వచ్చేవాడను— అప్పుడు నేను చెప్పాను డి ఆర్. గాడిల్ వంటి వారిని— అనుభవము వుంది, ఎకనామిక్స్ తెలిసి, చక్కగా నడిపించడానికి మనరాష్ట్రములో ప్రయత్నించారువారు— అటువంటి వ్యక్తులను తీసుకువచ్చి మన రాష్ట్రములో కో ఆపరేటివ్ షుగర్ ఫ్యాక్టరీలు ఎట్లాపనిచేస్తున్నదీ, వాటిలోవున్న లోపాలు ఏమిటి, పొలిటికల్ యిన్ ఫ్లయెన్స్ ఎంత, మంత్రులు ఎంత అడ్డుపడు తున్నారు, జిల్లాలలోవుండే రాజకీయ అధికారవేత్తలు ఎంత అడ్డుపడి ఎంత చెడగొట్టుతున్నారనేది చూడడానికి చేయండి అని చెప్పాను మనరాష్ట్రములో వున్న వారినే పెట్టితే యీ ఒక తిడులకు లొంగుతారు అని చెప్పాను. ఏ సెక్రటరీనో వేస్తారనుకోండి, మనము సామాన్యులమా, మన యిష్టంవచ్చినట్లు రిపోర్టు వ్రాయించ

దానికి చేతనైనవారం మనమంతా కాబట్టి అటువంటివారిని పిలిపించి చకవ్ చేయించండి, ఇది మనకువున్న ఇండస్ట్రిలో పెద్ద ఇండస్ట్రి అని చెప్పాను ఆనాటికి యీనాటికి ఏమిచర్య తీసుకున్నారో నాకు తెలియదు ఎలక్ట్రిసిటీమీద ఫాడ్ పున్నట్లే కోల్ మీద యింకొక ఫాడ్ కొత్తగూడెం, రామగుండం ఆ ఏరియా It can become the best of the biggest industrial complex centre of Andhra Pradesh కాని యీ దేశములో మనకు ఒక దురలవాటు ఉంది. ప్రతిదానికి చకచకా అమెరికానో లేకపోతే రష్యానో కలుసుకోవాలి మనము బొగ్గు ఉపయోగించకూడదు, మనకు డీసిల్ రైళ్లు కావాలి, మన రైళ్ళకు ఎలక్ట్రిఫికేషను కావాలి ఏమి? మనము ఇంకా కొన్నాళ్లు బాగుపడేవరకు మన బొగ్గు ఉపయోగించు కొనరాదా? దీని ఫలితము ఏమిటి? కోల్ మైన్సులో తయారుయ్యే కోల్ అంతా ఉపయోగించుకోలేకపోతున్నాము అక్కడ ఒక దురవస్థవుంటే ఇక్కడ యింకొక దురవస్థ ప్రొడక్టును హిందర్ అవుతున్నది యీ ఎక్స్‌ట్రా ఆరినరీ పొలిటికల్ థీరీస్ వల్ల అని, ఎకనామిక్ థీరీస్ వల్ల అని నేను అనుకుంటున్నాను "The demands of coal do not come up to the expectations and there was increase in coal stocks అయితే, ఇప్పుడు ధర్మల్ స్టేషను వచ్చిందికదా అని సంతోషంగా వుంది. ఆంధ్రదేశములో మనము అప్పుసంతోషులంకదా, అది మూలం ఉంది. అది తీసుకున్న తరువాత ప్రొడక్టును నిలిపేస్తారా? ఇది వదిలిపెట్టి కొత్తగూడెం, రామగుండం ఏరియాకు సంబంధించి ఒక మాస్టర్ ప్లాన్ తయారుచేసిపెట్టండి—వారికి చేతకాకపోతే మేము ఏనాడైనా వస్తే ఉపయోగించుకుంటాము వారికి ప్లానుకూడ తయారుచేయడము చేతకాదేమో, నేను చెప్పలేను అది హ్యూజ్ కాంప్లెక్స్—ది బిగెస్టు దానిని అభివృద్ధిచేయడానికి ఒక ప్లాను తయారుచేసి ముందుకు తీసుకురండి అని కోరుతున్నాము ఫైనల్ గా ఇండస్ట్రిస్ కు సంబంధించి ఒక విషయము చెబుతాను హైదరాబాద్ టెక్నికల్స్ అండ్ ఫర్మిలైజర్స్ కు గురించి—ఇది చదువుతూవుంటే డిపార్టుమెంటువారు ఎప్పుడైనా పబ్లిక్ ఆర్కొంటు కమిటీ రిపోర్టు చదువుతారా అనిపిస్తుంది. ఇది ఎందుకు? ఈ పబ్లిక్ ఆర్కొంటు కమిటీని రద్దుచేస్తే సరిపోతుంది కదా. పబ్లిక్ ఆర్కొంటు కమిటీ కూర్చుని, స్టడీచేసి సజషన్స్ యిస్తే బాగుచేయ దానికి, ఆ సూచనలు ఎక్కడకుపోతాయో సరిగా వాటికి వ్యతిరేకంగానే జరుగుతూ వుంటుంది ఎందుకు? ఎందుకో మూతైనా చెప్పరు, అడిట్ రిపోర్టులోకూడ చెప్పరు పబ్లిక్ ఆర్కొంటు కమిటీవారు అడిగితే త్వరగా సమాధానం రాదు మీరుచెప్పే సూచనలకు వ్యతిరేకంగా యీ కారణాలవల్ల చేస్తున్నాము అని చెప్పవచ్చుకదా. మేము చెప్పినదంతా కరెక్టు అని, అది 100 వర్సంటు బ్రు అని నేను అనను Human being is bound to commit mistakes, so also I. I take it ఈ హైదరాబాద్ టెక్నికల్స్ అండ్ ఫర్మిలైజర్స్ కు సంబంధించి చాలా డీప్ గా స్టడీ చేసినది పబ్లిక్ ఆర్కొంటు కమిటీ. అక్కడవున్న సెల్లింగ్ ఏజెంటుకు సంబంధించి మొత్తము ఫర్మిలైజర్ ఫ్యాక్టరీని మోసంచేసి వున్నాడు కాబట్టి అతనిని ఇమ్మీడియేట్ గా రిమూవ్ చేయండి, పెర్మినేటు చేయండి అని చెప్పాము. నేను ఇంకా జైలుకు పోకముందు—మధ్యలో వచ్చినప్పుడు యీ చర్చ జరిగింది. అందువల్ల నాకు బాగా జ్ఞాపకంవుంది పబ్లిక్ ఆర్కొంటు కమిటీ చెప్పింది కదాయని పెర్మినేటు చేశారు మళ్ళా కొత్త అగ్రిమెంటు చేసుకొని వారినే పెట్టారు పబ్లిక్ ఆర్కొంటు కమిటీ

చెప్పింది చేసినట్లుా వుందాలి, వారు చెప్పినదానికి వ్యతిరేకంగాను దానిని అమలు చేయాలి డిపార్టుమెంటులో పాలిటిక్సు ప్రవేశించాయో, లేకపోతే కాబినెటు పాలిటిక్సు ప్రవేశించాయోనని సందేహం నాకు. ఇది ఎందుకుజరిగింది? ఇన్ని ప్రెఫరెన్సెస్ యిచ్చాము ఆ సో కాల్ సెల్లింగు ఏజెంటుకు. అవన్నీ పాదుచేసి మొత్తము నిరుపయోగమైన యీ సెల్లింగు ఏజెంటు How did he come back from the back door? మేము విచారించడం కోరుతున్నాము మనము ఫర్మిటేషన్ సంగతి మాట్లాడుతూవుంటే రాబోతోంది, రాబోతోంది అనుకుంటారు మా పాలిటిక్సీరాదు, రాదు అని నేను చెబుతుంటేకూడ నా ఎకరానికి ఒక్క నాలుగు టెన్సులై నా ఎక్కువగా ఫర్మిటేషన్ ప్రభుత్వము యివ్వకపోతుందా అని అనుకుంటారు ఇవ్వలేదు, వీరికి చేతకాదంటే వారెట్లా నమ్ముతారు?

శ్రీ బి వి గురుమూర్తి — కోరమండల్ ది యిస్తాము.

శ్రీ టి నాగిరెడ్డి — దీనిసంగతి చెప్పండి, ఆడెట్లా ఏడుస్తుందో 15 వేల కెపాసిటీ వున్నదాంట్లో 20 వేలకు మించి ప్రొడ్యూస్ చేయలేదుకదా సూపర్ ఫాస్ఫేటు 45 వేల కెపాసిటీ వున్నదాంట్లో 16,800 కు మించి ప్రొడ్యూస్ చేయలేదు బెల్లంపల్లిలో వుండేది తెచ్చి మౌలాలిలో పెట్టండి అన్నారు ఎందుకో? బెల్లంపల్లి దాగలేదా, మౌలాలి అందంగా వుందా? బెల్లంపల్లిలోనే అయినట్లయితే 17 లక్షల రూపాయలతో పూర్తికావలసిన ఎక్స్‌పెన్స్ ఆఫ్ ఫ్యాక్టరీ ఇక్కడకు వచ్చినతరువాత దాదాపు 39 లక్షల రూపాయలు ఖర్చుచేయదలచుకున్నారు— ఇంత వరకే ఖర్చుపెట్టాము, ఇంకా ఎంత ఖర్చుఅవుతుందో తెలియదు. బెల్లంపల్లిలో వుండే సివిల్ వర్క్స్ అంతా ఏమికావాలి? ఎవరైనా కొంటారా దానిని? 7 లక్షల చిల్లరకు వెల కట్టారట ఎవరైనా రండి, రండి, యిస్తాము అంటున్నారట, ఎవరైనా ఎందుకువస్తారు? దీనిని గురించి పబ్లిక్ ఆక్స్‌పెన్చుర్ కమిటీ ఏమిచెప్పింది? ధరో ఇన్వెస్టిగేషను జరిపి ఆ ఇన్వెస్టిగేషను రిపోర్టు పబ్లిక్ ఆక్స్‌పెన్చుర్ కమిటీకి పంపించండి అన్నాము అనాటినుంచి యీనాటివరకు రిపోర్టు రాలేదు ఈ పబ్లిక్ ఆక్స్‌పెన్చుర్ కమిటీ ఎందుకు? కాబట్టి, నా వుద్దేశమేమంటే— వారు ఇన్వెస్టిగేటు చేయలేరు, చేతకాదు పోనీ, యీ అసెంబ్లీ క్రియేటు చేసిన పబ్లిక్ ఆక్స్‌పెన్చుర్ కమిటీ, ఎన్టిమేట్టు కమిటీలు తయారుచేసిన రిపోర్టులు— అసెంబ్లీలో వున్న క్రిం అక్కడ కూర్చుని, చర్చలుజరిపి, నిర్ణయాలుచేసి, సంహాయిస్తే వాటిని పాటించ నై నా పాటించాలి, పాటించకపోతే ఎందుకు పాటించలేదో రిపోర్టు అయినా పంపించాలి ఈ రెండూ చేయని యీ ప్రభుత్వానికి కనీసం యీ అసెంబ్లీ అంటే కనీసమైన మర్యాద వుందా?

Industries గురించి మాట్లాడి ఎంత గొంతుక చించుకున్నా ఏమి అవుతుంది కాని ఉండే industry అయినా కాపాడుకోవడానికి ప్రయత్నం చేయవద్దా నేను ఆంధ్ర దేశంలో వ్యవసాయరంగం తరువాత ప్రధానమైనది చేనేత రంగం రెండు, వ్యవసాయ కూలీలు, చేనేత పారిశ్రామికాలు వీరి చేతులలో ఉంటే ఎప్పుడో వచ్చిపోయేది, తరలరాలుగా ఉన్నది కాబట్టి త్వరగా చంపలేకపోతున్నారు చంపే

ప్రయత్నం చేస్తున్నారు. it is now in the process. మీరు క్రొత్తది సృష్టించలేరు, పాతది ఉంచలేరు. వీరిని ఏమనాలి? చేనేత పరిశ్రమ ఏమైనది? ఒక చిన్న లెక్క ఇచ్చారు చేనేత పరిశ్రమలో stocks ఎట్లా పెరుగుతున్నాయో చూపించడానికి, 1960 నుంచి 1965 వరకు ఇచ్చారు. మధ్యలో 1962-63లో మాత్రం 58 లక్షల రూపాయల విలువ గలిగిన stock ఉంచి, తరువాత పైన కూడా పెరుగుదలగానే ఉన్నది. ఏమి చర్యలు తీసుకున్నారు? ముందుకువచ్చి నెత్తి మీదపడి వారు సత్యాగ్రహంచేస్తే వారిని జైలులో పెట్టడానికి వీలవుతుంది ఒక room లో 12 మందిని వేసి pack చేయడానికి వీలు అవుతుంది వారికి ఒక దినపత్రం ఇవ్వడానికి కూడా నోచుకోదు వారి న్యాయమైన కోరికలు వినవడవు, చెపులలో దూదిపెట్టుకున్నా నా వంటి గొంతుక వినబడుతుంది. సీసము పెట్టుకున్నారేమో! ఏమి ఉపయోగం ఈ ఘోష ఎందుకు? నేను అడుగుతున్నాను, అధ్యక్ష, ప్రభుత్వ ఆలోచన ఎట్లా ఉన్నది అంటే చేనేత కార్మికులు త్వరగా చావడంలేదు కాబట్టి power looms తీసుకురండి అన్నారు, ఎందుకు? Why? Is it to improve the handloom industry? No, you will kill it, ఇంగ్లీషువారు ఉండగా ప్రత్యామ్నాయమైన మార్గం చెప్పకుండా power looms industry ని నాశనంచేస్తే చేనేత industry కి రక్షణ ఇవ్వకుండా ఇప్పుడు సర్వనాశనం చేయదలచుకున్నారు. The country will not allow you to run away with this మీరు మాకు 75 లక్షలు ఇవ్వండి అని కోరుతున్నారు, మొన్ననేకదా దివాళా తీసాము, ఎట్లా ఇవ్వమంటారు అంటున్నారు వారిది వారికి ఇవ్వడానికి ఇంత ఘోరం ఎందుకు మీరు అందరికీ బాకీ ఉన్నారు రైతులకు బాకీ, చేనేత కార్మికులకు బాకీ, కేంద్రానికి బాకీ, పోస్ట్ దివాళా తీసారు, బాగానే ఉన్నది. ప్రత్యామ్నాయ మార్గం ఏమైనా చూపిస్తాను, అప్పడైనా ఇస్తారా? ఊడకొట్టరెండుకు మంత్రిగారు, ప్రత్యామ్నాయమార్గం అన్నానంటే నిజంగానే చూపిస్తానని వారికి తెలుసు. మీ స్క్రీములలో కొన్ని నిరుపయోగకరమైన, నిరర్థకమైన, పనికిరాని స్క్రీములున్నాయి. Political గా కొంతమందికి నెలకు ఇన్ని రూపాయలు ఇవ్వడానికి ఉపయోగపడేటట్లున్నాయి. They are political schemes, not economic schemes ఖాదీకి ఖర్చు చేసేది ఎందుకు? గవర్నమెంటువారు సెంటరులోని Public Accounts Committee Planning Commission ముందు produce చేసిన voluminous report చదివారా? అది చదివితే గుండె బ్రద్దలై చాపవలసిందే ఎవరైనా They are thick skinned. ఆసలు గుండెలు లేవు, ఉంటేకా బ్రద్దలవడం, impossible నేనంటాను—once stop it, divert it to handloom, you will save the industry which is there from immemorial times. లేదు! Carpentry, blacksmithy, district training centres—bogus, wasteful. Not one fellow is trained and will not be trained Training ఇస్తారా—వాడు పోయి ఏమిచేస్తారు? ఏమీ చేయలేడు. These are all wasteful expenditures running into lakhs I would say please stop it to save an industry which is already there, instal that which is economic, divert it to them, give them that and save it అంటాను, కాని ప్రభుత్వానికి పట్టదని నిరుపయోగమని తెలుసు But all the same I must give my views out and I must tell them in the end మీరు క్రొత్త industry ని నిర్మించలేరు ;

పాత దానిని రక్షించలేదు మీ చేతులలో ఆంధ్రదేశం అపోగతి పాలు అవుతుంది, దేశాన్ని మీనుంచి ఎప్పుడు రక్షిస్తారా ప్రజలని కాదుకుని చూడడం తప్ప మా సలహా వల్ల ప్రయోజనంలే ది తెలిపే చెబుతున్నాను గౌరవిస్తారో లేదో జాగ్రత్తగా ఆలోచించండి అని మనవి చేస్తున్నాను

శ్రీ జి. సూర్యనారాయణ (పాయకరావుపేట) — అధ్యక్ష, పరిశ్రమల శాఖామంత్రిగారు ప్రవేశపెట్టిన డిమాండును బలపరుస్తూ కొన్ని విషయాలు గౌరవమంత్రిగారి దృష్టికి తీసుకురాదలచుకున్నాను మనదేశంలో వ్యవసాయరంగం ముఖ్యమైనది పారిశ్రామికంగా కూడా మనదేశం చాలా ప్రాముఖ్యతకు వస్తోంది, మనదేశంలో పరిశ్రమలు చాలా వెనుకబడి ఉన్నాయి. ఈ విషయం దూరదృష్టితో పరిశీలించి కేంద్ర ప్రభుత్వంకూడా దేశాభివృద్ధికి తగు సహాయం చేయాలని కోరుతున్నాను ఈ నాడు గ్రామీణ ప్రాంతాలలో చేతి పరిశ్రమలు ఎక్కడా కనిపించడంలేదు 70% గ్రామీణ ప్రజలు చాలా పేదవారు, వ్యవసాయ కూలీలు అందరికీ వ్యవసాయంలేదనే సంగతి ప్రభుత్వానికి బాగా తెలుసు దినదినం పేదరికం హెచ్చు అవుతోంది. పేదరికం నిర్మూలనం చేయడానికి తగు పరిశ్రమలు ఏర్పాటు చేయాలని ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను కుటీర పరిశ్రమలలో ముఖ్యమైనది తోళ్ల పరిశ్రమ విజయనగరం ప్రాంతాలలో ఎక్కువతోలు వస్తుంది ఇదివరకు ఈ పరిశ్రమ సాహెబుల చేతులలో ఉండేది వారు ఇప్పుడు ఆ godowns విడిచిపెట్టి వెళ్లారు 30, 40 godowns ఉన్నాయి, విజయనగర వియోజకవర్గం శాసన సభ్యునిగా ఉన్నప్పుడు చాలావరకు ప్రభుత్వ దృష్టికి తీసుకువచ్చాను, వీటిని కొన్నింటినైనా ప్రభుత్వం తీసుకుని సహకార పద్ధతిలో కొని individual loans ఇచ్చికొని కొన్ని అయినా నడిపిస్తే పేద ప్రజలకు వృత్తులు దొరుకుతాయని చెప్పాను ఇంతవరకు తగు సహాయం ఏర్పడలేదు, ఇదే మోస్తరుగా విశాఖపట్నం జిల్లాలో చెంకు ఫ్యాక్టరీ సహకార రంగంలో భీమసింగ్ ఫ్యాక్టరీ అని ప్రభుత్వంవారు లై సెన్సు ఇచ్చారు ఆక్కడ పని ప్రారంభించలేదు. అనేకమైన రకరకాల రంగాలలో work చేసిన ప్రజలు ఉన్నారు, అర్ధిక పరిస్థితికే వెనుకబడి ఉన్నారు, అటువంటి వారికి ప్రభుత్వ రంగంలో సహకార పద్ధతిలో చిన్న కుటీర పరిశ్రమలు ఏర్పాటుచేసి అర్ధికంగా సహాయంచేసినట్లయితే తప్పకుండా పురోభివృద్ధికి అవకాశం ఉంటుందని దానివల్ల జీవన ప్రమాణం పెరుగుతుందని అనుకుంటున్నాను.

Mr Deputy Speaker.—The House stands adjourned to 4 P.M. today

(The House then adjourned for lunch till Four of the clock.

The House re-assembled after lunch at Four of the clock.

(Mr Deputy Speaker in the chair)

శ్రీ జి. సూర్యనారాయణ — ఈనాడు కర్రసామానులు వృత్తులు చేసేవారు మన రాష్ట్రంలో చాలామంది ఉన్నారు విజంగా చూస్తే విశాఖపట్నం జిల్లాలో యేటికొప్పాక, నక్కపల్లి మొదలైన గ్రామాలలో చాలామంది యీ పనివారున్నారు. ప్రస్తుతం నా వియోజకవర్గం అది కర్రచొమ్మలు, లక్కపిడతలు మంచివి తయారు

చేస్తారు ఈ దేశంలో ప్రసిద్ధమైన పరిశ్రమ అది. దానిలో కర్రసామానులు చేయడానికి కర్ర అవసరము. ఆ కర్రపేరు అంకుడు కర్ర. అది వంటచెఱకుకు పనికిరాదు. ఆ కర్రను ఉచితముగా యివ్వాలని యెన్నో సంవత్సరాలు ఫారెస్టు డిపార్టుమెంటికి పెట్టినప్పటికీ సకాలంలో అందచేయలేదు. వంట చెఱకుకు పనికిరాని అంకుడు కర్ర వారికి యిస్తే కొన్నివందలమంది జీవించడానికి అవకాశం ఉంటుంది ఈ పరిశ్రమలో 150 మంది యేటికొప్పాకలో జీవిస్తున్నారు వారు సామగ్రి తయారుచేసి మార్కెట్టులో అమ్ముకోవాలంటే ఫారెస్టులో దొరికే అంకుడుకర్ర చాలా అవసరం చేనేత పారిశ్రామికాలు యీ నాడు వారియొక్క పరిస్థితి తమకందరికి తెలిసిన విషయమే వారు తయారుచేసిన బట్టను వారు పొనెటిలద్వారా అమ్ముకోవాలంటే దీర్ఘకాల వ్యవధి పడుతుంది అటువంటి దానిని ప్రభుత్వంవారు తీసుకోవడం గాని లేకపోతే సరియైన మార్కెట్టు లేదు యిచ్చి సహాయపడాలి ఇంక అనేకమంది చేనేతవృత్తులు చేసుకొని జీవిస్తున్నటువంటివారికి చాలమందికి యీ మరమ్మరిచేత కొంతమందికి చేతివృత్తులు లేవు అదికాక ఆర్థిక పరిస్థితులలో యిబ్బందులు పడుతున్నారు అటువంటివారికి ఒక్కొక్క గ్రామంలో 100 మంది కుటుంబాలు 200 మంది కుటుంబాలు ఉంటాయి, అందరికీ సహాయం చేయాలంటే ఏ ప్రభుత్వం కూడా చేయలేదు అయినా సాధ్యమైనంతవరకు యీ సమస్య పరిష్కారం చేస్తే చాలా బాగుంటుందని భావిస్తున్నాను దీనిలో అనేకమైన రికరెక్టైన వృత్తులు చేసుకొనేవారు ఉన్నారు. హరిజనులు గ్రామ ప్రాంతాలలో ఉన్నారు, చర్మపారిశ్రామికాలు ఉన్నారు. వారికి యే సాయితో పెట్టుబడి పెడితేనేగాని పచ్చితోలు తీసుకొనిరావడానికి అవకాశం ఉండదు ఎన్ని పచ్చితోళ్ళు మోసినా కూలీ కిట్టుబాటు ఉండదు. పెట్టుబడిదారుల వడ్డీ క్రిందకు పోతుంది వారికి సహకార పద్ధతిమీద దీర్ఘకాలిక రుణాలు యిస్తే హరిజనులు పైకి రావడానికి అవకాశం ఉంటుంది. పశువుల వ్యాపారం అక్కడక్కడ చేస్తూంటారు అదికూడా రుణం చేస్తేగాని వీలు లేదు వడ్డీ వ్యాపారుల మూలంగా ఏ పని చేసినా కూలీ గిట్టుబాటు కాదు. అనేకమైన కుటీర పరిశ్రమలు మానవుడు జీవించడానికి ఉన్నాయి. ముఖ్యంగా మనరాష్ట్రంలో తాటిపీచు పెట్టుకొని చాలమంది జీవిస్తున్నారు. ఈ పీచు విదేశాలకు పోవడానికేగాని మన దేశంలో చలామణీ అవడానికి అవకాశం లేదు. పరిశ్రమ లేకపోవడంవల్ల పైకి పోతుంది. దానిని పైకిపోకుండా జీవితప్రమాణం పెంచడానికి అటువంటి పరిశ్రమను రెండు జిల్లాలకు ఒకటయినా నెలకొల్పితే బాగుంటుందని ఆశిస్తున్నాను. ఈ అవకాశం యిచ్చిన అధ్యక్షులవారికి ధన్యవాదాలు తెలుపుతూ శలవుతీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ బి. గంగసుబ్బరామరెడ్డి (కాళహస్తి) — అధ్యక్ష, ఈ రోజులలో మన దేశంలో తొందర తొందరలో యెక్కువ జనాభా పెరిగిపోతున్న మూలంగా వచ్చే నిరుద్యోగాన్ని నివారించాలంటే ఇండస్ట్రీలు తప్ప ఏ మార్గం లేదని మనవిచేస్తున్నాను. మనది వ్యవసాయదేశం. మన దేశంలోని అనెంప్లాయిమెంటు ప్రాబ్లం సాల్వ్ చేయాలంటే ఉద్యోగధర్మం సాల్వ్ చేయడానికి వీలులేదు. ఏ విధముగానూ ఇండస్ట్రీలు ఎక్కువగా లేకపోతే లాభం లేదు. అటువంటి పరిస్థితి చేయడంలేదు. ఇండస్ట్రీలు అంటే కామధేనువు. కాని అది ఆ విధముగా ఉండి చెప్పడానికి లేదు. అది

గొడ్డావుగా ఉంది. దీనిని ఎంత మేపినా వృధా అవుతున్నదేగాని దానికి కారణం తెలియడం లేదు కోఆపరేటివ్ బేసినుమిడ పెట్టారు. అది కోఆపరేషను కాదు, ఆపరేషను క్రింద తయారుచేశారు కాని సక్సెసు కావడంలేదు యీ లోటుపాటులో, ప్రభుత్వం అశ్రద్ధతో ఉద్యోగస్థుల అశ్రద్ధో తెలియడంలేదు ఎందుకంటే చిన్నచిన్నవి సొంతంగా ప్రయత్నాలుగా చేసుకొనేవారు లాభం తీస్తున్నారని ప్రభుత్వం యెందువల్ల విజయవంతం కాలేదు? యేమి, తక్కువ రా మెటీరియలు ఉందా? కొనేవారు లేరా? అవన్నీ సక్సెసు కావడం లేదు. దయచేసి శ్రద్ధగా తయారు చేయాలని మనవి చేస్తున్నాను రాష్ట్రంలో అగ్రికల్చరుకు కావలసినవి తయారు చేయాలని మనవి చేస్తున్నాను. ఎందుకంటే, యితర దేశాలలో అమెరికాలో నూటికి 10 మందిగా ఉన్నవారు వారి దేశానికి కావలసినవి పండించి యితర దేశాలకు ఎగుమతి చేయడానికి వీలయినంత పండిస్తున్నారు మనదేశంలో నూటికి 70 మంది చేసినాకూడా చాలకుండా ఉంది. కారణం అర్థం కావటం లేదు మెకనైజ్డ్ కల్టివేషను చేయనిది కాదు, మెకనైజ్డ్ కల్టివేషను కావలెనంటే పనిముట్లు తయారుచేయాలి. చాలాగా తయారు చేసి రైతులకు అందజేయాలి. అటువంటి వ్యవసాయం చేయాలిగాని పనుప్పుట్లు చేస్తే రెక్కలు, దొక్కలు విరిగినాగాని మిగిలేది లేదు, చాలేది లేదు. తాతలనాటి కొయ్యనాగళ్ళతో దున్నుతారుగాని యీ రోజుకూడా మార్పుడానికి మారం లేదు ఒక జత ఎడ్లుతో నాలుగైదు నాగళ్లు దున్నవచ్చునని చెప్పారు. ఆ ప్రయత్నం చేయడం లేదు. ఆ ప్రయత్నం చేస్తే ఆనెంప్లాయిమెంటు సాల్వ్ అవుతుంది. వ్యవసాయం వల్ల గాని, ఉద్యోగాలవల్ల గాని సాల్వ్ కాదు. దురదృష్టం ఏమంటే మనకు కావలసిన ఖనిజ సంపద, రామెటీరియల్లు మన రాష్ట్రలో ఉన్నప్పటికీ సక్రమంగా పరిశ్రమలలో ఉపయోగించడం లేదు. గూడూరు సిరామిక్కు ఫ్యాక్టరీ ఉన్నది. అక్కడ శానిటరీ వస్తువులు మొదలగునవి చేస్తున్నారు, కాని అక్కడ యెందుకు నష్టం వస్తున్నదో మంత్రిగారు శలవివ్వాలని కోరుతున్నాను అది యెందుకు వేలం వేయవలసినస్తున్నదో, దానిలో ఉన్న లోటుపాట్లు యేమిటో నాకు తెలియడం లేదు. ఆ విధముగా తయారయినప్పుడు అటువంటి ఫ్యాక్టరీలను contact కి ఇవ్వడమో, lease కి ఇవ్వడమో చేసి, అక్కడున్న ఉద్యోగులకు, దానిలోవచ్చే లాభనష్టాలపైన ఇంత percentage అని ఏర్పాటుచేస్తే నష్టమురాదు అని మనవిచేస్తున్నాను. శ్రద్ధ తీసుకొనకపోయినా ఉద్యోగుల జీతాలు మామూలుగా రావడము వల్ల ఇలా నష్టము వస్తున్నది అని మనవిచేస్తున్నాను ఉమ్మడి మద్రాసు రాష్ట్రములో వుండగా చిత్తూరులో creditors company అని ఒకటి పెట్టారు కాట్యాడిలో సుదర్శన అయిల్ మిల్లు అని పెట్టారు వాటికి shares కష్టపడి పనులుచేస్తే అది దివాలా ఎత్తవేసినవి ఇటువంటి లోటుపాట్లు share holders వల్ల జరుగుతున్నవా. ప్రభుత్వ అధికారులు చేస్తున్నారా అనేది గుర్తెరిగి పని చేయాలని మనవిచేస్తున్నాను? ఏదో co-operative basis పైన అప్పులు యిచ్చేదానికి 5 కోట్లు చిల్లర యిచ్చారు. దానిలో 4 కోట్లు చిల్లర over due వుంది 2 కోట్ల 19 వేల 193 రూపాయలు write off చేశారని చెబుతున్నారు Write off చేయడానికి కారణమేమి? అప్పులు ఇచ్చేటప్పుడు సరియైన security పెట్టుకొని ఇస్తున్నారా లేదా? ఒకసారి ఇవ్వకుండా బిల్డింగు కట్టేటప్పుడు basement అయిన తరువాత కొంత walls అయిన తరువాత

కొంత, బిల్డింగు పూర్తి అయిన తరువాత మిగిలినది ఇచ్చివేట్లు ఇవ్వాలని మనవి చేస్తున్నాను. ఇచ్చిన అప్పులు ఎందుకు వసూలు చేయకుండా పోతున్నారో తెలియడము లేదు. ఎవరు దీనికి బాధ్యులు తెలుసుకొని వారి దగ్గరనుంచి వసూలు చేయాలని మనవిచేస్తున్నాను. వ్యాపారము చేయడానికి పెట్టి గాక తగినవారు కొబ్బటి ఇటువంటి వారే ఈ పోర్ట్ ఫోలియోను చేపట్టడము వల్ల లోటుపాట్లును శ్రద్ధగా గమనించి, ఇక ముందయినా ఇటువంటి లోపాలు జరగకుండా గట్టి శ్రద్ధ తీసుకొంటారని ఆశిస్తూ శలవు తీసుకొంటున్నాను.

శ్రీ రామచంద్ర రావ్ కల్యాణి (మఖల) :—మహాపతిజీ, మాననీయ ఇండస్ట్రీజ్ మంత్రిజీ ద్వారా ప్రస్థావిత నాగ్ కా సమర్థన करते हुये आपके द्वारा कुछ सुझाव रखना चाहता हूँ। इस माग को देखने से पता चलता है कि इन्ड्रुम वीवर्स के लिए ४७ लाख २५ हजार की रखम रखी गई है। इस बात को दोहराने की जरूरत नहीं है कि हेडलूम सनअत कितनी पुरानी है। इससे लाखों लोग अपना जीवन बिता रहे हैं। सरकार को इसपर और अधिक ध्यान देने की आवश्यकता है। क्योंकि जो सुसाईटिया है उनको रिबेट जो मिलना चाहिये वह देवने के बाद ४७ लाख रुपये में से फ़िननी रखम बचसकती है। लेकिन इस माग को पेश करते समय मंत्री महोदय ने एक आशावादी किरन भी रखी है कि जब भी समय मिलेगा किसी न किसी फंड से बचाकर इस काम पर खर्च किया जायेगा। हम विश्वास करते हैं कि मंत्रीजी अपने वादे को निभायेंगे और इस इंडस्ट्री को सुरक्षित करने का पूरा पूरा प्रयत्न किया जायेगा।

मे एक और बात कहना चाहता हूँ कि सुसाईटो को जो रिबेट मिलना चाहिये वह समय पर और ठीक ढग से न मिसने के कारण छोटी छोटी सुसाईटिया अच्छी तरह से अपना काम नहीं कर रही है। और कई सुसाईटिया समाप्त भी हो जा रही है। १० लाख रुपये slack season में सहायता देने के लिये रसे गये हैं। हम देख रहे हैं कि सुसाईटियों के पास ११६ लाख रुपये का माल पड़ा हुआ है। इस से मालूम होता है कि यह स्लेक सीजन है लेकिन स्लेक सीजन में सहायता देने के वादे को पूरा नहीं किया जा रहा है। यही वह है कि आज कहीं सुसाईटिंग अच्छी तरह से नहीं चल रही है। यह सनअत है जिसमें फारन एक्सचेंज खर्च किये बिना हमको फारन एक्सचेंज मिल सकता है। सिलक की साडिया काहेरा और अमरीका जाती है। इस से हमको लाको रुपये का फारन एक्सचेंज मिलता है। यदि इस के लिये थोडासा प्रयत्न किया जाये तो हुकूमन को बड़ी मह्यता मिलसकती है। इस लिये मैं हुकूमत में चहुँगा कि इस पर ध्यान कर इस को आगे बढ़ाने का कोशिश करे। इस से लाखों लोगों का जीवन सुधर सकता है।

नारायणपेट में एक वीवर्स कालीनी बनी है जिस में १०० मकान बनाने की योजना है लेकिन अबतक केवल ५० मकान हा वने; और ५० मकान छत की

लेवल तक आकर रुक गये हैं। और वह डिप्लेडिटेड कन्डीशन में है। अगर इन को पूरा करके सुरक्षित न किया गया तो इन पर अब तक जो रकम खर्च की गई है वह भी बेकार जायेगी। इसलिये सरकार इनपर कुछ धन लगाकर इन को पूरा करके सुरक्षा करना चाहिये।

आम तौर पर पावर लूम के बारे में काफी मतभेद है। और यह शिकायत आम है कि पावर लूम की वजह से हेडलूम मार साजाते हैं। मैं नहीं समझता कि आंध्र प्रदेश के सिवा किसी और जगह किसी मस्या में यह शिकायत है। मेरा विचार है कि पावरलूम के साथ हेडलूम भी तरक्की कर सकने हैं। उदाहरण के तौर पर उत्तर प्रदेश, महाराष्ट्र, बम्बई, मैसूर और अन्य स्थानों पर पावरलूम के साथ साथ हेडलूम भी चल रहे हैं। जिस के कारण वीवर्स की स्थिति अच्छी हो रही है। यह कहना कि आंध्र प्रदेशही में पावर लूम के कारण बुनकरों को नुकसान हो रहा है गलत है। जब तक पावर लूम न हो तब तक वीवर्स की हालत ठीक नहीं होगी। हम देखते हैं कि इस डिमांड में पावर लूम के बारे में कुछ नहीं कहा गया है। अशोकमेहता रिपोर्ट के अनुसार हमारे स्टेट को १२४०० पावर लूम दिये गये हैं। लेकिन परसू केबिनेट में दो हजार से ऊपर पावर लूम देने का निर्णय किया है। लेकिन इस डिमांड में उसका कोई जिक्र नहीं है। पावरलूम के लिये सुसाईटियों के द्वारा एड देने की जो आवश्यकता है उस को पूरा किया जाना चाहिये। इस डिमांड से पता चलता है कि सुसाईटियों को किसी प्रकार धन नहीं दिया जा रहा है। सरकार यदि सुसाईटियों ही को पावर लूम दे और इनडिविजुल व्यक्तियों को मौका न दे तो यह ठीक न हीगा। क्योंकि सुसाईटियां पावर लूम नहीं चला सकती इनडिविजुल चला सकते हैं। इस लिये मैं सरकार से सानुबोध प्रार्थना करूंगा कि कम से कम ५०% पावर लूम प्राईवेट इनडिविजुल्स को चलाने के लिये मौका दे तो अच्छा होगा। सरकार की ओर से सुसाईटियों को कुछ पावर लूम सपलाई किये गये हैं लेकिन वे उसको नहीं चला सक रहे हैं। क्योंकि उनकी आर्थिक स्थिति ठीक नहीं है।

उस सुसाईटियों के बारे में भी सरकार को दिलचस्पी लेने की आवश्यकता है। महबूबनगर में बूठ स्पिनिंग मिल्स स्थापित कर रहे हैं। इसके लिये वहां सुसाईटी से ५०, ६० हजार रुपया जमा किया है। अगर सरकार और अधिकायी दिलचस्पी लेकर प्रयत्न करे तो काफी धनराशी जमा हो सकती है और यह मिल वहां बहुत अच्छी तरह से चल सकता है। क्योंकि अम जिले में बकरियों की तादाद सबसे अधिक है और धनगर भी बहुत ज्यादा है। सरकार उसके लिये अधिक से अधिक धन देकर इस काम को पूरा करने का प्रयत्न करे तो अच्छा होगा। एक और बात यह कि एग्रीकल्चर मिनिस्टर और इन्डस्ट्रीज मिनिस्टर के संपर्क से वारंतालाप कर लिया जाये तो वहां बकरियों को चराने के लिये भी कोई प्रबन्ध किया

जा सकता है क्योंकि वहाँ यह एक बहुत बड़ी समस्या है जिसका अगर इस मनअत पर पडसकता है।

आखिर में एक और बात कहूँगा आंध्र प्रदेश में बड़ी बड़ी सनअते कायम हो रही हैं। लेकिन इन मनअतों में आंध्र प्रदेश के मजदूरों को काम नहीं मिलता बाहर के मजदूर वहाँ लाकर रखे जाते हैं। हम देखते हैं कि बिडला इन्डस्ट्रीज में राजपुताना के मजदूर ज्यादा रहते हैं। एच एम टी में नार्नाटक के मजदूर अधिक हैं। यदि ऐसा हो तो आंध्र प्रदेश के अनइम्प्लॉयमेंट की समस्या कैसे हल हो सकती है। इसलिये जब बड़े बड़े इन्डस्ट्रीज आंध्र प्रदेश में कायम की जाती हैं तो वहाँ स्किल्ड लेबर और अनस्किल्ड लेबर में आंध्र प्रदेश ही के लोगों को अधिक अवसर मिलना चाहिये। इसी तरह से हमारे पास कोई इन्डस्ट्री खुलने का लाभ हो सकता है, वरना नहीं।

यह कहते हुये मैं अपने विचारों को समाप्त करता हूँ। धन्यवाद।

శ్రీ కె ప్రభాకరచౌదరి (రాజమండ్రి) — అధ్యక్షా ఈ నాడు మన ఆంధ్ర దేశములో వ్యవసాయము తరువాత అత్యధిక జీవనోపాధిగా వున్నది చేనేత పరిశ్రమ చేనేత పరిశ్రమ తీవ్రమైన సంక్షోభములో వుంది. సరుకు అమ్ముడు కావడములేదు మజూరి రావడములేదు. అహారపదార్థాల ధరలు పెరిగిపోయినవి. చేనేత కార్మికులు ప్రస్తుతము విపరీతమైన కష్టాలను ఎదుర్కొనవలసిన పరిస్థితిలో వున్నారు వారికి 70 లక్షలు రిజేటు ఇవ్వవలసివుండగా 14 లక్షలు మాత్రమే ఇస్తామని ప్రకటించారు ఇప్పుడున్న రిజేటు ఇవ్వడమే కాదు పెద్ద ఎత్తున సహాయముచేసి పరిశ్రమలో వచ్చిన మాంద్యాన్ని పోగొట్టడానికి ప్రభుత్వము తన సర్వశక్తులు పెట్టవలసిన సమయములో ఈ విధంగా కొంతపెట్టి చేయడమనేది మరింత దాదాకరముగా వుంది అంతేకాకుండా మాంద్యాన్ని ఎదుర్కొంటున్న ఈ సమయములో మరమగలను ప్రవేశపెట్టాలనే అభిప్రాయాన్ని ప్రభుత్వము కలిపుంది అంటే ఎంత నిర్లక్ష్యముగా వుందో అర్థమవుతున్నది. ఈ కాల పరిశ్రమలను కాపాడవలసినది పోయి, పరిశ్రమలను నాశనము చేసే స్థితికి పూనుకొనడము చాల విచారకరమని మనవి చేస్తున్నాను.

ఇది ప్రజలలో తీవ్రమైన ఆందోళనను, అలజడిని పెంచుతున్నది కనుక అది గమనించాలని కోరుతున్నాను ఇప్పుడు ఇవ్వవలసిన రిజేటు ఎందుకు ఇవ్వటంలేదు అని అడిగితే చేనేత కార్మికులకు ముట్టటం లేదని ఒకరు చెప్పారు. చేనేత కార్మికులకు సరిగా ముట్టజేప్పి పద్ధతి ప్రభుత్వానికి దొరకలేదు. ఎక్స్‌మిలరేట్ మీద నాలు ధర తగించి ఇస్తే వారికి ముట్టుతుందన్న చిన్న విషయం కూడా ప్రభుత్వానికి తోచలేదు. ప్రస్తుతం మాత్రం వారికి ఇవ్వటం మానేశారు అర్థికంగా ప్రభుత్వం చాలా చిక్కుల్లో వుందంటున్నారు. మరి మరమగలకు పెట్టుబడి పెట్టటానికి డబ్బు ఎక్కడుంచి వచ్చింది? యాబోమిషన్ తెప్పించటానికి డబ్బు ఎక్కడుంచి వచ్చింది? ప్రజాస్వామిక దేశంలో యాబోమిషనుకు వ్యతిరేకముగా అలజడి వుంటే, దానిపై కొన్ని సరిమితులు విధించుకోవలసిన పరిస్థితులు వుంటే, నిరుద్యోగ సమస్య తీవ్రంగా వుంటే

దానిని ఎదుర్కొంటానికి బదులు ఈ యాబోమిషన్స్కు, మరమగ్గాలకు డబ్బు సమకూర్చుకొంటున్నాము కమ్యూనిష్టులు చేనేత పరిశ్రమకు శత్రువులు అని ప్రచారం చేశారు చేనేత పరిశ్రమకు శత్రువులైన కమ్యూనిష్టులు నశించాలి అని నినాదాలు చేసేవారు. వారిని అభివృద్ధి చేయాలని మేము కోరిన మాట వాస్తవం వారిపొట్ట కొట్టి, వారిని నిరుద్యోగులుగా చేసి పరిశ్రమను అభివృద్ధి చేయాలని మేము ఎన్నడూ కోరలేదు ఎదురుగా రాట్నం, గాంధీగారిని చూసి తడిగుడ్డతో వారిగొంతు కోయటం అంటే ఇదే ఇదే ఇప్పుడు జరిగింది చేనేత పరిశ్రమలు చీరలు, దోవతలు కేటాయించాలని ఉమ్మడి మద్రాసు రాష్ట్రంలో చేసిన తీర్మానం ఇంతవరకు అమలు జరపలేదు. ఇంగ్లీషువారు పరిపాలన చేసినప్పుడు చేనేత పరిశ్రమను నాశనం చేయటం తమ విధానంగా పెట్టుకొన్నారు ఈనాడు కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వం కూడ మిల్లు యజమానుల రక్షణకోసం చేనేత పరిశ్రమను నాశనం చేయాలనే ధోరణితో వున్నట్లుగా కన్పిస్తోంది. ఈనాడు చేనేత పరిశ్రమకు, రక్షణ కలించవలసిన బాధ్యత ప్రభుత్వం మీద వుంది ఇదివరకు చెప్పిన మాటలు నేడు చెబితే నమ్మేవారెవరూ లేరు. చేనేత పారిశ్రామికులు నేడు మేల్కొన్నారు వారి కడుపు మంటే, వారి బట్ట అమ్ముడుపోవక పోవటమే వారి కళ్లు తెరిపించింది ఆ పరిశ్రమ రక్షణకు కనీస చర్యలైనా తీసికోవలసిన బాధ్యత ప్రభుత్వం మీద వుంది వారి మీద ఎక్సైజ్ డ్యూటీ రద్దు చేయండి, సేర్వీటాక్స్ రద్దు చేయండి, రిబేటు ఇవ్వండి తక్కువ ధరకు నూలు సప్లయి చేసి చీరలకు, దోవతలకు అదనంగా కేటాయించండి. మరమగ్గాలను అప్పు చేసి ఈ పరిశ్రమకు రక్షణ కలుగజేయండి యింకా ఎన్నో కొరతలు వున్నాయి. ఈనాడు కొరత లేని వస్తువేది వుంది? పంచదార కొరత, సిమెంటు కొరత, ప్రతిదీ రేషనింగ్. వాటి వేటిమీద పెట్టకుండా ఈ మరమగ్గాల మీదనే పెట్టాలా? అవేపీ గ్రహించకుండా అవసరమైనచోట డబ్బు లేదనే సాగు చూపవచ్చని మనవిచేస్తున్నాను. చిన్న విషయం ఒకటి మనవిచేస్తున్నాను. 7 కోట్ల ఖర్చు అయిన పేసరు మిల్లులో 66 లక్షలు ఒకరు పెడితే వారికి మేజర్ బాధ్యత ఇచ్చి మేనేజిమెంటు అప్పగించారు. వాయిదాలు మనం కట్టుకొంటున్నాము. ఇతరులు పెత్తనం చేస్తున్నారు. ఆ పేసరు మిల్లు వేలం వేస్తే ఎక్కువ డబ్బు వచ్చి వుండేది. ఇదివరకు ప్రభుత్వ మేనేజిమెంటు క్రింద వున్నది దివాళా తీయించారు మరో రూపంలో ప్రభుత్వం తన గొంతు తానే కోసుకోవటం జరుగుతున్నది ప్రభుత్వం ఎన్నో విధాల డబ్బు ఖర్చు చేస్తూ చేనేత పారిశ్రామికులకు రిబేటు ఇవ్వటానికి డబ్బు లేదని చెప్పటం కుంటిసాకు తప్ప మరొకటి కాదు కనుక ప్రభుత్వం మరొకసారి ఆలోచించాలని మనవిచేస్తున్నాను. ప్రభుత్వం నడిపించే ఫెర్టిలైజర్స్ కంపెనీ హైదరాబాదులో వుంది. అన్ని జిల్లాలనుండి 120 మంది డిస్ట్రిబ్యూటర్స్ సోమ, మంగళవారాలు హైదరాబాదు వస్తారు వారికి నిరయించిన date నాడు వారు వస్తారు ఆ date నాడు వారికి రాకపోతే నెత్తిన గుడ్ పేసుకొని పోవాల్సిందే ఆ మరునాడు మరి కొంతమందికి ఇస్తారు కాని క్రితం రోజు దొరకని వారికి ఇవ్వరు ఎవరైతే తిప్ప పేసుకొని కూర్చుంటారో వారికే ముట్టుతూ వుంటుంది. అందుచేత ముందుగానే ఫలానా రోజు మీ కోటా తీసికోవలసిందని ఒక నోటీసు పంపి అనాటికి సరుకు వారికి అందిస్తే వారికి ప్రయోజనం కలుగుతుంది. కనుక కోటా పద్ధతి నిరయించి డిస్ట్రిబ్యూట్ చేయాలని కోరుతున్నాను మన

రాష్ట్రంలో చెప్పకోదగిన పరిశ్రమలలో ఒకటి మూసల పరిశ్రమ 90% మన రాష్ట్రంలోనే తయారవుతున్నాయి ఈ మూసల పరిశ్రమకు కావలసిన సౌకర్యాలు కలుగజేసే విషయాలు చెప్పాలంటే చాలా కథ వుంది 90% మనం చేసిన import లైసెన్స్, కోటా విషయం వస్తే అన్ని రాష్ట్రాలు సమానం అంటున్నారు ఆ చరిత్రంతా చెప్పాలంటే చాలా time పడుతుంది మైనింగ్ యాక్టులో గ్రాఫైట్ వున్నచోట ఆడవారు పని చేయకూడదని వుంది. ఉంచటం, విసరటం, జలించటం వంటి పనులు ఆడవారు తప్ప మగవారు ఎలా చేస్తారు? కాని మైనింగ్ యాక్టు ఇక్కడ వస్తుందంటూ ఆడవారు పని చేయకూడదని కేసులు పెట్టి మాన్సిస్తున్నారు రాష్ట్రానికి గర్వకారణంగా వున్న ఈ పరిశ్రమను గొంతు పిసికే చంపే ప్రయత్నం జరుగకుండా దానికి exemption తీసుకురావటానికి ప్రయత్నం చేయాలి అలాగే ఎల్యూమినియమ్, పోత పరిశ్రమ మన దేశంలో ముఖ్యమైనవి పోత పరిశ్రమ వారికి కావలసిన సౌకర్యాలు కలుగజేయకపోయినా గ్రామంలో వుండకూడదని గ్రామం వదిలి పోమ్మంటున్నారు వారు మోటారు పెట్టుకొన్నారు. ఆయిల్, బొగ్గు అన్ని సిద్ధం చేసుకొంటేనే ఆ పరిశ్రమ నడవటం కష్టంగా వుంది ఇటువంటి పరిస్థితిలో వారు వుంటే వారిని గ్రామం వదిలి పోమ్మనటం న్యాయంకాదు.

(The bell was rung)

శ్రీ శివ సత్యనారాయణ (తణుకు) — అధ్యక్ష, మంత్రిగారు ప్రవేశపెట్టిన పరిశ్రమల డిమాండును సపోర్ట్ చేస్తున్నాను. భారతదేశంలోని 357 మిలియన్ ప్రజానీకంలో 250 మిలియన్ ప్రజానీకం వ్యవసాయ రంగంలో వున్నారు. మిగిలిన వారు వేరు వేరు వృత్తులో వున్నారు. కనుక ఎప్పుడైతే భారత దేశంలో కాని, ఆంధ్రదేశంలో కాని పరిశ్రమలు అభివృద్ధి కావో అంతవరకు నిరుద్యోగ సమస్య పరిష్కారం కాదు. ఈ రోజున చదువుకొన్న వారు చాలా మంది నిరుద్యోగానికి గురి అవుతున్నారు భారతదేశంలో గాని, ఆంధ్ర దేశంలో గాని పరిశ్రమలు అభివృద్ధి పొందుతేనే గాని నిరుద్యోగసమస్య పోతు. అందుచేత పరిశ్రమలు అభివృద్ధికావాలి డైరెక్ట్ ప్రివిఫిల్సులో నిరుద్యోగం తీర్చాలని ఉంది అందుకు మనం ప్రయత్నం చేయాలి. ఆంధ్ర దేశంలో భారత ప్రభుత్వ ఆధ్వర్యంలో 9-1-67 తేదీన హెవీ వెస్టు ఫ్యాక్టరీ పెట్టారు కేబుల్ ఫ్యాక్టరీ పెట్టారు. ఇప్పటివరకు అక్కడ ఉత్పత్తి ప్రారంభం కాలేదు త్వరగా ఉత్పత్తి, అక్కడ ప్రారంభించాలని కోరుతున్నాను. ఎరువుల ఫ్యాక్టరీ public sector లో ప్రవేశ పెట్టాలని తల పెట్టారు త్వరలో ఎరువుల ఫ్యాక్టరీ పెట్టినప్పుడే వ్యవసాయ ఉత్పత్తి పెరుగుతుంది ఎరువుల ఫ్యాక్టరీ సమస్య తేలినదే, రైతు అభివృద్ధి చెంద జాలదు. అందుచేత కొత్త గూడెంలో గాని, మరోచోట గాని త్వరలో ఫెర్టిలైజర్ ఫ్యాక్టరీ పెట్టాలని కోరుతున్నాను స్పిన్నింగు పరిశ్రమలో కూడ అభివృద్ధి తేవాలి. సింగరేణి ఫ్యాక్టరీ బాగా అభివృద్ధి జరిగింది నిజాంసుగర్ ఫ్యాక్టరీలో 22.75 కోట్ల రూపాయలు నష్టం వచ్చిందని తెలుపుతున్నారు. హైద్రాబాద్ కెమికల్ ఫ్యాక్టరీలో నష్టం వస్తున్నదని, పబ్లిక్ అక్సెంట్సు కమిటీ రిపోర్టులో విమర్శించడం జరిగింది. దీనిని పరిశీలించాలి Small Scale Industries ఉంది పోయిన సంవత్సరం 22.5

లక్షలు కేటాయించారు ఈ సంవత్సరం 15 లక్షలు మాత్రమే కేటాయించారు. ఎందుకు తగ్గించవలసి వచ్చింది? ఇంకా చేయాలని కోరుతున్నాను

ఇన్స్ట్రుమెంట్ కంపెనీలలో ఆటోమేషన్ పెడతారని ఎక్కడవిన్నా చాని గురించే వినవస్తోంది ఉద్యోగులు గోలచేస్తున్నారు ఎప్పటి వరకు దేశంలో నిరుద్యోగత తీరదో అప్పటివరకు ఈ ఆటోమేషన్ ను ప్రవేశపెట్టవద్దని విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను గాంధీగారు చెప్పారు "Mechanisation is very good when the hands are too few for the work intended to be accomplished" మన దగ్గర Labour చాలా ఉంది. వీరి శక్తిని మనం ఉపయోగించుకోవాలి. వీరికి నిరుద్యోగం రాకుండా తగు చర్యలు తీసుకోవాలి తోళ్ళ పరిశ్రమకై ఖమ్మంలో ఒక ఇటు కట్టారు అది పడిపోయే పరిస్థితి ఉంది దీనిగురించి శ్రద్ధ తీసుకోవాలని కోరుతున్నాను మన దేశం వ్యవసాయ దేశం గ్రేపు మొదలైన పండ్లతోటలు, బొమ్మలు మొదలైన వాటిలో శ్రద్ధ తీసుకోవాలి. ఖమ్మంలో పేరు శనిగ ఎక్కువగా పండుతుంది. అందుచే అక్కడ factories పెట్టాలని కోరుతున్నాను ఇటువంటి ప్యాక్టరీలకు లై సెన్సులు అలస్యం జరుగకుండా యివ్వాలని కోరుతున్నాను.

श्री बदरी विशाल पित्ती (महाराजगंज) —अध्यक्ष महोदय, Concentration of wealth के बारे में बहुत सी बातें हो सकती हैं। लेकिन यहाँ आर्थ प्रदेस में Concentration of powers भी है। मुख्य मंत्री साहब के पास Genaral Administration Services, Elections, Major Industries Power, Major Irrigation, Transport Finance, Tribal Welfare इस तरह से ६ काफ़ा महात्वपूर्ण विभाग हैं। शायद यही कारण है कि वे अपना home work बराबर नहीं कर पाते। मेरा मतलब है यहाँ जो सवालगत उनसे पूछे जाते हैं उनको टालने की कोशिश करते हैं। यह Monopoly Enquiry Commission भारत सरकार की रपट है इनमें भी आर्थ प्रदेश के मुख्य मंत्री की गवाही नहीं है जब कि दूसरे मुख्य मंत्रियों ने अपनी अपनी गवाही दी है।

दूसरी छीज यह कि कथनों और करणों में हर देश में और हर व्यक्ति में फर्क होता है लेकिन हमारे देश में यह फर्क बहुत अधिक है। इस कांग्रेसी समाजवाद में एक परिवार बिरला का है जो आजादी से पहले ३० करोड़ का था और आज ४००,५०० करोड़ का परिवार है। इस सबन्ध में संविधान की एक धारा में कहा गया है।

"The State shall, in particular, direct its policy towards securing (1) that the ownership and control of the material resources of the community are so distributed as best to subserve the common good and (2) the operation of the economic system does not result in the concentration of wealth and means of production to the common detriment यह संविधान में है। इस के साथ ही साथ corporate Private Sector, Concentration, Sirpur paper, Ownership & control इत्यादि हजार की रिपोर्टें मैं यह कहा गया है कि "In the fifties Birla took over the control of Century Spinning and Weaving in Bombay Sirsilk and Hyderabad Asbestos."

Hyderabad Alwyn also in Hyderabad इस रिपोर्ट में कहा गया है कि "The complex as the largest number of companies within a single complex in India. It consisted of 256 companies with the share capital of Rs 40.09 crores in 1951 and 298 companies with the share capital of Rs 68.64 crores in 1958. The book value of gross capital stock of public companies in the complex is more than doubled from Rs 55.26 crores in 1951 to Rs 152.14 crores in 1958. Their net work increased from Rs 65.60 crores in 1951 to Rs 99.32 crores in net work plus from loans Rs 82.42 crores to Rs 137.88 crores.

इस के बाद मोनोपली इनक्वायरी कमीशन ने बिलार्ज के बारे में कहा है कि "This group comprises 151 companies. Included in this number are 5 managing agency companies, managing 47 companies—31 as managing agents and 16 as secretaries and treasurers. Seven of the managing companies are subsidiaries of their managing agents or the secretaries or treasurers. 22 more companies are subsidiaries of the managed companies. 77 more companies are otherwise under the control of the group—one of them being again a subsidiary of another, out of the 77.

We think it proper to mention that a large number of companies in which parties who are close relations or business associates or employee of Birlas, appear to have financial and management interests have not been included in the group, because of the absence of adequate evidence of Birlas having controlling interest therein. As in the case of certain other groups also, this can only be finally decided after detailed investigation of the beneficial ownership of the shares in these companies." और इस के बाद The financial position of the group is shown below

	No.	PUC in lacks	Assets in lacks	Turnover in lacks
Total company	151	7,634	29,272	29,024

यह एकाधिकार हमारे आजाद हिन्दुस्थान में कांग्रेसी नगजावाद में बढा है। आज प्रदेश में ६३,६४ में कंपनियों की जो पड़ अप कपीटल थी यह २६,६६ करोड़ रुपये थी। ६५,६६ में यह भारेजी पीगर ३७,६१ कराड हो गया। रिडला जी की ५ कंपनिया हैं। और भी होगी, अभी शायद नहीं बनी है। इस आधार पर देख तो ३७,३८ करोड में से ८ करोड २८ लाख रुपये उगका पडप कपिटल है यानी आज प्रदेश में जितना पेडअप केपीटल है उगका २१% पेडअप केपिटल का अधिकार बिडला जी के पास है। सर सिल्क की ३१,३,६६ तक कि रिपोर्ट में बताया गया है कि सरसिल्क पर सरकार का २ करोड ५४ लाख रुपये का कर्ज है। इस सबब में मैं पब्लिक एक्काउंट्स कमेटी की fifth report का एक अंश पढ़ देना चाहता हूँ।

'The Committee is not satisfied with the way in which a special concession has been shown to this Company by arriving at a settlement ignoring the interests of Government. If any further breach of the terms now agreed upon is noticed, Government should take firm steps against the Company and enforce recovery of the entire amount.'

फिर इस में लिखा है कि

“Incidentally, the Committee was informed that according to clause 5 of the Tripartite Agreement, interest was payable at 4 1/2% per cent per annum on the balance outstanding from time to time. But Government accepted in March, 1956 to charge interest at the rate of 3 1/2% during the period from the 3rd March, 1953 to the 9th September, 1955. The Committee does not see any reason why lower rate of interest of 3 1/2 per cent was charged upto the 9th September, 1955. While clause 5 of the Tripartite Agreement was specific about charging of interest on the outstanding loans from time to time. As the interest foregone on this account works out to Rs 7,56,631, the Committee recommends that the matter should be reviewed in consultation with the Advocate-General, to ascertain whether the agreement was correctly interpreted and the result reported to the Committee.”

इस के बाद १९६६ की कंपनी की रिपोर्ट में लिखा है By virtue of an agreement with the Government of Andhra Pradesh, an amount of Rs 10 crore out of the company's due would be converted into equity share capital when the Company issued additional share-capital for expansion programme. इस कंपनी के शेयर २ लाख हैं जिस के ६% प्रीपरेन्शल शेयर १०० रुपये के हैं इसकी ब्रेकअप ब्याल्यु ७० रुपये होनी है। ६४२७३८ जो आरडिनरी शेयर हैं १० रुपये के हैं उन के ६४ लाख रुपये के होते हैं जो साफ हो गये। प्रीपरेन्शल शेयर जो १०० रुपये के हैं उनकी कीमत भी ७० रुपये हो गई। १९५६ में इस कंपनी ने ६८१००००० रुपये से अपना कैपिटल डेब्युस किया। जहां तक सिरपूर पेपर मिल का सवाल है २४१६८७६ रुपये सरकार का सेक्युर्ड लोन है। तुंगभद्रा के बारे में ८६८००० मेल्स टेक्स बाकी है। इसके बारे में पिछले रिपोर्ट में बहुत दिलचस्प बात कही गई है।

“5th Repot of P A Committee

Last year a statement was given showing the persons or institutions who owed Rs 50,000 and above as sales tax. This year the Board of Revenue did not come prepared to inform the Committee of the action taken against the defaulters at least in the case of those who owed huge amounts running to lakhs of rupees. To quote some instances the Cement Corporation owed Rs 4,34,000 and the Tunga-bhadra Industries owed Rs 8,98,000.

The Committee is surprised to note how the Board of Revenue and Government could have taken an in different attitude in such cases where huge amounts were involved. In future they should collect all the details about arrears of sales tax and the action taken against the defaulters, and be ready to furnish them whenever the Committee calls for that information.”

इस के बाद आलवीन के सबन्ध में आडिट रिपोर्ट के पेज ५७ यह कहा गया है कि “If the price declared before the department is admitted

the additional turnover that would attract sales-tax will be Rs 54,69,025 the tax effect being Rs 5,60 575 ” मैं समझता हूँ कि इसका आलवीन ही से सबन्ध है। एम्प्लोयीज और इपाला कार्म के बारे में सदन में चर्चा हुई थी। यहाँ कहा गया था कि मन्त्रियों को पड़ी मोररे नहीं छोटी मोटर में पिरना चाहिये। इस सबन्ध में एक ही जीज मैं सदन में सामने रखना चाहता हूँ। वह यह कि ५५% मोटरे हिन्दुस्तान मोटर्स बनाते हैं। यह किस्सा प्रचलित है कि ६ महीने बाद उन मोटरोकी यह हालत हो जाती है कि स्विच हारन के उसकी हर पुरजा बनने लगता है। इस लिये वह मोटरे पसन्द नहीं की जाती।

प्रस के बारे में एक बढ़िया बात प्रोपोजली इनक्वायरी कमीशन की रिपोर्ट में कही गई है।

“We find it to be true that an appreciable section of the press is either owned or controlled by persons or corporations who are themselves big businessmen or closely connected with big business. Instances of these are Times of India journals and newspapers, including three English dailies, the Times of India Bombay, a Hindi Daily the Navbharat Times, Delhi and a daily financial paper The economic times, Bombay - apart from several monthlies and weeklies Bennet Coleman and Company Ltd, publishes these journals and papers and is controlled by Mr Shanti Prasad Jain and others closely with him. The Birlas appear to control the Hindustan Times and allied publications including among others the English daily the Hindustan Times, Delhi, and a Hindi Daily, the Hindustan Delhi and an English Daily, Leader and a Hindi daily, etc ,

इस में नाम दिये गये हैं। इस सबन्ध में कमेटी की रिपोर्ट में कहा गया है।

Dr Lokanthan said — “Industrialists should not exercise control over newspapers ” “I would like the financial institutions and newspapers to be independent of big business, if it can be done” said another eminent economist Monopoly Enquiry Commission Report 1965 Causes of concentration के बारे में कहा गया है।

“This is not to say that the favours of the big men in politics—whether ministers in the Government or not—do not still play their part in concentrating economic power in the hands of a few persons.”

अभी तरह एकाधिकार के कारण बतलाते हूँ उस रिपोर्ट में कहा गया है ..

(The bell was rung)

यह बहुत महत्वपूर्ण समस्या है। ८ करोड़ रुपये का मामला है इसपर मन्त्रियों की दृष्टि नहीं गई है। इस लिये मुझे कुछ और समय दे दिये....

(The bell was rung)

శ్రీ వి లింగారెడ్డి (మాచర్ల).—అధ్యక్ష, గౌరవనీయులైన పరిశ్రమ శాఖా మంత్రిగారు ప్రవేశ పెట్టిన demand ను సమర్థిస్తూ, కొన్ని సూచనలు తమ ద్వారా మంత్రి గారికి చేయదలచాను. పల్లె గ్రామాల్లో రైతు కూలీ ఎక్కువగా వుంటారు వారికి నాలుగు మాసాలు మాత్రమే పని వుంటుంది. మిగతా 8 నెలలు పని వుండదు. అందువల్ల ముఖ్యంగా ఈ పరిశ్రమలకు పల్లె గ్రామాల్లో నెల కొల్పితే అక్కడ వున్న వ్యవసాయ కూలీలకు జీవించడానికి అవకాశం వుంటుంది. అందుచేత మంత్రిగారు పరిశ్రమలను పల్లె గ్రామాల్లో యేర్పాటు చేయడానికి శ్రద్ధ తీసుకోవాలని కోరుతున్నాను అడివి ప్రాంతాల్లో పశువులు ఎక్కువగా వుంటాయి అటువంటి అడివి ప్రాంతాల్లో bones పరిశ్రమను యేర్పాటు చేస్తే, అక్కడ bones అనవసరంగా వృధా అవకుండా వుంటాయి. బీద ప్రజలు జీవించడానికి అవకాశం వుంటుంది అందు చేత అడివి ప్రాంతాల్లో వున్న పల్లెలలో ఈ bones పరిశ్రమలను యేర్పాటు చేయాలని కోరుతున్నాను. అట్లాగే నాగార్జునసాగరు project వద్ద లక్షలాది ప్రజలు పని చేస్తున్నారు ఆ project పని రెండు సంవత్సరాలలో పూర్తి అవుతుంది. కనుక ఆ పని పూర్తి అయిన తరువాత ఆ ప్రజల జీవనోపాధిగురించి ఆలోచించవలసివుంటుంది అందు కనే ప్రభుత్వం వారు అక్కడ కొన్ని పరిశ్రమలని యేర్పాటు చేసినట్లయితే బీద ప్రజానీకానికి జీవనోపాధి కలిగించడానికి అవకాశం వుంటుంది, అక్కడ buldings కూడా ఖాళీగా వుండకుండా వుంటాయి. అందు చేత ఈ విషయంలో మంత్రిగారు తగిన శ్రద్ధ తీసుకోవాలని కోరుతున్నాను గ్రామాల్లో కొన్ని పరిశ్రమలు వున్నాయి. అది వాస్తవంగా అంత సమర్థవంతంగా లేవని చెప్పడానికి విచార పడుతున్నాను. అందువల్ల ప్రభుత్వం వారు, ఈ పరిశ్రమలు సక్రమంగా నడిచేట్లు చూడాలని కోరుతున్నాను ఖాదీ బోర్డు వారు ఖాదీ గ్రామాద్యోగమండలాలకు యిచ్చేటటువంటి అప్పులు యే మాత్రం ప్రజలకు ఉపయోగించడం లేదు, వాటిని సద్వినియోగం చేయడం లేదు. అందువల్ల మంత్రిగారు వీటి విషయంలో శ్రద్ధ వహించి, యిప్పటినుంచై నా పరిశ్రమలు సక్రమమైన మార్గంలో నడిచేట్లు కృషిచేస్తారని ఆశిస్తూ శేలపు తీసుకుంటున్నాను.

Smt J Eswari Bai —Mr Speaker, Sir I really congratulate the Minister for Industries for the frankness with which he admitted the industrial retardation of the State. Every other department of Government has got hardly 4 to 5 Deputy Directors and one or two Joint Directors, the Education Department which spends more than Rs 330 crores has got five Deputy Directors and one Joint Director, whereas the Industries Department has got 34 Deputy Directors and about 5 Joint Directors. That means, it comes to one Deputy Director for one district. ఈ విధంగా ప్రతి department లో ముగ్గురు, నలుగురు Deputy Director ఒకరిద్దరు joint directors వుంటారు, కాని ఈ department లో యింత మంది Deputy Directors, యింత మంది joint directors ఎందుకు వుండాలి? అనే విధంగా Education Department లో కూడా వున్నారు. రూ 33 కోట్లు ఖర్చు పెడుతున్నారు. ఇందులో 5 Deputy Directors ఒక Joint Director వున్నారు three years back ఈ Joint Directors post create చేసారు.

శ్రీ టి వి రాఘవులు:—జిల్లా స్టాయిలో Assistant Directors పుంటారు ఇక్కడ Director, Joint Director పుంటారు అని ఏదైనా కారణం వుండే director పదం nomenclature confusion కల్పించలేదు దానిని

శ్రీమతి జె. ఈశ్వరిరాయ . —అది సరే అసలు యింకాదు Deputy Directors, Joint Directors పున్నారని మంత్రిగారికి తెలుసో, తెలియదో, మనం economic point of view పైన ఆలోచించాలి. పూర్వం హైదరాబాద్ గవర్నమెంటులో 17 జిల్లాలు వుండేవి దానికి 51 posts, మూడైదు Deputy Directors posts create చేసారు ఈ నాడు ఈ సంఖ్య మాన్య 51 Deputy Directors, 5 Joint Directors పున్నారు వీరు చేసే యిటు ఏమిటని నేను మంత్రిగారిని అడుగుతున్నాను ఎన్ని Industries పెంచారు ? ఎన్ని Industries పెరిగాయో మంత్రిగారు వారి సమాధానంలో చెప్పాలని కోరుతున్నాను. ఇందులో Is it economy to have 24 Deputy Directors with a scale of Rs. 600-1000 ? ఈ Department లో వీరందరినీ యోద్ధా influence లో పీటించిరిని పీడుకువచ్చినట్లు కనిపిస్తున్నది కాబట్టి దీని విషయంలో ప్రతిభం చరితించాలని కోరుతున్నాను. ఈ Industries కొరకు roads వేయడానికి, Electricity supply చేయడానికి, sheds వేయడానికి, ఎంతో డబ్బు లక్షల కోట్ల రూపాయలు ఖర్చు పెడుతున్నది. కాని ఏమీ ప్రయోజనం లేకపోతున్నది కొన్ని జాగ్రూత్ Industries సరిగా పని చేయడం లేదు కారణం ఏమిటి ? దీనికి బాధ్యులు ఎవరు ? అని అడుగుతున్నాను. 90 percent of the Industries in West Godavari district యివి అన్ని కూడా function చేయడం లేదు Vijayawada లో most of the industrial units are not functioning In this way, crores of rupees invested, is criminal waste ఇది criminal waste అని చెబుతున్నాను ఈ విధంగా లక్షల కోట్ల రూపాయలు ఖర్చు పెట్టిన Industries పెరగడం లేదు Industries పెరిగినట్లయితే unemployment problem easy గా solve అవుతుంది ఎక్కడైతే Industries తెరిచారో, యింత డబ్బు ఖర్చు పెట్టి, అవి అన్నికూడా మూతలు పడినట్లు కనిపిస్తున్నారు. దానికి కారణమేమంటే This is all due to the slackness on the part of the Directorate of Industries ఈ డబ్బులో సగం ఈ Director గాని, Deputy Director గాని, వారి Pockets లో పోతున్నదేమోనని అనుకుంటున్నాను—అది అయితే అయింది లేకపోతే లేదు. అనే విధంగా ఈ పనులు నడుస్తున్నాయి. ఒక వరంగల్ మనిషి plastic Industry గురించి Licence అడిగితే మూడు సంవత్సరాలు తిప్పారు కాని Licence యివ్వలేదు. ఇవ్వకపోవడానికి కారణాలు ఏమిటో మంత్రిగారు తెలుసుకోవాలి. ఈ విధంగా చాలా case లు పెండింగులో వున్నాయి ఈ విషయాలు మంత్రిగారు పరిశీలించి తొందరగా అయ్యేలాగ మాస్టరని ఆజిస్తున్నాను. మన రాష్ట్రంలో వున్న Central sponsored Industries లోని Officers యే ప్రాంతానికి చెందారో, ఆ ప్రాంతాపు వారందరినీ తీసుకొనివచ్చి యిక్కడ appoint చేయడం జరుగుతున్నది దానివల్ల మన రాష్ట్రంలోని వారికి ఉద్యోగాలు దొరికడం కష్టమవుతున్నది. మన రాష్ట్రంలోని పరిశ్రమలలో outsiders కు ఉద్యోగాలిచ్చే విషయాన్ని గురించి

మంత్రిగారు గట్టి చర్యలు తీసుకోవాలని కోరుతున్నాను. Bharat Heavy Electricals, Synthetic Drugs, Hindustan Machine Toolsలోని top rank Officers are from outside the State. That most of the skilled employees in the State are not from this state. ఒకరి విషయంలో మంత్రిగారు రికమండ్ చేస్తే వ్యతిరేకించడమే కాకుండా This is nothing to do with the Minister and the State అని చెప్పి వారికి ఉద్యోగంకూడా యివ్వకుండా వెళ్లగొట్టివట్లుగా తెలిసినది. సెంట్రల్, హెచ్ యమ్ టీ డైరెక్టర్లు మైసూరు నుండి, పంజాబు నుండి ఉద్యోగస్థులను import చేయడం జరుగుతున్నది. Therefore I want an assurance from the Minister, that he will safeguard alround interests of the Andhra People in the Centrally sponsored Industries. ఇక్కడి Contractors కు యివ్వకుండా outsiders కు యివ్వడం జరుగుతున్నది. ప్రభుత్వ దృష్టికి వచ్చినదో, లేదో తెలియదు. కనుక యిప్పుడైనా తగిన శ్రద్ధ తీసుకొని యీ సమస్యలపై పరిష్కారం చేయాలి.

శ్రీ కె. సోమేశ్వరరావు (నిడుమొల):—అధ్యక్షా, పరిశ్రమలశాఖా మంత్రిగారు ప్రవేశపెట్టిన డిమాండులో నిర్వచించబడిన ప్రారంభ పరిశ్రమలు సక్రమంగా పనిచేసే నష్టం లేదా దానివలన వెనుకబడిన ప్రజలకు ఉపయోగముంటుంది. ఒక ప్రక్క గ్రామీణ, కుటీర పరిశ్రమల లేనికారణంగా ప్రజలు, వ్యవసాయ కూలీలు నికృష్టమైన స్థితిలో వున్నారు వారికి కుటీర పరిశ్రమలద్వారా వృత్తి కల్పించడంలో చాలా తాగు జరుగుతున్నది. వారికి కావలసిన అప్పులు దొరకడం లేదు. అస్తులు లేవనే కారణంగా loans దొరకడం లేదు. కనుక security అడుగుతున్నారు. చర్యకార వృత్తి యీ నాడు చాలా పురాతన పద్ధతులలో జరుగుతున్నది. అందుకుగాను కొన్ని కేంద్రాలను యేర్పరచి వారికి సూచన పద్ధతిలో training యిప్పించాలి. Training విషయంలో కొన్ని కేంద్రాలు యేర్పాటుచేసి training యిప్పించాలి. దేశవదలో ఆదానగర్ యేర్పాటుచేయటంకాను 273 ఎకరాల భూమిని ఎక్స్‌జిజిఎన్ చేసినట్లు రోడ్డుచేసినట్లు తెలిసినది. అందులో 150 ఎకరాల భూమిని మినహాయించాలని కొందరురైతులు వత్తిడి చేస్తున్నారు. తగ్గించి సందువలన సరిపోవడమే కాకుండా పరిశ్రమలు అభివృద్ధి చెందవని మోహర్ పరిశ్రమలవారు చెబుతున్నారు. డబ్బులేదని ప్రభుత్వం చెప్పినప్పటికీ, డబ్బుచెల్లించుటకు వారుముందుకువచ్చారు. దానికి కనుక తగిన ప్రోత్సాహమిచ్చినదో వారంతటవారు ఉద్యోగవకాశాలను కల్పించుకొనుటకు అవకాశముంటుంది. కందసారి పారిశ్రామికలకు నైపుణ్యంగా, ఇన్‌స్ట్రక్టర్లుగా కొంతమందికి నాగపూరులోని మరితరవోట్లలో training యిప్పించారు. వీరిని పరిశ్రమలశాఖలో పనిచేయుంచుచున్నారు. వారినికొద్దికాలం క్రిందట ఖాదీ బోర్డుకు బదలీచేసారు. చాలమందిని 10% కోరే పేరుతో ఉద్యోగాల నుండి తొలగించారు. మరొకవోట ఉద్యోగం చేసుకొనుటకు వారిందరికీ వయస్సు యెక్కువైనది. వీరికి 12 సంవత్సరాల సర్వీసు వున్నప్పటికీ తీసివేయడం జరిగింది. వారందరూ నిరుద్యోగులయ్యే ప్రమాదంనుండి రక్షించాలని కోరుతున్నాను. విజయవాడ ఆటోనగర్ విషయంలో ఒక ప్రత్యేకత వుంది. ఇంతవరకు ఎక్కడా జరుగనటువంటిది మన రాష్ట్రంలో ప్రయివేటు ఉద్యోగాలన యేర్పడ బోతున్నది. దీని నిమిత్తం

విక్వజివన్ భూములనుండి యే మాత్రం మినహాయించినా, మిగతవారు యివ్వమన్నట్లుగా ఉత్తరాలు వ్రాశారు. ఏమాత్రం భూమిని మినహాయించరాదు. ప్రయివేటు రంగంలో నిర్మించుటకు వారంతటివారు ముందుకువచ్చినపుడు వారికి ప్రభుత్వం పోత్సాహ వివృతం బాధారమని మనవిచేసున్నాను

سری سلطان الدن اویسی :- مسٹر اسمکرسر - آج جو مطالبات سنش کئے گئے ہیں خاص طور پر میں حدرآناد سٹی کے نعلی سے کہوینگا۔ حیدرآناد سٹی میں دس دس سے بیروگراری کو دور کرنے کے نام پر رقم رکھی جارہی ہے اسمن کسی سال کمی کی گئی اور کسی سال زیادتی کی گئی۔ اب ۱۳ لاکھ روپیہ رکھے گئے ہیں۔ لیکن ان دس سال کا حائیرہ لیا جائے تو معلوم ہوگا کہ پچھلے برسوں میں یہ رقم حرج نہیں کیگئی۔ ایک سال ایک لاکھ اور ایک سال ۸ ہزار اور ایک سال ۸ ہزار حرج کئے گئے۔ پوری رقم کسی سال بھی حرج نہیں کیگئی۔ دوبارہ صلے میں اس رقم کو شامل کیا جاتا رہا۔ گویا یہ اعداد و سہار کا الٹ بھر ہے۔ اس سے زیادہ کچھ نہیں ہے۔ جو رقم حرج کتنی اس کی کارکردگی کا بھی حائیرہ لیا جائے تو معلوم ہوگا کہ اسنادی دور میں اس رقم سے کسا کیا گیا۔ کانگریس نارٹی کے الکشن کئے یہ ملڈ بن گیا ہے۔ ایک صاحب کو ۸۰ ہزار روپیہ امداد دیگئی تھیں، ان کے نعلی سے۔ بھوڑے دن کے بعد معلوم ہوا کہ تمام تھیں مر گئیں۔ ان کے چمڑے بیس کر دئے گئے۔ آج بھی ایک مقدمہ اس نعلی سے حل رہا ہے۔ ایک ادارے کو لاکھوں روپیہ کی امداد دیگئی۔ اسمبلی میں اس بارے میں سوال کسا گیا کہ اس کا کارخانہ کہاں ہے۔ ہے بھی یا نہیں۔ تو معلوم ہوا کہ کارخانے کا بہہ نہیں ہے۔ اسی طریقہ سے معلوم ہوا کہ کئی لوگوں کو امداد دیگئی۔ نہ تو ان لوگوں سے پیسے وصول کئے گئے نہ کام کی جانب توجہ کتنی۔ اس کے بعد محلوں میں جھوٹے سٹر بیروگراری کو دور کرنے کے لئے قائم کئے گئے۔ رسالے کی ترقی کا عالم یہ ہے کہ لوگ راکٹ کے دربعہ اڑ رہے ہیں اور ہمارے یہاں ہتھیاں اور لفافوں کے کارخانے قائم ہو رہے ہیں۔ آندھرا پردیس کے مسٹرس آتے ہیں سٹر کے مسٹرس آتے ہیں اور کارخانوں کا افتتاح کرتے ہیں۔ خیال یہ ہوتا ہے کہ اس سے بیروگراری دور ہوگی مگر نتیجہ کچھ نہیں۔ جو سٹٹوس یہاں قائم

Voting of Demands for Grants.

کئے گئے ہیں ان کی کارکردگی کا جائزہ لیں تو معلوم ہوگا کہ جن کارخانوں کے قیام کی وجہ سے عریب لوگوں کا روزگار چل رہا ہے انکو بھی نار نار پر حاسب کرنے کا ارادہ ظاہر کیا جاتا ہے۔ ہم سٹی کے کارخانوں کا جائزہ لیں تو معلوم ہوگا کہ سیکلیں یہاں کثرت سے ہیں لیکن اسکے اسیر نارٹس لودھیانہ سے آتے ہیں۔ کیا گورنمنٹ خود سیکل کے اسیر نارٹس کا ایک کارخانہ قائم نہیں کر سکتی۔ اس سے ان اسیر نارٹس کے لانے کے اخراجات کی بچت ہوگی اور یہاں مردوروں کو روزگار ملے گا۔

یہاں بڑے بڑے کارخانے قائم ہیں۔ بہار ہبوی الیکٹریکلز۔ ایچ ایم ٹی۔ اور دوسرے بڑے بڑے کارخانے ہیں۔ ان کارخانوں میں کرناٹک، کیرالا اور مہاراشٹرا کے لوگ کام کرتے ہیں۔ جب ایسا تھا اور وہاں کے لوگوں کو کام دیا تھا تو پھر یہ کارخانے وہیں کیرالا کرناٹک اور مہاراشٹرا و مدراس ہی میں قائم کئے گئے تھے تو ٹھیک تھا آندھرا میں کیوں قائم کئے گئے۔ جب آندھرا میں قائم کئے گئے ہیں تو یہاں کے لوگوں کو کام ملنا چاہئے۔ خود جیس مسٹر صاحب کی تقریر ہے جو رسالہ آندھرا برڈینس میں شائع ہوئی ہے۔ اس میں خود یہ حملہ ہے کہ یہاں کے کارخانوں میں کرناٹک کے لوگ ہیں۔ کیا ہم ان جیروں کو نہیں دیکھ سکتے۔ ہمارے کارخانوں میں آندھرا کے لوگوں کو جگہ نہیں مل رہی ہے۔ بیس فیصد کمی اخراجات ہیں کیونکہ یہی ہے اور ملازمین کو نکالا جا رہا ہے مگر آندھرا کے باہر سے لوگ آ رہے ہیں۔ اگر یہاں ٹریڈ مردور ہیں مل رہے ہیں تو چاہئے یہ کہ یہاں ایک پائیلٹ اسکیم چلائیں اور اسکے ذریعہ مردوروں کی ٹریسنگ کا انتظام کریں۔ اس اسکیم کے تحت ٹریسنگ کیلئے بہت سے لوگ آئیں گے مثلاً رکسا جیلے والے وغیرہ۔ یہاں کے عریب لوگ اس اسکیم کے ذریعہ ٹریسنگ یا سکتے ہیں۔ چہہ مہیے میں مردوروں کو ٹریڈ کیا جاسکتا ہے۔ یہاں یہ ہو رہا ہے کہ آندھرا میں باہر کے مردور کرناٹک، کیرالا اور مدراس سے آکر کام کر رہے ہیں۔ نتیجہ یہ کہ سٹی میں بیروزگاری بڑھ رہی ہے۔ اس کیلئے گورنمنٹ پائیلٹ اسکیم چلائے تو بہتر ہوگا۔

دوسرے یہ کہ حیدرآباد میں ہائر بریجر سسٹم کے لوگوں کو مسری دی جائیگی کہا گیا تھا۔ اسکے لئے کیا انتظام کیا گیا۔ بعض عہدہ داروں نے اس تعلق سے دلچسپی لی تھی۔ لیکن انکے بیسے کے جو عہدہ دار ہیں وہ دلچسپی نہیں لے رہے ہیں کئی لوگ مجھ سے اس بارے میں سوال کئے ہیں کہ اس بارے میں کیا ہو رہا ہے لوگ بوجھتے ہیں عہدہ داروں سے تو جواب دیا جاتا ہے کہ اسکے لئے ایک فارم ہے۔ لوگ فارم لیسے کیلئے جاتے ہیں

یو فارم ندارد - لوگ درخواستیں دے ہیں - اسکیماٹ بیس کئے ہیں - وہ کام کر کے کیلئے راضی ہیں لیکن نہ یہ ہیں چلتا کہ آخر وہ فارم کیا ہے کہاں ملا ہے - فارم اے - اسے نو دھرد میں رہا ہے - کہا جاتا ہے کہ حار جار میں سے ہوا کے میں - لی سے منظوری نہیں آئی ہے - معلوم یہ ہوتا ہے کہ حکومت صرف روپیہ کرنا چاہتی ہے - دوسو آدمیوں کو میں خود بلا کر لایا دیا انکو بیمار کیا تھا معلوم نہیں کیا اب ہے آج وہ لوگ خود میرے خلاف ہو چکے ہیں کہونکہ کوئی نہجہ میں نکل رہا ہے - دھروں کے چکر لگاتے لگاتے حوت سے حوت ہوتے ہیں - لکن وہ فارم میں ملتے ہیں - آخر وہ فارم میں آتا اگر معلوم کیا جائے تو ملک خود حواہ لگی - لیکن کہا جاتا ہے کہ اس ریسرچ میں ہونا چاہئے - ملک سے کہا جاتا ہے کہ فارم یہاں سے لیجئے اور سرآباد حاکم وہاں میں لگوائے - دینا ہے تو دیتے نہیں تو کچھ ہیں - کہہ دیجئے - عرب، آدمیوں کو بھرانے سے کیا فائدہ ہے - اس طرح برسرانہ کیا مناسب نہیں ہے - گورنمنٹ ایسی قطعی پالیسی کو طرہ کر دے تراچھا ہے - دنیا دہی میں تو دیتے ورہ ہیں - دوسرے یہ کہ سٹی کے اندر حو کارحالے ہیں - وہاں حو عرب لوگ کام کر رہے ہیں جھوٹے چھوٹے کارحالے لگا کر حو لوگ کام کرتے ہیں وہاں حار جار گھنٹے لائٹ نہ ہو جاتی ہے - میں دس برس تک لائٹ کاٹنے کے بعد نہیں کھلتی ہے - دیکھ یہ ہوتا ہے کہ ایک محلے سے دکان اٹھا کر دوسرے محلے میں لیجانا پڑتا ہے - حارہ بازار میں حواں چھوٹے چھوٹے کارحالہ دار کام کرتے ہیں تو برس سے لائٹ نہیں ہے - خود حو مسٹر صاحب حارہ بیمار آکر دیکھے ہیں اور بوجھے ہیں تو وہاں کے لوگوں نے خود کہا ہے کہ میں برس سے لائٹ نہیں ہے - و لوگ دکان اٹھا کر دوسرے محلوں میں جا کر رہ گئے ہیں - حارہ گھنٹے لائٹ مل ہو جاتی ہے - میں کہوں گا کہ مسٹر صاحب اس اعلان سے خاص طور پر بوجہ فرمائیں - کم از کم بڑے مسائل تہیں تو ان جھوٹے مسائل پر بوجہ فرمائیں - ٹریسنگ سسٹم قائم کئے جائیں - لوگوں کو جو مسئلے دئے ہیں وہ کارحالے کھولے ہیں یا نہیں - حو حو کیجہ گرر حکا وہ گرر حکا لیکن کم از کم اب اچھا کیجئے - یہ اسی سٹی کے مسٹر ہیں مجھے رفع ہے کہ اس پر بوجہ کر کے درست فرمائیں گے - اتنا کہتے ہوئے میں اپنی رہبر حتم کرتا ہوں -

శ్రీ కె వెంకటేశ్వర్లు (గురజాం) — అధ్యక్ష, గౌ. మంత్రిగారు ప్రవేశపెట్టిన యీ డిమాండును హృదయపూర్వకంగా బలపరుస్తూ అభినందనలు తెలుపుతున్నాను. మన రాష్ట్రంలో ఎక్కువగా పరిశ్రమలు నెలకొల్పబడినట్లయితే రైతులకు కూడా ఎంప్లాయిమెంటుకు ఎక్కువ అవకాశం కలుగుతుంది. అప్పుడే మన రాష్ట్రం ముందుకు పోవడానికి అవకాశములు ఉంటాయి. కనుక ప్రభుత్వం ఎక్కువ పరిశ్రమలు నెలకొల్పడానికి కృషి చేయాలని కోరుతున్నాను.

నా నియోజకవర్గంలో — మావర్ర, రెంటుచింతల, తుమ్మలకోడు ఇంకా కొన్ని గ్రామాలలో నానరాయి క్వారీస్ ఉన్నవి. అవి ప్రభుత్వము లీజ్ కి ఇచ్చారు కాని, మధ్యలో 1-2-66న ఆ లీజ్ కు ఇచ్చినది తీసేసి వేలం వేయడానికి ఆదర్శం ఇచ్చారు. అది ప్రభుత్వానికి రిప్రజెంటేచేస్తే మళ్ళీ లీజ్ కు ఇస్తున్నారు. ఇప్పుడు మళ్ళీ మధ్యలో ఆ క్వారీస్ ను లీజ్ కు ఇవ్వడానికి కలెక్టర్ అడ్డుపెడుతున్నారు. ఆ అడ్డు లేకుండా ప్రభుత్వంవారు మామూలుగా లీజ్ కు ఇచ్చే ఏర్పాటు చేస్తారని వాదించే కోరుతున్నాను. ఇంకా అక్కడ దాచేవల్లిలో సిమెంట్ ఫ్యాక్టరీ నెలకొల్పాలని ప్రభుత్వం సంకల్పించింది. ఆ ఫ్యాక్టరీని వెంటనే నెలకొల్పితారని, అక్కడ ఉన్న లేబర్ కు, మధ్యతరగతి ప్రజలకు ఝనులు కల్పించడానికి తోడ్పడతారని కోరుతున్నాను.

మా తాలూకాలో పత్తి పంట ఎక్కువ. దూదితీసి ఇతర చోట్లకు పంపిస్తారు అట్లా సంకుండా అక్కడనే ఒక సిన్సింగ్ మిల్ నెలకొల్పితే పత్తి పంట అక్కడ ప్రజలకు ఉపయోగపడుతుందని రైతులకు లాభదాయకంగా ఉంటుందని మనవి చేస్తున్నాను. సర్పారావు పేట ఏరియా, సత్తనపల్లి ఏరియా ఇండస్ట్రియల్ ఏరియాలో చేర్చారు. మా తాలూకానుకూడ చేరుస్తారని తలస్తూ, నాకు యీ అవకాశం ఇచ్చినందుకు అధ్యక్షులకు అభినందనలు తెలుపుతూ విరమిస్తున్నాను.

శ్రీ సి. జంగారెడ్డి — అధ్యక్ష, ఈ పరిశ్రమల శాఖను చూస్తే, ఇది కేవలం డైరెక్టర్స్, జాయింట్ డైరెక్టర్స్ తో కూడిన ఒక పరిశ్రమలాగా కనపడుతోంది. Industries department is maintaining Directors, Joint Directors and Deputy Directors. The Industries Department is an industry of the Directors by the Directors for the Directors అన్నట్లుగా వుంది. ఇంతమంది ఆఫీసర్లు ఉండి యీ పరిశ్రమల పరిస్థితి చూస్తే ఏ సంస్థలకు అప్పులు ఇచ్చారంటున్నారో అవి నడుస్తున్నవా, తాళాలు పేసి వుంటున్నవి. ఆ డబ్బు సెక్రటరీస్ తిన్నట్లు కనబడుతుంది. కేవలం డైరెక్టర్స్ ను మేసటానికి కాంగ్రెస్ చుట్టూ తిరిగే పైరవీకారులని మేసడానికి యీ డిపార్టుమెంట్ ఉన్నట్లున్నది కాని ప్రజలకు పనికివస్తుందని చెప్పడానికి అవకాశం లేకుండా ఉంది. జింక్ ఫ్యాక్టరీలేదు, ఉక్కు ఫ్యాక్టరీలేదు. కొత్త గూడెంలో ఎరువుల ఫ్యాక్టరీ ఆసలేలేదు. మంత్రిగారు చెబుతున్నారు — కోరమాండల్ ఫ్యాక్టరీ వస్తుందన్నారు. వస్తే రైతులకు కావలసిన ఎరువులు కొంతవరకైనా లభిస్తాయేమోనని ఆశిస్తున్నాను. ఈ రిపోర్టులో జిల్లాలవారీగా లఘుపరిశ్రమలు పంపామని చెప్పారు. కాని 2,200 అప్లికేషన్స్ వస్తే 1,300 మాత్రమే ఆ సంఘం పరిశీలించింది; జూబ్లీహిల్స్ కాని, తెలంగాణా ప్రాంతానికి సంబంధించి వరంగల్ నుంచి వచ్చిన అప్లికేషన్స్ ఎన్ని పరిశీలించారు? 1967 ఏప్రిల్ లో జరిగిన ఆ సమావేశానికి మంత్రిగారు వచ్చారు,

نو فارم ندارد - لوگ درخواستیں دے رہے ہیں - اسکیمات دیس کئے ہیں - وہ کام کر کے کیلئے راضی ہیں لیکن یہ نہیں چلتا کہ آخر وہ فارم کیا ہے کہاں ملا ہے - فارم اے جیٹیں نو موجود ہیں رہتا ہے - کہا جاتا ہے کہ حار چار مہینے ہو چکے ہیں دلی سے منظوری نہیں آئی ہے - معلوم یہ ہوا ہے کہ حکومت صرف روپیہ گتہ کرنا چاہتی ہے - دوسو آدمیوں کو میں خود بلا کر لایا تھا انکو تیار کیا تھا معلوم نہیں کیا اب ہے آج وہ لوگ خود میرے خلاف ہو جاتے ہیں کہونکہ کوئی نتیجہ نہیں نکل رہا ہے - دفتروں کے چکر لگاتے لگاتے جوتے بھٹ جاتے ہیں - لیکن وہ فارم میں ملتے ہیں - آخر وہ فارم میں کیا اگر معلوم کیا جائے تو سبک خود چھاپ لگی - لیکن کہا جاتا ہے کہ اس درمیان میں ہوا چاہئے - سبک سے کہا جاتا ہے کہ فارم یہاں سے لیجئے اور دسترآباد حاکم وہاں میں لگوائے - دیا ہے تو دیتے ہیں تو کچھ نہیں - کہہ دیتے - عرب آدمیوں کو پھرانے سے کیا فائدہ ہے - اس طرح دیسناں کرنا مناسب نہیں ہے - گورنمنٹ ایسی قطعی پالیسی کو طاهر کردے تراچھا ہے - دیا جائے جس نو دیتے ورہ نہیں - دوسرے یہ کہ سٹی کے اندر جو کارخانے ہیں - وہاں جو عرب لوگ کام کر رہے ہیں چھوٹے چھوٹے کارخانے لگا کر جو لوگ کام کرتے ہیں وہاں حار چار گھنٹے لائٹ نہ ہو جائے - جس دن برس تک لائٹ کاٹنے آکے بعد میں کھلتی ہے - نتیجہ یہ ہوتا ہے کہ ایک محلے سے دکان اٹھا کر دوسرے محلے میں لیجانا پڑتا ہے - جیتہ بازار میں جہاں چھوٹے چھوٹے کارخانہ دار کام کرتے ہیں جس برس سے لائٹ نہیں ہے - خود جب مسٹر صاحب جارہیہ آکر دیکھے ہیں اور پوچھے ہیں تو وہاں کے لوگوں نے خود کہا ہے کہ میں برس سے لائٹ نہیں ہے - وہ لوگ دکاناں اٹھا کر دوسرے محلوں میں جا کر رہ گئے ہیں - حار چار گھنٹے لائٹ مل جاتی ہے - میں کہوں گا کہ مسٹر صاحب اس بعلی سے خاص طور پر پوچھ فرمائیں - کم از کم ٹو مہینے مسائل ہیں تو ان چھوٹے چھوٹے مسائل پر پوچھ فرمائیں - ڈریسنگ سنٹس قائم کئے جائیں - لوگوں کو جو سے دئے ہیں وہ کارخانے کھولے ہیں یا نہیں - حیرت کیجیہ گزر رہا ہے گورنمنٹ لیکن کم از کم اب اچھا کیجئے - یہ اسی سٹی کے مسٹر ہیں مجھے یہ کہ اس پر پوچھ کر کے درست فرمائیں گے - اتنا کہتے ہوئے میں ابی تقریر ختم کرتا ہوں -

శ్రీ కె వెంకటేశ్వర్లు (గురజాల) — అధ్యక్ష, గౌ. మంత్రిగారు ప్రవేశపెట్టిన యీ డిమాండును హృదయపూర్వకంగా బలపరుస్తూ అభినందనలు తెలుపుతున్నాను. మన రాష్ట్రంలో ఎక్కువగా పరిశ్రమలు నెలకొల్పబడినట్లయితే రైతులకు కూర ఎంప్లాయిమెంటుకు ఎక్కువ అవకాశం కలుగుతుంది. అప్పుడే మన రాష్ట్రం ముందుకు పోవడానికి అవకాశాలు ఉంటాయి. కనుక ప్రభుత్వం ఎక్కువ పరిశ్రమలు నెలకొల్పడానికి కృషి చేయాలని కోరుతున్నాను.

నా నియోజకవర్గంలో — మాచర్ల, రెంటివితల, తుమ్మలకోడు ఇంకా కొన్ని గ్రామాలలో నామరాయ క్వారీస్ ఉన్నవి. అవి ప్రభుత్వము లీజ్ కి ఇచ్చారు కాని, మధ్యలో 1-2-66న ఆ లీజ్ కు ఇచ్చినది తీసేసి పేలం పేయడానికి ఆర్డరు ఇచ్చారు. అది ప్రభుత్వానికి రివెన్యూ డిపార్ట్మెంట్ చేస్తే మళ్ళీ లీజ్ కు ఇస్తున్నారు. ఇప్పుడు మళ్ళీ మధ్యలో ఆ క్వారీస్ ను లీజ్ కు ఇవ్వడానికి కలెక్టర్ అడ్డుపెడుతున్నారు. ఆ అడ్డు లేకుండా ప్రభుత్వం వారు మామూలుగా లీజ్ కు ఇచ్చే ఏర్పాటు చేస్తారని పడేపడే కోరుతున్నాను. ఇంకా అక్కడ దాచేపల్లిలో సిమెంట్ ఫ్యాక్టరీ నెలకొల్పాలని ప్రభుత్వం సంకల్పించింది. ఆ ఫ్యాక్టరీని వెంటనే నెలకొల్పాలని, అక్కడ ఉన్న రేబరీ, మధ్యతరగతి ప్రజలకు పనులు కల్పించడానికి తోడ్పడతారని కోరుతున్నాను.

మా తాలూకాలో పత్తి పంట ఎక్కువ. దూదితీసి ఇర్రా చొట్లకు సంపిస్తారు. అట్లా సంకుండా అక్కడనే ఒక స్పిన్నింగ్ మిల్ నెలకొల్పితే పత్తి పంట అక్కడ ప్రజలకు ఉపయోగపడుతుందని రైతులకు లాభదాయకంగా ఉంటుందని మనవి చేస్తున్నాను. సర్పారావు పేట ఏరియా, సత్తనపల్లి ఏరియా ఇండస్ట్రియల్ ఏరియాలో చేస్తారు. మా తాలూకాను కూడా చేరుస్తారని తలస్తూ, నాకు యీ అవకాశం ఇచ్చినందుకు అధ్యక్షులు అభినందనలు తెలుపుతూ విరమిస్తున్నాను.

శ్రీ సి. జంగారెడ్డి — అధ్యక్ష, ఈ పరిశ్రమల శాఖను చూస్తే, ఇది కేవలం డైరెక్టర్స్, జాయింట్ డైరెక్టర్స్ తో కూడిన ఒక పరిశ్రమలాగా కనపడుతోంది. Industries department is maintaining Directors, Joint Directors and Deputy Directors. The Industries Department is an industry of the Directors by the Directors for the Directors అన్నట్లుగా వుంది. ఇంతమంది ఆఫీసర్లు ఉండి యీ పరిశ్రమల పరిస్థితి చూస్తే ఏ సంస్థలకు అవ్వాలి ఇచ్చారంటున్నారో అవి నడుస్తున్నవా, తాళాలు పేసి వుంటున్నవి. ఆ డబ్బు సెక్రెటరీస్ తిన్నట్లు కనబడుతుంది. కేవలం డైరెక్టర్స్ ను మేపటానికి కాంగ్రెస్ చుట్టూ తిరిగి మెరసీకారులని మేపడానికి డిపార్ట్మెంట్ ఉన్నట్లున్నది కాని ప్రజలకు పనికివస్తుందని చెప్పడానికి అవకాశం లేకుండా ఉంది. జింక్ ఫ్యాక్టరీ లేదు, ఉక్కు ఫ్యాక్టరీ లేదు. కొత్త గూడెంలో ఎరువుల ఫ్యాక్టరీ అనలేదు. మంత్రిగారు చెబుతున్నారు. కొరమాండల్ ఫ్యాక్టరీ వస్తుందన్నారు. వస్తే రైతులకు కావలసిన ఎరువులు కొంతవరకైనా అభిప్రాయమోసని ఆస్తున్నాను. ఈ రిపోర్టులో జిల్లా లవారిగా లఘుపరిశ్రమలు పంచామని చెప్పారు. కాని 2,200 అప్లికేషన్స్ వస్తే 1,300 మాత్రమే ఆ సంఘం పరిశీలించింది; జూబిలీహిల్స్ లో, కాని, తెలంగాణ ప్రాంతానికి సంబంధించి వరంగల్ నుంచి వచ్చిన అప్లికేషన్స్ ఎన్ని పరిశీలించారు? 1967 ఏప్రిల్ లో జరిగిన ఆ సమావేశానికి మంత్రిగారు వచ్చారు.

ఓపెనింగ్ సెర్మన్ చేశారు. వెలిడిక్టరీ స్పీచ్ కూడ ఇచ్చారు. ఆ అప్లికేషన్స్ మంజూరు అయినవారికి మెషిన్స్ వచ్చాయా? 5 కోట్లకు పైబడి ఆ యంత్ర సామగ్రి ఉంటుందన్నారు. పేపర్స్ లో వర్ణనీటి అయినది కాని తరువాత ఏమి జరిగినది? ఈ రిపోర్టులో చెప్పారు—దరఖాస్తులు రాష్ట్రంలోని దాదాపు అన్ని జిల్లాలకు చెందినవై ఉండేట్లు చూడటానికి తగు జాగ్రత్తలు తీసుకోబడ్డాయి, ఆమోదం లభించిన దరఖాస్తు దారులు తమ పరిశ్రమలకోసం పైకంతోసహా అన్ని ఏర్పాట్లు చేసుకొని యంత్రాలు అందిన వెంటనే వారు ఉత్పత్తిని ప్రారంభం చేయడానికి సిద్ధంగా ఉండగలరని ఆశించ బడుతోంది—అన్నారు. అసలు ఆ డబ్బు వస్తుందని ఆశ ఉంటేగదా? వరంగల్ జిల్లాకు రెండు మంజూరు అయినవి. ఇండస్ట్రియల్ డిపార్టుమెంట్ ఇ ఒన్ వల్లెన్స్ తిరిగి కమరియల్ వారికి బ్రతిమిలాడి అప్లికేషన్స్ పెట్టించారు వారు ఇక్కడకు వచ్చినపుడు మూడు రోజులు అయిన తరువాత ఢిల్లీలో మంజూరయి వస్తాయని బుజ్జగించి పంపారు. కాని జుబ్బీహాల్ లో కాంగ్రెసువారి అప్లికేషన్స్ వరంగల్ నగరానికి సంబంధించి అప్పుడే తీసుకొన్నారు వారైనా ఇక్కడకు ఆఖరు రోజున వచ్చి దరఖాస్తులు ఇస్తే, అదేరోజున రిజిస్టరు అయినవి ఇండస్ట్రియల్ డిపార్టుమెంట్ కాంక్షన్ చేసింది కాని మా నడకు వచ్చి ఇ ఒ లు బ్రతిమిలాడి పెట్టించిన అప్లికేషన్స్ కాంక్షన్ కాలేదు ఆ దరఖాస్తుదారులు ఇక్కడకు వచ్చి 4 రోజులు ఉన్న తరువాత—వారికి నూరు రూపాయలు ఖర్చు అయిన తరువాత—ఆ అప్లికేషన్స్ ఢిల్లీలో కాంక్షన్ కాలాలి అన్నారు. అవి ఇంతవరకు కాలేదు మరి పరిశ్రమలు కొంత మంది మాత్రమే డబ్బు తినడానికా? వరంగల్ పట్టణంలో ఇండస్ట్రిస్ పెట్టారు. నైయన్ రెస్పిన్స్ బిల్ ఒక పెద్ద కాంగ్రెసు నాయకునకు లై సెన్సు ఇచ్చారు. కాని అక్కడ నైయన్ రెస్పిన్స్ బిల్ ఒక్క పశ్యంగాని, ఒక్క గ్లాసుగాని కనబడుటలేదు కారణం మీరే తెలుసుకోవాలి. లై సెన్సులు అటువంటి వారికే ఇస్తారు. అవసరం ఉన్నవారికి ఇవ్వరు కోటాస్ ఏ బొంబాయిలోనో, ఎక్కడ ఇంపోర్టు అయితే అక్కడ అమ్ముకొనేవారికి ఇస్తారు. అది ఎంక్వయరీ చేయించాలి. ఈ మధ్య వారి లై సెన్సు క్యాన్సిల్ అయినట్లు తెలిసింది కాబట్టి అక్కడ ఇండస్ట్రియల్ ఎస్టేటు వెళ్ళి చూస్తే అన్ని మూతపడి ఉన్నవి ఏ రెండో మూడో నడుస్తున్నవి ఖాదీ బోర్డు సంగతి చూస్తే అక్కడ కొన్ని లోన్ను ఇస్తారు కాంపేట గ్రామం ఉంది నబ్బుల సంఘం, చేనేత సంఘం, దంపుడు బియ్యం సంఘం, తోళ్ళ సంఘం, కోళ్ళ సంఘం—ఉన్నవి. పొల్లీ ఫారమ్ కు 600 సబ్సిడీ ఇస్తారు. ఇవి ఎవరికి ఇస్తున్నారు? సమితి ప్రెసిడెంట్ చుట్టానికో, ఎవరికో ఇస్తారు. చర్య కార్మిక సంఘాలు రెండు—బెల్లంపల్లిలో, కాంపేటలో పెట్టారు అక్కడ గోడలు మాత్రం కట్టారు, 1½ వేలు ఖర్చు అయినది, కంట్రాక్టర్స్ తినేశారు. పూర్తి కావడంలేదు డబ్బు కాజేసినా దానినిగురించి ఎంక్వయరీ లేదు.

అసలు నబ్బులకు తాతా, బిర్లా కంపెనీలు ఉండగా ఈ చిన్న పారిశ్రామికీకరణ వింత పోటీగా పోతాయో మీరే అలోచించాలి దంపుడు బియ్యం విషయానికి వద్దాము. అసలు ఎవరికి ఈ దంపుడు బియ్యమో నాకు అర్థంకావడంలేదు. మనకు యిన్ని మిల్లులు ఉన్నాయి. దంపుడు బియ్యం తినాలనే కోరిక ఉన్నవాళ్ళు తప్పకుండా

దంకుకొని తింటున్నారు. దంపుడు బియ్యం సహకార సంఘాలు అని పెట్టి మిల్లు పట్టించి బియ్యం పంపిన ఉదహరణలు లేకపోలేదు సర్వోదయ సంఘం వారు ఖమ్మం మెట్టులో దంపుడు బియ్యం సొసైటీ పెట్టినారు సెంట్రల్ గవర్నమెంటు వారు మాకు 4 వాగన్ల దంపుడు బియ్యం కొవాలని order వేస్తే తెలుపురాకుండా ఉండే మెరిక బియ్యాన్ని అవే దంపుడు బియ్యం అని పంపినారు. దంపుడు బియ్యం తవుడు పోతుంది గనుక మిల్లునుంచే పంపినటువంటి ఉదహరణలు మూడు సంవత్సరాలక్రితం జరిగినవి. వాటిని గురించి మా local papers లో కూడ వచ్చినది దంపుడు బియ్యం సహకార సంఘాలు ఎందుకు ? సబ్బుల సహకార సంఘాలు ఎందుకు ? ఇవన్నీ కేవలం వాళ్ళ వెనకాల ఉన్నటువంటి కార్యకర్తలను పెంచుకోడానికి పని చేస్తున్నాయి గాని వేరే యితరత్రా ఏమిలేదు హైదరాబాద్ వస్తే poultry farm విషయంలో industries వాళ్ళను మెచ్చుకోవచ్చు ఎక్కడ పడితే అక్కడ కోడి గ్రుడ్లు దొరుకుతున్నాయి పరిణాళ్ళలో కోడిగ్రుడ్లు దొరకపోయినా పట్టణంలో కోడి గ్రుడ్లు సరసమైన ధరలకు దొరకుతున్నాయి. సంతోషించాలి. Industries Department కేవలం కోళ్ళకొరకు కార్యకర్తల కొరకు పెట్టుకొన్నారు అందువలననే నేను ఈ demand ను వ్యతిరేకిస్తున్నాను. Andhra Pradesh కు special entries అని రు 5 కోట్లు మంజూరుచేశారు దానిని గురించి పరిశ్రమల మంత్రిగారు తగిన శ్రద్ధ తీసుకొని తొందరగా, మంజూరు అయినవారికి మెషిన్లు వచ్చేటట్లు ఏర్పాటు చేస్తారని ఆశిస్తూ, ఈ demands ను నేను వ్యతిరేకిస్తున్నాను.

శ్రీ ఎ. భాస్కరరావు (కంకిపాడు) — అధ్యక్ష, పరిశ్రమల శాఖ పద్ధతు నేను బలపరుస్తూ రెండు ముఖ్యమైన విషయాలు మనవిచేస్తాను ఆంధ్రప్రదేశ్ ఖనిజ ఉత్పత్తిలో మొత్తం భారతదేశంలో ఆరవస్థానాన్ని ఆక్రమిస్తున్నట్లు మనకు లెక్కలు చెపుతున్నాయి. మనరాష్ట్రంలో అనేక రకాలైన ముడి పదార్థాలకు కొరతలేదు. ఆభరణం, ముడి యినుము, సున్నపురాయి, రాగి, సీసము, తుత్తునగము, గ్రాఫైటు, క్రోమైటు, రాక్ ఫాస్ఫేటు మాంగనీస్ వగైరా ఖనిజాలు, బంకమన్నతో సహా మనకు ఎంతో సంపద ఉన్నట్లు కన్పిస్తున్నది ఈ ముడి పదార్థాలు పరుచక్రమంలో చూసి ఏ industries మనరాష్ట్రంలో బాగా అభివృద్ధి చెందడానికి అవకాశం ఉన్నదో తగినంత పరిశీలన యంతకు పూర్వం కొద్దిగా జరిగిందే తప్ప విస్తృతంగా జరగలేదు. Geographical survey జరపడానికి department ఉద్దేశిస్తున్నందుకు చాల సంతోషము ఏ పరిశ్రమ అయినా స్థాపించడానికి ముఖ్యంగా కొన్ని అంగాలు అవసరం. 1) పెట్టుబడి, 2) ముడిసరుకులు, 3) మార్కెట్, 4) అంగబలం అంగబలానికి మనకు కొదవలేదు. ముడి సరుకులకు కొదవలేదు. Market కు అంతకంటె కొదవలేదు మనకు ఉన్న కొరత ఒక్క పెట్టుబడి మాత్రమేనని అర్థం అవుతున్నది అంగబలంలో కేవలం మనుష్యబలం మాత్రమే కాకుండా సాంకేతిక బలం కూడా దినదినము అభివృద్ధిచెందుతూ ఉన్నట్లు మనలెక్కలు తెలియజేస్తున్నాయి. Industrial Training Schools దాదాపు 20 మనరాష్ట్రంలో జరుగుతున్నాయి. దానివల్ల 6,583 మంది విద్యార్థులు ప్రతి సంవత్సరం విడుదల అవుతున్నట్లు కన్పిస్తున్నది, అలాగే polytechnic institutions, దాదాపు 22 ఉన్నాయి. అక్కడ

నుంచి 3,400 చిల్లర తయారు అవుతున్నారు Seven Engineering Colleges లో Mechanical Engineers సంవత్సరానికి 400, 500 మంది తయారు అవుతున్నట్లు కన్పిస్తున్నది ఈ రకంగా సాంకేతికాభివృద్ధి జరుగుతూ ఉన్నది. వీరందరికీ ఉద్యోగవసతి లేదు ఉద్యోగవసతి లేకపోతే లేకపోయింది ఏ ఏ పరిశ్రమలు ఎక్కడెక్కడ అవసరమో ఆ పరిశ్రమలు కేవలం పట్టణ ప్రాంతాలలో మాత్రమే కాకుండా గ్రామీణ ప్రాంతాలలోకూడ వాటిని ఏర్పాటుచేసి అక్కడ ఈ technicians అందరికీ తగినంత పెట్టుబడి యిచ్చి, ఒకవేళ యిక్కడ యిస్తున్న విద్య చాలదు అనుకుంటే యితర రాష్ట్రాలలో పంజాబ్ లూథియానావంటి ప్రదేశాలకు techniciansను పంపించి వీరికి ఏ industry మీద అభిరుచి ఉన్నదో ఏ technique ను వారు అభివృద్ధి చేసుకున్నారో దానిని పరిశీలించేయించి, వారికి తగినంత పెట్టుబడి యిచ్చి, వారికి ముడి పదార్థాలు supply చేసి, యితరదేశాల నుంచి రావలసియంటే వాటిని కూడ supply చేసి ఆ రకంగా పరిశ్రమను అభివృద్ధిచేస్తేనే తప్ప మనదేశంలో నిరుద్యోగం పోనాడదు అని మనవిచేస్తున్నాను. కేవలం వ్యవసాయ రాష్ట్రమేనని మనం వ్యవహారం చేస్తే మిగిలిన జనాభాకు అంతటికీ వృత్తులు కల్పించడం చాల కష్టమైన విషయము వ్యవసాయము తరువాత ప్రధానంగా అభివృద్ధి చెందవలసినటు వంటిది, మన జీవిత ప్రమాణాన్ని పెంచడానికి తగినటువంటి వసతి కలిగినది ఏవైన ఒక department ఉన్నది అంటే అది ఒక Industries department అని నేను మనవిచేస్తున్నాను దానికి చాల తక్కువ మొత్తాలు కేటాయించబడ్డాయి వాటిది ఇంకా హెచ్చు మొత్తాలు కేటాయించబడాలి. Technicians ను యింకా బాగా అభివృద్ధి చేసి హెచ్చుగా పరిశ్రమలను స్థాపించాలి. గ్రామీణ ప్రాంతాలలో గాని పట్టణ ప్రాంతాలలోగాని private గా పెట్టుకొన్నవాళ్ళకు కూడ ముడి పదార్థాలు supply చేయడము జరగలేదు జింక్ వగైరాలు supply కాక వాళ్ళ కాళ్ళమీద వాళ్ళ నిలబడి, వాళ్ళ పెట్టుబడి వాళ్ళే సంపాదించుకొని పనిచేసి దేశానికి కొంత వస్తువులు supply చేయాలనుకొనే పరిస్థితులలో కూడ ప్రభుత్వము, ఆ department వారికి ఏ రకమైన సహాయము చేయకపోతే కనీసం supply చేసే పరిస్థితిని కల్పించకపోతే ఈ దేశంలో industries ఎలా పెరుగుతాయో, నిరుద్యోగం ఎలా పెరుగుతుందో దానిని జాగ్రత్తగా పరిశీలించాలని మనవిచేస్తున్నాను ఐచ్చికంగా వారు అభివృద్ధి చేసుకొనేచోట హెచ్చు సావకాశం department ద్వారా కలుగజేస్తే తప్ప అభివృద్ధి చెందడానికి తగిన సావకాశంలేదని నేను మనవిచేస్తున్నాను కుటీర పరిశ్రమల వంటి వాటికి యింకా హెచ్చు సావకాశం యిస్తేనే తప్ప అభివృద్ధిచెందడానికి వీలుఉండదు. ఎక్కడో ఒక పరిశ్రమ స్థాపించి ఎంతో మంది ఉద్యోగులను పెట్టాలని అనుకొనే దానికంటే గ్రామీణ పరిశ్రమలను బాగా అభివృద్ధి చెందించడానికి హెచ్చు సావకాశం యిచ్చి వాళ్ళకు యింకా హెచ్చు పెట్టుబడులు కూడ యిచ్చి సహకార సంఘాల ద్వారానైతే నేమి, వ్యక్తిగతంగా నైతేనేమి సహకారం యిచ్చి ఆ రకంగా వాటిని పోషిస్తేతప్ప దేశంలో సరైనటువంటి అభివృద్ధిరారు అని మనవి చేస్తూ కేలవు తీసుకుంటున్నాను. జై హింద్.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణమూర్తి :—అవ్వజే, క్రిందటి సంవత్సరము మనకు industries గురించి ఒక పుస్తకము యిచ్చారు దానిలో steel plant అని ఒకటి ఉన్నది. అది ఈ సంవత్సరం stolen plant అయిపోయింది. ఎవరో ఎతుకు పోయారు. ఈ report లో అది రాకపోవడం చాల విషాదకరమైన విషయం దాని విషయంలో కేంద్ర ప్రభుత్వం యొక్క ధోరణిని మనం చాల తీవ్రంగా నిరశించాల్సి అవసరం ఉన్నది. దానికోసం అనేకమంది త్యాగాలుచేశారు ఇప్పటికే నా కేంద్ర ప్రభుత్వం కన్నతెరచి అవతల మద్రాసువారు అందోళన చేస్తున్నారు. ఆ అందోళన మనలనుకూడ చేయమంటారా? మళ్ళీ చేయకుండానే సన్నిహితంగా ఆలోచిస్తారా అని అడుగుతున్నాను అంతటితో ఆ subject వదలిపెడుతున్నాను, మనరాష్ట్రంలో అనేకమైన central projects ఉన్నాయి Heavy Electricals, H.M.T., Chemicals ఏదో ఒక heavy industry military దాని క్రింద ఉన్నది అది ఒకటి. వీటన్నిటిలో ఉద్యోగాలకు వచ్చేటప్పటికి ఆంధ్రులకు మాత్రం ఎవడూ ఉద్యోగం ఇచ్చేవాడు అవుపడడం లేదు ఎప్పుడూ ఉద్యోగం ఆలోచించినప్పటికీ పై పై వారు చూసుకోవడం, మన సంగతి ఆలోచించేవాళ్ళు లేకుండాపోవడం Parochial అని నన్ను అంటారు. నేను మీకు రెండు రిపోర్టు చేస్తున్నాను. మహారాష్ట్ర ప్రభుత్వం ప్రకటిస్తున్నటువంటి లోకరాజ్యం అనే పత్రిక జూలై publish అయింది దానికన్న ముందు ఒరిస్సాది చూపిస్తాను. Jobs for Orissa in central undertakings అని, ఒరిస్సా రాష్ట్రంలో ఉన్న ఏ industries కు కూడ మాకే ఉద్యోగాలు కావాలి అని—Bhubaneswar—Statesman July 18th The Chief Minister Mr. R. N. Singh Deo shared the disappointment voiced by both sides of the Orissa Assembly yesterday that the position regarding the employment of Oriyas in Central Government undertakings including the Rurkela Steel Plant and the Aero Engine Factory situated in this State was discouraging. The posts of General Manager and Deputy General Manager of the Steel Plant should be filled by persons recommended by Orissa people and representatives of Orissa should be on the Recruitment Committee అని అప్పుడు చెప్పారు మనదగరకు వచ్చేటప్పటికి ఏ పరిస్థితి వస్తున్నదంటే—గాడ్గిల్ కమిటీ అని మహారాష్ట్రలో వేశారు అది బొంబాయి ఇండస్ట్రీయల్ డెవలప్ మెంటుకు సంబంధించి వారు “Almost 65% of the population of Greater Bombay was born outside the Metropolitan City. About 28.59% came from Andhra Pradesh, Kerala, Mysore and Madras, about 18.84% from Gujarat and Rajasthan, 18.32% from Uttar Pradesh, Punjab, Madhya Pradesh, West Bengal, Delhi, Bihar etc, while migrants from Maharashtra's Konkan region form part of the 23.6%” కొంకణ కూడా మహారాష్ట్రమంచి తీసిపారేస్తే వారు, చేసినదానికి పెనాల్టీవల్ గా ఎవరు పోతున్నారో నాకు అరం కావడంలేదు. నేను యిదంతా ఎందుకు చెబుతున్నానంటే—మనం దురదృష్టవశాత్తూ యీ విషయాలలో ఒక స్టాండ్ తీసుకోవడంలేదు. క్రింద రెవెల్ లోగాని, పై రెవెల్ లోగాని టువంటి శ్రద్ధ కనబడడంలేదు పైగా మన ప్రభుత్వం యిద్దరు ఆఫీసర్లును రిక్రూట్ చేయాలని రికమెండ్ చేస్తే, వారు రిజైన్ చేస్తారా, పెడతారా అంటే యీ అవస్థ మనకు దేనికని వారు రిజైన్ చేస్తే యిటు

వంటి అన్యాయాలు జరుగుతున్నాయి. ముఖ్యమంత్రిగారికి నేను లెటర్ యిచ్చాను, అది వారు ఆలోచించాలి. ఇంక మన పరిశ్రమలు, పేసర్ మిల్లు, మూడు కోట్లు ఖర్చుపెట్టి సోమాని గారికి అప్పగించాము. ఆయనవద్దనుంచి డబ్బు రాలేదు. వచ్చే ఆదాయం ఆయన తీసుకుంటున్నారు. ఉద్యోగాల విషయంలో అంతకుముందు పున్నవారిని వెళ్ళ గొడుతున్నారు వారికి అన్యాయం జరుగుతున్నది అది ఆలోచించడం లేదు. రిపబ్లికన్ ఫోర్టు వచ్చింది. ఏ పూటకు ఆ పూట అది అవ్వన్నమైపోయి చివరకు మ్రింగడానికి కూడా వీలేక అర్పన్ బెల్ట్ గా దానికి కావలసిన డబ్బు మనం పెట్టుకున్నాం ఇంక, సెంట్రల్ గవర్నమెంటు పద్ధతి ఎట్లా ఉందంటే—మూడు చిన్నప్పుడు ఒక కద చెప్పేవారు, అందులో గాడిద అని పుందిగాని గుర్రం అని చెబుతాను యజమాని గుర్రానికి తిండిపెట్టలేకపోతే, అది నడవకపోతుంటే ఒకరు అట్లాకాదు కాస్త దాణా మూతికి దూరంగా అందకుండా కట్టు, అది అందుకోవడంకోసం ముందుకు నడుస్తుంది అని సలహా చెప్పాడట. ఆ పద్ధతితోపుండి కేంద్ర పద్ధతి. ఆ రకంగా వారు మనలను ట్రబ్ చేస్తున్నారు. దీనిపై మనం తీవ్రమైన మార్గాన్ని అనుసరించవలసివున్నది, ఉదాహరణకు—స్టీల్ ప్లాంట్ అన్నారు, అది అయిపోయింది, జింక్ పెల్టింగ్ ప్లాంట్ అన్నారు, డ్రైడ్రాక్ అన్నారు, తరువాత వాటిని గొస్తా అన్నారు, డబ్బు లేవన్నారు, నడరన్ రైల్వే జోన్. ఆంధ్రులకు ఉద్యోగాలు వస్తాయనుకుంటే, వారిక్కడ బాధ పడడం మాత్రం మిగిలింది నై వేలి నుండి ఎక్కినీటి యిస్తామన్నారు అది యిచ్చే పరిస్థితి లేదు. సెంట్రల్ ప్రాజెక్టుక్రింద అయిదువేల కోట్ల రూపాయలు ఖర్చు చేశామన్నారు. మన రాష్ట్రంలో దానిక్రింద ఖర్చుపెట్టినది యాదై కోట్లు కూడలేదు. 18 కోట్లకంటే ఎక్కువ వారి యిండ్లస్ట్రీలేవు. వారు పెట్టే ప్రాజెక్టులో మనవారికి ఎంప్లాయ్మెంటు దొరుకుతున్నదా అంటే అదీలేదు. ఇంక చివరకు కనబడేది ఏమిటయ్యా అంటే, అది కాదు, యిది అని అనుకుంటే చివరకు కనబడేది ఖాదీ బోర్డు. ఇక్కడ ఉద్యోగాల పరిస్థితి ఎట్లావుంది? చేస్తున్నవారికి జీరాలు లేవు, అడిగితే డబ్బుండు, నాకు తెలియదు ఖాదీ కమిషన్ అంటున్నారు, గవర్నమెంటు మాకు హక్కు లేదు అంటుంది. వీరికి కోర్టుకు వెళ్ళడానికి కూడా డబ్బులేదు.

ఇంక, కార్పొరేషన్స్ వున్నాయి. ఎట్లా మర్చిపోయినారోగాని యిందులో ఆర్.టి.సి ని మరచిపోయారు ఉన్నటువంటి బ్రతుకు అంతా దీనిని అప్పగించాము ఇది అటానమస్ బాడీ. ఫెయిర్ చెక్ యిచ్చాము యీ సంవత్సరం ఏమీ చెయ్యడానికి వీలులేని పరిస్థితిలోవున్నది ప్రభుత్వం. ఎవరికి చెప్పకోవాలో మాత్రం తెలియడం లేదు. నాగిరెడ్డిగారు చెప్పారు. ఇక్కడ అంతా కేంద్రీకరణ అయిపోస్తుంది. నిజాం షుగర్ ఫ్యాక్టరీ అఫీసు యిక్కడ పెట్టారు. మొదట మేనేజ్మెంటు కొరకు అన్నారు, తరువాత కాదు అన్నారు మేనేజర్లు హైదరాబాదులో పుండాలనుకొనడం వలన యీ విధంగా వివిధ అఫీసుల బిల్డింగులు యిక్కడ కడుతున్నారు, ఫ్యాక్టరీస్ వేరేచోట వుంటాయి. వారి మెనిజీరియల్ క్వార్టర్సు, రెసిడెన్షియల్ క్వార్టర్సు యిక్కడ. ఫ్యాక్టరీస్ వేరేచోట. రామగుండంలో జరిగింది అదే ఇండస్ట్రీస్ డిపార్టుమెంటు యీ విధంగావుంది. అనేకమంది మనుషులున్నారు ఎందుకంటే — ఎంప్లాయ్మెంటు కొరకు తప్ప యీ డిపార్టుమెంటు మనకు ఏమీ పునయోగపడడం

లేదు. తరువాత పైలట్ ప్రాజెక్టు అని తీసుకువచ్చారు. అసలు మొత్తంమీద ఓనర్ షిప్ ఒకటి-సోషల్ ఓనర్ షిప్, రెండు-సేట్ ఓనర్ షిప్, మూడు కోఆపరేటివ్; నాలుగు-ప్రైవేట్ ఓనర్ షిప్, ఇందులో ఏ ఓనర్ షిప్ కూడా యిక్కడలేదు ఇంటర్ మీడియేటరీ ఓనర్ షిప్ మాత్రం వుంది మధ్యదశారీ ఓనర్ షిప్ కు అప్పగిస్తున్నాం. దీని ఫలితాలు ఏవిధంగా వుంటాయి? ఇదేమీ ప్రభుత్వం గమనిస్తున్నట్లు లేదు. నారాయణ రెడ్డిగారు ఎక్స్ పోర్టు ప్రమోషన్ గూర్చి పెట్టారు చూడడానికి దాగానేవుంది అగ్రి కల్చరల్ లో పరిస్థితి ఏవిధంగా వుందీ-బియ్యం షుగర్ వీటి విషయం ఏవిధంగా వుందీ, ఎంత దుర్భరంగావుందీ తమకు తెలుసు. ఇండస్ట్రీస్ పెంచండి అంటున్నారు, ఒక ప్రక్కన డివాల్యూమేషన్ చేసి కూర్చున్నారు. ఓరియెంటేషన్ ఆఫ్ కింగ్ ఆఫ్ సెంట్రల్ గవర్నమెంటు యీ విధంగా తయారైంది. ఇతర దేశాలనుంచి పనిచేసే వారు వస్తారు, పెట్టుబడి అక్కడనుంచి వస్తుంది, ఇంక మనం యిక్కడ వున్నది ఎందుకు? మేము మంత్రులకు చెప్పడం, వారు ఏవో సమాధానాలు చెప్పడం పరిస్థితులు నానాటికి తీసికట్టుగా తయారవడం, దినికి సమాధానం ఏమిటో, ఏ రకంగా యీ పరిస్థితులు మారతాయో, తెలిసి గందరగోళం తెచ్చిపెట్టుకుంటూ ముందుకు వెళుతున్నార. ఇదీ పరిస్థితి. సెలవు.

శ్రీ టి. జి. నిమ్మయ్యకెట్టి (ఆదోని) :—అద్యక్ష, పారిశ్రామిక ఒడ్డును బల పరుస్తూ యీ దిగువ సూచనలు చేయడమవుతున్నాయి. ఒక దేశం అర్థికంగా అభివృద్ధి చెందవలయునంటే వ్యవసాయం, పరిశ్రమలు చాలాఅవసరం అమెరికాగాని, ఇంగ్లండు గాని ఏ దేశాన్ని తీసుకున్నప్పటికీ, పారిశ్రామికంగా వారు ఎంతో అభివృద్ధి సాధించి దేశాన్ని ముందుకు తీసుకునివెళ్లారు. అందుచేత వ్యవసాయంతోబాటుగా పరిశ్రమలు కూడా అభివృద్ధిచెందవలయునని జవహర్లాల్ నెహ్రూగారు కాంక్షిస్తూ వుండేవారు. అయితే మధ్యతరహా పరిశ్రమలు, చిన్న పరిశ్రమలు చాలావరకు వృద్ధికాకుండా అక్కడక్కడ నిలిచిపోయినవి కోఆపరేటివ్ షుగర్ ఫ్యాక్టరీస్ వున్నవి. మూడు పాత ఫ్యాక్టరీస్ గాకుండా, అయిదు కొత్త ఫ్యాక్టరీస్ అంటున్నారు సంవత్సరానికి యిందులో పదిహేను లక్షలవరకూ నష్టం వస్తున్నదంటున్నారు పాతవాటిలో నష్టంవస్తూవుంటే యింక కొత్తవి ఏ రకంగా మనం ఏర్పాటుచేసుకుని ముందుకువెళ్లడమో ఆలోచించ వలసినదిగా కోరుతున్నాను డబ్బు చాలా దుర్వినియోగం అవుతున్నది. స్పిన్నింగ్ మిల్లు విషయం వుంది గుంతకల్లులో గత ఒడెళ్లుగా స్పిన్నింగ్ మిల్లు వున్నది ఇంకా మూడు కొత్తవి తయారవుతున్నవి. 32 లక్షలు కాపిటల్ అన్నారు. గుంత కల్లు స్పిన్నింగు మిల్లులో సంవత్సరానికి అయిదు, పది లక్షలవరకు నష్టం అంటున్నారు సంవత్సరానికి ఇంకవరకూ లెక్కవేస్తే 50, 60 లక్షలు నష్టం వచ్చింది అంటున్నారు. ఇట్లా నష్టంవచ్చినప్పుడు కొత్తవి మాత్రం ఏవిధంగా నడుస్తాయో నాకు తెలియడంలేదు. నష్టంవచ్చే పరిశ్రమలను మనం ఏర్పాటుచేసుకుంటున్నామా? అలాంటి నష్టంవచ్చే పరిశ్రమలను పెట్టుకొనడంద్వారా మన ఎక్స్ చెక్ కర్ కు ఎంత డెబ్బ రగిలు తున్నదో ఒక్కసారి ఆలోచించవలసినదిగా కోరుతున్నాను

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్యగారు చెప్పినట్లు - నైజాం షుగర్ ఫ్యాక్టరీకి సంవత్సరానికి 10 లక్షల టన్నుల కెపాసిటీవుంటే దినానికి ఒదివేల టన్నుల కెపా

సిటీవుండి — బోటల్ క్రషింగ్ మన లెక్కల ప్రకారం 5,22,634 టన్నులు అయింది కానికీ రికవరీ 9 పర్సంటు వచ్చింది 1965-66లో రికవరీ 9.2 పర్సంటు వచ్చింది ఇది పెద్ద విలు. రికవరీ న్యాయంగా పదిన్నర పర్సంటు, 11 పర్సంటు రావాలి ఇతర విలులలో పదిన్నర పదకొండు పర్సంటు వస్తుంటే పదివేల టన్నుల ఇన్ స్టాల్ కేషానిటీ వున్న యంత పెద్దవిలులో అంతకంటే ఎక్కువ రావాలి కాని, చాల తక్కువ వస్తోంది. అసలు విలు నడిచిందికూడ చాల తక్కువ 65-66లో 22.7 లక్షలు వచ్చింది. 64-65లో 29.2 లక్షలు లాభం వచ్చింది ఇంత పెద్ద విలులో ఇంత తక్కువ వస్తోందంటే డబ్బు చాల దుర్వినియోగం అవుతోందన్న మాట సరుకు ఖరీదు చేయడములోగాని, ఇన్ స్పెక్షనులో గాని, తూకములోగాని లీకేజీ జరుగుతోంది. లీకేజీని తగ్గించటానికి యత్నం చేయాలని కోరుతున్నాను ఇండస్ట్రియల్ ఎస్టేటు — సెంట్రల్ స్పాన్సార్డ్ వుంది అక్కడ గవర్నమెంటు సపోర్టుతో ఇండస్ట్రియల్ వున్నాయి చాలచోట్ల ఇండస్ట్రియల్ ఎస్టేటు పేరుకు పారం అయినాయి కాని ముడిపదార్థాలు లేకుండా, సరైన సూపరవిజను లేక, వసతులు లేక పని జరుగకుండా వుంటున్నాయి అఫీసు బిల్డింగు, వాచ్ మన్ బిల్డింగు, వాటర్ టాంక్స్ కట్టి — అక్కడ మురిగిపోతుంది. అదోనిలో ఇండస్ట్రియల్ ఎస్టేటు వుంది అక్కడకు ఒకటిరెండు పరిశ్రమలు వచ్చాయి కాని, మూడవది రాలేదు, 50 వేల రూపాయలు ఖర్చు చేశారు దానిమీద పడ్డికూడ రావడంలేదు. వేరే పరిశ్రమలకు సౌకర్యాలు కలిగించడానికి లేకుండావుంది ఇప్పుడున్న ఇండస్ట్రియల్ ఎస్టేటుమీద శ్రద్ధవూని సక్రమంగా చేయాలని కోరుతున్నాను ఖాదీ అండ్ విలేజీ ఇండస్ట్రిస్ బోర్డు గురించి రిపోర్టు వుంది. ఖాదీ కమీషనువల్ల సక్రమంగా జరుగదు, మాకు సరిగ్గా కంట్రోలు లేదు, కావలసినసరకాలు దొరకవు అనే వుదేశంతో మన ప్రభుత్వం యీ ఖాదీ బోర్డు ఒకటి ఏర్పాటుచేసింది. ఖాదీ కమీషనువారితో కొట్లాడి స్వాధీనం చేసుకున్నారు అప్పుడు కొండా లక్ష్మణ్ బాపూజీగారు మంత్రిగావుండి — చైర్మనుగా వున్నారు ఖాదీ ఇండస్ట్రిస్ బోర్డు వున్నంత అధ్యాన్నస్థితిలో ఏ పరిశ్రమకూడ లేదనిపిస్తోంది. అప్పులు చూస్తే మనుషులున్నారో లేదో తెలియదు కాని, అడ్రసులుకూడ దొరకవు బిఎస్ గారు చెప్పినట్లు ఎనుములకు అప్పులు తీసుకొని చర్మాలు తెచ్చిపెట్టినట్లు — ఖాదీ బోర్డు పరిస్థితి అట్లావుంది. ఖాదీ గుడ్డలు కావాలంటే కావలసినసరకాలు దొరకవు. అక్కర లేని గుడ్డ మాత్రం 20-25 లక్షల సరికు గోదావరులో మురిగిపోతూవుంటుంది ఎవరైనా కొన్ని రకాలు కావాలని అడిగితే అవి తయారవ్వడం లేదంటున్నారు ఈ పరిస్థితి చూస్తే ఇకముందు ఖాదీ ధరించేవారికి కూడ దొరకదు అనిపిస్తోంది. ఖాదీ బోర్డుకు చైర్మను కొత్తగా వచ్చారు, వారు ఎక్కువ శ్రద్ధతీసుకొని దీనిని సవరిస్తారని ఆశిస్తూ ఇంతటితో విరమిస్తున్నాను.

Sri C. V. K. Rao — Mr Deputy Speaker, Sir, this is a very important Demand which needs the attention of this Legislative Body. On Industry depends the economic growth of the country, on the economic growth of the country depends the level of civilisation of the land, and on civilisation depends the well-being of the people. Any Government that ignores the industrial potentialities of the country both in respect of resources and man-power is a

Government which has to be seriously dealt with in the eyes of the public

What is the income of the State of Andhra Pradesh? It is about Rs 1,439.49 crores. In any developed economy, a large part of the income should come from the Industrial potential of the country. But, have we come to that stage? After 20 years of independence, have we come to that stage? Mr Deputy Speaker, Sir, I am very sorry to state that the state of affairs is in the reverse gear. And what is it that is lacking? We are encouraging a social structure which is feudalistic, which exploits people and which is backward. It is a question which every hon member on the Treasury Benches will have to put to himself. Out of the income of over Rs 1400 crores of the State, what is the contribution of our industrial potential? It is an essential figure, it is nothing more than about Rs 113 crores. This itself indicates that we are very backward, and therefore something must be done about this state of affairs. All of us will have to carry for the next 5 years as partners in the present Government and unless and until something is done in the matter we will be subject to very severe criticism at the hands of the people.

I am very sorry to state that industrial employment has not been able to progress. Now, I would ask the Minister whether he has perused the audit report wherein certain grievous errors have been brought to our notice. He might say "we have been doing good to the country". But I cannot agree with it. If we peruse page 13, it is stated therein that out of about 32,800 certificates of industrial licences amounting to about Rs 115.65 crores, nearly 4,803 certificates have not been utilised which amounts to about Rs 1.23 crores. Is it not inefficiency? Whereas in our country men want to put forth their best for the development of the country, you are not utilising them properly. This, Sir, is a sad state of affairs which I have to narrate here.

Smt B Jayaprada (Vinukonda) — Point of information, when he is addressing the Chair should he not address it in the proper manner?

Mr Deputy Speaker — This point came up this morning also. I do not know whether this hon Member was here?

Sri C. V. K. Rao — There are two ways of addressing. Since you are in the Chair I can address you as Chairman..

Mr Deputy Speaker. — I shall have to find out.

Sri C. V. K. Rao — You are Mr Deputy Speaker; I can also address you as Mr Deputy Speaker. If you give a ruling I shall be prepared to address you as Mr Speaker.

Mr Deputy Speaker. — I am not giving any ruling.

श्री बदरी विशाल पित्ती - — लोकसभा में भी यह प्रश्न आया था । वहां कहा गया था कि “मिस्टर स्पीकर” कहकर सम्बोधित करना चाहिये ।

श्रीमती जे ईश्वरी बाई - — “मिस्टर स्पीकर” कहकर ही एड्रेस करना चाहिये ।

Sri C. V. K. Rao —Well, I am not able to follow that suggestion

Mr Deputy Speaker — He may follow his own observations, now.

Sri C. V. K. Rao —I give due regard, Sir, to the hon Lady member's suggestion I will address you, Mr Speaker, Sir. And so the time I have lost nearly 4 minutes, Sir, may be compensated accordingly

Mr Deputy Speaker — I will look into it He may continue his speech

Sri C. V. K. Rao —Sir, now that is the position about the non-compliance defects in the utilisation certificates and the amount goes to the tune of Rs 123 crores I hope the hon Minister would rectify that aspect of the thing

With regard to the Industrial Estates also, I take the clue from the audit report wherein nearly Rs 542 lakhs are due from industrial undertakings in the industrial estates That means, here, those industries are not functioning well or they are not given proper facilities Well, that is a subject by itself, Sir. Therefore, I wish that the draw-backs that are pointed out even in our administration are noted properly

With regard to power supply to the Andhra Paper Mills, a wonderful thing has been done handing it over to the private company On the other hand, it should have been in the public sector So, the Government is trying to show that a private man can manage better than the democratic Government Well, it is a sad state of affairs Slowly just as indirectly they have been handing over power into the hands of the landed and rich gentry, so also the industries which are in their hands, they are handing over to the private sector The money that is due to the Electricity Department, nearly Rs 243 lakhs has not been realised It is a sad state of affairs That is the position Taking these things comparatively, what is our state of affairs in the neighbouring States? Madras Industrial growth in 1959 it was 3855 Mysore 2749, Andhra Pradesh 2518 It is very very backward and it is therefore that we are lamentably lagging behind and I hope that this will be rectified.

Now, I make this suggestion This is suggestion which my hon friend, Comrade Badrivishal Pitti and myself put forth before this House, A High Power Commission be appointed for investi-

gation into these affairs. How the economic power in this State is concentrated in Birla House is to be enquired into, second, how many relatives of the past and present Ministers and big officers are in private and public companies, and third, enquiry into the acquisition of wealth from these industrialists and Ministers and big officials, and finally, Sir, I demand that a speedy industrialization of Andhra Pradesh should take place.

Therefore, I think I have given quite constructive suggestions and quoting the Monopoly Enquiry Commission, I say 'Power corrupts, and absolute power corrupts absolutely.' That should be remembered by my hon. friend, the Chief Minister, Sri K. Brahmananda Reddy. I am quoting from the Enquiry Commission Report, Sir, one more sentence. "This is often said of a political institution, but it is said to be no less true in economic powers." Therefore, our hon. Chief Minister is well seated in power. I congratulate him. Apart from that, he must take this particular warning from the Enquiry Commission which has emanated from governmental source itself.

Thank you, Sir.

Mr. Deputy Speaker — Now there are 4 or 5 more Speakers. The debate on this Demand must conclude today. How much time would the hon. Minister need for reply?

Sri B. V. Gurumuthy — 40 minutes.

Mr. Deputy Speaker — No further extension of sitting for half an hour?

Sri K. Brahmananda Reddy — Sir, you should not overwork the legislature.

శ్రీ పి. రామచంద్రారెడ్డి (అక్కూరు):—అధ్యక్ష, కేంద్రరంగలో తీసుకుని steel plant, smelting plant ఆంధ్ర ప్రదేశ్ లో పెడతామని ఇదివరలో చెప్పారు. ఇప్పుడు పెట్టలేదు, ఇదివరలో విశాఖపట్నం వద్ద Bharat Heavy plates హైవిద బాదువద్ద చల్లపల్లి వద్ద అణుశక్తి comply అనునవి ప్రారంభించగలవని భావరా బడుతోందని ఇదివరలో చెబుతున్నారు. ఇవి కూడా ఖచ్చితంగా అమలు జరుగుతాయని నిర్దుష్టంగా చెప్పడంలేదు. ఇవి కూడా పెట్టడం సందేహాస్పదంగానే ఉన్నది. ప్రజలకు లేనిపోని ఆశలు కల్పించి తరువాత వాటిని కేంద్ర ప్రభుత్వంవద్ద డబ్బులేదనే సాకుతో stop చేయడం జరుగుతోంది, అప్పుడు ప్రజలు నిరాశచెంది కొంత అలజడి చేయడం తట్టనిస్తోంది, దానికి ప్రతి పక్షంవారు కారణమనడం కూడా అలవాటు అయిపోయింది. ఈ మధ్యనే steel plant కోసం ఎంతోమంది చనిపోయారు. ఎంతో నష్టమైన విషయం అందరికీ తెలిసినదే. కాని ప్రభుత్వంవారు అది గుర్తించక ఆశలు చూపి ప్రజలకు నిరాశ కలిగించి అఖరుకు చావులవరకు తీసుకువచ్చుట దురదృష్టకరమని మనవిచేస్తున్నాను. రసాయనిక ఎరువుల ఫ్యాక్టరీ క్రొత్త గూడెం హిందూస్థాన్ అలాయన్ కంపెనీ వారికి లైసెన్సు ఇచ్చారు వారు విరమించుకున్నట్లు వింటున్నాము. అలాంటి ఉప్పుడు మరొక ప్రైవేటు వారికెవరికైనా ఎందుకు ఇవ్వకూడదు? డబ్బులేదు

అవుతున్నది ఈ మళ్ళీ సనల్స్ గర్ లో కూడా కేంద్ర సి ఐ డి పట్టుకున్నట్లు తెలుస్తున్నది అట్లానే అట్టివోట్లు కూడా అక్రిమాయి జరుగుతున్నవి కోటాలు అ విధంగా యివ్వాలి న్యాయం కాదు ప్రజల డబ్బు యీ రీతింగా డర్యినియోగం కాకరిం అన్యాయమని మనచేస్తున్నాను తోళ్ళపరిశ్రమతోకూడా దుబారా జరుగుతున్న విషయం తెలిసికూడా ప్రోత్సహించడం ధర్మం కాదని మనవిచేస్తున్నాను. చేనేత పరిశ్రమలో కొన్ని కోట్ల రూపాయల విలువగల బట్టలు నిలువ ఉన్న విషయం అందరికీ తెలిసిందే. అలాంటి చేనేత బట్టల విషయంలో ప్రభుత్వం యంతవరకు నిజమైన ప్రగతిని కనుకున్నారో తెలియడం లేదు నిజంగా శ్రద్ధ తీసుకోలేదు వారికి రావలసిన రేట్లు విషయంలో కూడా నిజంగా అశ్రద్ధ చేస్తున్నారు కేంద్ర ప్రభుత్వం యిచ్చినటువంటి డబ్బు మళ్ళీ ప్రగతిలో అశాస్త్రంగా ఉంటున్నాదు వారు చీరలు ధోవతులు మిల్లలో ఉచ్చల్లిన నిషేధించాలని, నూలుమీద ఎక్స్ యిజు డ్యూటీని వేయ కూడదని కొట్టేస్తున్నారే రిజేటు విషయంలో 27 లక్షల రూపాయలు సెంట్రలు గవర్నమెంటు ఇచ్చినప్పటి సరళంగా మళ్ళీ వెస్టగించువల్ల ఎంతో నిష్పమవుతున్నది. అందువల్ల వారు సర్వైగ్రహించేస్తున్నాను కిడుళ్ళ మాడుతున్నందువల్ల ఆ విధముగా చేస్తున్నాడు సర్వైగ్రహించేస్తున్నవారిని డైలీలో వేయడానికి ప్రభుత్వం ప్రయత్నం చేస్తున్నది గాని వారి సమస్యల రీసుకుట పక్షంగా అరం చేసుకుని వాటిని యెటా రిమ్యూరించాలనే అలోచన ఉన్నట్లు లేదు వారు ఫీల్ పరిస్థితులలో ఉన్నారంటే ఏ సర్వేటార్స్ టీయా స్పెషిక్ వారికి కొమ్మలైక మగ్గలమీద ఆధారపడి సస్తులు ఎప్పుడువారికి వేరం అందరికీ తెలిసిందీ ఈ పరిస్థితులలో ప్రభుత్వంవారు వారి కిష్టాను గమనించి కోర్కెలను వెంటనే రీట్రిగి యెడల చాలా అలజడి కలుగుతుందని మనవిచేస్తున్నాను సెంట్రలు డి థిస్ సెన్స, యిష్ట వచ్చినవారికి అప్పులు యిష్టలు ఇచ్చికి సమయం కాకరిం ఉండే ఉపాయము యెంతవరకు ఉందో అంత వరకు ఆలోచించి అప్పులు సెంట్రలు నెడలైన సెంట్రలు ఎంతోమంది ఉన్నారు. కిరెక్టి లెటరు రూపాయలు అప్పులు యిచ్చి పెట్టి అదిగో పరిస్థితితోకూడా లేకుండా ఉన్నారంటే సెంట్రలు అది మి యివ్వవలసింము కేవలం విందువులకు యితర మొగరాటను కు అప్పులు యిష్టలమేగాట సొనైటిలో మెంబర్లుకు చెల్లించే శక్తి ఉన్నదా లేదా అనేది మోడలేరింటె అలిశయోక్తి కాదు చాలమంది వెస్టివారు సొనైటి మెంబర్ల ఆస్తులు లేక చీనుకున్న సెంట్రలు కనందకుండా ఉండడం జరుగు తున్నది కొన్ని లక్షల రూపాయల గుటలు లీసుకొనిపోయా పండిట్ చేసుకున్నాను. ఇచ్చిన రూపాయలు ఎన్నూ కాలేగంటే లలిశయోక్తి కాదని మనవిచేస్తున్నాను. ఎస్టిమేట్లు ఎంబర్లు వ్రాసిన రిపోర్టు గురించి ప్రభుత్వం వారు ఏమి చేసినారో తెలియలేదు దుబారా జరుగుతున్న విషయం తెలిసికూడా మరల అలాంటివి ప్రోత్స హించడం దురదృష్టవరిమని మనవిచేస్తున్నాను ప్రక్క రాష్ట్రమైన మదరాసు రాష్ట్రంలో పరిశ్రమలు ఎంత అభివృద్ధిచెందినవో హుసి కొంతయినా నేర్చుకొనకపోతే పరిశ్రమలు అభివృద్ధి చెందవని నిరుత్సాహపడవలసిన సమయం వస్తుంది ఎందువల్ల నందే మదరాసు రాష్ట్రంలో చూస్తే ఏ చిన్న గ్రామంలో మాసినా సంవత్సరంలో కిరెక్టి రోజులు కని జుగడం తెలుసును అంద్రరాష్ట్రంలో జావ్యం జరుగుతున్నది అప్పిలేషన్లు సమయానికి మంజూరు కావడం లేదు. ప్రోత్సాహం లేకపోవడం

ప్రభుత్వ లోపమని మనవిచేస్తున్నాను. పోలే యింకా కొన్ని సంస్థలున్నాయి. ఫైనాన్సు కార్పొరేషను, పారిశ్రామిక కార్పొరేషను, లభ్యపరిశ్రమల కార్పొరేషను, మైనింగు కార్పొరేషను, యివన్నీ యెంచుకు, ఎన్నికలలో ఓడిపోయినవారికి జాగీర్లు యిచ్చినట్లు ఉపయోగపడడం తప్ప వేరు కాదని మనవిచేస్తున్నాను. ఇలాంటి సంస్థలకు లక్షల కొలది రూపాయలు ఖర్చుపెడుతున్నారు కాని ప్రజలకు సౌలభ్యమైన పనులకు ఉపయోగపడడం లేదని మనవిచేస్తున్నాను. మనదేశానికి విదేశీమారక ద్రవ్యం లభ్యం అయినటువంటి మైకా పరిశ్రమఉంది. దానిమీద ప్రభుత్వం శీతకన్ను వేసిన విషయం అందరికీ తెలిసినటువంటిది. మైకా పరిశ్రమను అభివృద్ధి చేస్తే విదేశీమారక ద్రవ్యం లభించడానికి అవకాశం ఉంటుంది. మైకా పరిశ్రమలో ఉన్న యిబ్బందులు చూస్తే ఏ లక్షణికారి, కోటిశ్వరుడు మైకాపరిశ్రమను సరియైన మార్గంలో నడపవలసిన పరిస్థితి ఉంది. గూడూరు, రావూరు రాలూరాలలో మైకా మైన్ను ఉన్నాయి రూల్స్ చూస్తే ఒక మైనింగు సంస్థకూడా రూల్స్ ప్రకారం ఉని చేయలేని పరిస్థితి ఉన్నది. ప్రభుత్వంవారు శ్రద్ధ తీసుకుంటే గూడూరు, అనంతపూడ మైకా పరిశ్రమ నడపడానికి వీలుంది. ఒక మైన్నును తీసుకుని ప్రభుత్వంవారు నిర్దేశమైన మార్గంలో నడపవలెను. మైకా ఓనర్సుకు సకాలంలో అందుకాదులో ఉన్నటువంటి ఇంజనీరింగు డిపార్టుమెంటును నెల్లూరుజిల్లాలో నెలకొల్పి మైకాఓనర్సు అందుకాదులో ఉంచితే బాగుంటుంది. సర్వేయర్సును జూయలజిస్టులను ఇంజనీరింగు అధికారులను అందుకాదులోఉంచితే మైకా మైన్ను పరిశ్రమ అభివృద్ధి చెందుంది. మనదేశానికి ఎంతో విదేశీమారక ద్రవ్యం సమకూర్చగలదని మనవిచేస్తున్నాను. చిన్నచిన్న గ్రామాలలో పరిశ్రమల అభివృద్ధి ఏమీ జరగలేదని మనవిచేస్తున్నాను. కారణం ఏంటంటే మనవి వ్యవసాయదేశం అయినప్పడు సుమారు 4 మాసాలంటే యెక్కువ వ్యవసాయములు ఉండవు. 3 మాసాలు పల్లెలలో పనిలేక పేద ప్రజానీకం దాడుడుతున్నారు. అటువంటి పరిస్థితులలో కనీసం చిన్న చిన్న పరిశ్రమలనైనా స్థాపించి అనువసరమైన ఖర్చులను తగ్గించి పరిశ్రమలను అభివృద్ధి చేయాలనిరోరుతూ చూడాలవకాళం యిచ్చిన అధ్యక్షుల వారికి నమస్కారములు తెలుపుతున్నాను.

శ్రీ బి. వి. గురుమూర్తి :—అధ్యక్ష, పరిశ్రమల అభివృద్ధిపై మంచి గౌరవ సభ్యులు మాట్లాడి, అనేక సూచనలు చేశారు. విమర్శలు చేశారు. పద్ధతులను, విధానాలను ఏవిధంగా రూపొందించాలో చెప్పారు. ప్రభుత్వముయొక్క పారిశ్రామిక విధానము గురించి మాట్లాడవలసినట్టే అట్టి పారిశ్రామిక విధానము లుండు సూత్రాలను దృష్టిలో పెట్టుకొని రూపొందించడము జరిగింది. 1 Industrialization of the State for the accelerated growth of our economy. అర్థిక వ్యవస్థను పటిష్ఠము చేయుటకు పరిశ్రమలను నెలకొల్పుట, 2 Amelioration of unemployment by providing opportunities of unemployment in industries. నిరుద్యోగ నిర్మూలన పరిశ్రమలను స్థాపించి ఉద్యోగ అవకాశాలను పెంపొందించు కొనడము. ఈ రెండు లక్ష్యాలను దృష్టిలోపెట్టుకొని రాష్ట్ర ప్రభుత్వము తమయొక్క కార్యకలాపాలను రూపొందించినది. అయితే రాష్ట్ర పారిశ్రామిక వ్యవస్థ ఏ విధంగా తమ కార్యక్రమాలను నిర్వహించినది చెప్పడానికి పూర్వము కేంద్రప్రభుత్వ పరంగా

నడిపించే ప్రాజెక్టులు ఇవ్వలేదని కావలసినంత పెట్టుబడి ఇవ్వలేదనే మాట పలువురు మిత్రులు చెప్పినారు. నేను సమర్పించిన నివేదికలో ఇదివరకే కేంద్ర ప్రాజెక్టులు మూడు ఉన్నవని మనవిచేశాను. సింధటిక్ డ్రగ్స్, H M T., Heavy Electricals. ఈ మూడు ఇదివరకే స్థాపించబడినవి. పెద్ద పెట్టుబడితో పనిచేస్తున్న వాణిజ్య సంస్థలలో చాలమంది పనిచేస్తూ ఉన్నారు. 1 వ పంచవర్ష ప్రణాళిక కాలములోకూడ రి కేంద్రపాలిత ప్రాజెక్టులను ఇవ్వడానికి ఒప్పుకొన్నారు అన్నాను అయితే foundation stone వేశారు. Production ఎప్పుడు ప్రారంభమవుతుందో చెప్పాలని నాగిరెడ్డిగారు అన్నారు. నేను మాత్రము ఆశావాదిని వారుకూడ అంటే అనుకొంటాను కాని వారి అనుభవమువల్ల కొంత disappointment, frustration తో cynical గా వారు comment చేస్తే నేను చెప్పలేను కాని ఈ మూడు ప్రాజెక్టులు

శ్రీ టి. నాగిరెడ్డి —Production ఎప్పుడు ప్రారంభమవుతుందని కాదు అంత ఆశ నాకు ఎక్కువ ఉన్నది. పని ఎప్పుడు ప్రారంభమవుతుందని అడిగాను.

శ్రీ బి. వి. గురుమూర్తి —ఇప్పుడే నేను భోగట్టా పేకరించాను Drawings కి సంబంధించిన కార్యక్రమం పూర్తి అయినది కంట్రాక్టుకు కూడ పిలువనంపడము జరుగుతోంది. తరువాత ఇంకొక మాట అన్నారు

శ్రీ టి. నాగిరెడ్డి .—Foundation ఎందుకు వేసినట్లు .

Sri B V. Gurumurthy —It is a beginning to start an industry

Sri T Nagi Reddy —Beginning to start drawings ? Nothing wrong , even if it is late, better late than never

శ్రీ బి. వి. గురుమూర్తి —32 కోట్లలో కూడా కొన్ని ఈ క్రొత్త పరిశ్రమలను ఇక్కడ స్థాపించాలనే ఉద్దేశ్యమును కేంద్ర ప్రభుత్వము వెలుబిచ్చినది. నైజాగ్ లో Heavy vessels and plates, Atomic energy complex, Telecommunication on second cable factory ని ఇస్తున్నారు మనకు పెట్టుబడిని కొంత కష్టముగా వుండడమువల్ల రి: బి: క్ ఫోర్ కంపెనీకి కూడ 2½ కోట్ల రూపాయలు ఋణము ఇవ్వడానికి సిద్ధపడినందుకు వారికి ధన్యవాదాలు చెప్పాలి. అది కూడ ప్రభుత్వ పరముగానే నడిపించే పరిశ్రమగా వుంటుంది అనేది మిత్రులందరికీ తెలిసినదే

శ్రీ టి. నాగిరెడ్డి . —Republic Forge గురించి నమ్మకం లేదు It has started with a limp I am afraid it will lie down with fever

Sri B V Gurumoorthy —It is recovering very fast and it will be a very healthy child very soon మన రాష్ట్రములో కూడ ప్రభుత్వము manage చేసే ఫ్యాక్టరీల గురించి మనవి చేశాను. అయితే సంతృప్తికరముగా నడవడము లేదని చెప్పాను ఒకప్పుడు బాగానే నడచినవి నైజామ్ పుగర్ ఫ్యాక్టరీ కాని, సింగరేణి కాలరీస్ గాని, అజంజాహీమిల్సు గాని, హైదరాబాదు కేమిక్స్ అండ్ ఫెర్టిలైజర్స్ కాని ఒకప్పుడు బాగానే నడిచినవి. Sugar

factories తో వచ్చిన 675 గురించి ప్రస్తావనలో ఉన్నందున, దీనిని ఉన్న
 వాటిని గురించి ప్రత్యేకముగా చెప్పకుండా అంతర్లయించి ఉన్నందున చెప్పలేము
 వారు తలపెట్టిన కొన్ని కార్యక్రమాలు ఉన్నవి. వీరిలో కొన్నింటిని లైసెన్స్
 licences వచ్చినవి. వీరిలో 11 units లు ఉన్నవి. గురించి మా
 వారి చేయడము జరిగింది. వారి వివరాలు చెప్పి వారి కార్యక్రమాలను
 Industrial Development in Andhra Pradesh వారి పేరున ఉన్న ఒక పుస్తకము
 కార్యక్రమాలను నడుపించుకొందున్నారు. వీరిలో 11 units లు ఉన్నవి. వీరిలో
 వాటిన్ని గురించి చెప్పించి నడుపుమనగా వారి పేరున ఉన్న ఒక పుస్తకము ఉన్నది.
 Small Scale Industries in Andhra Pradesh వారి పేరున ఉన్న ఒక పుస్తకము ఉన్నది.
 ఈ సంవత్సరము మంచి లాభాలను గడించుచు ఉన్నట్లు చెప్పినట్లు ఉన్నట్లుగానే
 చెబుతాను. 11 units ఇంజనీర్ల చెబుతున్నట్లుగా ఉన్నట్లుగానే చెప్పినట్లుగానే
 Department of Industries ఆ ముందు వారి పేరున ఉన్న ఒక పుస్తకము ఉన్నది.
 Actual గా ఉన్నట్లుగా ఉన్నట్లుగానే చెప్పినట్లుగానే చెప్పినట్లుగానే చెప్పినట్లుగానే
 అలాగే ఉన్నట్లుగా ఉన్నట్లుగానే చెప్పినట్లుగానే చెప్పినట్లుగానే చెప్పినట్లుగానే
 తీసుకొన్నది. వైద్యులరాదులు వాటిని వారి పేరున ఉన్న ఒక పుస్తకము ఉన్నది.
 కార్యకలాపాలకు ఉన్నట్లుగా ఉన్నట్లుగానే చెప్పినట్లుగానే చెప్పినట్లుగానే చెప్పినట్లుగానే
 దెవలవ్వమంటే కార్యక్రమాలను ఉన్నట్లుగానే చెప్పినట్లుగానే చెప్పినట్లుగానే
 యుగోసావ్ కొలాదారేషన్ లో ఉన్నట్లుగానే చెప్పినట్లుగానే చెప్పినట్లుగానే చెప్పినట్లుగానే
 మొదలనేగాని, ఇతర వాటి గ్రామీణ సహకార సంస్థలను ఉన్నట్లుగానే చెప్పినట్లుగానే
 అంతర్జాతీయములో ఇంజనీర్ల 7,500 ఉన్నట్లుగానే చెప్పినట్లుగానే చెప్పినట్లుగానే
 వుంటే ఇక్కడ 7,500 ఉన్నట్లుగానే చెప్పినట్లుగానే చెప్పినట్లుగానే చెప్పినట్లుగానే
 కొలాదారేషన్ వల్ల ఉన్నట్లుగానే చెప్పినట్లుగానే చెప్పినట్లుగానే చెప్పినట్లుగానే
 రూపాయలకు ప్రభుత్వం ఉన్నట్లుగానే చెప్పినట్లుగానే చెప్పినట్లుగానే చెప్పినట్లుగానే
 అదే చోటులో ఉన్నట్లుగానే చెప్పినట్లుగానే చెప్పినట్లుగానే చెప్పినట్లుగానే చెప్పినట్లుగానే
 Leather works అనే ఒక పరిశ్రమ ఉన్నట్లుగానే చెప్పినట్లుగానే చెప్పినట్లుగానే చెప్పినట్లుగానే
 Corporation వారు ఉన్నట్లుగానే చెప్పినట్లుగానే చెప్పినట్లుగానే చెప్పినట్లుగానే చెప్పినట్లుగానే
 నిడపకూడ వుంటే ఇప్పుడు అది ఉన్నట్లుగానే చెప్పినట్లుగానే చెప్పినట్లుగానే చెప్పినట్లుగానే
 పరమగా నడిచే units లోని ఉన్నట్లుగానే చెప్పినట్లుగానే చెప్పినట్లుగానే చెప్పినట్లుగానే
 వాడుకోవాలనే ఉన్నట్లుగానే చెప్పినట్లుగానే చెప్పినట్లుగానే చెప్పినట్లుగానే చెప్పినట్లుగానే
 తియారయ్యే వస్తువులు అట్లంటే చెప్పినట్లుగానే చెప్పినట్లుగానే చెప్పినట్లుగానే చెప్పినట్లుగానే
 లాభం వస్తాయనే సమ్మతమువు. 11 units లు ఉన్నట్లుగానే చెప్పినట్లుగానే చెప్పినట్లుగానే
 Tanneries, 11 units లు ఉన్నట్లుగానే చెప్పినట్లుగానే చెప్పినట్లుగానే చెప్పినట్లుగానే చెప్పినట్లుగానే
 వస్తువులు అన్నింటినీ వారి ఇంజనీర్లు అంగీకరించినట్లుగానే చెప్పినట్లుగానే చెప్పినట్లుగానే
 వుంటుంది. లాభసాటిగా వుంటుంది. అలాగే ఉన్నట్లుగానే చెప్పినట్లుగానే చెప్పినట్లుగానే
 అప్పుడే ఏదైతే వస్తువులు అలాగే ఉన్నట్లుగానే చెప్పినట్లుగానే చెప్పినట్లుగానే చెప్పినట్లుగానే
 మన దివార్లుమెంటుకు వచ్చే లాభం ఉన్నట్లుగానే చెప్పినట్లుగానే చెప్పినట్లుగానే చెప్పినట్లుగానే
 వాటిని ఉన్నట్లుగానే చెప్పినట్లుగానే చెప్పినట్లుగానే చెప్పినట్లుగానే చెప్పినట్లుగానే
 ఉన్నట్లుగానే చెప్పినట్లుగానే చెప్పినట్లుగానే చెప్పినట్లుగానే చెప్పినట్లుగానే చెప్పినట్లుగానే

తరువాత వారికి కూడా నిరుద్యోగం ఎదురవుతున్నది వారికి ఏదైనా ఒక పద్ధతి అలోచించి వారికి ఇటువంటి యూనివర్సిటీ ఇండస్ట్రీస్ తలపెట్టాలనే ఆలోచన వుంది అందుకుగాను ఉస్మానియా యూనివర్సిటీ గ్రాడ్యుయేట్స్ ఎగ్జామినేషన్ లరపునుండి అక్యురరీఫాన్ వచ్చారు. నేను కేంద్ర ప్రభుత్వంతో మాట్లాడాను, ఇక్కడ ఈ State Government ఏదైనా కార్యక్రమం చేస్తే నేను కేంద్ర ప్రభుత్వం కూడ సహాయం చేపెట్టు ప్రయత్నిస్తాను అని వారు చెప్పారు. ఫైనాన్షియల్ కార్పొరేషన్, బ్యాంకులు వున్నాయి State Bank of India సామాన్యంగా స్కూల్ షేడల్ ఇండస్ట్రీస్కు పెద్ద స్థాయిలో సహాయం చేస్తూ వుంటారు వారు ఇచ్చే రుణాలు ఇటువంటి ఇండస్ట్రీస్కు 66% on lands and buildings, 75% on machinery, 25% on working capital వుంది ఇటువంటి ఇంజనీరింగ్ గ్రాడ్యుయేట్స్కు, ఇటువంటి ఇంజనీరింగ్ వల్స్కు సంబంధించిన కార్యక్రమం కనుక మీరు మార్జిన్ ఎక్కువ చేయాలి, 80% వరకైనా చేయాలి అనే మాట వారితో సంప్రదించాము వారు సముఖంగా కనబడుతున్నారు ఎంగిలిన 20% లో 10 వరకుంటే 5 వరకుంటే వారు పెట్టుకొంటే 10% కేంద్ర ప్రభుత్వం లేదా రాష్ట్ర ప్రభుత్వం పెట్టుకోవాలికి వీలుంటుందా అనే పైలట్ స్కీము ఆలోచనలో వుంది. వారికి కావలసిన ట్రైనింగ్ ఇవ్వవలసి వుంది? ట్రైనింగ్ క్రింది వారికి ఇవ్వాలని ఒకేసిగారు చెప్పారు ఇంజనీరింగ్ గ్రాడ్యుయేట్స్, పాలిటెక్నిక్స్ నుండి వచ్చిన వారిని వెంటనే పరిశ్రమల్లో ప్రవేశపెట్టాలంటే వారికి ట్రైనింగ్ వుండదు, కనుక లక్ష రూపాయలైనా ప్రక్కకు పెట్టి వారందరూ ట్రైనింగ్ ఇప్పించాలి అదే పద్ధతి ప్రతాప్సింగ్ కైలాస్ గారు బాగా చదువుకొన్న మేధావులరు, ఇంజనీరింగ్ గ్రాడ్యుయేట్స్కు ట్రైనింగ్ ఫెసిలిటీస్ కల్పించారు మనం కూడా అదే పద్ధతిలో ఆలోచించాలనే ఆలోచన వుంది. Twin cities గురించి ఒకేసిగారు, ఇతరులు చెప్పారు అన్ ఎంప్లాయ్మెంటు స్కీము బాగా లేదు, మొదట రుణాలు ఇచ్చారు, అది కూడా సక్రమంగా వినియోగం రాలేదు, అది పాతకథ. కొంచెరు ఇవ్వవలసిన మాట వుంది బాకీలు వసూలు చేయటానికి ప్రయత్నాలు జరుగుతున్నాయి పద్ధతి మార్చి 40 పెంటర్స్ నడపాలనుకొన్నాము. No loss no profit చేసిన్ మీద నడుపుతున్నాము. ఈ లోక 1500 మంది దానిమీద బ్రతుకుతున్నారు ముఖ్యంగా విధవ వారు, పని చేయలేని వారు, ఎంతో కష్ట స్థితిలో వుంటే సేవసరి దిపార్టు మెంటులో వున్న ఆర్డర్స్ 4. 5 లక్షల రూపాయల పని ప్యాడ్స్, ఎన్ ఫలప్స్ పని కల్పించాము యూటోమిక్ ఏజిల్ రూపనా అంటే చేస్తే అది కాదు అని, చేయక పోతే ఏమీ లేదు అని అంటే ఎలా? Low middle class వరకైనా ఆ స్కీము ప్రవేశ పెట్టాము. వైట్ కాలర్ సెక్షన్లోని ఆడవారు కూడ పని చేస్తే కొంత సహాయం చేసినట్లు ఆవుతుందని హాజరి కూడ ఇంట్రడ్యూస్ చేస్తే బాగుంటుందనే ఆలోచన కూడా వుంది. మేజర్ టిషను 2. 3 వందల రూపాయలు వుంటుంది. D M G వుంది వారి ఖరీదు చాలా తక్కువ మన రాష్ట్రం నుండి వాజరిగ్ స్టాకింక్స్ సాక్స్, బిస్కెన్స్ లూథియానా నుండి తీసికొంటున్నారు మనం కూడా ఆ పద్ధతి అవలంబిస్తే మనకు కావలసిన వాజరి రిక్వైర్మెంట్స్, ఖాబేజ్ ఇండస్ట్రీస్ పద్ధతిలో తయారవటానికి వీలుంటుందనే ఆలోచన వుంది. ఆ స్కీము ఆలోచనలో

వుంది. బ్రెయింగ్ అప్ ఏదైతే వున్నదో దానిమీద మనం ఎక్స్ పెరిమెంట్ చేశాము. పటణంలో అన్ ఎంప్లాయ్ మెంటుకు యాన్సిలరీస్ ఆలోచనలో వుంది దానిలో పనులు సాఫీగా జరిగిపోతాయి తయారైన వస్తువులకు మార్కెటు లభిస్తుంది Return కూడా వుంటుంది పరిశ్రమ స్టేబిలైజ్ కావటానికి వీలుంటుందని మనవి చేస్తున్నాను

స్మాల్ స్కేల్ ఇండస్ట్రీస్ కాంపెన్ గురించి మిత్రులు చెప్పారు. తీవ్రతరమైన ఉద్యమం ఏప్రిల్ మాసంలో హైదరాబాదులో జరిగింది. Intensive campaign for the promotion of Small Scale Industries in Andhra Pradesh అనేది అందరకూ తెలిసిందే ఇండస్ట్రీయల్ క్రెమేట్ తీసుకురావాలి. Industries గురించి అందరూ ఆలోచించాలి. చిన్నదో పెద్దదో పరిశ్రమల ద్వారా పురోగమనం సాధించటానికి వీలుంటుందనే మనస్తత్వం కలుగజేయటం ఈ కాంపెన్ ఉద్దేశం. అది చాలా జయప్రదంగా జరిగింది. అయినా మిత్రులకు అనుమానాలు వున్నాయి వున్నప్పటికీ పని మాత్రం బాగా జరుగుతుందని మనవిచేస్తున్నాను. Applications 2,200 వచ్చాయి. దానియొక్క విలువ 9 కోట్ల రూపాయలు అప్లికేషన్లు ప్రోసెస్ కాంపెయిన్ 1500, దాని వేల్యా 7 కోట్ల రూపాయలు. Accept చేస్తున్నది 1300, దాని విలువ 5 కోట్ల రూపాయలు Rejected 40, దానియొక్క విలువ not available Applications pending 860; Issue of letter of acceptance ఈ రోజువరకు uptodate figures 620 వరకు యివ్వడం జరిగింది. దానియొక్క విలువ 2 06 కోట్ల రూపాయలు, అంతే ఇదివరలో approve చేసిన 5 కోట్ల రూపాయల మేరకు acceptance వచ్చింది. దీనివల్ల సగమువరకు వచ్చినట్లు తెలుస్తున్నది 5 కోట్ల రూపాయలు సగానికి వారు యిచ్చినప్పటికీ, అందులో కూడా రెండు కోట్ల రూపాయలవరకు వారి స్వంత Land వగైరా పెట్టబడి ఉంటుంది. Working capital మూడు కోట్లు ఉంటే, ఒక 10 కోట్ల campaign ఫలితంగా వచ్చి ఉన్నది. ఈ చిన్న తరగతి పరిశ్రమలు రాష్ట్ర వ్యాపారముగా అన్ని జిల్లాలలో ఉన్నాయి కనుక అవి అన్ని స్థాపితం అయ్యేటట్లు ఉంటే ప్రొడక్షన్ బాగానే ఉంటుంది 20 కోట్ల రూపాయలు క్రొత్త ఎకానమీ జనరేటు చేయడానికి వీలు ఉంటుంది 4. 5 వేల మందికి ఉద్యోగావకాశములకు వీలు ఉంటుంది ప్రతి జిల్లాకు సంబంధించిన వివరాలు ఉన్నాయి వరంగల్లు జిల్లాకు సంబంధించిన వివరాలు వారు దొరకలేదని అన్నారు. 107 దరఖాస్తులు, దాని విలువ 331 లక్షల 76 వేల 212 రూపాయలు, Acceptance figure latest లేదు. 2 02 కోట్లు, అవలే figures లేవంటే ఇది చెప్పవలసి వచ్చింది.

శ్రీ సి జంగారెడ్డి — 5 కోట్లు కాంక్షన్ చేశారు. కాని వరంగల్లు జిల్లాకు వివర దశలో కూడా ఏమీ చేయలేదు.

(Mr. Deputy Speaker in the Chair)

శ్రీ బి వి. గురమూర్తి :— Campaign విజయవంతముగా నెరవేరింది అందువల్ల అన్ని జిల్లాలలోను అన్ని తరహాలకు సంబంధించిన పరిశ్రమలు ఉంటాయి. 12 సంవత్సరాల హైర్ పర్ఫెక్ సిస్టమ్ క్రింద 83 లక్షలు advantage తీసు

కొన్నాము ఈ campaign లో మిగతా కంపెనీలు వచ్చింది మంచి పనే జరిగింది మిగతా firms are also doing ముందుకు చచ్చుటకు సిద్ధంగా ఉన్నారు ఎవరిది reject చేయబడిందని చెప్పడం జరిగిందో, వారికి special incentives కలుగజేయాలి Industrial Estates లో Converter 11గా గాని, Private గా కాక ఉన్నాయని చెప్పారు అది కొంచెంకు నిజమే 20 HP లకు Piece preference యివ్వడం జరిగింది 30 పైసలవరకు సబ్సిడీ యివ్వడం జరిగింది అదనంగా incentives యిచ్చి ప్రోత్సహించాలని, అలా చేస్తే బాగా సమస్యలని చెప్పారు అది కూడ ఆలోచిస్తున్నాము ISI మార్కు ఉంటే యివ్వాలా లేక పంజాబులోవలే rent తగ్గించి nominal rent కు యివ్వాలా లేంపోతే అన్ని డిపార్టుమెంట్సులో ఆలోచించి Sales Tax తగ్గించాలా అనే ఆలోచనలు ఉన్నవి

చేనేత పరిశ్రమ గురించి పలువురు సభ్యులు మాట్లాడారు ప్రభుత్వం దానిని ప్రోత్సహించుటలేదని, పాడు చేయాలనే ఉద్దేశ్యంతో ఉన్నట్లుగా, అనుమానాలు కూడ వ్యక్తం చేశారు అటువంటి అనుమానాలకు ఎట్టి ఆస్కారమూ లేదు ప్రభుత్వం అన్ని విధాలా సహాయం చేస్తున్నది

శ్రీ టి నాగిరెడ్డి — ఉద్దేశ్యం సంగతి చెప్పలేదు అచరణ మాత్రం అందుకు దారి తీస్తున్నది.

శ్రీ బి. వి. గురుమూర్తి — సదాచరణే అని మనవిచేస్తున్నాను 70లక్షలు ఎరియర్సు రిటేటులో ఉన్నమాట నిజం, అందులో 27 కిర లక్షలు ఈసంవత్సరానికి కేటాయించడం జరిగింది తరువాత చేనేతపరిశ్రమలో depression వచ్చి ఉండుటచేత అందులో ఒకవిధమైన సంక్షోభము ఏర్పడుచేత వెంటనే 14 లక్షలు రిలీజు చేశాము 10 లక్షల రూపాయలు equitable distribution చేశాము నాలుగు లక్షలు most affected areas లో పంచడం జరిగింది అర్థరూపు పంపించారు

శ్రీ సి హెచ్ రాజేశ్వరరావు — చేనేతపరిశ్రమలో 35 లక్షల జనాభాకలిగి 5 లక్షల మగలతో అల్లారుతూ బాధపడుతుంటే, 14 లక్షలకంటే ఏ 20 లక్షలో 30 లక్షలో ఎందుకు కేటాయించకూడదు మిగతా కొన్ని కార్యక్రమాలు ఆపవచ్చు కదా.

శ్రీ బి. వి. గురుమూర్తి — డబ్బు పుష్కలంగా ఉంటే ఎంత అయినా యివ్వవచ్చు కాని డబ్బు లేదు

శ్రీ పి సుబ్బయ్య:— డబ్బులేదు అంటున్నారు వాటిబోర్డునుంచి అప్పుగా తెప్పించుకోవచ్చుకదా?

శ్రీ బి. వి. గురుమూర్తి:— వాటిబోర్డు 47 లక్షలు యిస్తున్నారు

శ్రీ పి సుబ్బయ్య:— ఈ list లో అనవసరమైనవి చాలాఉన్నవి వాటికిమాని దీనికి ఆ డబ్బు కేటాయించవచ్చుకదా.

శ్రీ వి. వి. గురుమూర్తి — అవి వారిచేతిలో అవసరం మాచీప్పిలో అవసరం. దృష్టికి విన్నంగా గోచరించవచ్చు

శ్రీ టి. నాగిరెడ్డి — 75 లక్షలు యివ్వకపోవడం మీ దృష్టిలో మందిదేనా? అది ఎక్కడకు పోయింది?

శ్రీ వి. వి. గురుమూర్తి — Credit అయినదని చెప్పాను

Sri T. Nag. Reddy — Which is that credit? అవసరం అయినప్పుడు రావచ్చు

శ్రీ వి. వి. గురుమూర్తి — Sales tax ఎక్కువగా ఉన్నది దానిని తక్కువ చేయాలని 3% నుంచి 2% కు చేశాము దానివల్ల ప్రభుత్వానికి 3 లక్షల రూపాయలు లభిస్తాయి ఆవుతుంది ఈమేరకు వారికి లాభం ఒకగుతుంది 1963 లో ప్రభుత్వం handloom cloth గురించి ఒక ఆర్డరు ఇచ్చింది అది సరిగా అమలు అవ్వలేదు, దానిని strict అవులు జరపాలని నిర్ణయం తీసుకొన్నాము దీనివల్ల కొన్ని లక్షల రూపాయల handloom cloth ఉపయోగించుకోవడానికి వీలు ఏర్పడుతుంది

శ్రీ సి. హెచ్. రాజేంద్రరావు — చాలా strict గా implement చేస్తారని మంత్రిగారు అంటున్నారు ఇదిచూస్తే చేయలేదు ఎప్పుడు చేస్తారని సమస్యకి ఏమిటి? ఆ strict గా అమలుజరిపే వివరాలు ఏమిటో చెబుతారా

శ్రీ వి. వి. గురుమూర్తి — ఇదివరలో ఎలా జరిగినా, ఇప్పుడు ప్రభుత్వ ఆర్డరు violete చేయాలంటే, ప్రభుత్వం యొక్క అనుమతి పొందాలి అనుమతి లేకుండా మాత్రం ప్రభుత్వ ఆర్డరును వైలేట్ చేయరాదు

శ్రీ టి. నాగిరెడ్డి — ఇన్నాళ్లు ప్రభుత్వ ఆర్డరును implement చేయనక్కర లేదని ఉండాలి?

శ్రీ వి. వి. గురుమూర్తి — అదికాదు ఇప్పుడు పట్టికరిస్తారు అలా ఆ ఆర్డరును implement చేయకుండా ఉండకూడదు కొన్నింటికి ఈ గుర్తను ఉపయోగించడం లేదు. ఇప్పుడు అటువంటివాటి విషయంలో ప్రభుత్వం అనుమతి ముందుగా పొందాలి

శ్రీ టి. నాగిరెడ్డి — దీనివల్ల ఎంత లాభం వస్తుందో చెప్పగలరా? ఎంత అంచనా ఉంటుందో చెప్పలేని రూలు nobody knows what is going to happen ఎవరికి తెలియనుటువంటి సహాయముచేసి కొంచెం ఏమిటి అది నిష్పహాయకను తెలుపుతున్న సహాయం కాదా? పోగా alternative scheme ఏదైనా ఆలోచించ వచ్చు అన్నాడు. Thrift scheme ను ప్రవేశపెట్టడం జరిగింది ఈ సంవత్సరం ఒక లక్ష రూపాయలు కేటాయించాం కొంత మేలు కలుగుతుంది Reserve Bank వారు 195-190 లక్షల రూపాయలు అప్పులు యివ్వడం జరుగుతోంది అది కాష్ క్రెడిట్ గానీ హై డెడికేషన్ గానీ దానికి సంబంధించినది.

శ్రీ టి. నాగిరెడ్డి — Reserve Bank వారు ఎవరికి అప్పులు ఇస్తున్నారు?

శ్రీ బి. వి. గురుమూర్తి — Central Bank వారికి ఇస్తారు వారు పీరికి యిస్తారు.

శ్రీ టి. నాగిరెడ్డి — ఈ సంవత్సరం ఎంత యిచ్చారు? దానివల్ల వచ్చిన లాభం ఏమిటి?

శ్రీ బి. వి. గురుమూర్తి — 140-150 లక్షలు వాడుకోకపోతే handloom వారు అమాత్రం కార్యకలాపం ఆయినా చెయ్యలేరు.

శ్రీమతి జె. ఈశ్వరీబాయి — ఎప్పుడూ యితరులమీద ఆధారపడటమేనా, మనం స్వయంగా నిలబడలేమా?

శ్రీ బి. వి. గురుమూర్తి — ఏదైనా ఒక పరిశ్రమ నడిపితే తెలుస్తుంది అప్పులు లేకుండా ఎవరూ నడపజాలరు.

శ్రీ టి. నాగిరెడ్డి — ప్రభుత్వం ఏమైనా యిస్తోందా? యివ్వడంలేదా?

శ్రీ బి. వి. గురుమూర్తి : — State Government గూడా 15 to 20 lakhs short term loans యిస్తోంది ఈ సంవత్సరం యిస్తుంది. Rebate యివ్వక పోవడంవల్ల work capital నిలబిపోయింది అనడం సరియైనది కాదు Bank coverage యివ్వవచ్చు Cloth stock yarns, dyes and chemicals చూపించారు దానితోబాటు rebate claim coverage ఒప్పుకున్నారు Bank కూడా ఒప్పుకుంటోంది అంటే no longer it is an idle money But it is a money which can be utilised by the Cooperative Primary Societies since 2 years అంటూ ఆపినందువల్ల అది అంతా “బాన్ లాగ్” అని డబ్బు ఏమీకూడా రావడంలేదని అంటున్నారా బ్యాంకులదగ్గర అప్పులు తీసుకొనడానికి coverage క్రింద along with cloth, yarn chemicals and dyes, this is also used as a coverage, Sir కనుక దీనివల్లకూడా కొంచెం లాభం వుంది

శ్రీ టి. నాగిరెడ్డి — 75 లక్షల రూపాయలు, బ్యాంకులు యిస్తున్నటువంటి సహాయం, రెండూ కలిపితే చేనేతపరిశ్రమకు చాలదా? కష్టపరిస్థితులలో వున్న అవస్థలు తగ్గించవచ్చుకదా? 75 లక్షలు అమాంతంగా తీసివేస్తే అందువల్ల ఎంత నష్టం వస్తుంది గవర్నమెంటు, Supreme Court తీర్పురీత్యా రివిన్యూ రాదు అంటే ఎంత అవస్థ పడుతుందోచూడండి దానికి వించిన అవస్థ చేనేతపరిశ్రమలో వుంది కనీసం తగ్గించడానికి వీలు వుంటుంది త్వరగా చేస్తే unemployment తగ్గుతుందికదా.

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి — నాగిరెడ్డిగారు పదే పదే యివ్వవచ్చు, యివ్వవచ్చు అని చెబుతూ వుంటారు. చెప్పడం చాలా తేలిక చేసే ప్రయత్నం ఎంతవరకు సహాయపడతోంది? మనకు ఉన్నటువంటి పరిస్థితులలో maximum చేస్తున్నామా లేదా అని అలోచించాలి అది యిస్తే సరిపోదా ఇది యిస్తే సరిపోదా అంటారు అప్పుకుండా యివ్వాలి రేపు land revenue legislation అంతా దయచేసి pass చేసినందువల్ల ఆ సంగతికూడా అలోచిస్తాం

శ్రీ టి నాగిరెడ్డి — చాలా స్థూలంగా ఒక యాచన చేశాను ముఖ్యమంత్రి గారు లేదు అనవసరంగా దోల్చు యిచ్చేటటువంటి Industries Department లో పద్దులు తీసివేసి, పొలిటికల్ దోల్చు యివ్వడానికి బదులు ప్రయివేటు దోల్చు యివ్వరాదా అని అడుగుతున్నాను

శ్రీ బి వి గురుమూర్తి. — వారు ఏ 'ఎనాలజీ' అయితే చెప్పారో వానికి విరుద్ధమని చెబుతున్నాను 70 లక్షల రిడ్యుస్డ్ మ్యూ వున్నాయి వారు దీనిని coverage క్రిందకు చూపించి బ్యాంకులనుంచి అప్పు తీసుకొనడానికి వీలు వుండిన చెప్పి 2 సంవత్సరాలుగా తీసుకుంటున్నారని చెప్పి తరువాత pick up అయింది idle money అనేటటువంటి అభిప్రాయం సరియైనదికాదు దానికి limits వున్నాయి 150 లక్షలకు మించి చేయకూడదు అని Reserve Bank higher ceilings fix చేశారు. Cooperative Registrar ను పెట్టడం 10, 15 లక్షలు additional loans కూడా యివ్వడం జరిగింది కాబట్టి దీనివల్ల కావలసినంత సహాయం వచ్చింది అయినా ఈ దుస్థితి వెంటనే దూరం అవుతుందని ఏమీలేదు సలహాలు ఏవేవో చేశారు. practicability, feasibility వున్నటువంటివాటిని ప్రభుత్వం రద్దుకి అమలుజరుపు తుందని చెబుతున్నాను.

శ్రీ టి. నాగిరెడ్డి. — నా సలహాలలో ఏమీ practicable కావో 4, 5 సలహాలు యిచ్చానుకదా ఒక్కొక్క సలహా చెబుతూ దృష్టాంతాలు చెబుతూ ఇవి practicable కావు అని దయచేసి explain చెయ్యండి

Sri B V Gurumurthy — it is a matter of policy or it is a matter of view ఇవి పనికిరావు అంటారు మేము పనికివస్తాయి అంటారు

శ్రీ టి నాగిరెడ్డి — పనికిరానిది ఏదీ లేనే లేదా? తాత్కాలికంగా దానిలో ఖర్చుపెట్టి దానిని చేనేతపరిశ్రమకు యివ్వకూడదా? 100% so necessary that we should spend on these things Later అందరికీ ఏదో నేర్చుతారట Carpentry దానికి ఖర్చుపెడుతున్నారు ఆ ఖర్చును ఆపకూడదా?

శ్రీ బి వి గురుమూర్తి. — ఆ tannery units చాలాకాలంనుంచి వున్నాయండి వాళ్ళను dismiss చేసి ఆపని ఆపడం ఎట్లా?

శ్రీ టి నాగిరెడ్డి — దానివల్ల వస్తున్నలాభము గుండునున్న అయితే తాత్కాలికంగా వారిని యింకొక department లోకి తీసుకొనరాదా?

శ్రీ బి వి గురుమూర్తి — Carpentry Sections ఎన్ని అయితే వున్నాయో అన్నీ profitable sections అని వారు చెబుతున్నారు.

శ్రీ టి. నాగిరెడ్డి — మనం చూస్తున్నాం “టానరీ సెక్షన్” గుంతకల్లులో ఎట్లా ఒంచేసిందని, వీధైనా totality figures ను తీసుకోండి. ప్రభుత్వందగ్గర చెక్కులుకూడా లేనటువంటి రోల్సు యిచ్చారు.

శ్రీ బి. వి. గురుమూర్తి — Total తీసుకుంటే 38 వేలు. Small Scale Industrial Development Corporation కు సంబంధించింది ఈ సంవత్సరం ఎక్కువయ్యారు. లాభాలు వస్తాయి. ఇది మీరు గమనించారోలే?

శ్రీ టి. నాగిరెడ్డి — Districts లో training కు గాను 13 లక్షల రూపాయలు ఖర్చుపెడుతున్నాం. అట్లాగే tanning industry కి 2 లక్షలు ఖర్చుపెడుతున్నాం. అట్లాగే scheme in the 4th plan అని చెప్పి 20 లక్షల 51 వేలు grants from our State to the Khadi and Village Stationery Board కి 7 లక్షల 11 వేలు ఖర్చుపెడుతున్నాము. దీనిలో కనీసము సగం ఖర్చు నిలుపుచేసి అక్కడ నాశనమై పోతున్న పరిశ్రమకు యిస్తే బ్రతుకుతుంది ఇటుమాత్రము మీరు తీసుకోరు. Political దృష్టి వ్యవస్థ ఏమీలేదని చెబుతున్నాను.

శ్రీ బి. వి. గురుమూర్తి — వారికి ప్రతిదాన్ని political angle లో చూసే అలవాటువుంది అదృశ్య. దాని ప్రకారంగా చెయ్యలేదు. అందరి ప్రయోగించే రూపొందించడము జరిగింది చాలా policies గురించి మనవిచేశాను ఈ demand ను ఆమోదించమని సభవారిని కోరుతూ వెళ్ళు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ బి. రత్నసభాపతి — Conventional Industrial Estate ను గురించి Industrial Estates ను గురించి చెప్పారు కానీ Co-operative Industrial Estates ను గురించి చెప్పమని అడుగుతున్నాను.

శ్రీ వి. పాలవెల్లి — ప్రక్కరాష్ట్రాలలో ఉక్కు ఫ్యాక్టరీని గురించి ఆందోళన చేస్తున్న సందర్భములో మంత్రిగారు వారి డిమాండులో ఒక్కమాట సమాధానము చెప్పడానికి కూడా వారికి జీవ్వ రాలేదు. దీన్నిబట్టి ప్రభుత్వము దానికి నీళ్ళు వదులుకోమనే ఆభిప్రాయం ఉన్నట్లుగా భావించవచ్చు అని?

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి — అట్లా అప్రస్తుతంగా ఇటువంటి విషయాలపైన తమరుకూడా నీళ్ళు వదులుకున్నట్లేనే అని చుకనగా మూలాడితే ఎట్లా అంత మంచిదికాదు అట్లాకాదండి. అవునరచవచ్చినప్పుడు రిస్కుకుండా దాన్ని గురించి మాట్లాడుకుందాము in opportune moment లో మాట్లాడుకొని ప్రయోజనం ఏమిటి? మీరు ఏదో తిరోదకాలు వదలవలసిందేనా, నీళ్ళు వదలవలసిందేనా అంటే ఇది ఏమైనా ఉప్పు ఫ్యాక్టరీ మార్దిగా మూలాడితే ఎట్లాగండి Criticism చెయ్యదలచుకుంటే చెయ్యండి అటువంటి భావంవుంటే మీమనసులో వుంచుకొండి బయటకు చెప్పకండి.

శ్రీ వి. పాలవెల్లి — ఇది criticism కాదండి ప్రక్కన ఆందోళన జరిగింది వాళ్ళు చెబుతున్నారు మీరుకూడాను view ను express చేయవలసిన అవునరంవుంది అని అడుగుతున్నాను.

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి — అవునరం అయినప్పుడు రిస్కుకుండా చేద్దాం.

for 1967-68

Voting of Demands for Grants.

శ్రీ సి ప్రభాకరవాదరి — దీరలు, దోవదుల చేకేరవార్మిగులకు కేటాయించాలని, దానిని ఈ శాసనసభ ఏకగ్రీవంగా recommend చేయాలని, LIC లో automation ని తీసివేయాలని, recommend చేస్తే వాగుంటుందని, ఆ ఆరోపన చేయాలని కోరుతున్నాను

శ్రీ బి వి గురుమూర్తి — దీరలు యిదివరకే ఉన్నాయి LIC automation కు దీనికి ఏమి సంబంధమో నాకు అర్థంకావడంలేదు

శ్రీ కె వి నారాయణరెడ్డి:— అధ్యక్ష, ఇంతవరకు Industries Demand మీదగాని, Commerce Export Promotion Demand మీదగాని, దాదాపు 2కి మంది గౌరవసభ్యులు ఈ చర్చలో పాల్గొన్నారు వారు యిచ్చిన సూచనలను note చేసుకున్నాను నాగేశ్వరరావు అనుకుంటాను export promotion, commerce గురించి మందిసూచనలు యిచ్చారు శ్రీ నాగిరెడ్డిగారు చాలా వక్రంగా recession గురించి చెప్పారు అయితే యిప్పుడు ముఖ్యంగా మొత్తం దేశములో ఒక విధమైన ఆర్థిక సంక్షోభం, దానిని recession అనండి, depression అనండి, inflation, deflation, refiation మాదిరిగా, ఈ cycles రానేవస్తాయి ఇది మనదేశానికి కొత్త అయినా, యిక్కడెలాంటి కొత్తకాదు ఇంగ్లండు, జపాను, జర్మనీ దేశాలలో ఈ economic recession రావడము, దానినుండి ఎట్లా recovery కావాలనే ప్రయత్నాలు, ఆ ప్రభుత్వాలు జరుపుతున్న వుంటాయి నిన్ననో, మొన్ననో పత్రికల్లో చూచాను, మహారాష్ట్ర Finance Minister ఒకటి చెప్పారు ఈ recession మొత్తం దేశములోనే కాకుండా, దాని impact రాష్ట్రాలపైన కూడా వున్నదని, మహారాష్ట్రకు సంబంధించినంతవరకు దేశములో ఉత్పత్తి అయ్యే textiles లో 40 percent of textile ఉత్పత్తి చేసే textiles mills వంటివాయిలో వున్నందు వల్ల ఈ recession వల్ల మహారాష్ట్ర ప్రభుత్వముపైన చాలా బిక్కులు కలిగాయని అన్నారు అదికూడా నిజమే అదేమాదిరిగా గౌరవమంత్రిగారు, demand మీద చర్చకు reply యిస్తూ ఆర్థిక సంక్షోభం వున్నదని, ఆ recession వున్నదని, దానిని తట్టుకోవాలంటే చాలా కష్టము అని చెప్పారు దానికి మనకు recession ఎట్లా వున్నది ఎట్లా recover చేయాలి, చెప్పడానికి మనకు symptoms కనిపిస్తున్నాయి Industries Demand పడిపోతే, దానితోపాటు వస్తువులు కొనేవారు వుండరు Purchasing power పడిపోతుందని అనుకుంటాను దానికి కారణం inflation అంటాను. Inflation వున్నది కాబట్టి అది జరుగుతున్నది 2, 3 సంవత్సరాలనుంచి మనదేశములో ఈ recession రావడానికి కారణమేమంటే successive drought కానీయండి, wars, floods వచ్చినందువల్ల కానీయండి, monsoon సరిగా లేకపోయి నందువల్ల agriculture section లో డెబ్బడిన్నాం అయితే మొత్తం దేశములో ఒక ఆర్థిక విధానము వున్నది కాబట్టి, Government of India policy కు, State Governments policy కు, సన్నిహిత సంబంధము వున్నది కాబట్టి, ఈ recession తప్పకుండా states లో కూడా వుంటుందని చెబుతున్నాను ఈ recession కు కారణమేమంటే అధ్యక్ష, మనము మూడవ ప్రజాశక్తిలోకూడా ఎగుమతులు చూస్తే పెద్దగా అలోచించలేదు, మొదటి రెండు ప్రజాశక్తిల్లో దేశములో ఎగుమతులు చూస్తే

సగటున 600 కోట్లు వున్నాయి అంతకు మించలేదు మూడవ పంచవర్ష ప్రణాళిక నాటికి గుర్తించుకుని, ఎగుమతులు ఎక్కువచేస్తేగాని, మనము విదేశీద్రవ్యం ఆర్జించలేము. అప్పుడే మన ఆర్థికవిధానము చక్కబడుతుందని ఆలోచించుకుని మూడవ ప్రణాళికలో ఎగుమతులు అధికము చేయడానికి చాలా కృషిచేసాము అప్పుడు దాదాపు సగటున 750 కోట్లు వరకు ప్రతినంపత్సరము మూడవ పంచవర్ష ప్రణాళిక నాటికి, పెడుతూనే వచ్చింది అయితే మనదేశములో national gross product చూస్తే, 20 వేల కోట్లకు అంచనా వేయవచ్చు ఈ 20 వేల కోట్లకు అంచనా వేసినప్పుడు, దానిలో కనీసము, 7 percent అయినా మనదేశమునుంచి యితర దేశాలకు పంపిస్తే, మన దేశ ఆర్థికవ్యవస్థ చాలా బాగుపడుతుందని ఆర్థికవేత్తలు, కేంద్ర ప్రభుత్వముకూడా realise చేశారు మనము ప్రపంచ ఎగుమతులను చూస్తే పోయిన సంవత్సరము సగటున ఒకలక్ష 35 వేల కోట్లు రూపాయలు విలువగల, ప్రపంచ ఎగుమతులువుంటే, మనదేశము- చాలా పెద్దదేశము, total population లో 1/16th వున్నదేశము- 1%, 1.5% అయినా ఈ ప్రపంచ ఎగుమతులలో మనము పాల్గొంటే, మనదేశ ఆర్థికవ్యవస్థ బాగుంటుందని ఆర్థికవేత్తలు చెబుతున్నారు అదేవిధముగా మన economic policy వుండాలనిచెప్పి, 4వ ప్రణాళికను రూపొందించినపుడు, తప్పకుండా ఎగుమతులకు ప్రథమస్థానం యివ్వాలని చెబుతున్నాను

శ్రీ సిహెచ్ రాజేశ్వరరావు:—Devaluation యొక్క దుష్పరిణామం, మన ఎగుమతులపైన యేవిధంగా వుంటుందో మనవిచేస్తారా?

శ్రీ కె వి నారాయణరెడ్డి:—అట్లాగే, నాలవప్రణాళికలో గుర్తించుకుని, దాదాపు మూడు సంవత్సరాలకాలం అవుతోంది కేంద్రప్రభుత్వము, రాష్ట్రప్రభుత్వాలకు వ్రాస్తూనేవున్నారు ఎగుమతుల్లో State Governments Central Governmentతో participate చేయాలని, అట్లా చేస్తే బాగుంటుందని అనుకున్నాం. ఇంతవరకు మనము అనుకున్నదేమంటే, internal commerce మాత్రం రాష్ట్రం పెడుతుంది, external commerce అంటే, export promotion మాత్రము కేంద్రానికి సంబంధించింది కాబట్టి, దానికి అంతగా శ్రద్ధ తీసుకొనడానికి అవకాశం చిక్కలేదు అందువల్ల కొన్ని రాష్ట్రాల్లో, పంజాబు, గుజరాతు రాష్ట్రాలు ఆక్కడ Export Promotion Council అనే body ని పెట్టారు. మిగతా రాష్ట్రాలు ముందంజ వేయలేదు కాని మన రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ఎగుమతులు అధికం చేయాలని చెప్పి, కేంద్రప్రభుత్వంతో సంప్రతింపులు జరిపింది 1960లో కావచ్చు. Industries Department లో ఒక expert call ను పెట్టారు కాని అంతగా మనం Export promotion చేయలేదనుకోండి బహుశః తరువాత 1962లో ఒక export promotion Committee వేశాం తరువాత పోయిన సంవత్సరం జనవరిలో Export Promotion Board అని చెప్పి ఒక policy making high level body ని, కేంద్రం యిచ్చిన ఆదేశాలను అనుసరించి, వారి guide lines ప్రకారంగా, ఒక policy making body ని వేశారు. Export Promotion department మాత్రం

for 1957-58.

Voting of Demands for Grants.

1966 August లో constitute చేసాం కాని మనం ఎగుమతులకు మనం అధికం చేద్దామనుకున్నా మరొక infrastructure కావలసివచ్చింది Institutional base కావలసివచ్చింది ఇప్పుడిప్పుడే 3.4 మాసాలనుంచి రాష్ట్ర ప్రభుత్వం exports ను అధికం చేయడానికి ప్రయత్నం చేయాలని ఆలోచిస్తున్నది నాగేశ్వరరావుగారు ఒక ప్రశ్న అడిగారు అసలు మనది agriculture గా premier state అయినా, export చేద్దామనుకుంటే, మనవద్ద అటువంటి institutions వున్నాయా? లేక centre నుంచి ఏ మైనా guide lines వచ్చాయా? లేక యే ఆధారంపైన మనం export promotion చేయడానికి ఆలోచిస్తున్నది? దానికి ఏమి వుంది అని అన్నారు ఈ export promotion కు, commerce కు, కలెక్షన్లు, రెండు లక్షల, 22 వేల, 500 రూపాయలు కేటాయించారు దానిలో export promotion ఏమి చేస్తారని అడిగారు నిజంగా యిది Composite demand దానికి గాను 66 లక్షల 65 వేల రూపాయలకు Demand move చేశాను Commerce export promotion మాత్రం 8 లక్షల 22 వేల 5 వందల రూపాయలను కేటాయించారు. అందులో లక్షరూపాయలను Indian Institute of Foreign Trade వారికి కేటాయించాము. ఇది చాలా చిన్నది మాండు బహుశా token grant కావచ్చని చెప్పారు. ఇంత వరకు promotion work కొరకు స్కీమ్లు తయారు కాలేదు India Institute of Foreign Trade కు అప్పగించిన survey కొరకు యెదురు చూస్తున్నాము అది బహుశా ఆగస్టులో రావచ్చు Interim Report సెప్టెంబరులో రావచ్చని ఆశిస్తున్నాము. 15 సంవత్సరములనుండి create చేసిన infra structure ననుసరించి మనం బాగా లాభపడగలం Infra structure లో Federation of Indian Export Organisation అనేది అలహాబాదులోవుంది దాని తరువాత కేంద్ర ప్రభుత్వం తరపున Export Council యేర్పాటు చేశారు ఇలాంటివి 19 కంటే ఎక్కువ ఉన్నాయి. ఇవి జొంబాయి, ఎర్నాకుళం, కలకత్తా, కాన్పూర్, మద్రాసు, న్యూఢిల్లీలో Export Councils different commodities కొరకు కేటాయించబడినవి అలాగానే Commodity Boards అని 8 ఉన్నాయి Handicrafts, Hand-loom Rubber, Tea మొదలగువాటికొరకు ఉన్నాయి. Development Council అని కేంద్ర ప్రభుత్వ Institutes కొన్ని base గా create చేశాము వీటిని కూడా Sub Committees గా చేసి Export promotion జాగ్రత్త చేస్తారు Handloom, Handicrafts 65 విషయంలో రెండు Boards న్యూఢిల్లీలో వున్నాయి, Overhaul Comprehensible గా రివీర్డు చేయుటకు Indian Institute of Foreign Trade అని న్యూఢిల్లీలో వుంది ఇది Educational Training and Markets Research Institute E C G C అనేది Insurance వగైరాలను చూస్తుంటుంది. మన దేశంలోగాని, యితర దేశాలలోగాని Exhibitions వగైరాలను arrange చేయుటను గురించి Indian Institute of Trade Show and Exhibition చూస్తుంది Export Inspection Council కలకత్తాలోను, Council of Arbitration న్యూఢిల్లీలోను, Board of Trade అనే Highest policy-making Board ను వున్నాయి Highest policy-making Board కు కేంద్ర బాధ్యుడు మంత్రి అధ్యక్షుడుగావుంది Export and Import policy గురించి 6 మాసాలకుకొకసారి రెవ్యూచేస్తునే

వుంటారు U K లో మాదిరిగా యీ బోర్డు పనిచేస్తుంది. Department of Commercial Intelligence అనే మరొకటి కలకత్తాలో వుంది ప్రతి రాష్ట్ర ప్రభుత్వం తరపున ఒక లయజన్ ఆఫీసరు Industries department, ఢిల్లీలో వుంటారు వారి అవసరం లేకుండా ఒక body వుంచుకుంటే బాగుంటుందనే ఆదేశానుసారం highest policy making Board కూడా పెట్టాము. Devaluation గురించి చెప్పమని రాజేశ్వరరావు అన్నారు ఇది పోయిన సంవత్సరం జూన్ నెలలో చేయబడింది. ఎగుమతులవలన యెక్కువ చేయాలనేదే దాని ముఖ్య ఉద్దేశ్యం ఇది చేసిన తరువాత దాని follow up measures కూడా చేశారు చాలా intricate problem 8 మాసాలలో కొన్నికొట్ల రూపాయలు ఎగుమతులవల్ల నష్టం వచ్చింది Devaluation వల్ల నష్టాలున్నప్పటికీ లాభాలు లేక పోలేదు Textile Industry దెబ్బతిన్నది. అలాగే Fertiliser factory లకు నష్టం రాలేదు మన దేశంలో తయారయిన వస్తువులకు విదేశాలలో మంచి ధరవుండుటవలన కొన్ని guide lines provide చేసి, వాటిద్వారా మన traditional markets పోకుండా చూడాలని కేంద్రం ప్రయత్నం చేస్తున్నది వారికి సహాయంగా రాష్ట్ర ప్రభుత్వంకూడా కొన్ని policies అమలులోకి తీసుకొనిరావాలనే ఆలోచన చేస్తున్నది ఒక సంవత్సరం నుండి Export promotion కొరకు ప్రయత్నాలు చేస్తూ, Indian Institute of Foreign Trade వారి రిపోర్టుకొరకు ఎదురుచూస్తున్నాము ఖనిజసంపద, ప్రకృతిసంపద, అటవీసంపద, మైన్స్ వనరులు, ఎగ్రికల్చర్ చేస్ డ్ విషయాలన్నీ చాలా అనుకూలంగా ఉన్నాయి వాటికి సంబంధించిన పరిశ్రమలు యేర్పాటుచేసి, వాటిద్వారా ఎగుమతులను అభివృద్ధి చేయాలని రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ఆలోచిస్తున్నది Indian Institute వారి రిపోర్టు కొరకు ఎదురుచూడకుండా అప్పుడే కొన్ని Agricultural based అని చెప్పి కొన్ని పరిశ్రమలను యేర్పాటు చేయాలనుకొంటున్నది ఈ పరిశ్రమలు చిన్న తరహాకు సంబంధించినవి మాత్రమే అయివుంటాయి Having good scope in A P for export promotion వాటినిగురించి కొన్ని చదివి వినపించగలము. In the Agro based industries there are Medicinal Castor oil, de-hydrated Castor oil, Linseed oil, Refined Seed Oil, Proteins and Carbonates from groundnut, Rice bran oil, Tobacco seed oil, Nicotine sulphate from Tobacco waste, Food preservation and canning, dehydrated fruits and vegetables, all curry powders like Chilly powder, turmeric powder, and garlic powder, cashew shell oil, roasted cashewnuts, Cashew Apple juice etc etc , These are agro-based industries. Forest based industries కొన్ని వున్నాయి.

Wooden furnitures wooden photo frames etc , etc Livestock based industries—Crome tanned leather, Vegetable tanned sole leathers, katha leather etc

Marine based industries—freezing prawns, fish canning, shark-liver oil etc

Mineral based industries—Cement colours, distempers, silica bricks, mica condensers, mica insulating bricks, graphite, Soap-stone bricks, laboratory processing articles etc etc.

Besides this, there are packing materials, bone meal, matches etc

ఈ విధంగా వనర్లను బట్టి కొన్ని పరిశ్రమలను ఏర్పాటు చేయాలని అనుకొంటున్నాము ఇచ్చినటువంటిది exhaustive list కాదు Indian Institute of Foreign Trade వారి report వచ్చిన తరువాత ఈ పరిశ్రమలను అభివృద్ధి చేయాలనుకుంటున్నాము కొన్ని పరిశ్రమలలో export promotion point మొత్తం ఉండాలనేది obligatory చేయాలి. లేదా అని కేంద్ర ప్రభుత్వంవారు ఆలోచిస్తున్నారు వారి రిపోర్టు చూసిన తరువాత చేయవలసిన దానిని తప్పకుండా చేస్తామని మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీమతి శ్రీ షివరీబాई —श्रेय जो हमारे पास इतना ज्यादा पैदा होता है उसके बारे में मिनिस्टर साहब ने कुछ नहीं कहा ।

శ్రీ కె వి నారాయణరెడ్డి —అంతే కాదు. అధ్యక్ష, చెప్పాలంటే చెప్పవచ్చు రెండు గంటలవరకు మన దగ్గర fruit canning కొరకు ప్రయత్నాలు జరుగుతున్నాయి. మన రాష్ట్రంలో mangoes కూడా చాలా ఉంటాయి ఆ sector కూడా తయారుచేసి foreign countries కు పంపాలని అనుకొంటున్నాము అయితే అది మనము చేస్తాము అనుకొనేసరికి, S T C. వాళ్లు ఈ సంవత్సరం నుంచి export ప్రారంభించారు ఆ విధంగానే grapes విషయంలో కూడా, మొన్ననే Hungarian delegation ఒకటివస్తే, వాళ్లతో నేను మాట్లాడాను Australia కు కూడా పంపించాము samples అయితే మనదగ్గర చాలా Grape varieties ఉన్నాయి. ముఖ్యంగా అనబ్ షాహి చాలా important variety దానినుంచి best extract తయారువుతుంది మన దగ్గర orchards చాలా ఉన్నాయి. కాబట్టి fruit canning బాగా develop చేయాలని అనుకొంటున్నాము అంతేకాకుండా మన దగ్గర కొన్ని important chillies ఉన్నాయి గుంటూరులో ఇప్పుడు దాదాపు 4 కోట్ల మేరకు మనము ఎగుమతి చేస్తున్నాము కాని ఆ ఎగుమతి అంతా కూడా మనము చేయడము లేదు మనవద్ద నుంచి మద్రాసుకు వెళ్లి అక్కడ నుంచి ఇతర దేశాలకు ఎగుమతి అవుతున్నాయి Singapore, Indonesia, East European Countries కు అక్కడ నుంచి పోతున్నాయి దానికి కారణం ఏమిటంటే, మన దగ్గర ports ఇంతవరకు develop కాకపోవడమే అయినా, మన Vizag, Kakinada, Masula ఈ ports నుంచి కూడా కొన్ని పోతున్నాయి. దాదాపు అంచనా ప్రకారం traditional items 60 కోట్లు మేరకు మనము ఎగుమతి చేసుకొంటున్నాము కాని 60 కోట్ల రూపాయలవరకు ఎగుమతి కాదు. మనము అసలు కృషి చేసినట్లుంటే, అన్ని రంగాలలో నుంచి సహకారము దొరికితే తప్పకుండా మనము దీనిని మూడు రేట్లు పెంచవచ్చునని ఆశిస్తున్నాను. మూడు సంవత్సరాలలో ఒక ginger, పసుపు ఇటుంటివి చాలా ఉన్నాయి. మన దగ్గర నుంచి ఇవి బయటి దేశాలకు పోయి అక్కడ వాటిని flake చేస్తున్నారు మన దగ్గర నుంచి raw ginger బయటి దేశాలకు Norwegian countries కు export చేస్తున్నాము. వాళ్లు flakes చేసి ఆ flakes ను morning, evening dinnersలో

గాని lunches లో గాని పెట్టుకొని తింటారు అదేవిధంగా finished goods తయారుచేయాలని రాష్ట్రంలో గాని, కేంద్రంలోగాని ఆలోచన ఉన్నది. ఇటువంటివి ఇంకా ఎన్నో ఉన్నాయి. తరువాత wigs factory గురించి అడిగారు. ఈ wigs Industry ప్రస్తుతము మద్రాసు దగ్గర అంబత్తూరులో ఉన్నది. కాని దానికి supply అయ్యేటటువంటి మొత్తము వెంట్రుకలు ముఖ్యంగా తిరుపతి దేవస్థానం నుంచి బోతాయి మిగతా బెంగళూరు, మద్రాసు రాష్ట్రములో ఉన్నటువంటి temples నుంచి కూడా కొంత collect చేస్తారుగాని ముఖ్యంగా 80 percent 90 percent మన దగ్గరనుంచే బోతాయి, దాంట్లో చాలా బ్రహ్మాండంగా పని చేస్తున్నారు. Hongkong నుంచి కొంతమంది experts ను తీసుకువచ్చి వాళ్ళ collaboration లో తయారు చేస్తున్నారు. ఈ wigs factory ఆంధ్ర లో ఉండవలసినది, మద్రాసులో ఉండడానికి కారణమేమిటని S. T. C. వాళ్ళను అడిగినాను దానికి సమాధానము వాళ్ళు చెప్పజాల లేదు. ఆ wigs factory లో దాదాపు 10 వేల మంది బాలికలు పని చేస్తున్నారు. మేలు రకమైనటువంటి wigs export చేస్తున్నారు. నిన్నో మొన్నో papers లో చూశాను Montreal లో '67 Exhibition లో అప్పుడే 15 లక్షలు మేరకు ఈ wigs ఇవన్నీ అమ్ముడు పోయినాయని మనకు ఈ ఆర్థిక సంక్షోభం పోయేదానికి మనకు అమెరికాలో monopoly market దొరికింది. అమెరికా దేశాలకు మాత్రం మనము complete finished goods పంపుతున్నాము European దేశాలలో process చేసినటువంటి hair మాత్రము పంపిస్తున్నాము అక్కడికి. Dyeing processing మాత్రం చాలా చక్కగా జరుగుతున్నాయని నేను అనుకొంటున్నాను ఈ S. T. C. వాళ్ళు చేసేటటువంటి దాంట్లో అన్నిటికంటే ముఖ్యమైనవి రెండే రెండు పరిశ్రమలు ఎగుమతి చేసేటటువంటివి ఉన్నాయి. అవి (1) wigs (2) H. M. T. watches ఈ రెండూ బాగా జరుగుతున్నాయి అందులో wigs చాలా ముఖ్యమైనదని దాన్ని ఎక్కువ ప్రాముఖ్యము ఉన్నదని చెప్పి అప్పుడే 17 కోట్లవరకు foreign market లోనే చేశారు. దీనికి Prime Minister గారు కూడా సందేశం ఇచ్చారు To a large extent our efforts to develop India depends on our ability to earn more from exports. You must create a demand abroad for traditional as well as conventional Indian articles. This is a task calling for imagination and enterprise. The State Trading Corporation has given an example of such enterprise by concluding a contract to supply Rs. 17 crores worth of wigs to United States, ". ఇవన్నీ కాకుండా చిన్న పరిశ్రమలు, చేతి పరిశ్రమలు, handicrafts, handlooms ఇవన్నీ కూడా ఉన్నాయి. అవి కూడా చాలా exportable commodities చిరకాలంగా ఈ చేతి పనులు మన రాష్ట్రంలో ఉన్నాయి.

శ్రీ పి. సుబ్బయ్య :— ఇటీవల International Exhibition అప్పుడు western countries కు, ప్రత్యేకంగా Americans కు Indian lungies అంటే చాలా మోజు అని దానివల్ల ఎక్కువ foreign exchange వస్తాందని మనము చదివినాము. వాటికి orders కూడా వచ్చినాయని విన్నాము. వాటిని ఎట్లా process చేస్తున్నారండి ?

శ్రీ కె వి నారాయణరెడ్డి — మీరు చెప్పింది నిజమే. వాటికి Indonesia లో చాలా market ఉంటూ ఉండేది మనకు ఇప్పుడు వాళ్ల కొంత ban చేసినట్లు ఉన్నారు ఇక్కడ నుంచి ఒక Indian delegation foreign దేశాలకు పోయి వాళ్లకు ఒక report కూడా ఇచ్చారు. ఆ report కూడా ప్రభుత్వ పరిశీలనలో ఉన్నది ఈ లుంగీలకు మాత్రం ద్రహ్మాండమైన demand ఉన్నది చిరకాలం నుంచి ఈ చేతి పరిశ్రమలకు మన రాష్ట్రంలో మంచి పేరు ఉన్నది నర్సాపురంలో అల్లిక లేసులు మంచి కళాత్మకంగా, అందంగా ఉండటమే కాకుండా, దానిలో utility value కూడా ఉన్నది. ఇవేకాకుండా, Tea-Table Cloths, teapoy covers ఇటువంటివి అనేకము చేస్తూ ఉంటారు. ఈ woollen carpets నర్సాపురం అల్లిక లేసులు దాదాపు 20 లక్షల రూపాయలవరకు వస్తువులు ఎగుమతి చేయబడుతున్నాయి ఇప్పుడు దాదాపు కోటి రూపాయల వస్తువులు తయారవుతున్నాయి రాష్ట్రంలో ఈ Wollen carpets గురించి శ్రీమంతులకు, ధనవంతులకు కాస్తా మోజు ఉంటుంది జరిపైన ఆ జరిలు ఏలూరు, వరంగల్ ఈ రెండు places లో చాలా మంచివి తయారవుతున్నాయి. 20 లక్షల విలువగల జరిలు తయారవుతున్నాయి 8 లక్షల మేరకు ఎగుమతి అవుతున్నాయి. నేను మొన్న Warangal Central Jail లో కూడా చూశాను. చాలా మంచి మేలు రకమైనటువంటి carpets తయారవుతున్నాయి Russains వచ్చి కొన్ని orders కూడా ఇచ్చారు దానికి కాస్తా investment value ఎక్కువ చేసినట్లయితే తప్పకుండా ఈ carpets బయటి దేశాలకు ఎగుమతి చేయవచ్చు కొన్ని లక్షల రూపాయలవరకు మనము foreign exchange earn చేయవచ్చును. అంతేకాకుండా హైదరాబాద్ లో Charminar దగ్గర studded bangles గుజ గుజ గాజులు దాదాపు 10 లక్షల మేరకు ఉత్పత్తి అవుతున్నాయి, బయటి దేశాలకు కూడా మనము పంపుతూనే ఉన్నాము అంతేగాక silver filigree కరీంనగర్ లో అద్భుతంగా అందంగా సుందరమైన designs లో తయారవుతాయి వాటిలో Cigarette cases, గాజులు, గుండీలు అనేక ఆభరణాలు అవి తయారవుతాయి. ఇవి ఎంతో ప్రశస్తంగా ఉంటాయి.

Mr Deputy Speaker — You could have given all these things in your Speech Then they could have said something ఇప్పుడు మీరు చెప్పేది reply to the members కాదు. మీ Speech జరుగుతున్నది

శ్రీ కె వి నారాయణరెడ్డి — మరి Members ఏమీ చెప్పలేదు. నేనేమి చేసేది : కనుక ఈ Industries కు గొప్ప భవిష్యత్తు ఉన్నదని చెప్పుతున్నాను.

శ్రీ కె. మునుస్వామి :— కప్ప మాంసముకు మంచి demand ఉన్నదని ఏలూరు జిల్లా నుంచి కొన్ని వేలకు export అవుతున్నదని, అన్ని జిల్లాలనుంచి కూడా export అవుతున్నాయి. డబ్బాలు డబ్బాలు, అని వింటున్నాము.

శ్రీమతి జె ఈశ్వరీబాయి :— యాదగిరి గుట్టమీద ఉండే కోతులు export చేసినారు అని విన్నాము. ఎంతమట్టుకు చేసినారు దానివల్ల ఏదైనా డబ్బు వచ్చిందా ప్రభుత్వానికి ? Another information, Sir ముందు ఈ Commerce and Industries Department ఒకటిగా ఉండేది, ఇప్పుడు వేరు చేయడానికి కారణం ఏమిటి ?

శ్రీ కె వి నారాయణ రెడ్డి :— ఇప్పుడు నేను చెప్పానండి, export promotion కొరకని అతి చాలా ముఖ్యమైన subject

శ్రీ కె మునుస్వామి :— సాలూరు పేట తాలూకాలో ప్రతి కాట్ lake అని ఒకటి ఉన్నది. శ్రీహరి కోట islands లో పులింజెరువుకొన అని ఒకటి ఉన్నది. అక్కడ fish curing తరువాత shark liner oil తయారుచేసి export చేసేవారు, ఇంతకుముందు ఆలాంటిది మళ్ళీ ఏమైన ప్రారంభించడానికి ఆలోచన చేస్తారా ?

శ్రీ కె వి నారాయణ రెడ్డి :— అవికూడా ఉన్నాయండి. తప్పకుండా సభ్యులు చెప్పిన సలహాలన్నీ చక్కగా పరిశీలించి అమలు చేయబడుతాయి

Mr Speaker —I shall now put the cut motions to vote

DEMAND NO. XXIV – INDUSTRIES 1,68,85,200

Mr Deputy Speaker —The question is

To reduce the allotment of Rs 1,68,85,200 for Industries by
Rs 116

Since most of the grants given under the Industrial State Scheme are not being put to the contemplated use.

To reduce the allotment of Rs. 1,68,85,200 for Industries by
Rs 100

బందరు జాతీయ కళాశాల ఆవరణలో నడువబడుచున్న ఇండస్ట్రియల్ ఇన్ స్టిట్యూట్ ను అభివృద్ధి పరచుటకు యత్నించనందున ప్రభుత్వమును విమర్శించుటకు గాను

The Cut motions were negatived.

Mr Deputy Speaker —The question is

To reduce the allotment of Rs 1,68,85,200 for Industries by
Rs 100

5 వ ఉక్కు కర్మాగారము విశాఖపట్నంలో, నిర్మించుటకు కేంద్రప్రభుత్వమును వప్పింప చేయలేనందుకుగాను ప్రభుత్వమును విమర్శించుటకుగాను.

The Cut motion was declared negatived

Sri K Ramanatham pressed for the division.

The House then divided thus

Ayes—32, Noes—73,

The Cut motion was negatived

Mr. Deputy Speaker —The question is.

To reduce the allotment of Rs. 1,68,85,200 for Industries by
Rs 100

That the Government should undertake rapid industrialisation of the State and impress on the Union Government to set up Steel Plant at Visakhapatnam.

To reduce the allotment of Rs 1,68,85,200 for Industries by
Rs. 100

Govt failed to raise a fund from the lessees of State quarries in Podili and Darsi Taluks of Nellore Dist to provide facilities to the Labourers of State quarries and Govt failed to start this Industry on Co-operative basis

To reduce the allotment of Rs 1,68,85,200 for Industries by
Rs 100

As the Govt could not get a uniform legislation in respect of wages, working hours, and on such other social aspects concern to Beedi industry in the State

To reduce the allotment of Rs. 1,68,85,200 for Industries by
Rs 100

144 25th July, 1967

Annual Financial Statement (Budget
for 1967-68
Voting of Demands for Grants

To criticise the Government in failing to get the statement for the location of Fifth Steel Plant at Vishakapatnam

The Cut motions were negatived.

Mr Deputy Speaker - The question is

To reduce the allotment of Rs 1,68,85,200 for Industries by
Rs 100

చేనేత పరిశ్రామికులకు రావలసిన రిజేటు రద్దుచేసినందుకు సబ్సిడీ పథకాన్ని రద్దుచేసినందుకు, వారిని సంక్షోభంనుంచి తొలగించుటకు ఏ మాత్రము చర్యలు తీసుకోనందున నిరసనగా.

The Cut motion was negatived

DEMAND NO XIV - COMMERCE AND EXPORT PROMOTION
DEPARTMENT WEIGHTS & MEASURES, Etc .. Rs 66,36,500.

Mr Deputy Speaker — The question is

To reduce the allotment of Rs 66,36,500 for Commerce and
Export Promotion Department, Weights and Measures, etc , by
Rs 100

To criticise the Government for not checking the weights and
measures regularly

The Cut motion was negatived.

Mr Deputy Speaker — The question is

“That the Government be granted a sum not exceeding Rs.
1,68,85,200 under Demand No XXIV - Industries.”

“That the Government be granted a sum not exceeding Rs.
66,36,1500 under Demand No XIV - Commerce and Export Promo-
tion Department, Weights and Measures etc.”

The motions were adopted

The House then adjourned till Half past Eight of the Clock on
Wednesday, the 26th July, 1967.

అనుబంధం

1967-68 బడ్జెట్

డిమాండు నెం. XXIV - పరిశ్రమలు - వివరాలు

I. సాధారణ విషయాలు

“35 పరిశ్రమలు” క్రింద రూ 1,68,85,200 లకు, “95 పారిశ్రామిక, ఆర్థికాభివృద్ధిపై పెట్టుబడి వినియోగం” క్రింద రూ 4,13,83,200, “68 సేవనరీ ముద్రణ” క్రింద రూ 1,62,47,000, “109. ఇతర సమగ్రపై పెట్టుబడి వినియోగం” క్రింద రూ 20,00,000 లకు ఈ డిమాండు ఉద్దేశించబడింది.

ఈ డిమాండ్ల క్రింద 1967-68 సంవత్సరానికి ఉద్దేశించిన ఖర్చు వివరాలు ఈ దిగువ పొందుపరచబడినాయి

(1) డిమాండు XXIV - పరిశ్రమలు

35.	పరిశ్రమలు	1967-68 బడ్జెటు అంచనా
	రూ.	
(ఎ)	పరిశ్రమలు ...	37,81,800
(బి)	కుటీర పరిశ్రమలు, చిన్నతరహా పరిశ్రమలు ...	1,12,98,400
(సి)	సహాయక గ్రాంట్ల వివరాలు వగైరా ...	18,05,000
	మొత్తం ...	1,68,85,200

పారిశ్రామిక, ఆర్థికాభివృద్ధిపై పెట్టుబడి వినియోగం క్రింద 1967-68 సంవత్సరానికి ఉద్దేశించిన ఖర్చు వివరాలు ఈ దిగువ వివరించబడినాయి:

(2) డిమాండు XLVI-పారిశ్రామిక, ఆర్థిక అభివృద్ధిపై పెట్టుబడి వినియోగం

96.	పారిశ్రామిక ఆర్థిక అభివృద్ధిపై పెట్టుబడి వినియోగం	1967-68 బడ్జెట్ అంచనా
	రూ.	
(ఎ)	పారిశ్రామిక ఆర్థిక అభివృద్ధిపై పెట్టుబడి వినియోగం	10,27,500
(బి)	ప్రభుత్వ వాణిజ్య పారిశ్రామిక సంస్థలలో పెట్టుబడులు ..	1,37,75,300

(సి) ఇతర వాణిజ్య పారిశ్రామిక సంస్థలలో పెట్టుబడులు		100
(డి) సహకార సంఘాలలో పెట్టుబడులు	..	2,25,81,100
(ఇ) ఇతర వివిధ సంస్థలు	.	39,99,200
మొత్తం	...	4,13,83,200

(డి) XXXVII-స్టేషనరీ, ముద్రణ

68. స్టేషనరీ, ముద్రణ	1967-68 బడ్జెట్ అంచనా
I. స్టేషనరీ	రూ.
(ఎ) స్టేషనరీ కార్యాలయాలు, స్టోర్సు	 6,03,300
(బి) స్టేషనరీ, స్టోర్సుల కొనుగోలు	... 68,10,000
(సి) తగ్గింపు. ఇతర ప్రభుత్వాలకు చెల్లింపుచేసే కాఫీలకు సరఫరాచేసిన స్టేషనరీవిలువ (—)	11,00,000
II. ముద్రణ :	
(డి) ప్రభుత్వ ముద్రణాలయాలు	... 82,07,700
(ఇ) ప్రైవేటు ముద్రణాలయాల్లో ముద్రణ తగ్గింపు....	 8,00,000
18 పార్లమెంటు, రాష్ట్ర శాసన మండలాలకు బదిలీ చేసిన వోటర్ ఛార్జి, పారాల ముద్రణ ఖర్చు (—)	4,00,000
(ఎఫ్) ఇతర ప్రభుత్వాలు చేసిన ముద్రణ పని ఖర్చు	 1,000
వెరళి మొత్తం	1,64,52,000
చార్జీ చేసినది	2,05,000
ఓటు చేసినది	1,62,47,000

డిమాండు LI—ఇతర పనులు

109.	ఇతర పనులపై పెట్టుబడి వినియోగం	1967-68 బడ్జెటు అంచనా
------	-------------------------------	-----------------------

ఎ. వివిధములు

(బి)	హైదరాబాదులోని చంచల్ గూడా నద్ద కొత్త ముద్రణాలయ భవనాల నిర్మాణం	రూ. 17,00,000
(సి)	నాలవ పంచవర్ష ప్రణాళికలోని పథకాలు	3,00,000

మొత్తం 20,00,000

II కేంద్ర రంగంలో ప్రాజెక్టులు

గత కొద్ది సంవత్సరాలలో రాష్ట్ర పారిశ్రామికాభివృద్ధి విషయంలో సాధించిన పురోభివృద్ధి గౌరవ సభ్యులకు తెలిసినదే భారత హెవీ ఎలక్ట్రికల్స్, సింథటిక్ డ్రగ్స్, హెచ్. యం. టి లిమిటెడ్ వంటి కేంద్ర రంగం ప్రాజెక్టులు అనుకున్న విధంగా ఉత్పత్తిని ప్రారంభించాయి భారత ప్రభుత్వం నాలవ పంచవర్ష ప్రణాళిక కాలంలో ఈ క్రింది కేంద్ర రంగం ప్రాజెక్టులను ఆంధ్ర ప్రదేశ్ లో నెలకొల్పడానికి నిశ్చయించిందని తెలుపడానికి నేను సంతోషిస్తున్నాను

1. విశాఖపట్నం వద్ద భారత్ హెవీ ప్లేట్స్ అండ్ వెసెల్స్ :

విశాఖపట్నం వద్ద రూ. 16.71 కోట్ల అంచనా ఖర్చుతో హెవీ వెసెల్స్ తయారీకి గాను ఈ ప్లాంటును నెలకొల్పడానికి ఉద్దేశించబడింది ఈ ప్రాజెక్టుకు 9-1-1967 న కేంద్ర పరిశ్రమల మంత్రిచే శంఖుస్థాపన చేయబడింది త్వరలో పని ప్రారంభం కాగలదని ఆశించబడుతున్నది.

2. రెండవ కేబుల్ ఫ్యాక్టరీ (ఐలి కమ్యూనికేషన్ కేబుల్ ఫ్యాక్టరీ)

భూగర్భ కేబుళ్ళను తయారు చేయడానికి హైదరాబాదు వద్ద చరపల్లిలో రూ 8 కోట్ల అంచనా ఖర్చుతో ఈ ప్రాజెక్టు స్థాపించబడుతుంది. దీనికి 10-1-1967వ తేదీన కేంద్ర పరిశ్రమల మంత్రిచే శంఖుస్థాపన చేయబడింది. పని త్వరలో ప్రారంభించబడుతుందని భావించబడుతున్నది.

3. హైదరాబాద్ వద్ద చరపల్లిలో అణుశక్తి కాంప్లెక్స్ .

రూ. 7.65 కోట్లు (రూపాయి విలువ తగ్గింపుకు పూర్వపు అంచనా) ఖర్చుతో స్థాపించదలచిన అణుశక్తి కాంప్లెక్స్ లో జిరో-నియం ప్లాంటు, సిరమిక్ ఫ్యూయల్ చార్జింగ్ ప్లాంటు, యురేనియం ఎన్రైచ్డ్ ప్లాంటు ఉంటాయి.

III. భారీ పరిశ్రమలు

నేషనల్ కొన్క్రిట్ అండ్ అస్టెడ్ ఎకనమిక్ రిసెర్చ్ వారు ఆంధ్ర ప్రదేశ్ సాంకేతిక ఆర్థిక సర్వే జరిపారు. రాష్ట్రంలో పరిశ్రమల అభివృద్ధికిగాను యితర విషయాలతోపాటు అనేక సిఫార్సులు చేసిరి. నాలవ సంవత్సర ప్రణాళికా కాలంలో వార్షిక ప్రణాళికల క్రింద పరిశ్రమల అభివృద్ధికి ప్రతిపాదనలు, తయారు చేసేటప్పుడు ఈ సిఫార్సులను దృష్టిలో ఉంచుకోవడం జరుగుతుంది. రాష్ట్రంలోని వివిధ స్థలాలలో విస్తారమైన భూములు సేకరించడానికి త్వరితంగా పారిశ్రామికీకరణ జరిపే నిమిత్తం వాటిని పారిశ్రామిక ప్రాంతాలుగా అభివృద్ధిపరచడానికి చర్య ఇదివరకే తీసుకోబడింది. సేకరించబడ్డ ఈ భూములలో రోడ్లు, నీటిసరఫరా మురుగు కాలువలు తదితర సౌకర్యాలు కలుగజేసి అభివృద్ధిపరుస్తున్నారని అవి పరిశ్రమలతోసం కేటాయింబబడుతున్నాయి. హైదరాబాదు, విశాఖపట్టణం, విజయవాడ పట్టణాల చుట్టుప్రక్కల గల ప్రాంతాలలో పారిశ్రామిక అభివృద్ధికిగల అవకాశాల చూస్తే వాటిపట్ల మొట్టమొదట శ్రద్ధ చూపబడుతున్నది. ఈ కార్యక్రమం ఉపయోగకరంగా ఉన్నట్లు తేలింది. ఈ విధంగా సేకరించబడి అభివృద్ధిపరచబడిన భూమిని ప్రైవేటు, పబ్లిక్ రంగాలలోని ప్రాజెక్టులకు కేటాయించడం జరిగింది. వీటిలో కొన్ని ఇదివరకే నెలకొల్పబడ్డాయి. కొన్ని వివిధ దశల్లో నెలకొల్పబడుతున్నాయి.

మోటారు రవాణా పరిశ్రమ అవసరాలను తీర్చే పెక్కు చిన్నతరహా పారిశ్రామిక యూనిట్లు కొంతకాలంనుండి విజయవాడలో ఉంటూఉన్నాయి. జన సమ్మర్థంగల చిన్నచిన్న ప్రదేశాలలో అవి ప్రస్తుతం ఉన్నాయి. అట్టి యూనిట్లను విస్తరింపజేసి అధునాతనం చేయడానికి వీలుగా విజయవాడలో విస్తారమైన భూమి సేకరించబడింది. అభివృద్ధిపరచిన మీదట ఈ భూమిని అనేక స్థానాలుగా విభజించి మోటారు రవాణాపై ఆధారపడియున్న వివిధ పరిశ్రమలను నెలకొల్పడానికిగాను ప్రయత్నాలు పారిశ్రామికలకు ఇవ్వబడతాయి. “జవహర్ అటోనగర్ పథకం” అని వ్యవహరింపబడే పథకం చురుకుగా సాగుతున్నది.

1966-67 లో రాష్ట్రంలో నెలకొల్పిన ముఖ్యమైన క్రొత్త పెద్ద తరహా పరిశ్రమల వివరాలు, ఇదివరలో నెలకొల్పబడిన పరిశ్రమలు ఇంతవరకూ సాధించిన ప్రగతి వివరాలు ఈ దిగువ ఇవ్వబడ్డాయి.

(ఎ) రసాయనిక ఎరువుల ప్రాజెక్టులు :

రసాయనిక ఎరువుల కర్మాగారాలను నెలకొల్పేటందుకు విశాఖపట్నంలో కోర మాండల్ ఫెర్టిలైజర్స్ లిమిటెడ్ వారికి, కొత్త గూడెంలో హిందుస్థాన్ ఎలైడ్ కెమికల్స్ లిమిటెడ్ వారికి లై సెన్సులు యివ్వబడిన సంగతి గౌరవ సభ్యులకు విదిరిమే. కోరమాండల్ ఫెర్టిలైజర్స్ త్వరలో ఉత్పత్తిని ప్రారంభించగలదని అనిపిస్తుండగా, హిందుస్థాన్ ఎలైడ్ కెమికల్స్ లిమిటెడ్ వివిధ కారణాలవల్ల ఎట్టి అభివృద్ధిని సాధించడానికి వీలులేకపోయింది. మెస్సర్సు హిందుస్థాన్ ఎలైడ్ కెమికల్స్ లిమిటెడ్ ఈ ప్రాజెక్టును కొనసాగించడానికి తన ఆశక్తి తన ఇప్పుడు తెలియజేసింది. ఈ కారణంవల్ల, రాష్ట్రంలో రసాయనిక ఎరువులకుగల విపరీతమైన గిరాకీ కాలంగాను

మన రాష్ట్రంలో కేంద్ర రంగంలో ఒక కర్మాగారాన్ని నెలకొల్పవలసిందిగా భారత ప్రభుత్వాన్ని కోరడం జరిగింది

(బి) సహకార చక్కెర ఫ్యాక్టరీలు :

మూడవ ప్రణాళిక కాలంలో సహకార వ్యవస్థలుగా ఒక్కొక్కటి 1,000 టన్నుల శక్తిగల అయిదు చక్కెర ఫ్యాక్టరీలు నెలకొల్పబడ్డాయి. వీటికి అదనంగా సహకార చక్కెర ఫ్యాక్టరీలు పాతవి మూడు పున్నాయి మరి రెండు సహకార చక్కెర ఫ్యాక్టరీలు స్థాపించడానికి భారత ప్రభుత్వం లై సెన్సులను ఇచ్చింది ఈ ఫ్యాక్టరీలు ప్రభుత్వం నుంచి వాటి వాటా మూలధనానికి తగినంత విరాళం పొందుతాయి అంతే కాకుండా ఆర్థిక సహాయంచేసే సంస్థనుండి అవి తెచ్చే ఋణాలకు ప్రభుత్వం హామీ నిస్తుంది. వాటి ఆర్థిక విషయాలు నిరుత్సాహకరంగా ఉన్నాయని చెప్పాల్సివచ్చి నందుకు నేను విచారిస్తున్నాను. వాటి పనితీరును పరిశీలించే నిమిత్తం ప్రభుత్వం ఒక సంఘాన్ని నియమించింది. చాలినంత చెరకును, ప్రత్యేకించి ఔల్లంధర అధికంగా ఉన్న సమయాల్లో సేకరించడమే అవి యెదుర్కొనే ప్రధాన సమస్య చెరకు పెంపకం దాగ్ల స్వంత ఫ్యాక్టరీలే చేతకు సరఫరా లోపం మూలంగా నష్టపడడం విచారకరం.

(పి) నూలు మిల్లులు :

నెల్లూరు, రాజమండ్రి, కరీంనగర్ లలో ఒక్కొక్కటి 12,500 కడుళ్ళు తయారుచేసే సహకార నూలు మిల్లులను స్థాపించే పని సాగుతున్నది గుంతకలులోని ఆంధ్ర కోఆపరేటివ్ స్పిన్నింగ్ మిల్సు లిమిటెడ్ లో పెట్టుబడిపెట్టిన రూ 10 లక్షలు కాక 1966-67లో ఈ మిల్లుల వాటా మూలధనం క్రింద రూ 22 లక్షలు రాష్ట్ర ప్రభుత్వం పెట్టుబడి పెట్టింది ప్రస్తుత ఆర్థిక సంవత్సరములో రాజమండ్రి, నెల్లూరు నూలు మిల్లులలో రూ. 8 90 లక్షలను అదనంగా పెట్టుబడి పెట్టడానికి ఉద్దేశించ బడింది

ఈ మూడు క్రొత్త మిల్లులు బర్మా, సిలోన్, పాకిస్తాన్ ల నుండి వచ్చిన 700 మంది నిర్వాసితులకు ఉద్యోగాలు కల్పిస్తాయనే అభిప్రాయంతో భారత ప్రభుత్వము నిర్వాసితుల తరపున మిల్లులలో వాటా మూలధనంగా రూ 20.6 లక్షలు మొత్తాన్ని పెట్టుబడి పెట్టడానికి మంజూరు నిచ్చింది తూర్పు పాకిస్తాన్ నుండి వలస వచ్చినటు వంటి, బర్మా, సిలోన్ ల నుండి స్వదేశానికి తిరిగివచ్చిన 1,000 కుటుంబాలకు పునరా వాసం కల్పించే నిమిత్తం రామగుండం వద్ద జొళి పట్టణ వాటికను స్థాపించడానికి భారత ప్రభుత్వం మంజూరు నిచ్చింది. ఈ పథకం నేతమగ్గాలు పవర్ మగ్గాల పరిశ్రమలో 700 కాందిశిక కుటుంబాలకు, నూలు మిల్లులలో 300 కుటుంబాలకు ఉద్యోగాలు కల్పిస్తుంది భారత ప్రభుత్వం ఈ పథకానికి అప్పుగా రూ. 64 లక్షలు, గ్రాంటుగా 3.8 లక్షలు మొత్తంమీద ఈ పథకానికి ఘమారు రూ. 68 లక్షలు భారత ప్రభుత్వం మంజూరుచేసింది పట్టణ వాటిక కొరకు భవనాల నిర్మాణం ఇతర సివిల్ పనులు చురుకుగా సాగుతున్నాయి.

ఈ మధ్యనే భారత ప్రభుత్వం మహబూబ్ నగర్ లో సహకార ఉన్ని మిల్లుకు లై సెన్సు జారీచేసింది. ఈ మిల్లు స్థాపించబడినప్పుడు ఉన్ని నేత పనివారికి ఉద్యోగావ కాళాలు కల్పించి వారి జీవన ప్రమాణాలను మెరుగుపర్చగలదని అశించబడుచున్నది.

(డి) సిమెంటు ప్యాక్టరీలు :

సిమెంటు పరిశ్రమలైన సెన్సు పద్ధతి రద్దుచేయక పూర్వం 1951 చరిత్రముల (అభివృద్ధి, క్రమబద్ధీకరణ) చట్టం క్రింద సిమెంటు కార్పొరేషన్ ఆఫ్ ఇండియా వారికి కడపజిల్లాలోని యర్రగుంట వద్ద సంవత్సరానికి 2 లక్షల టన్నుల స్థాపిత శక్తితో ఒక సిమెంటు ప్యాక్టరీ నెలకొల్పటానికి సెన్సు మంజూరుచేయబడింది. ఆ కార్పొరేషన్ ప్యాక్టరీ స్థాపించడానికి చర్యలు తీసుకొంటున్నది. కాంచూరులో రెండవది నెలకొల్పాలనికూడ తలచుతున్నది ప్రైవేటు రంగంలో రామగుండంపల్లె పొలంపై గ్రామంలో సంవత్సరానికి 4,00 లక్షల టన్నుల ఉత్పత్తి స్థాపితశక్తితో ఒక సిమెంటు ప్యాక్టరీ త్వరితంగా నెలకొల్పబడుతున్నది.

(ఇ) ఇతర విషయాలు :

ప్రభుత్వం ఎక్కువభాగం పెట్టుబడిపెట్టిన ఆంధ్రప్రదేశ్ పేపర్ మిల్స్ లిమిటెడ్ 1967 మార్చిలో ఉత్పత్తి ప్రారంభించిందని తెలియచరచడానికి సంతోషిస్తున్నాను గత కొద్ది నెలలలో దాని ఉత్పత్తి ప్రోత్సాహకరంగా ఉంది. త్వరలో ఉత్పత్తి చాల సంతృప్తికరంగా ఉండగలదని భావించబడుచున్నది. మిల్లు ప్రస్తుత ఉత్పత్తి శక్తి రోజుకు 70 టన్నులు రోజుకు ఉత్పత్తి 100 టన్నులకు పెంచడానికి విగిలిన పరికరాలకై ఆర్డర్లకు తుదిరూపం ఇవ్వబడుతుంది.

IV. ప్రభుత్వ వాణిజ్య సంస్థలు

1961-61 నుంచి 1964-65 వరకు గూడూరులోని ప్రభుత్వ పింగాణి ప్యాక్టరీ కొద్ది లాభాలు సంపాదించింది. కాని 1966-67 సంవత్సరములో ఈ సంస్థ రూ. 146 లక్షల నష్టాన్ని పొందింది. టినోత్సైడ్ తగినంత మొత్తం లభ్యముకానందున ఉత్పత్తులు వాటి నాణ్యతను పోటీచేయగల సామర్థ్యాన్ని నిలబెట్టే లేకపోయాయి, తత్ఫలితంగా అమ్మకాలు తగ్గిపోయినవి. ఉత్పత్తులకు పెరిగిన పెట్టేందుకు ఎంతో అవసరమైన టినోత్సైడ్ దిగుమతికి 25,000 టన్నుల పరిమితి విదేశమారకార్ని విడుదల చేయవలసిందని భారత ప్రభుత్వాన్ని చొరడం జరిగింది. ఉత్పత్తుల నాణ్యతను అభివృద్ధి చేయడానికి, అమ్మకాలను పెంపు చేయడానికి ప్రయత్నాలు జరుగుతున్నవి. తమకు కావలసిన శానిటరీ పరికరాలన్నీ గూడూరు ప్రభుత్వ పింగాణి ప్యాక్టరీ నుండి కొనుగోలు చేయాలని ప్రభుత్వ శాఖలన్నింటినీ ఆదేశించడం జరిగింది.

ప్రభుత్వ బ్లాకు గ్లాసు ప్యాక్టరీ, గూడూరు :

ఈ యూనిటు వరుసగా నష్టాలతో నడుస్తున్నది. దానిని అమ్మకచేయాలని చేసిన యత్నాలన్నీ వ్యర్థమయినవి. దీనిని, సిరియస్ ప్యాక్టరీనికూడా లభ్య పరిశ్రమల అభివృద్ధి కార్పొరేషన్ కు బదిలీచేయాలని ప్రతిపాదించబడింది.

V. ప్రభుత్వ యజమాన్యం క్రిందగల కంపెనీలు

(ఎ) సింగరేణి కాలరీస్ కంపెనీ లిమిటెడ్

1965-66 లో సింగరేణి కాలరీస్ కంపెనీ లిమిటెడ్ వారి ఆమోదించిన మరియు చెల్లించిన మూలధనం రూ. 5.58 కోట్లు.

బొగ్గు ఉత్పత్తి 1964-65 లో 36 51 లక్షల టన్నులు ఉండగా 1965-66లో 40 51 లక్షల టన్నులు ఉత్పత్తి అయింది. కంపెనీకి వచ్చిన వెరళి లాభం 1964-65లో రూ. 2.08 కోట్లు కాగా 1965-66లో రూ. 2.54 కోట్లు వచ్చింది. 1965-66లో బొగ్గురవాణా చాలినంత అధికంగా ఉన్నప్పటికీ బొగ్గు గిరాకీ ఊహించినంతగా లేకపోయింది అందువల్ల బొగ్గు నిల్వలు పెరిగిపోయినవి. కొత్తగాడెం ధర్మల్ ప్లాంటు 1966 ఆగష్టులో బొగ్గు తీసికోవటం ప్రారంభించింది. ధర్మల్ ప్లాంటు రెండవ, మూడవ యూనిట్లు పని ప్రారంభించగానే బొగ్గు గిరాకీ తగినంత పెరగగలదని భావించబడుచున్నది. ఇటీవలి మాసాలలో సింగరేణి బొగ్గు గిరాకీ ఎక్కువవుతూవచ్చింది కంపెనీ బొగ్గు గిరాకీ మొత్తాన్ని తీర్చగల స్థితిలో నున్నది. కాని బొగ్గు రవాణాకు రైల్వేచాలిని వ్యాగ్లస్ ఇవ్వలేకపోతున్నది.

(బి) నిజాం సుగర్ ఫ్యాక్టరీ లిమిటెడ్ :

1965-66 గానుగాడుకాలంలో ఈ ఫ్యాక్టరీ 6,38,283 టన్నుల చెరకు ఆడించి 57,609.6 టన్నుల చక్కెర 9 02 శాతం దిగుబడితో ఉత్పత్తి చేసింది. ఆ క్రిందటి సంవత్సరం 5,25,634 టన్నుల చెరకు ఆడించి 9 శాతం దిగుబడితో 56,249 టన్నుల చక్కెర ఉత్పత్తి చేసింది. 1964-65 సీజనులో 184 రోజులుండగా 1965-66 సీజను 178 రోజులు వున్నాయి. 1965-66 సం.పు దిగుబడి వెనుకటి సంవత్సరము దిగుబడికంటే కొద్దిగా మెరుగైనా, గత సంవత్సరములలో పొందిన దిగుబడితో పోల్చినాస్తే అంత బాగాలేదు.

రుతు పరిస్థితులు సుముఖంగా లేకపోయినప్పటికీ ఫ్యాక్టరీ క్షేత్రపుపని గత సంవత్సరముతో పోల్చినాస్తే అభివృద్ధి చూపించింది. యకరా దిగుబడి 33.75 టన్నులుకాగా అంతకుముందు సంవత్సరము యకరా దిగుబడి 27 09 టన్నులు మాత్రమే. వ్యవసాయ పన్నులపై లాభం రూ. 13.06 లక్షలు వుండగా అంతకు ముందు సంవత్సరం రూ. 9 61 లక్షలు వున్నాయి.

కన్ పెకనరీ యూనిట్లు రూ. 1.16 లక్షలు నష్టం పొందింది. ఉత్పత్తి 1964-65లో 881 టన్నులనుండి 1965-66లో 661 టన్నులకు దిగిపోయింది. ముడి పస్తువులు, ప్యాకింగ్ సామాగ్రి ధర పెరగడంవల్ల అమ్మకపు ధర పెరిగింది ప్రముఖ ఉత్పత్తిదారుల నుండి తీవ్రపోటీ కారణంగా అమ్మకపు లక్ష్యాలను సాధించడానికి వీలులేకపోయింది.

1965-66 లో కంపెనీ కార్బన్ డయాక్సైడ్ ప్లాంటులో కార్బన్ డయాక్సైడ్ తయారీ ఉత్పత్తిలో కొంత పెరుగుదల వున్నప్పటికీ ఆర్థిక ఫలితాలలో అభివృద్ధిలేదు. నీటివిద్య కారణంగా ఎక్కువ గిరాకీగల కాలంలో ప్లాంటు పని చేయడానికి వీలులేకపోయింది తత్ఫలితంగా కార్బన్ డయాక్సైడ్ ఉత్పత్తి

చేయడానికి లక్ష్యంగా పెట్టుకొన్న 200 బిన్నుల లక్ష్యాన్ని సాధించలేకపోయింది. ఈ ప్లాంటు రూ. 64,352 లు నష్టపోయింది. అలభ్యముగా సంవత్సరం రూ. 48,428 లు దీనికి నష్టం వచ్చింది.

మొత్తం మీద పని మూలంగా 1961-65 లో 1065 నిల్వ లాభం రూ. 39.20 లక్షలు రాగా 1965-66 లో రూ. 22.71 లక్షలు వచ్చింది.

(సి) హైదరాబాదు కేమికల్స్ అండ్ ఫెర్టిలైజర్స్ లిమిటెడ్

1966 సెప్టెంబరు 30 తో అంతమైన సంవత్సరంలో కంపెనీ ఉత్పత్తి చేసిన సల్ఫ్యూరిక్ యాసిడ్, సూపర్ ఫాస్ఫేటు రసాయనిక ఎరువుల మిశ్రమం వివరాలు, పోల్చి చూసుకోడానికి అంతక్రితం సంవత్సరపు వివరాలు ఈ క్రింది విధిమగా వున్నాయి :

ఉత్పత్తి	1961-65	1965-66
సల్ఫ్యూరిక్ యాసిడ్	7,468 బిన్నులు	7,006 బిన్నులు
సూపర్ ఫాస్ఫేటు	16,741 ..	16,816 ..
రసాయనిక ఎరువుల మిశ్రమం	20,466 ..	20,865 ..

1966 సెప్టెంబరు 30 తో అంతమైన సంవత్సరంలో కంపెనీ నిర్వహణ ఫలితాలు రూ. 31.39 లక్షల లాభం చూపించగా అంతకు ముందు సంవత్సరం రూ. 2.85 లక్షల నష్టం వచ్చింది. సల్ఫరు, రాత్ ఫాస్ఫేటువంటి దిగుమతి అయ్యే ముడి పదార్థాల సేకరణలో చిక్కులు, 1966 మార్చి నుండి అగస్టు వరకూ విద్యుచ్ఛక్తి కొరత, నీటికోరత లేనట్లయితే, కంపెనీ నిర్వహణ ఫలితాలు ఇంకా మెరుగుగా ఉండేవి. కంపెనీ ఉత్పత్తుల గిరాకీ 1965-66 లో బాగా ప్రోత్సాహకరంగా వుంది. గత సంవత్సరంతో పోల్చి చూస్తే 20 శాతము అధికమైంది.

(డి) అజొంజాహి మిల్సు లిమిటెడ్ అండ్రప్రదేశ్ లో 36,000 రడుక్కు, 700 మగ్గులుగల ఎంతో పెద్ద మిల్లు. దేశంలో జాతి పరిశ్రమ అతి కిష్ట పరిస్థితిలో నున్నది. వస్త్రాలమ్మకము తగ్గిపోయింది. ప్రత్తి సరఫరా తగినంతగా లేదు. ధరలు కూడా హెచ్చుగానున్నవి. ఈ పరిస్థితిని అధిగమించడానికి భారత ప్రభుత్వము అనుసరించిన నిర్బంధంగా మిల్లుల మూసివేయడం వంటి చర్య గురించి మీ అందరికీ తెలిసిందే. దేశంలో చాల జోలి మిల్లులు ఎక్కువ నష్టపోయాయి. అజొంజాహి మిల్సు లిమిటెడ్ గూడా అందులో ఒకటి. కంపెనీకి 1964-65 లో రూ. 6.53 లక్షల లాభం రాగా 1965-66 లో రూ. 26.46 లక్షల నష్టం వచ్చింది. 1965-66 లో స్పిన్నింగు భాగం 6,400 కడుక్లతో పెంచడం పూర్తి అయింది. 1966 జూన్ 3న ఆదనపు ప్లాంటు పని ప్రారంభించింది. 60 లక్షల మొత్తం ఖర్చుతో 25,000 కడుక్లు, 150 మగ్గులు పానే కొత్త వాటిని ప్రవేశ పెడుతూ మిల్లును అధునాతనం చేసి క్రొత్తదిగా చేసే పథకం దశలువారీగా అమలుపరచ బడుతున్నది. మిల్లు పథకాన్ని అమలుపరచడానికి వీలుగా 1965-66 లో ప్రభుత్వం రూ. 15 లక్షల రుణం మంజూరుచేసింది. పథకం మొదటి దశ పూర్తి చేయడానికి కంపెనీ రూ. 15 లక్షలు పెట్టుబడి పెట్టడానికి ఏర్పాట్లుచేసింది. యంత్ర

సామగ్రికి ఆర్డర్లు కూడా పంపింది. దీని అమలుతో కంపెనీ నిర్వహణ మంచి ఫలితాలు చూపగలదని ఆశించబడుచున్నది.

VI. చట్టబద్ధమైన కార్పొరేషన్లు

(ఎ) ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్ర పైనాన్నియలు కార్పొరేషన్లు

ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్ర పైనాన్నియలు కార్పొరేషనుకు రూ. 15 కోట్లు చెల్లించిన మూలధనం వున్నది. అందులో రాష్ట్ర ప్రభుత్వానికి రూ. 70 లక్షల విలువగల వాటాలున్నాయి ఇది మొత్తం చెల్లించిన మూలధనంలో 46 శాతంగా ఉన్నది. రిజర్వు బ్యాంకుకు రూ. 30 లక్షల వాటాలు ఉన్నాయి. మిగతా వాటిని పెడ్యాలు బ్యాంకులు, సహకార బ్యాంకులు, జీవిత భీమా సంస్థ, ప్రజలు తీసుకున్నారు. పారిశ్రామిక సంస్థలకు రుణాల రూపంలో సహాయం అందజేయడం, స్వదేశీ యంత్రసామగ్రికి చెల్లింపులు అపియుంచే హామీ ఇవ్వడం అన్నది ఈ కార్పొరేషన్ లక్ష్యం ప్రప్రథమంగా ఈ కార్పొరేషను 1965-66లో వాటాలను గుత్తకు తీసుకునే వ్యాపారాన్ని ప్రారంభించింది.

ఈ కార్పొరేషను ఏర్పడినప్పటినుండి ఇప్పటివరకు రూ. 11.99 కోట్లు రుణాల రూపంలో మంజూరుచేసింది అందులో వాస్తవంగా చెల్లించిన మొత్తం రూ. 7.13 కోట్లు. మంజూరైన మొత్తంలో పార్టీలు వినియోగించుకొని కారణంగా రూ. 2.19 కోట్ల విలువగల రుణాలు రద్దుచేయబడ్డాయి. ఇప్పటికి మంజూరైన మొత్తాలో వత్త పరిశ్రమకు దాదాపు రూ. 350 లక్షలు, ఆహార పదార్థాల తయారీ పరిశ్రమలకు రూ. 180 లక్షలు, రసాయనిక పదార్థాలు, రసాయనిక ఉత్పత్తులకు రూ. 106 లక్షలు మంజూరుచేయడం జరిగింది. రాష్ట్ర పైనాన్నియలు కార్పొరేషను చట్టం క్రింద వాటాదార్లకు కార్పొరేషను 31 శాతం హామీ డివిడెండును చెల్లించవలసివున్న సంగతి గౌరవ సభ్యులకు విదితమే ఏ సంవత్సరమైనా కార్పొరేషను ఆరన ఈ శాతం చొప్పున డివిడెండు చెల్లించడానికి చాలకపోతే కార్పొరేషను హామీ యిచ్చిన డివిడెండు చెల్లించగలిగేందుకు గాను ప్రభుత్వం దానికి సబ్సిడీ ఇవ్వవలసివున్నది 1963-64 నుండి కార్పొరేషన్ ప్రభుత్వ సహాయం అడుగుకుందనే తన సొంత రాబడినుండి డివిడెండు చెల్లించగలుగుతున్నది 1964-65 లో వచ్చిన నికర లాభం రూ. 12.47 లక్షలుకాగా, 1965-66 సంవత్సరంలో వచ్చిన నికర లాభం రూ. 12.84 లక్షలు

అప్పు తీసుకున్నవారు 1967 మార్చి ఆఖరుకు మొత్తం మీద దాదాపు రూ. 575.49 లక్షలు తిరిగి చెల్లించవలసి వచ్చింది. అందులో వాయిదా మీరిన బాకీలు రూ. 4.76 లక్షలు. వసూలుకాని బాకీల క్రింద రూ. 2.19, 193 ల మొత్తాన్ని కార్పొరేషను కొట్టివేయవలసి వచ్చింది

(బి) ఆంధ్రప్రదేశ్ పారిశ్రామికాభివృద్ధి కార్పొరేషను :

ఈ కార్పొరేషను ఏర్పడిననాటినుంచి ఇప్పటిదాకా 44 పారిశ్రామిక సంస్థలకు దిగువ వివరించిన రీతిగా రూ. 609.65 లక్షలమేరకు మంజూరుచేసింది ;

రూ. లక్షలు

(1) వాటా మూలధనపు గుత్త కొనుగోలు

.... 385.00

(2) వాటా మూలధనంలో పెట్టుబడి		45.65
(3) వాయిదాపేసిన చెల్లింపులు, ఋణాలు మొదలై నవాటికి హామీలు		169.00
(4) ఋణాలు	...	10.00
	మొత్తం	609.65

మంజూరుచేసిన పై మొత్తంలో ఇప్పటికి 28 సంవత్సరాలు రూ. 431.90 లక్షల మేరకు ద్రవ్యసహాయాన్ని వినియోగించుకున్నాయి. (ఈ సంవత్సరంలోని మొత్తం పెట్టుబడి దాదాపు రూ. 70 కోట్లు.) రాష్ట్రంలో కార్పొరేషన్ల పారిశ్రామిక సంస్థలకు పెట్టుబడులను ఆకర్షించడంలో కార్పొరేషను ప్రముఖపాత్ర వహించగలిగిందని పై సంఖ్యావివరాలు తెలియజేస్తున్నాయి. మూలధనపు మార్కెటులో ప్రస్తుతమున్న అనిశ్చిత పరిస్థితినిబట్టి చూచినట్లయితే వాటాల గుత్త కొనుగోలు పౌకర్యము కల్పించే ఇటువంటి సంస్థ పుండవలసిన అవసరం ప్రస్ఫుటమవుతున్నది.

ప్రయివేటు పార్టీల సహకారంతో కార్పొరేషను ప్రారంభించిన దాల్ బేరింగుల తయారీ ప్రాజెక్టు, ఏకీకృత గ్లాసు వుత్పత్తి ప్రాజెక్టు చెప్పకోదగ్గ అభివృద్ధి పొందిన లేదు రూపాయి మారకపు విలువ తగ్గింపు కారణంగా వీటి వ్యయం అధికిమైంది. అందుచేత ఈ ప్రాజెక్టులకు కేంద్ర ఆర్థిక సహాయ సంస్థల మద్దతు లభించడం కష్టమవుతున్నది. తమకున్న పరిమిత వనర దృష్ట్యా కేంద్ర ఆర్థిక సహాయ సంస్థలు వీటికి అవసరమైన సహాయాన్ని అందజేయడం కష్టంగా భావించి పుండవచ్చు. ఈ ప్రాజెక్టుల పరిధిని, తద్వారా వాటికి కావలసిన పెట్టుబడిని తగ్గించడానికి కార్పొరేషను కృషి చేస్తున్నది. ఆ విధంగా చేయడంవల్ల ఈ ప్రాజెక్టులు కేంద్ర ఆర్థిక సహాయ సంస్థలనుండి కొంత సహాయాన్ని పొందడానికి అవకాశం కలిగి ఈ ప్రాజెక్టుల పనిని ప్రారంభించడానికి సాధ్యమవుతుందని భావించబడుతున్నది.

రిసర్వు ఫోర్డ్ కంపెనీకి ప్రాన్సు దేశంలోని రెనార్న్స్ వారు సరఫరా చేసిన యంత్ర సామగ్రికిగాను వాయిదాపేసిన చెల్లింపుల విషయమై ఈ కార్పొరేషను హామీ ఇచ్చిన విషయం గౌరవ సభ్యులకు తెలిసినదే. అవసరమైన పెట్టుబడిని ప్రముఖులు సమకూర్చుకోలేని కారణంగా కార్పొరేషను ఈ సంస్థ యాజమాన్యాన్ని తీసుకోవలసిన అవసరం ఏర్పడింది. అవరమైన పైకాన్ని సమకూర్చకలిగినట్టి ప్రైవేటు పార్టీకి ఈ ప్రాజెక్టును బదిలీ చేయాలని భావించబడింది. కాని కేంద్ర ప్రభుత్వం ఈ ప్రాజెక్టు కోసం రాష్ట్ర ప్రభుత్వానికి రూ. 2.5 కోట్లు రుణం ఇవ్వజూపింది. అందుచేత దీన్ని ప్రభుత్వ రంగంలోని సంస్థగానే నడపాలని నిర్ణయించబడింది.

(సి) ఆంధ్రప్రదేశ్ లఘుపరిశ్రమల అభివృద్ధి కార్పొరేషను :

ఈ కార్పొరేషను ముఖ్య కార్యకలాపాలేమిటంటే :—

(ఎ) లఘు పరిశ్రమలకు రుణ సహాయం అందజేయడం ;

(బి) వివిధ రకాల వస్తువులను వుత్పత్తి చేసే 18 యానిట్లను నిర్వహించడం ఇవి ఇదివరకు పరిశ్రమల శాఖ వారిచే నిర్వహించబడేవి

(సి) లఘు పరిశ్రమల ప్రయోజనం కోసం సనత్ నగర్ తదితర స్థలాలలో స్థాపించిన 6 ముడి సరుకుల సర్వీసింగు కేంద్రాలను నిర్వహించడం.

కార్పొరేషను ప్రారంభమైనప్పటినుంచి ఇంతవరకు 107 అప్పు దరఖాస్తు లక్షగాను మొత్తంమీద రూ 75 లక్షల పైగా మంజూరు చేసింది వాస్తవంగా పంపిణీచేసిన మొత్తం సుమారు రూ 33 లక్షలకు కొంచెం తక్కువగా వుంటుంది. దీనికితోడు ఈ కార్పొరేషను రూ. 68 లక్షల మేర కొన్ని సంస్థలకు మూలధనంగా పెట్టుబడి పెట్టింది.

యూనిట్ల రాబడి మొత్తంలో కొంత ఆభివృద్ధి కనిపించింది ఇటీవలి మాసాల్లో ఇవి ప్రచారంచేసిన వ్యాపార ధోరణి ప్రోత్సాహకరంగానే వున్నది.

సనత్ నగర్, వరంగల్లు, విజయవాడ, సామర్లకోట, విశాఖపట్నం, కడపలలోని ముడి సరుకుల సర్వీసింగు కేంద్రాలు ఈ సంవత్సరం రాష్ట్రంలోని లఘు పరిశ్రమలకు రూ 1,33,32,123 ల విలువ చేసే ముడి వస్తువులను పంపిణీ చేశాయి.

(డి) ప్రభుత్వ పవర్ ఆల్కహోలు ఫ్యాక్టరీ, జోధన్

జోధన్ లోని ప్రభుత్వ పవర్ ఆల్కహోల్ ఫ్యాక్టరీ నిజాం షుగర్ ఫ్యాక్టరీకి అనుబంధంగా నిర్వహించబడుతున్నది. ఇది విజయవంతంగానే పని చేస్తున్నది. 1965-66 లో అది 20 లక్షల గ్యాలన్లకు పైగా వుత్పత్తి చేసింది. ఆ క్రితం సంవత్సరం ఉత్పత్తి 18 లక్షల గ్యాలన్లు 1966-67 లో చక్కెర ఫ్యాక్టరీనుంచి ఆల్కహోలు ఫ్యాక్టరీకి సరఫరా చేయబడిన మొలాసెస్ మామూలు కంటే చాలా తక్కువ ఆల్కహోలుపై ఆధారపడిన పరిశ్రమల అవసరాలను తీర్చే నిమిత్తం మహారాష్ట్ర, మద్రాసు రాష్ట్రాలనుంచి మొలాసెస్ ను తెప్పించుకొని తగు స్థాయిలో ఆల్కహోలు వుత్పత్తిని నిర్వహించడానికి ప్రయత్నాలు జరుగుతున్నాయి.

(ఇ) ఆంధ్రప్రదేశ్ మైనింగు కార్పొరేషన్ లిమిటెడ్

ఆంధ్రప్రదేశ్ మైనింగు కార్పొరేషను 1961 లో స్థాపించబడింది. దీని అధీకృత వాటా మూలధనం రూ 50 00 లక్షలు. ఆర్థిక ప్రాధాన్యతగల ముఖ్యమైన ఖనిజాల వునికిని నిరూపించే నిమిత్తం అన్వేషణ, సవివరమైన పరిశీలనలు జరపడానికి, ఖనిజాల ఉపయోగం కోసం, ప్రొసెసింగు కోసం కర్మాగారాలను నెలకొల్పడానికి ఈ కార్పొరేషను వృద్ధిశీలించబడింది. కార్పొరేషను తన వాటా మూలధనాన్ని రూ. 50 లక్షలనుంచి రూ. 200 లక్షలకు పెంచుకొనడానికి ప్రభుత్వం ఇటీవల అనుమతించింది. ఈ కార్పొరేషను కర్నూలు జిల్లా వెల్దుర్తిలో ముడి ఇనుము, కడప జిల్లా పులిపెందలలో ఆస్టెస్టాను, కర్నూలు జిల్లా రామతీర్థంలో సున్నపురాయి, సున్నం, ఖమ్మం జిల్లాలో ముగురాయి, శూర్పు గోదావరి జిల్లా పుణ్యక్షేత్రంలో పింగాణి మట్టి, షాద్ నగర్ లో స్ఫటికపు శిలను త్రవ్వకం చేస్తున్నది. గ్లాసు ఫ్యాక్టరీకి కావలసిన స్ఫటికపు శిల, కాలిన్ సేషనుకు నీలికా ఇసుక తయారీ ప్రొసెసింగు యూనిట్లు, షాద్ నగర్ లో ఏర్పాటు చేయబడింది. నగీషిరాళ్లు, గ్రేనైట్,

వలువరాళ్ళకు సంబంధించి ఒక చిన్న తరహా పాఠశాలను ఏర్పాటు చేయడానికి ఒక పథకాన్ని అమలుపరచాలని కార్పొరేషను పుచ్చేస్తున్నది. ఈ రాళ్ళు అసక్తి చూపుతున్న కొన్ని అమెరికా సంస్థలు పీడిని కొనుగోలు చేసుకుంటాయని ఆశించబడుతున్నది. ఈ కార్పొరేషను కవిష్యట్ కౌన్సిల్లములో ఆదిలాబాద్, వికారాబాద్ ప్రాంతాల్లో ఇంకా లభించే పింగాణి నిక్షేపాలను శ్రీకాకుళం ప్రాంతంలో మాంగసేను, గ్రాఫైట్లను అన్వేషణ జరుపాలని, వాటిని వినియోగించుకోవాలని తుపెట్టబడింది.

జియోలాజికల్ సర్వే ఆఫ్ ఇండియా, ఇండియన్ బ్యూరో ఆఫ్ మెన్సల సహకారంతో మన రాష్ట్ర ప్రభుత్వం రాష్ట్రంలోని అనిజనంబ పట్టణంలో సర్వేను, అన్వేషణను జరుపుతున్నది. తూర్పు దిశవ ప్రాంతంలో మూలభూమి స్తంభ నిర్మాణం కోసం ఏరియల్ సర్వే జరుగుతున్నది. అసక్తిగల ఇతర పార్టీల సహకారంతో జగ్గయ్యపేటలో సిమెంటు ఫ్యాక్టరీని కూడ స్థాపించడం కోసం కార్పొరేషను అవకాశాలను అన్వేషిస్తున్నది. అచ్చట 100 ఎకరాల స్థలమును ఉన్నప్పుడెలాంటి నిక్షేపాలు లభ్యమవుతాయని, ఈ నిక్షేపాలు నాల్గా ఒక పరియను ఉన్నట్లు మొత్తం ఉత్పత్తి శక్తిగల సిమెంటు ప్లాంట్ నిర్వహించడానికి నిశ్చయించి పరిశీలనలు తెలియచిస్తున్నది.

నడుస్తున్న 1967-68 సంవత్సరానికిగాను ఆంధ్రప్రదేశ్ మెన్సల కార్పొరేషనులో రాష్ట్ర ప్రభుత్వ వాటా మూలభూమి విరాళం గ్రాంట్ విధ్వంసించిన తాత్కాలిక కేటాయింపు రూ. 15.00 లక్షలు.

VII. లఘు పరిశ్రమలు

1966-67లో రూ. 22.5 లక్షలు ఇందుకు కేటాయించబడిగా 1967-68లో నిధుల కొరతవల్ల ప్రణాళిక క్రింద బడ్జెటులో రూ. 16.7 లక్షల మొత్తం మాత్రమే కేటాయింపు చేయడానికి పీలు కరిగింది. ఈ మొత్తంలో గ్రామీణ పారిశ్రామిక క్షేత్రాల్లో టూల్ రూం సర్వీసింగ్ వర్కుషాపు, జనుల్ పర్ఫెక్ట్ ఇంజనీరింగు పెట్రూషాపు స్థాపనకు సంబంధించిన రెండు క్రొత్త పథకాల కేటాయింపు కూడా చేసి పున్నది. లఘు పరిశ్రమల అభివృద్ధి కోసం 1967 ఏప్రిల్ లో మన రాష్ట్రంలో తీవ్రమైన ఉద్యమం ప్రారంభించబడింది. క్రొత్త ఢిల్లీలోని జాతీయ లఘుపరిశ్రమల సంస్థ, భారత ప్రభుత్వ లఘుపరిశ్రమల అభివృద్ధి పీఠీషసరు, ఆంధ్రప్రదేశ్ పరిశ్రమల డైరెక్టరేటుల ఉమ్మడి ఆధ్వర్యంలో అది జరిగింది. ఈ ఉద్యమం సందర్భంగా అదే కొనుగోలు పద్ధతిపై సుమారు రూ. 9 కోట్లు విలువ జేసే స్వదేశీ, విదేశీ యంత్ర సామగ్రి సరఫరా కోసం సుమారు 2,200 దరఖాస్తులు అందాయి. రూ. 5 కోట్లకు పైబడి విలువ చేసే యంత్ర సామగ్రి, పరికరాలకోసం పెట్టుకొన్న సుమారు 1,300 దరఖాస్తులు అధికార్ల సంఘం పరిశీలించిన తరువాత ఆమోదించబడ్డాయి. దరఖాస్తులు రాష్ట్రంలోని దాదాపు అన్ని జిల్లాలకు చెందినవై ఉండేటటు చూడడానికి తగు జాగ్రత్తలు తీసుకోబడ్డాయి. ఆమోదం లభించిన దరఖాస్తుదారులు తమ పరిశ్రమలకు సంపైకంతోసహా అన్ని ఏర్పాట్లు చేసుకొని యంత్రాలు అందినవెంటనే వారు ఉత్పత్తిని ప్రారంభించడానికి సిద్ధంగా వుండగలరని ఆశించబడుతున్నది. ఈ యానిట్లు

స్థాపించబడి పని ప్రారంభించడంతో మన రాష్ట్రంలో అటు పరిశ్రమ రంగం గణనీయమైన అభివృద్ధిని సాధించినట్లువుతుంది.
పారిశ్రామిక క్షేత్రాలు .

పారిశ్రామిక క్షేత్రాలకోసం 1967-68 లో 6 68 లక్షల రూపాయలు కేటాయించబడ్డాయి ఇప్పుడున్న క్షేత్రాలలో చిన్న తరహా సివిలు వనులు మొదలగువాటిని చేపట్టి నిమిత్తం ఈ కేటాయింపు చేయబడింది ప్రభుత్వం ఒక అదె కొనుగోలు పద్ధతిని మంజూరు చేసింది ఈ పద్ధతం క్రింద మామూలు తరహా పారిశ్రామిక క్షేత్రాలలో ఫ్యాక్టరీ పెట్టులు, సహాయం పొందే ప్రయివేటు పారిశ్రామిక క్షేత్రాలలో అభివృద్ధి పరచబడిన ప్లాటులు, అదెకున్న పారిశ్రామిక వేత్తలకు అదె కొనుగోలు పద్ధతిపై అమ్మబడతాయి-అదె కొనుగోలు దారు భూమి పూర్తి విలువలోను భవనాల ఆవరణాల విలువమీద 10 శాతం మొదటి చెల్లింపు చేయవలసి వుంటుంది. మిగతా పైకం నెలసరి సమాన వాయిదాలలో 15 సంవత్సరాలలో చెల్లించవలసి వుంటుంది.

పారిశ్రామిక సహకార సంఘాలు .

పారిశ్రామిక సహకార సంఘాలకోసం 1967-68 బడ్జెటు అంచనాలో రూ. 2.27 లక్షల మొత్తం కేటాయించబడింది. పారిశ్రామిక సంఘాలకు నిర్వహణ, మూలధనం వగైరాల ఏర్పాటుకోసం ఇది ఉద్దేశించబడింది.

పీచు పరిశ్రమ :

ఈ పరిశ్రమకు కావలసిన ముడి సరుకు మన రాష్ట్రంలో సమృద్ధిగా వుంది. పీచు గోదావరి జిల్లాలో నర్సాపురం వద్ద ఇప్పుడున్న పీచు వస్తువుల ఫ్యాక్టరీకి తోడు 1967-68 లో రబ్బరైజ్డ్ పీచు వస్తువుల ఫ్యాక్టరీని స్థాపించాలని సంకల్పించబడింది దీనిని ఎచ్చట స్థాపించేది నిర్ణయించలేదు ఈ రెండు ఫ్యాక్టరీల కోసం ప్రణాళిక క్రింద 1967-68 బడ్జెటు అంచనాలో రూ. 2 లక్షల మొత్తం కేటాయించబడింది.

తోళ్ల పరిశ్రమ

1966-67 లో దీనికి కేటాయించబడిన మొత్తం రూ. 13 5 లక్షలుకాగా, విధుల కొరత కారణంగా ప్రణాళిక క్రింద 1967-'68 బడ్జెటు అంచనాలో రూ. 7 84 లక్షల మొత్తం మాత్రమే కేటాయించబడింది ఇందులో రూ. 1.75 లక్షల మొత్తాన్ని హైదరాబాదు టానరీస్, యుటిలిటీ రెడర్ గూడ్సు కోసం ఉద్దేశించబడింది. ఈ రెండు సంస్థలను ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్రం లోని పరిశ్రమభివృద్ధి కార్పొరేషనుకు బదిలీ చేయాలని ఉద్దేశించబడింది ఈ శాఖకు చెందిన విజయవాడలోని మోడల్ రెడర్ గూడ్సు తయారీ యూనిట్సులో తోలు వస్తువులు గుంతకల్లులోని మోడలు టానరీలో తోళ్ళ ఉత్పత్తి చేయబడుతున్నాయి. ఈ యూనిట్లు క్రమేణా ఉత్పత్తిని అధికం చేసుకుంటున్నాయి.

యుగోస్లావియా సహకారంతో హైదరాబాదు టానరీస్‌ను విస్తృతపరచాలని సంకల్పించబడింది. మొదటి చర్యగా డబ్బు తర్వాత చెల్లించే పద్ధతిపై రూ. 10 5

లక్షల విలువగల యంత్రాలకోసం యుగోస్లోవియాలోని “ఇన్ వెన్సు-ఇంపోర్టు” వారికి ఆర్డర్ వ్వబడింది. దిగుమతి లై సెన్సుకోసం కేంద్ర ప్రభుత్వానికి బడ్జెట్ కుడా పెట్టుకోబడింది. ఈ టానరీని యంరా విస్తృత పరచడానికి ప్రాజెక్టు పరిశీలన జరుపవలసిందిగా కూడా “ఇన్ వెన్సు-ఇంపోర్టు” ను కోరికడం జరిగింది. టానరీని అభివృద్ధి పరచడంతోపాటు దాని సమీపంలో చర్మాదారమైన పరిశ్రమను అభివృద్ధిచేసే ప్రతిపాదన ఒకటి ప్రభుత్వ పరిశీలనలో ఉంది. చర్మాదార పరిశ్రమల విషయంలో ఆసక్తిగల ప్రయివేటు పారిశ్రామిక వేత్తలకు టానరీ సమీపంలో టూలు తదితర సౌకర్యాలు కనిపించాలనికూడ ఉద్దేశించబడింది. ఈ ప్రాంతంలో వివిధ రకాల తోలు పరిశ్రమలను అభివృద్ధి చేయడమన్నది తుది ఆశయం.

పట్టు పరిశ్రమ :

మల్లరీపట్టు టాస్సార్ పట్టుపురుగుల ఉత్పత్తిని అధిం చేయడానికి మల్లరీ చెట్లు పెంచే విస్తీర్ణాన్ని అధికం చేయడానికి ఈ పట్టు పరిశ్రమ రార్యక్రమం ఉద్దేశించబడింది. 1966-67 లో 1.065 ఎకరాల ప్రాంతం మల్లరీ సాగుక్రిందికి తీసుకు రాబడింది. ఈ సాగు 1964-65 లో 821 ఎకరాలలోను, 1965-66 లో 928 ఎకరాల ప్రాంతంలోను జరిగేది. 1967-68 బడ్జెటు అంచనాలో ఇందుకు రూ. 1.88 లక్షల మొత్తం కేటాయించబడింది.

పరిశ్రమలకు ప్రభుత్వ సహాయ చట్టం :

పరిశ్రమలకు ప్రభుత్వ సహాయ చట్టం క్రింద ఒకటం పంపిణీ కోసం రూ. 2.50 లక్షల మొత్తం కేటాయించబడింది. రాష్ట్రంలోని తెలంగాణా ఆంధ్ర ప్రాంతాలలో ఇప్పుడు అమలులో ఉన్న చట్టాలను ఏకీకృతం చేయడం కోసం ఒక ఏకీకరణ బిల్లును ఈ శాసనసభా సమావేశంలో ప్రవేశపెట్టసవిషయం గౌరవ సభ్యులకు తెలుసు.

గ్రామీణ పరిశ్రమల ప్రాజెక్టు :

ప్రాజెక్టు సంఘం నిర్ణయానుసారంగా 1962-63 లో నర్సారావుపేట, అనంతవారు, నల్గొండలో మూడు గ్రామీణ పరిశ్రమల ప్రాజెక్టులు ప్రారంభించబడ్డాయి. ఈ ప్రాజెక్టుల పనిలో సూచనలివ్వటంకోసం ప్రతి ప్రాజెక్టుకు ఒక అధికారులతోను, అనధికారులతోనూ కూడకొన్న సంఘం ఒకటి ఉంటుంది. దీనితోడు రాష్ట్రస్థాయిలో కూడ ఒక సంఘం ఉన్నది. ప్రాజెక్టు ప్రాంతాలలో ఈ శాఖవారు సదుపాయాన్ని పథకాలు కూడా కొన్ని ఉన్నాయి. సహకార సంఘాలకు చేతిపనివారికి అప్పులు మంజూరు చేయబడుతున్నాయి. పనివారికి శిక్షణ సౌకర్యాలు కలుగజేయటం ఆదునిర పరికరములు అందజేయటం జరుగుతున్నది. శిక్షణ పొందిన పనివారు మేలరకపు పరికరములు ఎంతవరకు ఉపయోగించుకొంటున్నారో, ఆధునిక పద్ధతులను ఎంతవరకు అవలంబిస్తున్నారో తెలుసుకొనేందుకు తగుక్రద్ధ పహించబడుతున్నది. ఈ ప్రాజెక్టుకు రూ. 24 లక్షలు కేటాయంపు చేయబడింది. ఇందులో రూ. 4 లక్షలు కాధాపరింగా నడపబడే పరిశ్రమల వాణిజ్యపథకాల నిర్వహణ మూలధనంక్రింద రాష్ట్రం సమకూర్పు కోవలసి ఉంటుంది. ప్లానింగు కమిషనువారు రూ. 20 లక్షలు మంజూరు చేసిరి. అందులో 60 శాతం అప్పుగాను, 40 శాతం గ్రాంటుగాను ఉండవచ్చును.

VIII. చేతి పనులు

1966-67 లో చేతిపనుల అభివృద్ధి పథకాల నిమిత్తం ప్రజాశక్తిలో రూ. 6.13 లక్షలు కేటాయించబడింది. చేతి పనికి ఆర్థిక సహాయం, వారికి శిక్షణ, టిమ్మడి సదుపాయ కేంద్రముల నిర్మాణం, డిజైను అభివృద్ధి, నాణ్యతా నియంత్రణ మార్కెటింగు, ప్రచారాలకోసం ఈ మొత్తాన్ని వినియోగించటం జరిగింది. 1967-68 లో కేటాయింపు రూ 7 20 లక్షలు ఈ మొత్తం ఇదివరకు వినియోగిస్తున్న అవసరాలకే వినియోగించబడుతుంది. చేతిపనులలో తయారు అయిన వస్తువుల అమ్మకముకొరకు ఒక ఎంపొరీరియంను న్యూఢిల్లీలో ఏర్పాటు చేయబడు తున్నది.

IX. చేనేత పరిశ్రమ

చేనేత పరిశ్రమకు సంబంధించిన సమస్యలను గురించి గడచిన కొన్ని వారాలలో ఈ సభలో పెక్కుసార్లు ప్రస్తావించటం జరిగింది. ఈ విషయం గురించి 7-7-1967 తేదీన సవివరమైన ప్రకటన చేసివున్నాను.

మన రాష్ట్రంలో ప్రాథమిక చేనేతసంఘాలకు అపెక్సు సంఘాలకు సంబంధించి కొలది సంవత్సరాలు చేనేత వస్త్రాల ఉత్పత్తి, విక్రయాలను తెలిపే వివరణ దిగువ పొందుపరచబడినది.

ప్రాథమిక చేనేత పనివారి సహకార సంఘాలు.

సంవత్సరం	ఉత్పత్తి	అమ్మకం (రూ లక్షలలో)	విలువలు
1960-61	637 21	665 98	57 89
1961-62	660 84	667 08	76.90
1962-63	746.01	745 98	58 01
1963-64	810 20	809 41	73.77
1964-65	880 18	870 56	80 15
1965-66	967.71	1,004 91	116.12*

అపెక్సు నేత పనివారి సహకార సంఘాలు

1960- 61	172.69	141.16	60.52
1961- 62	136 93	142 97	60.43
1962-63	156.43	168.48	74 19
1963-64	161 70	183.34	75 35
1964-65	187 72	205 35	92 63
1965-66	174.18	210.78	80.71*

*(80-9-66 తేదీ నాటికి)

ప్రభుత్వం చేనేత పరిశ్రమాభివృద్ధికి రీమికోన్ని చట్టాన్ని గురించి సభ వారికి 7-7-1967 తేదీన తెలియజేసివున్నాను. అప్పటినుంచి రిమికో చట్టాన్ని చెప్పబడిన అవసరం ఉండదని భావిస్తున్నాను. 1967-68 సంవత్సరానికి బడ్జెటులో చేనేత పరిశ్రమల వినియోగం రూ. 47.25 లక్షలు మొత్తాన్ని మాత్రమే కేటాయించడానికి వీలుపడింది. ఈ సంవత్సరంలో ఈ శాఖకు చెందిన ఇరిగేషన్ లలో గొప్ప పొదుపు చేయడం ద్వారా అదనంగా విలులను సమకూర్చుకోవడానికి సాధ్యమైనట్లయితే ఆ విలులను చేనేత పరిశ్రమకు వినియోగించటం జరుగుతుందని నిశ్చయించి ఉన్నాను.

X. ఆంధ్రప్రదేశ్ ఖాదీ, గ్రామోద్ద్యోగ మండలి

రాష్ట్రంలో ఖాదీ, గ్రామీణ పరిశ్రమల అభివృద్ధికి ఖాదీ మండలిని ఏర్పాటుచేసి ఆంధ్రప్రదేశ్ ఖాదీ, గ్రామోద్ద్యోగ మండలికి అధికారపత్రం లభిస్తుంది. 1967-68 సంవత్సరానికి ఖాదీకవిషమవారు రూ. 45.02 లక్షలు కేటాయించారు. ఈ మొత్తంలో రూ. 38.36 లక్షల అప్పు, రూ. 6.66 లక్షలు గ్రాంటుగా ఉంటుంది. అధిక సలహాదారు చీఫ్ ఎకౌంట్స్ ఆఫీసరు, అడిటు మరియు అకౌంట్స్ సిబ్బంది ఖర్చులు తప్ప, ఖాదీ మండలి సిబ్బంది ఖర్చులను రాష్ట్రప్రభుత్వం భరిస్తుంది. ఖాదీ మండలి సిబ్బందికిరింద 1967-68 బడ్జెటు అంచనాలో రూ. 7.14 లక్షల మొత్తాన్ని రాష్ట్ర ప్రభుత్వం కేటాయించింది. సమీక్ష జరిపిన ఫలితంగా 173 పోస్తులను తగ్గిస్తూ ప్రభుత్వం ఉత్తర్వులను జారీచేసింది. ఈ తగ్గింపు 1-6-1967 నుండి అమలు లోనికి వచ్చింది. రాష్ట్రప్రభుత్వోద్యోగులతో సమానంగా ఖాదీ మండలి ఉద్యోగులకు కూడా (ప్రేడింగు ఆపరేషన్సులో పనిచేయువారు మినహా) జీతభత్యాలు ఉన్నవారు.

XI. ముద్రణ, స్టేషనరీ, స్టోర్సు పర్యేజి శాఖ

ముద్రణ, స్టేషనరీ, స్టోర్సు పర్యేజి డైరెక్టరు క్రింద ఈ క్రింది యూనిట్లు పనిచేస్తున్నాయి :

1. గవర్నమెంటు సెంట్రల్ ప్రెస్సు, చెంచల్ గూడా, హైదరాబాదు.
2. సెక్రటేరియట్ ప్రెస్సు, మింటు కాంపౌండు, హైదరాబాదు.
3. ఐ. జి. పి. ప్రెస్సు, ఐ. జి. పి. కార్యాలయం కాంపౌండు, హైదరాబాదు.
4. తెలుగు ప్రెస్సు, అమీరుపేట, హైదరాబాదు.
5. హైకోర్టు ప్రెస్సు, హైకోర్టు బిల్డింగు, హైదరాబాదు.
6. ప్రచురణ విభాగం, బిషిర్ బాగ్, హైదరాబాదు.
7. గవర్నమెంటు ప్రెస్సు, కర్నూలు.
8. స్టేషనరీ విభాగం, బిషిర్ బాగ్, హైదరాబాదు.

9. స్టోర్సు పర్యేజి విభాగం, బర్క్లీపురా, హైదరాబాదు.

పై యూనిట్లలో మొత్తంమీద సుమారు 3,300 మంది పనిచేస్తున్నారు.

ప్రత్యేక అధికారి 1965 లో చేసిన సిఫార్సులనునుసరించి కొన్ని విషయాలలో ముద్రణ శాఖ పునర్వ్యవస్థీకరించబడింది. మరీకొన్ని సిఫార్సులు పరిశీలనలో ఉన్నాయి. ప్రత్యేక అధికారి చేసిన సిఫార్సులలో మిషినరీని మార్పు చేయాలనేది ఒకటి. మిషినరీని మార్పు చేయటానికి మొదటి దశలో రూ 51 47 లక్షల వ్యయం అవుతుంది అందులో విదేశమారక ద్రవ్యం — దుర్లభవలామణీ, సులభ చలామణితో కలుపుకొని రూ 37 36 లక్షలు ఉంటుంది మిషినరీని రెండవ దశలో మార్పు చేయటానికి పెట్టుబడి వినియోగం రూ 75 22 లక్షలవుతుంది. అందులో విదేశమారక ద్రవ్యం రూ. 56 29 లక్షలు ఉంటుంది విదేశమారక ద్రవ్యం క్లిష్టంగా ఉన్న పరిస్థితి దృష్ట్యా మిషినరీని మార్పుడంలో త్వరగా చర్యలు తీసుకోవటానికి వీలులేకుండా ఉన్నాయి. అవసరమైన విదేశమారక ద్రవ్యాన్ని సమకూర్చడానికి కేంద్రప్రభుత్వాన్ని కోరవలసి ఉన్నది.

ముద్రణశాఖలో వున్న వివిధ తరగతులకు చెందిన ప్రభుత్వోద్యోగులయొక్క సేతనాల స్కేళ్ళను నవరించే ప్రతిపాదనలు పే కమీషనుకు పంపడం జరిగింది ఆ సంఘం సిఫార్సులు తగుకాలంలో పరిశీలించబడతాయి.

గవర్నమెంటు సెంట్రల్ ప్రెస్సు, స్టేషనరీ కార్యాలయం, అడ్మినిస్ట్రేటివ్ బ్లాకులకు కొత్త భవనాలను నిర్మించే పని స్పెషల్ పిల్ ఐంజనీరింగు సర్కిలుకు చెందిన సూపరెంటెండెంట్ ఇంజనీరుకు ఆప్పగించబడింది. ఈ విషయంలో ఈ సంవత్సరం తగినంత పని జరగగలదని ఆశించబడుతున్నది.

మామూలు ప్రభుత్వ ముద్రణపనే కాకుండా ప్రభుత్వశాఖలు, కలెక్టర్లు, కేంద్ర ప్రభుత్వ శాఖలు, క్వాసై ప్రభుత్వశాఖలనుంచి వచ్చే వివిధ ఇతర జాబ్ పనులను కూడా ఈ ప్రభుత్వ ముద్రణాలయాలు చేస్తున్నాయి పౌరసంబంధాల, సమాచారశాఖ ప్రచురిస్తున్న ఉరు, తెలుగు, హిందీ, ఇంగ్లీషు మొత్తం నాలుగు భాషలలో ఆంధ్రప్రదేశ్ పత్రికను, పోస్టల్స్, పోస్టల్స్, చిన్న పుస్తకాలనుకూడా సెంట్రలు ప్రెస్సు ప్రచురిస్తున్నది ఈ ప్రెస్సు రెండు షిఫ్టులలో పనిచేస్తున్నది.

ఇతర ముద్రణాలయాలు :

సెక్రటేరియటు, ఐ జి పి., హైకోర్టు ముద్రణాలయాలు పైన తెలిపిన ఆ యా శాఖలకు సంబంధించిన ముద్రణ పనిని చూస్తున్నాయి శాసనసభలోను, పరిషత్తులోను జరిగే తెలుగులో ప్రొసీడింగులు, జాబ్ పనులన్నిటినీ అమీరుపేటలోని తెలుగు ప్రెస్సు ముద్రిస్తున్నది శాసనసభ ప్రొసీడింగులను సకాలంలో ముద్రించడం కోసం అన్ని హంగులలో ఉన్న ఒక యూనిటు ప్రత్యేకంగా పనిచేస్తున్నది.

ప్రభుత్వ పౌరములు, రిజిస్టర్లు, జిల్లా గెజెట్లు, ఐఎల్ ఆర్స్ అన్నిటినీ కర్నూలు లోని ముద్రణాలయమందు ముద్రింపబడుచున్నవి సెంట్రలు ప్రెస్సు మోస్తరుగానే ఈ ప్రెస్సు కూడా రెండు షిఫ్టులలో పనిచేస్తున్నది

కంపోడింగు, డెజిన్, డై, డైటింగ్ : మొదటి విభాగములకు సేద్యముని నేరస్థులకు శిక్షణ ఇవ్వబడినందున గాననే ప్రైవేట్ సెంట్రల్ ప్రెస్సుకు సంబంధించిన ఉన్నత, నిమిత్తమంది ప్రైవేట్ సెంట్రల్ ప్రెస్సుకు సెంట్రల్ జైల్లో నేరస్థులకు డైటింగు : మొదటి విభాగము ఇవ్వబడుచున్నది.

ప్రచురణ విభాగం :

ముద్రణశాల నియంత్రణలో ముద్రించబడిన పేర్లు కానీ ప్రచురణ విభాగం కూడా వున్నది. ఈ శాఖ ముద్రించిన పేర్లు, పోస్టల్, ప్రైవేట్ ప్రెస్సులు, శాసనసభా పరిషత్తు ప్రొసీడింగులు, గెజిట్లు, బుక్ లెట్స్, పత్రికలు, పుస్తకాలను, కేంద్రప్రభుత్వ ప్రచురణలు, మద్రాసు శాఖ ప్రచురణలు, పబ్లిషింగ్, పంపిణీ చేస్తుంది. 1966-67లో ప్రచురణ, పబ్లికేషన్ ఆఫ్ఫైర్స్ డి. 853 లక్షల మేరకు జరిగాయి.

కార్మిక సంక్షేమం :

కార్మిక సంక్షేమాదికార్లు కర్నూలులోని ప్రైవేట్ ముద్రణశాలలలోని ఒకరు, ప్రభుత్వ సెంట్రల్ ప్రెస్, హైదరాబాదులోని ఇతర శాఖలకు ముద్రణ, కార్మిక సంక్షేమ కార్యకలాపాలను నిర్వహిస్తూనే ఉన్నారు.

కార్మికుల సంక్షేమంకోసం ప్రైవేట్ ఒక గ్రాంట్ ఇవ్వబడుతున్నది. ఒక వైద్యశాలను నడుపుతున్నది. కార్మికుల ఉపాధ్యాయ శిక్షణ పొందిన ముద్రణశాలయం కార్మికులు, ప్యాక్టరీ క్రమశిక్షణపై ఆందుకు సంబంధించిన ఇతర విషయాలపై కార్మికులకు పాఠ్య క్రైము తరగతులను ఏర్పాటుస్తున్నారు. రాజనష్టాలు ఉండిన ఉపరిపై ఉద్యోగులు ఒక క్యాంపేనును నడుపుతున్నారు. ప్రైవేట్ ప్రెస్సులోని కర్నూలు లోని ప్రభుత్వ ప్రెస్సులో పిష్టలలో పనిచేస్తున్న కార్మికులను ఉద్యోగానికి ఒక బస్సు, పాలు ఇవ్వడం జరుగుతున్నది.

ఉద్యోగుల సహకార సంఘం ఒకటి ఉంది. అందులో సభ్యులుగా ఉన్నవారికి ఆ సంఘం రుణాలు ఇస్తుంది. కార్మికుల ప్రయోజనార్థం వాడరిందార్ల సహకార సంఘాన్ని ఒక దానిని ప్రారంభించాలనే ఉద్దేశం వుంది.

పరస్పర ప్రయోజన నిధి :

కార్మికులే దీనిని నిర్వహించుకుంటున్నారు. ముద్రణ, స్టేషనరీ శాఖ డైరెక్టరు దీనిని అధ్యక్షులుగా వున్నారు. ఇది రుణాలు ఇస్తుంది. ఒక సభ్యుడు చనిపోయినప్పుడు అతని మీద ఆధారపడివున్నవారికి తాత్కాలికంగా రూ. 100 ల సహాయం చేయబడుతుంది. పదవీ విరమణపై సమయంలో ఒక్కొక్క కార్మికునకు నిధినుండి సుమారు రూ. 2,000ల మొత్తం వస్తుంది.

స్టేషనరీ విభాగం :

కాగితం, పైలు బోర్డులు వగైరా స్టేషనరీ సామగ్రి అంతటినీ స్టేషనరీ శాఖ సేకరించి, వాటిని వివిధ ప్రభుత్వ శాఖలకు సరఫరా చేస్తుంది.

స్టోర్సు పర్యేజి :

స్టేషనరీ శాఖ అవసరమైన సామగ్రి, దుస్తులకోసం బట్ట, మేజాబలలు, కుర్చీలు అత్రైలాలు వంటి మామూలు కార్యాలయ పరికరాలను కొనుగోలు చేసేపనిని స్టోర్సు పర్యేజిశాఖ చూస్తున్నది సప్లయల, డిస్పోజిషన్ డైరెక్టరు జనరలయొక్క రెటు కాంట్రాక్టులు వర్తించే వస్తువులను పేరరించే విషయంలో ఈ శాఖ సమన్వయ శాఖగా కూడా పనిచేస్తున్నది ఈ విభాగం సరఫరాచేసే స్టేషనరీ, బట్ట, కార్యాలయ సరంజామా కానటి స్టోర్సు పరికరాల కొనుగోలుకు 1-4-1966 తేదీనుండి తమ స్వంత ఏర్పాట్లు చేసుకోవడానికి అన్ని ప్రభుత్వ శాఖలకు అనుమతి ఇవ్వబడింది

XII ఖనిజ వనరుల అభివృద్ధి

XVI నెంబరు డిమాండు క్రింద, గనులు, భూగర్భ వ్యవహారాలశాఖ పరిపాలన నిమిత్తం 1967-68 బడ్జెటు అంచనాలో రూ 8,03,000 ల మొత్తం కేటాయించబడింది,

ఖనిజ ఉత్పత్తి విలువ దృష్ట్యా దేశంలోని రాష్ట్రాల్లో మనరాష్ట్రం ఆరవ స్థానాన్ని ఆక్రమిస్తుంది అస్సెస్మాను, బ్యారెట్టు అధికంగా లభించే అవకాశాలు ఉన్నాయి. అభ్రకము, ముడి ఇనుము, సున్నపురాయి, రాగి, సిసము, తుత్తునాగము, గ్రాఫైటు, క్రోమైటు, రాఫాస్పేటు, మాంగనీసు రాష్ట్రంలో లభ్యమయ్యే ఇతర ముఖ్య ఖనిజాలు, పాత్రలు చేయడానికి ఉష్ణ నిరోధక పరికరాలకు తదితర వస్తువులకు తగివుండే వివిధ రకాల బంకమన్ను రాష్ట్రంలోని వివిధ భాగాలలో లభ్యమౌతున్నది ఖనిజాల ఉత్పత్తి విలువ క్రమంగా పెరుగుతున్నది

ఎగుమతి అవకాశాలు విస్తారంగా ఉండి తద్వారా విదేశమారక ద్రవ్యాన్ని సంపాదించుకోవడానికి వీలున్న ఖనిజ ఉత్పత్తిని అభివృద్ధిచేయడం, పరిశ్రమలకు ఉపయోగకరమైన ఖనిజాలను త్రవ్వ తీయడంలో ప్రజలకు అసక్తిని కలిగించడం ప్రభుత్వయొక్క ఉద్దేశం జియలాజికల్ సర్వే ఆఫ్ ఇండియా రాష్ట్రంలోని కొన్ని పరిశోధనలను కొనసాగిస్తున్నది. కాని అధిక ప్రాధాన్యం మీద పని జరగాలని రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ఉద్దేశించిన సందర్భాల్లో గనులు భూగర్భ వ్యవహారాలశాఖ పరిశోధనలను ప్రారంభిస్తుంది లేదా అనుబంధ పరిశోధనలు జరుపుతుంది అభివృద్ధిని క్రమబద్ధం చేయడానికి సంబంధించి అధికంగా పెరిగిన పనిని చేయడానికి వీలుగా రాష్ట్ర ప్రభుత్వం, కర్నూలు, వరంగల్లలో ప్రస్తుతం ఉన్న ప్రాంతీయ కార్యాలయాలే కాకుండా విజయ వాడ, నెల్లూరు, విశాఖపట్నాల్లో మరి మూడు ప్రాంతీయ కార్యాలయాలను ఏర్పాటు చేసింది ఇందువల్ల ఖనిజ అన్వేషణ, వినియోగం, సంరక్షణ మొదలైన వివిధ అంశాల్లో సాంకేతిక అధికార్లు సన్నిహితంగాను మరియు కట్టుదిట్టంగాను శ్రద్ధ తీసుకోవడానికి వీలవుతుంది పారిశ్రామిక వేత్తలకు శీఘ్రంగాను, సాంకేతిక సలహాలివ్వడానికి కూడ వీలవుతుంది

గనులు, భూగర్భ వ్యవహారాలశాఖ, అన్వేషణ కార్యక్రమాన్ని తీవ్రతరం చేస్తున్నది బ్యారెట్టు, క్రోమైటు, బంకమన్ను, గ్రాఫైటు, సున్నపురాయి, ముడి ఇనుముల అన్వేషణ 1967-68 పరిశోధనల్లో చేతి ఉంది. జియలాజికలు సర్వే

అవ్ ఇండియా, ఆంధ్రప్రదేశ్ మైనింగు రివల్యూషను లిమిటెడ్ చీఫ్ టున్ హానిబ్లన్లెట్ (ఉక్కు మిశ్రమ లోహం) అన్వేషణ కార్పొరేషంతో కూడ దీనికి సన్నిహిత సంబంధం వుంది.

ముగింపు

రాష్ట్రంలో జరిగిన పారిశ్రామికాభివృద్ధిపట్ల రాష్ట్ర ప్రజలకు కొంత సులభమైన చెందినప్పటికీ ఈ అభివృద్ధి వేగం, తీరుపట్ల పూర్తిగా సంతృప్తి చెందవలసివచ్చింది. పారిశ్రామికాభివృద్ధి అనేది ఇంతవరకు ఎక్కువగా పైపైరాబాదు, విశాఖపట్నం, విజయవాడవంటి పట్టణ ప్రాంతాలకు, కొత్త గూడెంవంటి కొన్ని ఇతర పట్టణాలనుకూడ ప్రంపరించింది. ఈ అభివృద్ధి మూలంగా కలిగిన పారిశ్రామిక ప్రభావం రాష్ట్రం మొత్తానికి సంబంధించిన ఆర్థిక వ్యవస్థపై అంతగా ఉనికివలసివచ్చింది. పైపై సేవల వరకు పరిశ్రమలను వివిధ ప్రాంతాలలో నెలకొల్పడానికే ప్రయత్నం ఎక్కువ పూనికతో వున్నది. ఇందుకుగాను పారిశ్రామిక ప్రాంతాల పెంపొందించడానికిగాను రాష్ట్రంలోని ముఖ్య పట్టణాల పట్టుపట్ల విస్తారమైన ప్రాంతాలను చేర్చించడానికి ప్రభుత్వం ఉద్దేశిస్తున్నది. ఈ విధానాన్ని అచలించడంవల్ల రాష్ట్రమంతటా యింకా సమతుల్యంగా పరిశ్రమలను విస్తరించేయడానికి దోహదించేనే అధిక అపకాళాలుగల వర్తక కేంద్రాలను క్రొత్తగా ఏర్పాటుచేయడానికి ప్రయత్నం చేయవలసి రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ఆశిస్తున్నది.

ఈ అంశాన్ని దృష్టిలో ఉంచుకొని ప్రభుత్వ చట్టంగా నాగావ్వసాగారు ప్రాంతంలో పారిశ్రామికాభివృద్ధి సర్వేచేయడానికి ఉద్దేశించబడింది. ఈ సర్వే వనీని, భారత ప్రభుత్వం, యూనైటెడ్ గూడాలో నెలకొల్పిన ఒక సంస్థకు విస్తరించి శిక్షణ సంస్థకు అప్పగించడం జరిగింది.

డిమాండు వివరాలు

35. పరిశ్రమలు	1967-68 బడ్జెటు అంచనా
(ఎ) పరిశ్రమలు:	రూ.
ఎ. డైరెక్షను	8,55,600
బి. జిల్లా నిర్వహణ నిబ్బంది	1,18,600
సి. జీవల నిర్వహణ	1,13,600
డి. పట్టుపరిశ్రమ	4,97,700
ఇ. ఆంధ్ర పేపరుమిల్సు	100
ఎఫ్. ప్రభుత్వ పింగాణి ఫ్యాక్టరీ, గూడూరు	10,86,900
జి. ఆయిలు టెక్నాలజికల్ సంస్థ....	3,18,000
హెచ్. ప్రభుత్వ బ్లాకు గ్లాసు ప్లాంటు....	2,56,700
జె. లఘుపరిశ్రమల అభివృద్ధి నిమిత్తం పారిశ్రామిక క్షేత్రం	8,600

ఎన్. హెవీ ఎలక్ట్రికల్ ప్రాజెక్టు స్థాపనకు భూసేకరణనిమిత్తం సిబ్బంది	92,400
ఆర్. సివిలు ఇంజనీరింగు స్కూలు	1,85,500
ఎస్ పని కోల్పోయిన స్వర్ణకారులకు పునరావాసానికి సంబంధించిన పథకాలు—శిక్షణ పొందేవారికి సాంకేతిక శిక్షణ సౌకర్యాలు	18,100
టి. నల్గవ పంచవర్షప్రణాళికలో చేర్చిన పథకాలు	2,30,000
వెరళి మొత్తం	87,81,800

డిమాండు వివరాలు

35 పరిశ్రమలు

1967-68 బడ్జెటు అంచనా

(బి) కుటీరలముపరిశ్రమలు:

(1) కుటీర పరిశ్రమలు

	రూ.
ఎ. పారిశ్రామిక అభివృద్ధి	... 97,400
బి. వస్త్రాల డిజైనింగు పథకం	. 28,600
సి. పింగాణీపరిశ్రమ	36,600
ఇ. తోళ్లను పడనుపెట్టే పరిశ్రమ	.. 10,700
ఎఫ్. గజపరిశ్రమ	.. 19,800
హెచ్. కేంద్ర అమృతాల ఎంపోరియం, కుటీరపరిశ్రమల అమృతాల డిపో	1,10,000
జె. పింగాణీ సర్వీసు కేంద్రం	... 91,300
కె. ఉన్నిపరిశ్రమ	9,200
ఎల్. చేతిపనుల పథకాలు	... 3,32,000
ఎం. పారిశ్రామిక సహకారసంఘాలు	... 2,27,000
పి. తాటి ఉత్పత్తుల అభివృద్ధి	. 60,900
క్యూ. నిరుద్యోగ నివారణకు, హైదరాబాదు, సికింద్రాబాదు జంటనగరాలలో లఘు కుటీరపరిశ్రమలు	... 13,59,700
ఆర్. నల్గవ పంచవర్షప్రణాళికలోని పథకాలు	. 22,07,000
వెరళి మొత్తం	45,90,200

దీహాండు వివరాలు

35. పరిశ్రమలు	1967-68 బడ్జెటు అంచనా
(బి) టుటిర, లఘుపరిశ్రమలు	
(11) లఘుపరిశ్రమలు.	రూ
ఎ. పింగాణీపరిశ్రమ	2,19,800
సి. వడ్రంగం పరిశ్రమ	3,93,000
డి కమ్మరం పరిశ్రమ	82,900
ఇ. తోళ్లను ఎదునుపెట్టు పరిశ్రమ ..	2,76,500
ఎఫ్. సాధారణ ఇంజినీరింగు	65,600
జి. పారిశ్రామిక క్షేత్రాల నిర్వహణ	6,68,000
ఎచ్. సహకార పనికేంద్రాలు ...	20,000
జె. వివిధ పరిశ్రమలు	2,39,000
కె. పర్యవేక్షణ ...	12,10,100
ఎల్. పీఠపరిశ్రమ ..	1,15,200
ఎం. జిల్లా శిక్షణకేంద్రాలు	13,04,100
ఎన్. నాల్గవ పంచవర్ష ప్రణాళికలోని పథకాలు	20,51,000
	మొత్తం ... 1,12,98,100

దీహాండు వివరాలు

35. పరిశ్రమలు	1967-68 బడ్జెటు అంచనా
(సి) సహాయక గ్రాంట్లు విరాళం పద్ధతి:	
ఎం. వై.జ్ఞానిక, పారిశ్రామిక పరిశోధన నిమిత్తం కేంద్ర ప్రయోగశాలలకు గ్రాంట్లు ...	2,00,000
బి. ఆంధ్రప్రదేశ్ ఖాదీ, గ్రామోద్యోగ (చట్టబద్ధ) ముడిచికి గ్రాంట్లు	7,44,000
జి. పంచాయితీ సమితులకు గ్రాంట్లు	
(i) నార్మలైజ్డ్ బాప్ అభివృద్ధి, గ్రామీణ పథక వృత్తిపని కేంద్రాలు ...	1,04,000
(ii) పరిశ్రమల విస్తరణాధికారులు ..	70,000
ఎన్. నాల్గవ పంచవర్ష ప్రణాళికలోని పథకాలు	6,87,000
	మొత్తం. 18,05,000

A NOTE ON THE DEMANDS FOR GRANTS OF
INDUSTRIES DEPARTMENT BY
SRI B V GURUMOORTHY
FOR 1967-68

1 General

The Demands are for the grants of Rs 1,68,85,200 under "35 Industries" Rs. 4,13,83 200 under "96 Capital Outlay on Industrial and Economic Development," Rs 1,62,47,000 under "68 Stationery and Printing" and Rs 20,00,000 under "109 Capital Outlay on other works"

The details of the expenditure for 1967-68 under demands for grants are noted below —

(1) Demand XXIV—Industries

35 Industries	Budget Estimate 1967-68
	Rs.
(a) Industries .. .	37,81,800
(b) Cottage Industries and Small Scale Industries	1,12,98,400
(c) Grant-in-aid contribution etc: ..	18,05,000
Total ..	1,68,85,200

The details of expenditure for 1967-68 under "Capital Outlay on Industrial and Economic Development" are given below —

(2) Demand XLVI—Capital Outlay on Industrial and Economic Development

96 Capital Outlay on Industrial and Economical Development	Budget Estimate 1967-68
	Rs.
(a) Capital Outlay on Industrial and Economic Development ..	10,27,500
(b) Investments in Government Commercial and Industrial Undertakings: .	1,37,75,300
(c) Investments in other commercial and Industrial Undertaking ..	100
(d) Investments in Co-operative Societies .	2,25,81,100
(e) Other Miscellaneous undertakings ..	39,99,200
Total	4,13,83,200

D XXXVII—Stationery and Printing :

68 Stationery and Printing	Budget Estimate 1967-68
<i>I. Stationery</i>	Rs.
(a) Stationery offices and stores	6,03,300
(b) Purchase of Stationery and Stores . . .	68,40,000
(c) Deduct value of stationery supplied to other Governments and paying departments.	() 11,00,000
<i>II Printing</i>	
(d) Government Presses	82,07,700
(e) Printing at private presses	8,00,000
Deduct cost of printing of electoral rolls and forms transferred to 18. Parliament, State Legislature.	() 4,00,000
(f) Cost of printing work done by other Governments	1,000
Gross total ..	1,64,52,000
Charged ..	2,05,000
Voted ..	1,62,47,000

Demand L1—Other, works:

109. Capital Outlay on other Works	Budget Estimate 1967-68
	Rs.
(a) <i>Miscellaneous</i> :	
(B) Construction of new press buildings	
at Chenchelguda, Hyderabad	17,00,000
(c) Schemes in the Fourth Five-Year Plan	3,00,000
Total ..	20,00,000

II Central Sector Projects

Hon'ble Members are aware of the progress made in the Industrial Development of the State during the last few years. Central Sector Projects such as Bharat Heavy Electricals, Synthetic Drugs and H M T Ltd, have commenced production according to schedule. I am glad that the Government of India have decided to establish the following Central Sector Projects in Andhra Pradesh during the Fourth Plan period,

1 Bhairat Heavy Plates & Vessels at Visakhapatnam

The plant is proposed to be set up at Visakhapatnam at an estimated cost of Rs 16.7 crores for the manufacture of heavy vessels. The foundation stone for the project was laid by the Union Minister for Industries on 9th January 1967. Work is expected to be taken up shortly.

2 Second Cable Factory (Tele-communication Cable Factory)

The project will be set up at Cherlapalli near Hyderabad at an estimated cost of Rs 8 crores for manufacture of underground cables. The foundation stone for the project was laid by the Union Minister for Industries, on 10th January 1967. Work is expected to be taken up shortly.

3 Atomic energy complex near Cherlapalli, Hyderabad

The proposed atomic energy complex will consist of a Zirconium Plant, a Ceramic Fuel Fabrication Plant and Uranium Oxide Plant at a cost of Rs 7.65 crores (pre-devaluation estimates).

III Large Scale Industries

The National Council of Applied Economic Research has conducted the Techno-Economic Survey of Andhra Pradesh and made several recommendations among others for development of Industries in the State. These recommendations are being kept in view while formulating proposals for development of industries under the Annual Plans during the Fourth Five-Year Plan period.

Action has already been taken to acquire large areas of land in different places in the State and to develop them as industrial areas in order to accelerate the pace of industrial development. The areas acquired are being developed by the provision of roads, water supply, drainage, and other facilities and allotted for industrial use. In view of the potentiality for industrial growth in the vicinity of Hyderabad, Visakhapatnam and Vijayawada, attention is being first paid to these places. The programme has been found useful. Land acquired and being developed in this manner has already been allotted to private and public sector projects, some of which have already come up and others are at various stages of progress.

Vijayawada has been for some time having a number of small Industrial Units catering to the needs of the Motor Transport Industry. They are now located in small congested areas. To facilitate the expansion and modernisation of such units, a large area of land has been acquired at Vijayawada. After development, the land will be divided into a number of plots which will be handed over to private entrepreneurs for the setting up of a variety of industries based on motor transport. The scheme called the "Jawahar Auto-nagar Scheme" is well under way.

Details of important new major industries set up in the State during 1966-67 and the progress made so far by the industries already set up are given below —

(a) Fertiliser Projects

Hon'ble Members are aware that licences were granted to the Coromandel Fertilisers Ltd., and Hindustan Allied Chemicals Ltd., for setting up fertiliser plants at Visakhapatnam and Kothagudem respectively. While Coromandel Fertilisers is expected to go into production very soon, the Hindustan Allied Chemicals Ltd., could not make any progress for a variety of reasons. Messrs Hindustan Allied Chemicals Ltd., have now expressed inability to go ahead with the project. In view of this and in view of the large demand for fertilisers in the State, the Government of India have been requested to set up a plant in the public sector in our State.

(b) Co-operative Sugar Factories

As many as five sugar factories each of 1,000 tonnes capacity were set up as co-operatives during the Third Plan. There are in addition three old co-operative sugar factories. Licences have been given by the Government of India to set up two more co-operative factories. These factories receive a substantial contribution to their share capital from Government and Government also guarantee their borrowings from financing institutions. I am sorry to have to say that the financial results of their working have been discouraging. Government have appointed a Committee to look into their working, but their main problem is to secure sufficient cane, particularly in times of high jaggery prices. It is a matter for regret that these factories which are owned by sugarcane growers should be crippled by a woeful lack of cane supplies.

(c) Spinning Mills

The setting up of Co-operative Spinning Mills each of 12,500 spindles at Nellore, Rajahmundry and Karimnagar is making progress. During 1966-67, the State Government invested a sum of Rs. 22 lakhs in the share capital of these mills besides Rs. 10 lakhs in the Andhra Co-operative Spinning Mills Ltd., Guntakal. A further sum of Rs. 8.90 lakhs is proposed to be invested in the Rajahmundry and Nellore Spinning Mills in the current financial year. On the understanding that the three new mills will provide employment to 700 displaced persons from Burma, Ceylon and Pakistan, the Government of India have sanctioned Rs. 20.6 lakhs for investment as share capital in the mills on behalf of the displaced persons.

The Government of India have sanctioned the establishment of a Textile township at Ramagundam for resettling thousand families of migrants from East Pakistan and repatriates from Burma and Ceylon. The scheme provides for employment of 700 migrant families in the handloom and powerloom industry and 300 in spinning mills. The Government of India have sanctioned a total amount of nearly Rs. 68.00 lakhs for the scheme, Rs. 64 lakhs as loan and Rs. 3.8 lakhs as grant. Buildings and other civil works for the township are in progress.

Recently the Government of India issued a licence for a co-operative wool spinning mill at Mahaboobnagar. It is hoped that when the mill is set up it will provide employment to the wool weavers and improve their living standards.

(d) Cement Factories

Before the cement industry was delicensed, the Cement Corporation of India had been granted a licence under Ind (Dev & Reg) Act, 1951 to put up a cement factory at Yerraguntla in Cuddapah district with an installed capacity of 2 00 lakh tons p a. The Corporation is taking steps to set up the factory and is also contemplating a second one at Tandur. A cement plant in the private sector is coming up fast at Pa'akuithi village near Ramagundam with an installed capacity of 4 00 lakh tons p a.

(e) Others

I am glad to inform the House that the Andhra Pradesh Paper Mills Ltd, in which Government is holding substantial interest started production in March 1967. Performance during the past few months has been encouraging and it is expected that soon production will be very satisfactory. The present production capacity of the mill is 70 tons per day and orders for balancing equipment are being finalised to raise the production to 100 tons per day.

IV. GOVERNMENT COMMERCIAL CONCERNS

The Government Ceramic Factory at Gudur earned small profits during the years 1961-62 to 1964-65, but in the year 1966-67 the unit sustained a loss of Rs 1 46 lakhs. For want of sufficient quantity of tin oxide, the product could not maintain its quality and its competitive ability which resulted in a set back to the sales. Government of India have been requested to release foreign exchange of the value of Rs 25,000 for import of tin oxide which is essential for glazing the products. Efforts are being made to improve the quality and step up sales of the products. All Government departments have been instructed to purchase their requirements of sanitary-ware only from the Government Ceramic Factory, Gudur.

Government Block Glass Works, Gudur.

The unit has been running at a loss continuously and efforts made to dispose of it have proved futile. It is proposed to transfer this as also the Ceramic Factory to the Small Scale Industrial Development Corporation.

V. GOVERNMENT MANAGED COMPANIES

(a) Singareni Collieries Company Ltd

During the year 1965-66, the subscribed and paid up capital of the Singareni Collieries Company Ltd, was Rs. 5 58 crores.

Production of coal during the year 1965-66 was 40 51 lakh tonnes as against 36 51 lakh tonnes in the previous year. The gross profit earned by the company during the year 1965-66 was Rs. 2 54 crores as against Rs 2 08 crores in the year 1964-65. Though there was a substantial increase in coal despatches during the year 1965-66 the demand for coal did not come up to expectations and there was an increase in coal stocks. The Kothagudem Thermal Plant began taking coal in August 1966. With the commissioning of the second and third units of the thermal plant, the demand for coal is expected to improve considerably. The demand for Singareni coal has in

recent months been showing an upward trend and the Company is in a position to meet the entire demand for coal but the railways have not been able to give sufficient wagons for coal movement.

[b) The Nizam Sugar Factory Limited :

During the crushing season 1965-66, the factory crushed 6,38,283 tonnes of cane producing 7,609.6 tonnes of sugar with a recovery of 9.02 per cent. During the previous year, the factory crushed 5,25,634 tonnes of cane producing 56,249 tonnes of sugar with a recovery of 9 per cent. The duration of the 1965-66 season was 178 days as against 184 days during the previous season. The recovery during the season 1965-66 was slightly better than the previous year, but does not compare well with the recovery obtained in earlier years.

Notwithstanding the unfavourable seasonal conditions, the working of the factory's farm showed an improvement as compared with the previous year. The yield per acre was 33.75 tonnes while in the preceding year it was 27.09. The profit on agricultural operations was Rs. 13.06 lakhs as against Rs. 9.61 lakhs in the previous year.

The confectionery unit incurred a loss of Rs. 1.16 lakhs. There was a fall in production from 881 tons during the previous year to 661 tons during the year 1965-66. Increased cost of raw materials and packing materials resulted in an increase in selling price. Due to keen competition from established producers, the target of sales could not be achieved.

In spite of some increase in the production of carbon dioxide in the company's CO₂ plant during the year 1965-66, there was no improvement in the financial results. The plant could not work during the peak demand period on account of scarcity of water with the result the plant could not reach the production target of 200 tons of CO₂ gas. The plant incurred a loss of Rs. 64,352 as against a loss of Rs. 48,428 during the previous year.

Overall working of the Company during the year 1965-66 resulted in a net profit of Rs. 22.71 lakhs as against Rs. 39.20 lakhs in the previous year.

(c) The Hyderabad Chemicals and Fertilisers Ltd :

The Company's production of sulphuric acid, superphosphate, and fertiliser mixture for the year ending 30th September, 1966 and the comparable figures for the preceding year were as follows :—

PRODUCTION	1964-65	1965-66
Sulphuric acid	7,468 (tonnes)	7,006 (tonnes)
Super phosphate	16,741 ,,	16,846 ,,
Fertilizer Mixture	20,466 ,,	29,865 ,,

The working results of the Company for the year ending 30th September, 1966 showed a profit of Rs 3 39 lakhs as against a loss of Rs 2 85 lakhs during the previous year. The working results of the Company would have been better but for difficulties in the procurement of imported raw materials like sulphur and rock phosphate, the power cuts imposed during March to August, 1966 and shortage of water. Demand for the products of the Company during the year 1965-66 was quite encouraging with 20 per cent increase in the volume of turn over when compared with the previous year.

(d) The Azam Jahi Mills Ltd

The Azam Jahi Mills Ltd is the biggest composite Mill in Andhra Pradesh with 36,000 spindles and 700 looms. The Textile industry in the country has been passing through a crisis, sales of cloth have been poor, cotton supplies are not sufficient and the prices are also high. The House is doubtless aware of measures like compulsory closure of mills *etc* adopted by the Government of India to mitigate the situation. Many textile mills in the country have been hit hard and Azam Jahi Mills Limited is no exception. The Company incurred a loss of Rs 26 46 lakhs during the year 1965-66 as against a profit of Rs 6 53 lakhs during the previous year.

The expansion of the spinning section by 6,400 spindles was completed during the year 1965-66. The additional plant was commissioned on 3rd June 1966. The scheme for modernisation and renovation of the mills involving replacement of 25,000 spindles and 150 looms at a total cost of Rs 60 lakhs is being implemented in a phased manner. The Government sanctioned a loan of Rs 15 lakhs during the year 1965-66 to enable the mills to implement the scheme. The company has made arrangements for investing Rs 15 lakhs more to complete the first phase of the scheme and has placed orders for the machinery. With its implementation, the company's working is expected to show better results.

VI. STATUTORY CORPORATIONS

(a) Andhra Pradesh State Financial Corporation

The Andhra Pradesh State Financial Corporation has a paid up capital of Rs 1 5 crores of which the State Government hold shares of the value of Rs 70 lakhs constituting 46 per cent of the total paid up capital while the Reserve Bank holds shares of the value of Rs 30 lakhs. The remaining shares are held by Scheduled Banks, Co-operative Banks, Life Insurance Corporation of India and the public. The object of the Corporation is to assist industrial undertakings by the grant of loans and by guaranteeing deferred payments on behalf of its constituents for supply of indigenous machinery. During 1965-66 the Corporation for the first time embarked on the business of under-writing of shares.

Since its inception, the Corporation sanctioned loans amounting to Rs 11 39 crores out of which Rs 7 13 crores were actually disbursed and loans amounting to Rs 2 19 crores were cancelled, as the parties failed to avail themselves of the sanction. The textile industry accounts for nearly Rs. 350 lakhs, food processing industries

for Rs. 180 lakhs and chemicals and chemical products for Rs 106 lakhs, out of the amounts sanctioned. As Hon'ble members are aware, under the State Financial Corporations Act, the Corporation has to pay a guaranteed dividend of 3 1/2 per cent to the shareholders. If the earnings in any year fall short of the sum required for the purpose of paying the guaranteed dividend, Government have to pay a subsidy to the Corporation to enable it to pay the guaranteed dividend. Since 1963-64, the Corporation has been able to meet this obligation from out of its own earnings without asking for a subvention from the Government. The net profit during the year 1965-66 was Rs 12.84 lakhs as compared with a profit of Rs. 12.47 lakhs during the year 1964-65.

The amount that fell due for repayment by the loanees from time to time till the end of March 1967 was Rs. 575.19 lakhs of which the amount of overdues was Rs. 4.76 lakhs. The Corporation had to write off a sum of Rs. 2,19,193 as unrecoverable.

(b) Andhra Pradesh Industrial Development Corporation :

From the time of its establishment the Corporation has so far sanctioned financial assistance to 44 industrial undertakings to the extent of Rs. 609.65 lakhs as detailed below :

	<i>Lakhs Rs.</i>
(1) Underwriting of share capital	385.00
(2) Investment in share capital	45.65
(3) Guarantees for deferred payments, loans etc.	169.00
(4) Loans	10.00
Total	<u>609.65</u>

Of the above sanctions, 28 undertakings have so far utilised a total financial assistance of Rs. 431.90 lakhs (the total investment in these undertakings is nearly Rs. 70 crores). These figures will show that the Corporation has been able to play an important role in attracting investments for new industrial ventures in the State. The present uncertain conditions in the capital market underline the need for an institution of this kind providing underwriting facilities.

The Ball-bearing project and integrated glass project which the Corporation has embarked upon in collaboration with private parties have not made much progress. Their cost has gone up on account of devaluation. Therefore, it has been found difficult to secure support for these projects from the Central financing institutions. With their limited resources the Central financing agencies are probably finding it difficult to extend the necessary measure of support. The Corporation is endeavouring to reduce the scope of the projects and thus their outlay. It is hoped that it will then be possible to secure some help for these projects from the Central financing agencies and to put them on ground.

Hon'ble Members are aware that the Corporation had guaranteed deferred payments for the machinery supplied by Renaults of

France for the Republic Forge Company. In view of the inability of the promoters to raise the necessary capital, it became necessary for the Corporation to take over its management. It was intended to hand over the project to a private party capable of arranging for the necessary finance. Since the Government of India have offered a loan of Rs. 25 crores to the State Government to finance the project it has been decided to run it as a public sector undertaking.

(c) *Andhra Pradesh Small Scale Industrial Development Corporation*

The main activities of the Corporation are —

- (a) grant of loan assistance to small scale industries,
- (b) management of 18 units producing goods of various kinds and managed earlier by the department of industries; and
- (c) management of the 6 raw material servicing centres established at Sanathnagar and other places for the benefit of small scale industries.

Since its inception, the Corporation has sanctioned 107 loan applications, the total amount covered by the sanction being over Rs. 75 lakhs. The amounts actually disbursed are a little below Rs. 33 lakhs. In addition the Corporation has invested in the share capital of a few undertakings to the extent of Rs. 6.8 lakhs.

The business turn over of the other units has shown a general improvement. There is an encouraging trend in the business canvassed by them in recent months.

During the year, the raw material servicing centres at Sanathnagar, Warangal, Vijayawada, Samalkot, Visakhapatnam and Cuddapah distributed raw materials worth Rs. 1,33,32,123 to small scale industries in the State.

(d) *Government Power Alcohol Factory, Bodhan*

The Government Power Alcohol Factory, Bodhan which has been operating as an adjunct of the Nizam Sugar Factory continued to run successfully. Production during the year 1965-66 was a little over 20 lakhs of gallons as compared with 18 lakhs in the preceding year. The supply of molasses to the alcohol factory from the sugar factory during 1966-67 is far below normal. Attempts are being made to maintain the production of alcohol at a level necessary to meet the needs of essential alcohol based industries, by drawing molasses from Maharashtra and Madras.

(e) *Andhra Pradesh Mining Corporation Limited* :

The Andhra Pradesh Mining Corporation was established in the year 1961 with an authorised share capital of Rs. 5000 lakhs with view to undertake prospecting and detailed investigation of strategic mineral deposits having economic value and to set up beneficiation and processing plants. The Government recently permitted the Corporation to increase its share capital from Rs. 50 lakhs to 200 lakhs. The Corporation has been mining iron ore at Veldurti, Kurnool district, asbestos at Pulivendla in Cuddapah district; lime-

stone and lime-powder at Ramatheertham, Kurnool district. Barytes in Khammam district; clay at Punyakshetram in East Godavari district and quartz at Shadnagar. Processing unit for calcination of quartz and manufacture of silica sand required by the glass industry has been set up at Shadnagar. The Corporation has proposed to implement a scheme for setting up a small polishing plant for decorative stones, granite and marble which are expected to be purchased by the U. S. Firms who are interested in them. The future programme of the Corporation includes exploration and exploitation of further deposits of clay in the Adilabad and Vikarabad regions and for manganese and graphite minerals in Srikakulam region.

The State Government in collaboration with the Geological Survey India and of Indian Bureau of Mines are engaged in conducting survey and exploration of mineral wealth in the State. An aerial survey is being conducted for the purpose of locating base metals in the eastern Cuddapah basin. The Corporation has also been exploring the possibility of setting up cement factory in collaboration with other interested parties at Jaggayyapet where investigations have proved that 400 million tonnes of lime stone deposits are estimated to be available to sustain cement plants of a total capacity of even 1 million tonnes per annum.

The provision towards share capital contribution by the State Government in the Andhra Pradesh Mining Corporation for the current year 1967-68 has been fixed tentatively at Rs 15.00 lakhs.

VII. SMALL SCALE INDUSTRIES

For want of funds, only an amount of Rs. 16.7 lakhs could be provided under plan in Budget Estimate 1967-68 as against Rs. 22.5 lakhs during 1966-67. The amount of Rs 16.7 lakhs includes provision for two new schemes viz., establishment of Tool Room Servicing Workshop and General Purpose Engineering Workshop in rural industrial estates. An intensive campaign for promotion of small industries was launched in the State during April 1967 jointly by National Small Industries Corporation, New Delhi, Development Commissioner, Small Scale Industries; Government of India and Directorate of Industries, Andhra Pradesh. During the campaign, nearly 2,200 applications were received for supply of indigenous and imported machinery worth about Rs 9 crores on hire purchase basis. Nearly 1,300 applications were approved after scrutiny by a Committee of officials covering machinery and equipment valued over Rs 5 crores. Care was taken to see applications were drawn from almost all the districts in the State. It is hoped that the successful applicants will make all arrangements for their industries including finance so that they may go into production once the machinery is received by them. Small Scale Industry will have made a significant advance in our State, once these units are set up and are commissioned.

INDUSTRIAL ESTATES

For the Industrial Estates, a provision of Rs. 6.68 lakhs has been made in 1967-68 for undertaking the minor civil works to be done in the existing estates etc. The Government sanctioned a

scheme of hire purchase by which factory sheds in the conventional type of industrial estates and the developed plots in the Assisted Private Industrial Estates are sold on hire purchase basis to the tenant industrialists. The hire purchaser is required to make an initial payment of 10 per cent of the total value of the land plus depreciated value of the buildings, the balance would be recovered in 15 years in equal instalments payable monthly.

INDUSTRIAL CO-OPERATIVES

A provision of Rs 2.27 lakhs is included in Budget Estimate 1967-68 for industrial co-operatives. This is intended to provide managerial and technical assistance to industrial co-operatives, training for departmental staff and provision for working capital *etc*

COIR INDUSTRY

Raw material required for the industry is available in abundance in our State. In addition to the existing Coir Goods Factory at Narsapur in West Godavari district, it is proposed to establish a Rubberised Coir Goods Factory during 1967-68, the location of which has yet to be decided. A provision of Rs. 2 lakhs has been made in Budget Estimate 1967-68 under plan for these two factories.

LEATHER INDUSTRY

Due to paucity of funds, only an amount of Rs. 7.84 lakhs could be provided in Budget Estimate 1967-68 under the Plan as against Rs 13.5 lakhs during 1966-67. Out of the amount of Rs. 4.75 lakhs in meant for the Hyderabad Tanneries and the Utility Leather Goods which are proposed to be transferred to the A P S S I D C, the other departmental units are Model Leather Goods Manufacture Unit, Vijayawada and the Model Tannery at Guntakal engaged in the production of leather goods and tanned leather respectively. The units are steadily increasing their production.

It is proposed to expand the Hyderabad Tanneries with Yugoslav collaboration. As a first step orders for machinery worth Rs 10.5 lakhs have been placed with 'Invest import' of Yugoslavia on deferred payments terms and an application for import licence has been made to the Government of India. 'Invest Import' have also been requested to carry out a project study for further expansion of the tannery. Apart from developing the tannery, Government are examining a proposal to develop leather-based industry in its vicinity. It is proposed to give land and other facilities near the tannery to private entrepreneurs interested in leather-based industries. The ultimate aim is to develop a leather complex in the area.

SERICULTURE

The Sericulture Programme envisages increase in the rate of production of Mulberry Silk Cocoons and Tassar Cocoons and increase in Mulberry acreage. During the year 1966-67, an area of 1,065 acres was brought under mulberry cultivation as against an area of 998 and 821 acres in 1965-66 and 1964-69 respectively. An amount of Rs 1.88 lakhs has been provided under plan in Budget Estimate 1967-68.

STATE AID TO INDUSTRIES ACT

Under the State Aid to Industries Act, a provision of Rs. 2.5 lakhs has been made for disbursement of loans. Hon'ble Members are aware that an integrated Bill for integrated the Acts now in force in the Telangana and Andhra areas in the State has been introduced in the Assembly during the current session.

RURAL INDUSTRIES PROJECT

In pursuance of the decision taken by the Planning Commission, three rural industries projects were started at Narasaraopet, Anantapur and Nalgonda in 1962-63. For guiding the work in these projects, there is for each project a Committee of non-officials and officials and there is in addition a State Level Committee. There are some departmentally run schemes in the project areas. Loans are granted to co-operatives and artisans. Training facilities are provided and improved tools are supplied to the workers. There is a follow-up study to ascertain the extent to which artisans who have had training are making use of improved tools and techniques. The provision for these projects is Rs. 24 lakhs of which Rs. 4 lakhs is to be found by the State towards the working capital of the departmentally run production centers and commercial schemes. Rs. 20 lakhs are provided by the Planning Commission of which 60 per cent is loan and 40 per cent is subsidy broadly as indicated by them.

VIII HANDICRAFTS

During the year 1966-67, an amount of Rs. 6.13 lakhs was provided in the plan for schemes for development of handicrafts. The provision was utilised towards financial assistance to artisans, training of artisans, construction of Common Facility Centres, Design Development, Quality Control, Marketing and Publicity. The Plan provision for 1967-68 is Rs. 7.20 lakhs. The amount will be utilised for the same purpose as before. For the sale of Handicrafts an Emporia is being established at New Delhi.

IX HANDLOOMS

During the past few weeks problems relating to the Handloom Industry were raised in the House on more than one occasion. I made a detailed statement on the subject on 7th July 1967.

I furnish below a statement showing the production and sales of handloom cloth for the past few years, separately for the primary weavers' societies and the two apex societies in our State.

Primary Weavers' Co-operative Societies

Year	Production	Sales	Stocks
(Rupees in lakhs)			
1960-61	637.21	665.98	57.89
1961-62	660.84	667.08	76.90
1962-63	746.01	745.98	58.01
1963-64	810.20	809.41	73.77
1964-65	880.18	870.56	80.15
1965-66	967.71	1,004.91	116.12*
(as on 30-9-66)			

Apex Weavers' Co-operative Societies

<i>Year</i>	<i>Production</i>	<i>Sales</i>	<i>Stocks</i>
<i>(Rupees in lakhs)</i>			
1960-61	172 69	141 16	60 52
1961-62	136 93	142 97	60 43
1962-63	156 43	168 48	74 19
1963-64	161 70	183 34	75 35
1964-65	187 72	205.35	92 63
1965-66	174 18	210 78	80 71 ⁴
(as on 30-9-66)*			

It is hardly necessary for me to repeat all that I said on 7th July 1967 in the House in regard to the measures taken by the Government for the promotion of the handloom industry. The provision that could be made in the budget for 1967-68 for the handloom industry is only Rs 47.25 lakhs. I would like to assure the House that, if it is possible to find more funds in the course of the year by savings in other schemes relating to this department, they will be utilised for the handloom industry.

X ANDHRA PRADESH KHADI AND VILLAGE INDUSTRIES BOARD

The Andhra Pradesh Khadi and Village Industries Board receives financial assistance from the Khadi Commission for the development of Khadi and Village Industries in the State. The Khadi Commission allotted for the year 1967-68 an amount of Rs 45.02 lakhs consisting of Rs 38.36 lakhs as loan and Rs 6.66 lakhs as grant. The State Government meets the establishment charges of the Khadi Board (except expenditure on account of the Financial Adviser and Chief Accounts Officer and Audit and Accounts staff). The State Government have provided an amount of Rs 7.44 lakhs in Budget Estimate 1967-68 towards the establishment charges of the Khadi Board. As a result of the review, orders for retrenchment of 173 posts were issued by the Government. The retrenchment took effect from 1st June 1967. The employees of the Khadi Board (excluding those employed in trading operations) are given pay and allowances on par with the State Government employees.

XI PRINTING, STATIONERY & STORES PURCHASE DEPARTMENT

The Printing, Stationery & Stores Purchase Department consists of the following units working under the Director of Printing, Stationery and Stores Purchase —

- (1) Government Central Press, Chenchalguda, Hyderabad
- (2) Secretariat Press, Mint Compound, Hyderabad
- (3) I. G. P. Press, I. G. P.'s Office compound, Hyderabad
- (4) Telugu Press, Ameerpet, Hyderabad
- (5) High Court Press, High Court Buildings, Hyderabad.

- (6) Publication Bureau, Bashir Bagh, Hyderabad
- (7) Government Press, Kurnool.
- (8) Stationery Wing, Bashir Bagh, Hyderabad
- (9) Stores Purchase Wing, Barakatpura, Hyderabad.

The total strength in the above units is about 3,500

The reorganisation of the Printing Department has been done in some respects according to the recommendations of the Special Officer made in 1965 and some more recommendations are under consideration. One of the recommendations of the Special Officer was the replacement of the machinery. The first phase of replacement of the machinery would cost Rs. 51.47 lakhs of which the foreign exchange component would be Rs. 37.36 lakhs both in hard and soft currency. The capital outlay for the second phase of replacement of machinery would be Rs. 75.22 lakhs out of which Rs. 56.29 lakhs will be the foreign exchange component. In view of the foreign exchange difficulty, steps for replacement of the machinery could not be speeded up. The Government of India have to be moved to provide the necessary foreign exchange.

Proposals for the revision of pay scales for all categories of Government employees in the Printing Department have been sent to the Pay Commission and its recommendations will be considered in due course.

Construction of new building for the Government Central Press, Stationery Office and Administrative Blocks has been entrusted to the Superintending Engineer, Special Civil Engineering Circle for execution and it is hoped that during this year substantial progress would be made in this regard.

In addition to the normal Government work of printing, various other jobs received from the Government departments, Collectors, Central Government Departments and Quasi Government Departments are attended to by the Government Presses. The Central press is also printing the ANIDHRA PRADESH Journal, in all the four languages, Urdu, Telugu, Hindi and English and also the posters, folders and book-lets brought out by the Public Relations and Information Department. This press works in two shifts.

Other Presses

The Secretariat, the I.G.P. and the High Court Presses attend to the printing work mostly of the respective departments. The Telugu Press at Amrpet attends to the printing of Assembly and Council Proceedings and all jobs in Telugu. A self-contained unit is exclusively functioning for the printing of Assembly proceedings in time.

The Press at Kurnool prints all Government forms and registers, the District Gazettes, and I.L.Rs. and works in two shifts like the Central Press.

A small unit of the Government Central Press has been started in the Central Jail, Rajahmundry to train a few educated convic-

ts in composing, machine and binding works At Central Jail, Hyderabad, training is imparted to the convicts in binding only

Publication Bureau

Besides printing presses, there is a Publication Bureau under the control of the Printing Department It stocks and distributes printed forms, registers, Government publications, Assembly and Council Proceedings, Gazettes, I L Rs, Trade Bulletins, etc, and also Central Government Publications and Archxological publications The sales of the publications and books for the year 1966-67 amounted to Rs 8 53 lakhs.

Labour Welfare

Two Labour Welfare Officers are one for the Government Press at Kurnool and another for the Government Central Press and other Government Presses in Hyderabad continue to attend the labour Welfare activities

To wards the Welfare of the workers, a library and a dipensary are being run by Government. Workers of the Press who have undergone Workers Teachers' Training are running part-time classes for workers on factory discipline and other connected matters A canteen is run by the employees on a no-profit no-loss basis All workers employed in shifts in the Government Central Press and Government Press, Kurnool are supplied with bun and milk free of cost.

There is an Employees Co-operative Society which gives loans to the employees who are members and it is proposed to start a Consumer Co-operative Society for the benefit to the workers

Mutual Benefit Fund

This is managed by the workers The Director of Printing & Stationery is its Chairman It gives loans to members In the event of death of a member an interim relief of Rs 100 is given to his dependents At the time of retirement, a worker gets about Rs 3,000 from the fund.

Stationery wing

The Stationery Department procures all stationery articles like paper, file boards, etc, and supplies them to the various Government Department

Stores purchase wing

The Stores Purchase Wing attends to the purchasing of material required by the Stationery Department, clothing for livery and common office equipment like tables chairs and almirahs, etc, This department is also the Co-ordinating Department in respect of procurement of articles borne on rate contracts of the Director-General of Supplies and Disposals All the Departments of Government were allowed to make their own arrangements with effect from 1st April 1966 for the purchase of stores and equipment other than Stationery, clothing and office equipment supplied by this Wing.

XII. DEVELOPMENT OF MINERAL RESOURCES

An amount of Rs 8,03,000 has been provided in the Budget Estimate for 1967-68 for the administration of the Department of Mines and Geology under Demand No XVI.

Andhra Pradesh ranks sixth in the States of the Indian Union from the view point of value of mineral produce. As regards asbestos and barytes, its potentialities have been considered very high. Mica, Ironore, Lime-stone, Copper, Lead and Zinc, Graphite, Chromite, Rock Phosphate and Manganese are other important minerals found in the State. Different clays, suitable for pottery as well as for refractory and some more sophisticated purposes are found in different parts of the State. The value of production of minerals has been steadily rising.

The intention of the Government is to promote mineral production which has got vast potentialities of export and thereby earn foreign exchange and also to attract the public to take interest in the exploitation of minerals that are useful for industries. The Geological Survey of India carries out certain investigations in the State but in cases where the State Government consider that the work should be done on a higher priority, the Department of Mines and Geology will initiate or supplement the investigations. In order to cope with the increased volume of work, both on the promotional and regulatory sides, the State Government have set up three more Regional Officers at Vijayawada, Nellore and Visakhapatnam besides the existing ones at Kurnool and Warangal. This would ensure closer and more active attention of the Technical Officers in different aspect of mineral exploration, exploitation and conservation and also help the entrepreneurs with their technical advice quicker and at closer quarters.

The Department of Mines and Geology is intensifying its exploratory programme. The investigations for 1967-68 include exploration of Barytes, Chromite, Clays, Graphite, Limestone and Iron Ore. It is also closely associated with the exploration programme of Molybdenite (steel alloy metal) undertaken by Geological Survey of India and Andhra Pradesh Mining Corporation Ltd.

CONCLUSION

The State Government while having a measure of satisfaction at the industrial development of the State, are not entirely satisfied with the tempo and the pattern of such development. Industrial development has so far been largely confined to urban areas such as Hyderabad, Visakhapatnam, Vijayawada and a few other towns like Kothagudem. Due to this, the impact of transformation generated through this development has not been felt on the economy all over the State. Government are anxious to disperse the industries as widely as possible and for this purpose propose to acquire large areas around important towns in the State for developing the Industrial areas. The State Government hope that through such a process new potential "growth-centres" could be set up which will tend to diffuse industries more evenly throughout the State.

Keeping this in view, it is proposed to undertake as a first step, the survey of industrial development in Nogarjunasagar area and thus

work of survey has been entrusted to the Small Industries Extension Training Institute, You-u-guda, set up by the Government of India

DETAILS OF DEMANDS FOR GRANTS

35 Industries	Budget Estimate 1967-68
	Rs.
(a) Industries.	
A Direction	8,55,600
B District Executive Establishment	1,18,400
C Maintenance of Jeeps	1,13,600
D Sericulture	4,97,700
E Andhra Paper Mills	100
F Government Ceramic Factory, Gudur	10,86,900
G Oil Technological Institutes	3,18,000
H Government Block Glass Plant	2,56,700
J. Industrial Estate for the Development of Small Scale Industries	8,600
N Establishment for the Land Acquisition for the Establishment of Heavy Electrical Project	92,400
R Civil Engineering Circle	1,85,500
S. Schemes relating to Rehabilitation of displaced goldsmiths Technical Training facilities to the trainees	18,100
T Schemes included in the Fourth Five-Year Plan	2,30,000
Gross Total	37,81,800

DETAILS OF DEMANDS FOR GRANTS

35. Industries	Budget Estimate
	Rs.
(b) Cottage and Small Scale Industries	
(i) Cottage Industries	
A Industrial Development	97,400
B. Textile Designing Scheme	28,600
C Ceramic Industry	36,600
E Tanning Industry	10,700
F. Glass Industry	19,800
H Central Sales Emporium and Cottage Industries Sales Depot	1,10,000
J. Ceramic Service Centre	91,300
K Woollen Industry	9,200
L Handicraft Schemes	3,32,000
M Industrial Co-operatives	2,27,000
P. Palm Products Development	60,900

35. Industries	Budget Estimate
	Rs
Q Small Scale and Cottage Industries	
Schemes in the Twin Cities of Hyderabad & Secunderabad for relieving unemployment ..	13,59,700
Schemes in the Fourth Five Year Plan	22,07,000
	45 90,200

DETAILS OF DEMANDS FOR GRANTS

35 Industries	Budget Estimate 1967-68.
	Rs
(b) Cottage and Small Scale Industries :	
(ii) SMALL SCALE INDUSTRIES :	
A Ceramic Industry ..	2,49,800
C Carpentry Industry ..	3,93,000
D Blacksmithy Industry ..	82,900
E Tanning Industry ..	2,76,500
F General Engineering ..	65,600
G Maintenance of Industrial Estates ..	6,63,000
H Co-operative Work Centres ..	20,000
J Miscellaneous Industries ..	2,39,000
K Supervision ..	12,40,100
L Coir Industry ..	1,15,200
M District Training Centres ..	13,04,100
N Schemes in the Fourth Five-Year Plan ..	20,54,000
Gross Total ..	1,12,98,400

DETAILS OF DEMANDS FOR GRANTS

35 Industries	Budget Estimate 1967-68.
	Rs.
(c) Grants in-aid contribution etc.	
A. Grants to Central Laboratories for Scientific and Industrial Research. ..	2,00,000
B Grants to Andhra Pradesh Khadi and Village Industries Statutory Board ..	7,44,000
G. Grants to Panchayat Samithis ..	
(i) Normalised Block Development and Rural, Arts & Crafts Centres ..	1,04,000
(ii) Extension Officers Industries. ..	70,000
N Schemes in the Fourth Five Year Plan ..	6,87,000
Total ..	18,05,000

నెం. XIV వాణిజ్య, ఎగుమతుల డిమాండుపై వివరణ

సభాపతి మహాశయ :

వాణిజ్య, ఎగుమతుల అభివృద్ధికాఢకుగాను రూ 66,96,500 ల మొత్తానికి XIV నెంబరు బడ్జెటు డిమాండును ప్రతిపాదిస్తున్నాను దీనిని ఆమోదించ వలసిందిగా సభవారిని అభిప్రాయపెట్టాను.

ప్రస్తుత ఆర్థిక పరిస్థితి దృష్ట్యా ఈశాఖ సూతన ప్రాధాన్యతను సంతరించు కొన్నప్పటికీ ఈ శీఠిక క్రింద మొత్తం డిమాండు రూ 2.22 లక్షలు మాత్రమే. ఆంధ్ర ప్రదేశ్ లో ఎగుమతుల అభివృద్ధి పరిశీలనకోసం ఆనావృత ప్రాతిపదికపై మంజూరు చేసిన మొత్తం ఇందులో చేరదు

మన దేశ ఆర్థికాభివృద్ధిగతిని కాపాడుకోవడానికే కాకుండా విదేశీ రుణాలకు సంబంధించిన ఖర్చులకు, వాటిని తీర్చడానికికూడా విదేశీ మారక ద్రవ్యం అవసరం. ఈ ద్రవ్య వనర్లను పెంపొందించుకోవాలంటే ఎగుమతుల అభివృద్ధి ఎంత ముఖ్యమో నేను ప్రత్యేకంగా వివరించడం అవసరమనుకున్నాను ఇటీవల ఎగుమతి దిగుమతుల సలహా సంఘం సమక్షంలో ఉంచబడిన అధికారిక సమీక్షవల్ల, 1965-66 లో జూను నుండి జనవరి వరకుగల ఎనిమిది మాసాల కాలంలో జరిగిన భారత ఎగుమతులతో పోల్చి చూచినపుడు రూపాయి విలువ తగ్గించిన తరువాత అదే ఎనిమిది నెలల కాలం లోని ఎగుమతులు 129.9 మిలియను డాలర్లు తగ్గినట్లు విదితమవుతున్నది. అలా ఎగుమతులు పడిపోవడానికి కారణాలు-వరసగా రెండు సంవత్సరాలు ఎన్నడూలేనంతగా ఆనావృష్టి పరిస్థితులు ఏర్పడడం, అంతర్జాతీయ మార్కెట్లలో చక్కెర, టీ ధరలు అనుకూలంగా లేకపోవడం అవముల్యనంవల్ల తాత్కాలికమైనప్పటికీ తప్పనిసరి అయిన మన ఎగుమతి వాణిజ్యక్రమం దెబ్బతినడం—అని మీకు తెలుసు కాని కారణాలేమైనప్పటికీ ఎగుమతుల సత్వర విస్తరణకు దోహదకరమైన వాతావరణాన్ని సృష్టించుకోవడం ద్వారా మన ఎగుమతులను అధికం చేసుకోవడం వినా మనకు గత్యంతరం లేదు. కేంద్ర ప్రభుత్వం ఎగుమతిదార్లకు తోడ్పడగల ప్రాథమిక వ్యవస్థను, సంస్థాగత ప్రాతిపదికను అప్పుడే రూపొందించింది. ఎగుమతి ఉద్యమాన్ని తీవ్రతర మొనరించేందుకు కేంద్ర, రాష్ట్ర స్థాయిలలో సర్వతోముఖ కృషి జరప వలసిందని పిలుపునిచ్చింది.

రాష్ట్రంలో ఎగుమతి చేయగలవారిని ప్రోత్సహించి ప్రబోధం గావించేందుకు గాను రాష్ట్ర ప్రభుత్వం తీసుకొన్న చర్య పడంపరను ఇక్కడ సంగ్రహముగా వివరించడలచాను అందులో మొదటిది—1960 లో వాణిజ్య, పరిశ్రమల డైరెక్టరేటులో ఒక విభాగాన్ని ఏర్పాటుచేయడం ఈ విభాగం ప్రభుత్వం 1960 లో నియమించిన “రాష్ట్ర ఎగుమతి అభివృద్ధి సంఘం” మార్గదర్శకత్వం క్రింద పని చేయడం ప్రారంభించింది 16-11-1960 తేదీగల జి.ఎం. మిన్ నెం. 1765, పరిశ్రమలశాఖ ద్వారా పై సంఘం ఏర్పాటుచేయబడింది దరిమిలా ఆ సంఘం, వాణిజ్య పరిశ్రమలకు ఉత్తమ ప్రాతినిధ్యం కల్పించడంకోసం, 1962 లో పునర్నిర్మించ బడింది 17-10-1962 తేదీనాటి జి.ఎం. మిన్ నెం. 1642 పరిశ్రమలశాఖ ద్వారా అది జరిగింది కాని రాష్ట్రంలో గమనార్హమైన ఎగుమతి వైతన్యాన్ని

స్పష్టించి రాష్ట్ర ఎగుమతులను వృద్ధిచేయడానికి పై ఏర్పాటుచూడా సరిపోలేదు. రాష్ట్ర స్థాయిలో ఎగుమతి సమస్యల పరిష్కారం కోసం ఒక ఉన్నతస్థాయి విభాగ నిర్ణయ సంఘంకోసం, ఒక ప్రత్యేక డైరెక్టరేటుతోను కూడుకొన్న వ్యవస్థను ఏర్పరచ వలసిందని కేంద్ర ప్రభుత్వం సూచించింది. పై కేంద్ర ప్రభుత్వ సూచనలు, రాష్ట్ర ప్రభుత్వ స్వానుభవాన్ని దృష్టిలో వుంచుకొని, 27-1-1966 తేదీగల పరిశ్రమల శాఖ 46 వ మిన. నెం. జి. పో. ద్వారా, రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్ర ఎగుమతుల అభివృద్ధి మండలిని ఏర్పాటుచేసింది. అందులో 12 మంది అధికారులు, 10 మంది అనధికారులు సభ్యులుగా ఉన్నారు. దానికి ముఖ్యమంత్రి అధ్యక్షులు, ఆర్థిక పరిశ్రమల మంత్రి ఉపాధ్యక్షులు. మండలి ప్రధాన కర్తవ్యాలు:—

- (1) రాష్ట్ర ఎగుమతి సామర్థ్యాన్ని నిర్ణయించడం, రాష్ట్ర ఉత్పత్తుల ఎగుమతికి సమగ్ర లక్ష్యాలను ఏర్పరచడం;
- (2) రాష్ట్రం నుండి జరిగే విదేశీ వర్తక ప్రగతిని నిరీత వ్యవధుల్లో సమీక్షించడం, ఏ రంగంలోనైనా ఈ వర్తక స్థాయి పడిపోతే అందుకు కారణాలను అన్వేషించడం;
- (3) ఎగుమతి కార్యాల కోసం ఉత్పత్తి, కూర్పు విభాగాలను నెల కొల్పేందుకుగాను రాష్ట్రంలో రవాణా సౌకర్యాలను, రెడితర సహాయ లను ఏర్పాటు చేయడానికి సాధ్యమైనంత మేరకు చర్యలు చూపించిం దించడం,
- (4) రాష్ట్ర ఎగుమతుల అభివృద్ధి డైరెక్టరేటు కార్యనిర్వహణను సమీక్షిం చడం, సముచిత చర్యల క్రమాన్ని నిర్ణయించడం;
- (5) ఈ రంగంలో ఎదురైన ప్రత్యేక అటంకాలను అధిగమించడానికి అవసరమైన సహాయ చర్యలను కేంద్ర ప్రభుత్వానికి సిఫార్సు చేయడం.

దరమిలా, 1966 ఆగస్టులో, ప్రభుత్వం పారిశ్రామిక మార్కెటింగ్ డైరెక్టరేటు పేరును వాణిజ్య, ఎగుమతుల అభివృద్ధి డైరెక్టరేటుగా మార్చింది. స్థూలంగా, ఈ డైరెక్టరేటు యొక్క ముఖ్య కర్తవ్యం రాష్ట్రంలో వర్తక వాణిజ్యోన్నతికి వలసిన చర్యలు తీసుకోవడం, వర్తక వాణిజ్య వర్గాలకు ప్రభుత్వ సహాయం అవసరమైన సమస్త సమస్యలను ఎదుర్కోవడం. అయినప్పటికీ శాఖ కర్తవ్యాలను ఈ క్రింది విధంగా నిర్దిష్ట పరచవచ్చును:—

- (1) రాష్ట్రంలో ఉత్పత్తి అయిన వస్తువుల విక్రయానికి సంబంధించిన సమస్త విషయాలను చూడడం, ప్రత్యేకించి ప్రభుత్వశాఖల, ప్రభుత్వ సంస్థల అవసరాలకు లభ్య పరిశ్రమల ఉత్పత్తులను వినియోగించు కోవడం;
- (2) రాష్ట్రంలో ఎగుమతి సామర్థ్యాభివృద్ధికి తగు చర్యలు తీసుకోవడం ద్వారా “ఎగుమతుల అభివృద్ధి” కి సంబంధించిన సమస్త సమస్యలను పరిష్కరించడం;

- (3) ఎగుమతిదార్లు ఇబ్బందులేవీ లేకుండా, సాధ్యమైనంత ఆదికంగా దేశ “ఎగుమతి వరకంలో పాతానేటటు చూడడం కోసం వారికి ఉపయోగకరమైన సమాచారాన్ని సేకరించి అందజేయడం, భారత ప్రభుత్వం ఇచ్చే ప్రోత్సాహక సహాయం మొదలైన వాటిని పొందడంలో వారికి తోడ్పడడం

ఈ శాఖ 1-4-1966 తేదీ నుండి రద్దుచేయబడిన సామగ్రి కొనుగోలు, పారిశ్రామిక మార్కెటింగు శాఖ నుండి తాత్కాలికంగా కేటాయించబడిన కొద్దిపాటి సిబ్బంది సహాయంతో పనిచేయడం ప్రారంభించింది, ఆ తరువాత దానికి ఒక వాణిజ్య సమాచార అధికారి పదవిని, ఒక యు. డి. సి. ని పరిశ్రమల డైరెక్టరేటు నుండి బదిలీచేయడం జరిగింది.

ఎగుమతుల అభివృద్ధి విషయంలో, ముఖ్యంగా ఇప్పుడు దేశం క్లిష్టస్వభావంగల అనేక ఎగుమతి సమస్యలను ఎదుర్కొనవలసి వుండడంచేత, ఒక ప్రత్యేకమైన కార్యవిధానాన్ని అనుసరించవలసి వుంటుందని ఇక్కడ పేర్కొనడం అవసరం. ఈ శాఖ క్రొత్తగా ఏర్పడినదవడంచేత ఎన్నో ఇబ్బందులను, ప్రతిబంధకాలను ఎదుర్కొనడం తప్పనిసరి అయింది అయినప్పటికీ, 1966 ఆగస్టులో పనిచేయడం ప్రారంభించిన యీ శాఖ యీ స్వల్పకాలంలో, అదీ కేవలం అభివృద్ధి కృషికి పరిమితమైన పరిధిలోనే, ఎగుమతుల వృద్ధి విషయంలో ప్రశంసార్హమైన ప్రగతి సాధించగలిగింది.

31-3-1967 తేదీతో అంతమైనకాలంలో యీ శాఖ జరిపిన కృషి యీ దిగువ సంగ్రహంగా వివరించబడింది:—

మార్కెటింగు :

రాష్ట్ర, కేంద్రప్రభుత్వ శాఖలు జారీ చేసిన అనేక వాకబులను వార్తా పత్రికల నుంచి, ఇండియన్ ట్రేడ్ జర్నలు నుంచి, ఇతర పత్రికల నుంచి స్వీకరించి రాష్ట్రంలోని వివిధ లఘు పరిశ్రమల యూనిట్లకు విడివిడిగా పంపడం జరిగింది. ఈ విధంగా ఆ యూనిట్లుపై వాకబులకు కొరతను పంపే విషయంలో తోడ్పడడం జరిగింది.

వివరాల సేకరణ, సంకలనం

ఈ శాఖ ప్రారంభించబడిన సమయానికి రాష్ట్రంలోని ఉత్పత్తి సామర్థ్యాలు వగైరాల గురించి గాని వివిధ ఉత్పత్తి యూనిట్లయొక్క ఎగుమతి సామర్థ్యాంగురించి గాని తెలిపే ప్రామాణిక వివరాలు ఏవీ అందుబాటులోలేవు. ఆ కారణంచేత తగు ప్రశ్నావళిని రూపొందించి రాష్ట్రంలోని వివిధ ఉత్పత్తి యూనిట్లకు పంపడం జరిగింది. ఆ విధంగా శాఖవారు సేకరించిన సమాచారం తదనంతర చర్య తీసుకో టానికి, పరిశీలన జరపటానికి అధారమైంది. అంతే కాకుండా అది న్యూఢిల్లీలోని భారత విదేశ వాణిజ్య సంస్థకు చెందిన ఎగుమతి సామర్థ్య పరిశీలన బృందానికి ఉపయోగపడింది.

ఆంధ్ర ప్రదేశ్ లో ఎగుమతి సామర్థ్య పెరిగిన

రాష్ట్ర ఎగుమతి సామర్థ్యాన్ని అంచనా వేసేందుకు రాష్ట్రంలో సర్వే చేయడం కోసం న్యూఢిల్లీలోని భారత విదేశ వాణిజ్య సంస్థవారి సేవలను ఈ శాఖ పొంద గలిగింది. ఈ సర్వేవల్ల రాష్ట్ర ఎగుమతి అవకాశాలకు అంతరత ప్రయోజనాలకు సంబంధించి స్పష్టమైన స్వరూపం ద్యోతకం కాగలదని. రాష్ట్రం ఎగుమతి కృషి సాగించేందుకు వ్యవస్థాపరంగాను, వస్తు వారీగాను స్పష్టమైన సూచనలు లభ్యం కాగలవని అశించబడుతున్నది. భారత విదేశ వాణిజ్య సంస్థ చుట్టూంతర నివేదిక త్వరలో అందవచ్చు. సవివరమైన సర్వేనివేదిక 1967 ఆగష్టు లేక సెప్టెంబరు మాసాంతానికి రావచ్చు. ఇందుకోసం ప్రభుత్వం చెండు లక్షల రూపాయల మొత్తాన్ని మంజూరు చేసింది.

ప్రచారం, సమాచారం

ఎగుమతులను ప్రోత్సహించే విషయంలో ఈ శాఖ ఒరుపుతున్న చాలా కలాపాలు అన్ని విధాలా, ముఖ్యంగా దిన పత్రికలు, 'ఆంధ్ర ప్రదేశ్' పత్రిక, 'చైడు బుటిన్' (ఈ శాఖ వారు ప్రచురిస్తున్న వార పత్రిక) ద్వారా ప్రచారం చేయబడుతున్నాయి. ఈ చైడు బుటిన్ రాష్ట్రంలోని ఉత్పత్తి దాగుకు ఎంతగానో తోడ్పడుతున్నది. ఎందుచేతనంటే అది వివిధ రాష్ట్ర రేంద్ర ప్రభుత్వ శాఖల పెండరు వాకబులను ప్రచురించడంతోపాటు ఎగుమతి వ్యాపార సంబంధమైన వివిధ అంశాలపై ఈ శాఖ రేంద్ర వాణిజ్య మంత్రిత్వ శాఖ నుండి, పక్క పారిశ్రామిక ప్రాధాన్యంగల ముఖ్యంగా రాష్ట్రంలోని ఎగుమతి సంస్థలకు ఉపయోగపడే ఇతర వాణిజ్య ప్రచురణలనుండి సేకరించిన విశేషాలను కూడా ప్రచురిస్తుంది. అంతేకాకుండా విదేశీ వాకబులు ఎప్పటికప్పుడు వాటికి అందజేయడం జరిగింది. ఎగుమతి విషయాలన్నింటినీ గురించిన రాజా సమచారానికి నియంగా ఉపయోగపడే ఒక ప్రథమశ్రేణి గ్రంథాలయాన్ని నెలకొల్పటానికి యీశాఖ సంసిద్ధించింది. భారత ప్రభుత్వ విధానాలు, ప్రత్యేకించి వాణిజ్య రంగంలో కాలానుగుణంగా మారుతుంటాయి గనుక, ఉత్పత్తి దారు ఎగుమతి దారు ముఖ్యంగా అముపారిశ్రామిక రంగంలో వారు దైనందిన పరిణామాలను గురించి తెలుసుకొంటూ వుండటం సాధ్యంకాదు. కాబట్టి సమర్థులైన ఉద్యోగులతో ఒక చక్కని గ్రంథాలయాన్ని గాని సమాచార రేంద్రాన్ని గాని ఏర్పాటు చేయడం అవసరం. ఆ ఉద్యోగులు వివరాలు సేకరించి, సరిచూసి, పట్టికలు తయారు చేసుకొని వుంటారు. తద్వారా వారు ఉత్పత్తిదారులుగాని ఎగుమతి చేయదలచిన వారుగాని అడిగి ఏ ప్రశ్నకైనా సరే, అవసరమైతే తెలిపానులో సయితం సమాధానం ఇవ్వగలిగి వుంటారు.

1-1-1967 నుండి 10-2-1967 వరకు హైదరాబాదులో జరిగిన అఖిల భారత పారిశ్రామిక ప్రదర్శనంలోకూడా యీ శాఖ పాల్గొనడం జరిగింది. ఈ ప్రదర్శనంలో ఆంధ్రప్రదేశ్ ఎగుమతి ఉత్పత్తులను సక్రమమైన పద్ధతిలో ఒక విశిష్ట రూపములో ప్రదర్శించడము బహుశా అదే ప్రథమం. ఈ శాఖ నిర్వహిస్తున్న పాత్రను వివరిస్తూ ఒక చిన్న గ్రంథం ప్రచురించబడింది. ఈ శాఖ పూర్తిచేసిన లేదా చేపట్టనున్న ఇతర కార్యక్రమాలు:

(1) హైదరాబాదులో దిగుమతుల ఎగుమతుల డిప్యూటీ చీఫ్ కంట్రోలర్ కార్యాలయాన్ని నెలకొల్పడము, ఇది దాదాపు ఖాయమనే చెప్పవచ్చు కొద్ది మాసాల్లోనే ఈ పని పూర్తయినది.

(2) ఇంజనీరింగు వస్తువుల ఎగుమతిదర్జా సమావేశంవంటి సమావేశాలను ఏర్పాటుచేయడం, ఇంజనీరింగు వస్తుప్రదర్శనము ఒకటి ఏర్పాటుచేయడము జరిగింది.

(3) ఉత్పత్తిదారులతో సన్నిహిత, వ్యక్తిగత సంబంధాలు పెంపొందించడం; ఈ శాఖ ఉత్పత్తిదర్జాతో సన్నిహితంగావుంటూ ఎగుమతి వాతావరణంలో పాల్గొనవలసిందిగా వారిని కోరుతున్నది తత్ఫలితంగా వారికి ఎగుమతి ఆర్డర్లు లభ్యమౌతున్నాయి. ఉదాహరణకు హైదరాబాదు సనత్ నగర్ లోని స్విచ్-గేర్ మాన్యుఫ్యాక్చరింగు కంపెనీ వారికి 24 లైట్‌నింగ్ ఆరెస్టర్లకు ఆర్డరు లభించింది.

(4) శాఖల అధిపతులకు, వారి అధికార ప్రాంతములోని వివిధ ఉత్పత్తుల ఎగుమతికి గల అవకాశాలను గురించి తెలుపడము, అభివృద్ధి పథకాలను సూచించవలసిందిగా వారినికోరడము; కాఫీ, జీడిమామిడి, సిగరెట్ల ఉత్పత్తి విషయములో ఇలా చేయడము జరిగింది.

(5) సప్లయిల, డిస్పోజిజు డైరెక్టరు జనరలు వాతావరణం పెట్టుకొన్న స్థానిక ఉత్పత్తిదారులు తెలిపిన వస్తువులలో వుండే లోపాలను సూచించడంకోసం డైరెక్టరు-జనరలుతో ఏర్పాటు చేయడం.

(6) ఎగుమతిదర్జాకు తమ ఎగుమతి లావాదేవీలలో ఎదురయ్యే ఆటంకాలను భారత ప్రభుత్వానికి నివేదించడంద్వారా తొలగించడం.

(7) ప్రభుత్వ వ్యాపారసంస్థ బ్రాంచి ఆఫీసులను రాష్ట్రములో ప్రారంభింపజేయడానికి కృషి జరగడం.

(8) మంచిధరనిచ్చి మన' ఎగుమతి వ్యాపారానికి తోడ్పడే పరిశ్రమలు అవసరమైన ముడి పదార్థాలను అధిక పరిమాణంలో దిగుమతి చేయించడానికి చర్యలు తీసుకోవడం.

(9) ఎగుమతి చేయదలచిన వారికి తోడ్పడడానికి వీలుగా చిన్న వస్తువుల మండలాలను ఏర్పాటు చేయడం.

ఉక్కు, సిమెంటు.

భారత ప్రభుత్వము 1967 మే లగాయతు అన్నిరకాల ఉక్కు ధరలు, సంబంధించిన చట్టబద్ధమైన కంట్రోలు తొలగించింది ముఖ్య ఉత్పత్తిదారులు వుత్పత్తి

చేస్తున్న అన్నిరకాల ఇనుము, ఉక్కుల ప్లానింగు, పంపిణీ, ధరల నిర్ణయ వ్యవహారాలను ఇప్పుడు జాయింట్లు ప్లాంటు కమిటీ నిర్వహిస్తున్నది. కంప్రైజుల తొలగించిన మీదట రిజిష్టరు నిల్వదారులే కొన్ని నిర్ణీత ధరల ప్రకారము సీమెంటును పంపిణీ చేస్తున్నారు. వాడకందార్లు తమ అవసరాలను తీర్చుకోవడంలో ఎట్టి ఇబ్బందులకు గురికావడంలేదు. ఈ వస్తువుల ధరలు, పంపిణీలపై ఇప్పటికీ నిజా వుంచడము జరుగుతున్నది.

తూనికలు, కొలతలు

ఆంధ్రప్రదేశ్ లో 1958 అక్టోబరు 1వ తేదీనుండి తూనికలు, కొలతలలో మెట్రికు పద్ధతి ప్రవేశపెట్టబడింది. కేంద్ర ప్రతిపాదిత పత్రకం అయినప్పటికీ దీన్ని వాణిజ్య శాఖ నిర్వహిస్తున్నది. ఈ పథకాన్ని స్వయంపోషకం చేయాలన్నది లక్ష్యం. కాగా ప్రారంభదశలో దీన్ని కొనసాగించే నిబంధనలు కొన్నింటున్నాయి. గ్రాంట్లు ఇవ్వాలి వుంటుంది.

1966-67 లో ఈ శాఖకు రూ. 10.85 లక్షల ఆదాయము లభించింది. రూ. 11.23 లక్షలు ఖర్చయింది.

ఈ పథకము ఇతర ప్రాంతాలకుకూడా విస్తరింపచేయవలసి వున్నందువల్ల 1967-68 లో రూ. 14.41 లక్షలు ఖర్చుకాగలదని భావించబడుతున్నది.

వాణిజ్యానికి ప్రత్యేక సచివాలయ శాఖ:

పైన చెప్పిన అంశాలనుబట్టి ఈ శాఖ చేపట్టిన పని ఎంత బృహత్తరమైనదో విదితం కాగలదని నేను భావిస్తున్నాను. దేశ, విదేశ వాణిజ్య, ఎగుమతుల అభివృద్ధి రంగములో అపార పరిజ్ఞానం, అనుభవం గడించిన ఐ.ఎ.ఎస్. అధికారి అధిపతిగా ప్రత్యేక వాణిజ్య సచివాలయశాఖ ఏర్పడడముతో ప్రభుత్వ ఎగుమతి కృషి రీప్రతరం కాగలదని లభించబడుతున్నది. అయితే క్రొత్తగా ఏర్పడిన ఈ శాఖ మాయూలుగా ప్రభుత్వశాఖల పరిధిలోకి రాని అనేక కార్యకలాపాలను నిర్వహించవలసి వుంటుందని గమనించాలి. ఈ కార్యకలాపాల నిర్వహణకై ఎంతో చొరవ, చురుకుదనం అవసరమౌతాయి. కాబట్టి ఈ శాఖ కృషి జయప్రదం కావాలంటే బడ్జెటు కేటాయింపు విషయములో దీనికి ప్రాధాన్యం ఇవ్వాలి వుంటుంది. పచ్చేవీరాది నేను మళ్ళీ ఈ శాఖ బాలాకు బడ్జెటు డిమాండును ప్రతిపాదించేలోపల చున రాష్ట్ర ఎగుమతిరంగంలో ఈ శాఖ గణనీయమైన ప్రగతి సాధించగలదని నా ప్రగాఢ విశ్వాసం.

DEMAND XIV COMMERCE AND EXPORT PROMOTION

DEMAND XIV, COMMERCE AND EXPORT PROMOTION DEPARTMENT,
WEIGHTS AND MEASURES ETC Rs. 66,36,500

NOTE ON DEMAND RELATING TO THE DEPARTMENT OF
COMMERCE AND EXPORT PROMOTION, ETC.

Mr Speaker Sir,

I exercise the privilege of moving the Budget Demand No XIV amounting to Rs 66,36,500 and pertaining to the Department of Commerce and Export Promotion and pray that the House be pleased to grant it

Though this Department has acquired a new dimension of importance in view of the prevalent economic situation, which I shall presently spell out, the total Demand under this Head is only Rs 2 22 lakhs excluding the amount sanctioned on a non-recurring basis for the Export Promotion Survey of Andhra Pradesh.

I do not think I can over-emphasise the importance of export promotion to the building up of our foreign exchange resources needed not only for the keeping up of the tempo of our country's economic development but also for the servicing and repayment of foreign loans. The latest Official Review placed before the Export/Import Advisory Council shows that Indian exports in the eight months after devaluation declined by 129.9 million Dollars as compared with those for the corresponding eight months (June to January) of 1965-66. The reasons for this fall in our exports are, as you are all aware, unprecedented drought conditions in the last two successive years, unfavourable prices in international markets, especially for sugar and tea, and the inevitable, though temporary, derangement of our export trade brought about by devaluation. Whatever be the reasons, there is no option for us but to step up our exports by creating a climate conducive to the rapid expansion of exports. The Government of India have already set up the requisite infra-structure and institutional base that should prove helpful to exporters, and has called for an all out effort at the Central and the State levels to intensify the export drive.

I would like to recall briefly here the successive steps taken by the Government of Andhra Pradesh to encourage and educate the potential exporters in the State. The first of these was the creation of a Cell in the Directorate of Industries and Commerce in 1960 which started functioning under the guidance of the "State Export Promotion Committee", constituted by the Government in 1960 through G.O. Ms No 1765, Industries Department, dated 16th November 1960. Subsequently, this Committee was reconstituted in 1962 through G.O. Ms No 1642, Industries Department, dated 17th October 1962, in order to provide for better representation of Trade and Industry on it. But even this arrangement fell short of what was required to create appreciable export consciousness in the taste and to augment the State's export. The Government of India Suggested

the creation of an organisation comprising a high level policy-making Body and a separate Directorate to deal with export problems at the State level. In pursuance of the Central Government's suggestion and in the light of the State's own experience in this regard, the Government of Andhra Pradesh through G.O. Ms. No. 46, Industries Department, dated 25th January 1966, constituted the Andhra Pradesh State Export Promotion Board consisting of 12 official and 10 non-official members with the Chief Minister as the Chairman and the Minister for Finance and Industries as Vice-Chairman. The principal functions of the Board are :

- (i) to assess the export potential of the State and set over-all targets for export of products of the State ;
- (ii) to review periodically the progress of foreign trade originating in the State and to investigate into the causes of shortfall, if any, in particular fields ;
- (iii) to evolve measures to the extent practicable for the provision of inland transport facilities and other assistance in setting up units for production and assembling for export purposes ;
- (iv) to review the functioning of the State Directorate of Export Promotion and to prescribe appropriate lines of action ;
- (v) to recommend to the Government of India measures of assistance needed to overcome particular handicaps which may have come to light.

Subsequently, in August 1966, the Government redesignated the Directorate of Industrial Marketing as the Directorate of Commerce and Export Promotion. Though, broadly, the main function of the Directorate is to take measures necessary to stimulate trade and commerce in the State and deal with all issues relating to commerce in which the members of the trading and commercial communities require the help of the Government, the functions of the department may be specifically spelt out as follows :—

- (i) To deal with all matters relating to the marketing of goods produced in the State with particular reference to the absorption of the S.S.I. products against the requirements of Government Departments and State Undertakings ;
- (ii) to deal with all the problems relating to "export promotion" by adopting measures for the development of export potential in the State , and
- (iii) to collect and disseminate information useful to the exporters and help them in the matter of obtaining incentives, etc , offered by the Government of India in order to enable them to participate in the export trade of the country without any difficulty and to the maximum extent possible.

The Department has started functioning with the assistance of an nucleus staff tentatively allotted from the erstwhile Department of Stores Purchase and Industrial Marketing which was abolished with effect from 1st April 1966. Subsequently one post of Commercial

Intelligence Officer and one UDC were transferred to it from the Directorate of Industries.

It is necessary to point out that the subject of export promotion calls for a specialised approach and treatment, the more so, for the reason that the country is now confronted with export problems of a complex nature. However, with all the difficulties and handicaps which a newly created Department has of necessity to face the Department has been commendably enough, able to accomplish a great deal in the direction of export promotion within the short period of its functioning since August, 1966, within its restricted frame-work of purely "promotional work".

The work turned out by the Department during the period ending 31st March 1967 may be briefly stated as follows —

Marketing.

A number of enquiries issued by both the State and the Central Government Department have been extracted from the newspapers, the Indian Trade Journal and other periodicals and communicated separately to each of the various small-scale industrial units in the State so as to assist them in the matter of quoting against these enquiries.

Collection and compilation of data

When the department started functioning, no authentic data as regards the production capacities, etc., much less the export potential of the various producing units in the State was available. Suitable questionnaires were, therefore, prepared and issued to various producing units in the State, and the information collected by the Department formed the basis for further action and investigation, and proved helpful even to the export Potential Survey Team of the Indian Institute of Foreign Trade, New Delhi.

Export potential Survey of Andhra Pradesh

The Department has been able to enlist the services of the Indian Institute of Foreign Trade, New Delhi, to carry out a survey of the State with a view to ascertaining its export potential. This survey is expected to give a clear picture of the prospects and the inherent advantages which this State has in the export field and suggest concrete guidelines, organisation-wise as well as commodity-wise, for organising the State's export effort. The interim report of the Indian Institute of Foreign Trade may be available in the near future and a detailed survey report by the end of August or September, 1967. A sum of Rs 2 lakhs has been sanctioned by Government for this purpose.

Publicity and Dissemination of Information

The activities of the Department in respect of export promotion are being publicised in every practicable way, especially through the press, the Andhra Pradesh journal and the Trade Bulletin (a Weekly published by this department). This Bulletin has proved useful to the manufacturers in the State because it publishes not only the tender-enquiries of the various State Government Departments and Central Government Departments, but also information on

various aspects of export trade obtained by the Department from the Ministry of Commerce and other commercial publications that are of interest to the Trade and industry, particularly the exporting units in the State. In addition, a number of foreign enquiries have been circulated to them as and when received.

The Department has planned to set up a first-class library, which would serve as a repository and fountain head up to-date information on all export matters. As the policies of the Government of India, especially in the field of Commerce change periodically, it is not possible for the manufacturers/exporters, especially in the small industrial sector, to keep themselves in touch with the day-to-day developments. So, it is necessary to provide a well-stocked library or an Information Centre with competent staff, who would collect, collate and index the information so as to be able to answer any query from any manufacturer or intending exporter, even over the telephone, if so needed.

The Department also participated in the All India Industrial Exhibition held at Hyderabad from 1st January 1967 to 10 February 1967. It was, perhaps, for the first time that the export products of Andhra Pradesh were displayed at this exhibition in a proper perspective and in special light, and a brochure highlighting the role of the Department was brought out.

Other items of work which have been either completed or are to be taken up by this Department:

- (1) the establishment of the office of the Deputy Chief Controller of Imports & Exports at Hyderabad: this is almost certain and is likely to take place within a few months;
- (2) the holding of conferences such as the Engineering Goods' Exporters Conference; an exhibition of engineering goods was arranged,
- (3) the promotion of close personal contacts with the manufacturers: the Department has been in close touch with them and has been urging upon them to participate in export enquiries; and this has resulted in obtaining export orders for them; for example, the order obtained by the Switch Gear Manufacturing Co., Sanatnagar, Hyderabad, for 24 Nos. of Lighting Arresters,
- (4) to point out to the Heads of Departments the inherent export possibilities of various products within their jurisdiction and to request them to suggest development schemes. This has been done, for example, in the case of coffee, cashew, and cigarette manufacture;
- (5) arrangements with the D. G. S. & D. for indicating the defects in the products quoted by the local manufacturers, who have tendered against the D. G. S. & D. enquires,

- (6) the removal of hindrance encountered by exporters in export transactions by taking up their cases with the Government of India,
- (7) efforts being made to get a branch office of the S. T. C. opened in the State,
- (8) steps to be taken to secure bulk import of raw materials required by the industry which gives a price advantage helps our export trade,
- (9) to set up Small Commodity Boards—so as to help the intending exporters.

Steel and Cement

The Government of India have removed the statutory control over the price and distribution of all categories of steel with effect from May, 1967. The planning, distribution and fixation of prices of all categories of iron and steel produced by the main producers is now being done by the Joint Plant Committee. The distribution of cement continues to be done by the registered stockists at certain fixed prices after the decontrol and no difficulty is experienced by the consumers to meet their requirements. Still, a continuous watch is kept over both the distribution and the prices of these commodities.

Weights and Measures

The Metric System of Weights and Measures has been introduced in Andhra Pradesh with effect from 1st October, 1958. Although a centrally sponsored scheme, it is administered by the Commerce Department. The objective is to make the scheme self-sufficient. But in the initial stages some loans and grants have to be given to keep it going.

During 1966-67, the department earned a revenue of Rs. 10.85 lakhs and the expenditure was Rs. 11.23 lakhs.

The anticipated expenditure for 1967-68 is Rs. 14.41 lakhs, and the scheme will be extended to other areas as well.

Separate Secretariat for Commerce Department

The aforesaid facts will, I hope, indicate the magnitude of the work that the Department has undertaken. With the coming into being of a separate Secretariat of Commerce headed by an I.A.S. Officer having expert knowledge and wide experience of commerce and export promotion both here and abroad, it is hoped that the State's export effort will be intensified. It should be, however, noted that this newly established Secretariat is called upon to address itself to tasks many of which do not usually come within the ambit of a Government Department and so require for their accomplishment a great deal of initiative and resourcefulness. Thus, if its efforts are to succeed, it should receive the utmost consideration in respect of budget allotment. I am hopeful that this Department would make an appreciable difference to the export performance of our State before I have once again the privilege of moving a similar Budget Demand next year.